

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 24 / Sayı: 280 / Nisan 2005

PKK ile Başladık PKK ile Başaracağız

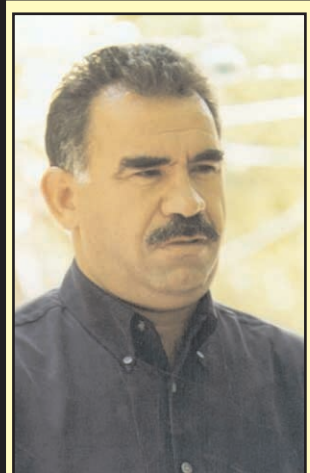

Şimdiye kadar biz sabır gösterdik. Barışla işler yürüsün, dedik. Demokratik çözüm istedik. Ama bu ne zayıflığımızdan, korktuğumuzdan değil, Önderliğimiz ve halklarımızın gerçekliği böyle istediği için yaptık. Halklar için, insanlık için ve karşıt güçlerimiz için de daha yararlı olduğunu düşündüğümüzden demokratik siyasal çözümde ısrar edildi.

2'de

PKK'nin yeniden yapılanması Kürdistan özgürlük hareketinin her koşul altında Apocu çizgide örgütlülüğünü geliştirip bu mücadeleyi zaferle taçlandırmasının teminatı olacaktır. Bu da Kemal Pir ve Beritan çizgisinin esas alınmasıyla, Önder Apo'nun özgürlüğünün ahlaki, vicdani sorumluluğun ve militan olmanın gereği sayılmasıyla mümkündür.

10'da

PKK: İnsanlığın Kurtuluş Hareketidir

ABDULLAH ÖCALAN

Partimiz PKK, reel sosyalizmin olumsuz sonuçlarına başından itibaren karşı tavrı geliştirerek ortaya çıkan bir hareket olduğu kadar; onun olumsuz etkilerini kendi içinde yansıtmamış, böyle bir sosyalizmin oldukça kusurlu olduğunu görebilmiş, ama yine de sosyalizme olan inancını ve yaklaşımını kaybetmemiş bir harekettir. Bunu özellikle bağımsız ve oldukça da iddialı bir biçimde "Kürdistan" diye tabir edilen en geri bir ülkenin ilkel

toplumuna ve onun toplumsal koşuluna uygulamış, bunda da önemli sonuçlara yol açmış bir güçtür. Bu temelde şekillenen bir partidir. PKK deneyimi bu anlamda, dünya çapında kapitalist emperyalizmle dengeye ulaşan reel sosyalizmin kendi iç tikanıklığı nedeniyle çözümlüye gittiği bundan dolayı sosyalizmin oldukça itibardan düşürülmek istendiği bir dönemde en büyük sosyalist eyleme ve onun ideolojik hattına ulaşabilen bir gelişme hareketidir.

16'da

İçindekiler

PKK kutsal amaçlar için yaşayan militanların partisidir	5'te
PKK'yi Yeniden İnşa Kongresi'ne	6'da
Yeniden yapılanmaya ilişkin	13'te
Önderliğe, demokratik eylem ve meşru savunmaya ilişkin	14'te
PKK Apocu ruh, Kemal Pir ve Beritan çizgisinde yeniden inşa edildi	18'de
Demokratik Konfederalizm devletsiz özgürlükçü ve demokratik yaşamdır	20'de
Şehit Gülistan Tutmaz arkadaşına ilişkin yazı	25'te

YENİ SİYASİ GELİŞMELERİN ÖNÜNÜ GERİLLANIN MEŞRU SAVUNMA DİRENİŞİ AÇACAKTIR

Çok önemli bir süreçten geçiyoruz. Çılgınca diyebileceğimiz çok ağır bir saldırıyla –hareket, halk ve gerilla olarak– yüz yüzeyiz. Son beş altı yıldaki süreci aşan, Türk ordusunun daha önceki savaş dönemlerinde yaptığına benzer bir askeri saldırıyı geliştirdiği ortadadır. Kendileri de bunu gizlemiyorlar. Her ne kadar ‘terör olayları var, tedbir alıyoruz’ deseler de, saldırı konumunda olduklarını, ezmekten başka bir siyaseti kabul etmediklerini, Kürt olgusuna ve Kürt sorununa inkar ve imha dışında bir yaklaşımının bulunmadığını ortaya koyuyorlar. Genelkurmay bunu açıkça tanımlıyor, Başbakan da ifade ediyor. Yine basın önünde, çeşitli toplantılarda “geçmişte teröre karşı nasıl mücadele ettiyssek, bundan sonra da aynı tarzda davranacağımızdan ve bir adım bile geri atmayacağımızdan kimsenin kuşkusu olmasın” demektedir. Yani bildikleri tek yöntem var; ezmek, imha etmek, suçlamak ve bastırmak. Bu, “egemen sınıf mantığı” denilerek geçiştirilemez. Bu, çok despotik, inkarcı, politikayı dışlayan, demokratik olmayan, şoven milliyetçi ruhun ve anlayışın faşist saldırganlık biçiminde kendisini ortaya koyması oluyor. Her alanda bunun yoğun propagandasını yürütüyorlar. Yurtiçinde olduğu gibi yurtdışında da nereye giderlerse ezceklerini açıkça ifadelendiriyor ve destek istiyorlar. Diplomasilerinin temellerine bunu oturtmuş durumdalar. Siyasetleri tümüyle bundan oluşuyor. Orduyu da bu temelde bütünüyle harekete geçirmiş bulunuyorlar.

Mevcut hükümet geçen süreçte ortaya çıkan özel savaş hükümetlerinden hiçbir farkı olmayan konuma düşmüş durumda. Bu, tamamen özel savaşın ekonomik ve diplomatik işlerini yürütmek oluyor. Kendisini bununla ayakta tutacağını umut ediyor. Bu konuda Türkiye yönetiminin oldukça katılaşmış, taşlaşmış, esnekliğini tümünden kaybetmiş bir konumda olduğu açık. Esnekliği yoktur, politik esnekliğe sahip değil. Dolayısıyla değişmiyor, kendini değiştirip yenileyemiyor, yeni düşünceler üretip yeni politikalar geliştiremiyor. Çünkü inkar ve imha ruhu bir hastalık düzeyinde içine işlemiş. Psikolojisinde, ruhunda, bilincinde yer etmiş. Halka yönelik baskısı ve gerillaya yönelik saldırıları tümüyle bunu ifade ediyor. Artık diriye değil ölüye bile tahammül edemeyecek, cesetlere saldırarak kadar sadist bir ruh yansıtıyorlar.

Önderliğe yaklaşım halkımıza yaklaşımdır

Önderliğimiz karşısında duruşları da böyledir. Altı haftadır görüşme olmadı. Sağlık durumunu bilmiyoruz. Yaşamının ne durumda olduğunun bile bilinmediği çok ağır bir baskı ortamında tutuyorlar. Güya bununla sonuç almak istiyorlar. Oysa herkes Önderliğimizin durumunu tartışıyor. Hükümet de, basın da tartışıyor. Yine diplomatik alanda bu tartışmalar yapılıyor. Bu temelde en çok saldırı yürütülen güç Önderliğimiz oluyor. Ancak görüşmeyi de yasaklamış durumdalar. Söz hakkı bile vermeyen, kendini savunma imkanları tümünden elinden alınmış bir biçimde tek yanlı bir saldırı yürütüyorlar. Aslında Önderlik karşısındaki duruş gerçekte tüm Kürt halkı ve hareketimiz karşısındaki duruştur. Bu alanlara yönelik bazı nüanslar olsa da, bunlar aldatıcı yanırlar içeriyor. Esas amaçları ve politikalarını Önderlik karşısındaki duruş belirliyor. Her türlü hakareti yapmak, söz söylemek, bas-

kıyı uygulamak, imha etmek istemek, ama Kürt halkının imha olmamak için çırpınmasına bile fırsat tanımamak, buna imkan vermemek ise günlük uygulanan politika oluyor. İmhanın bu türü, çok gaddar, despotik, adaletsiz bir saldırganlığı ifade ediyor. Herhalde böyle bir durum insanlık tarihinde çok fazla yaşanmamıştır. Kürt halkına reva görülen, Kürdistan’da uygulanan inkar ve imha siyasetinin geldiği nokta budur. Bunu inkar ve imha siyasetini yürüten güçler yani bölgenin statükocu güçleri bir dayanışma içinde de yürütmeye çalışıyorlar.

Geçen yıllarda Türkiye, İran ve Suriye

şer yandan birbirlerine dayanarak, ittifak yaparak, değişik güçleri de bu ittifaka çekerek, destek görür hale getirip kendilerinin bu katı, değişemeyen, despotik, inkarcı ve imhacı yapılarını ayakta tutmak ve sürdürmek istiyorlar.

Şimdi bu durum nereden doğdu, neden bu kadar saldırganlar? Bir kere yenilenme güçleri ve esneklikleri yoktur. Diğer yandan dünyaya ters konumdalar. Önderliğimiz, ulus devlet sistemini hem halkların küresel demokratik gelişimi hem de sermayenin küresel hegemonyacı emperyalist yayılımının yeniden yapılanması karşı-

tükunun, tutuculuğun kendini bu temelde savunmaya alma çabası gözüküyor.

Bu, bölge açısından oldukça kötü ve zorlayıcı bir durumdur. Halklar zorlanıyor; başta Kürt halkı olmak üzere Türk, Fars, Arap halkları ve azınlıklar zorlanıyor; siyasi ortam zorlanıyor. Bölge bu nedenle dış müdahaleye maruz kalıyor. Despotik, gelişmelere ters, antidemokratik bu duruş, küresel sermaye güçlerinin yayılmacı politikalarına ortam oluşturuyor. Neredeyse bunlar için haklılık durumu yaratıyor. Bu güçlerin bu kadar antidemokratik, gerici, despotik, tutucu konumları vesile yapıla-

yınca saldırılarını hareketimize, gerillaya, Önderliğimize, Kürt halkına yöneltiyorlar. Yani bir yerde efendilerine bir şey yapamayınca öfkelerini zayıf olana saldırarak dindirmek istiyorlar. Bu biçimdeki saldırganlıklarının temel bir anlamı budur. Dikkat edilirse bu bir gelişme ve güçlenme değil. Tamamen değişime zorlandıkları, zayıf düşükleri bir ortamda saldırı yürütüyorlar.

2005 Newroz’u en güçlü siyasal kitle eylemini ifade ediyor

Newroz’dan bu yana halkımızın ve hareketimizin yaşadığı gelişmeler var. Bir defa Kürt halkı hem kendi adına hem de bölge halkları ve demokratik insanlık adına çok somut bir anlayış ve siyaset dayattı. 2005 Newroz’u’nun böyle bir anlamı var. Amed’de bir milyon insanın oldukça örgütlü ve bilinçli bir biçimde, kimseye zarar vermeden düşüncelerini ve isteklerini çok somut ve anlaşılır bir biçimde ortaya koyması elbette önemliydi. Birileri “isyan provası yapıyorlar” diyordu. Bu gericilik için çok korkutucu ve ürkütücüyü. İsyen provası da denebilir. Kırgızistan’da on bin kişi sokağa çıktı, devlet başkanı soluğu Moskova’da aldı, kendini kurtardı. Şimdi Amed’de bir milyon, Kuzey Kürdistan’da üç dört milyon, diğer parçalarla ve yurtdışıyla birlikte altı yedi milyon Kürt insanının bir günde aynı anda çok örgütlü bir biçimde ayağa kalkması, demokrasi, adalet ve özgürlük istemesi, bunu gericiliğe her türlü baskıya rağmen açıkça dayatması, elbette gericilik için çok korkutucu ve ürkütücü oluyor.

2005 Newroz’u’nun verdiği mesaj bu bakımdan oldukça önemlidir ve açık bir değişim dayatması oluyor. Bunu öyle sadece bir bayram kutlaması olarak algılamak yetersiz kalır. Bu en güçlü siyasal kitle eylemini ifade ediyor. Kürt halkının dostlarıyla birlikte Newroz’da demokrasi, özgürlük, demokratik çözüm ve barış istemi karşısında Türkiye oligarşisi, despotizmi kendisini neredeyse çırpıplak ve ortada, yoğun bir saldırı altında buldu ve artık ömrünün sonuna geldiğini gördü. Çılgın bir biçimde karşı saldırıya geçmeleri bu nedenledir. Bu sadece kitlelerin kendiliğinden ayağa kalkışı değil, öncüsüyle bütünleşen kitlelerin bilinçli ayağa kalkışıdır. Önderliğimiz tam da böyle bir kitle hareketine sistem dayattı, yeni bir ilan geliştirdi. Tıpkı ’85 Newroz’u’nda gerilla hareketiyle birlikte gelişen halk hareketine ulusal direniş cephesini bir sistem olarak dayatması gibi, şimdi 2005 Newroz’u’nda da demokratik gözüm, barış ve kardeşlik için, bölge halklarının demokratik birliğini yaratmak için gelişen büyük demokratik halk hareketine demokratik konfederalizm sistemini dayattı. Koma Komalên Kurdistan ilanında bulundu. Bu, önümüzdeki on yıllara damgasını vuracak bir ilan ve gelişme oluyor. Demokratik konfederalizm halkın her türlü gericiliği yıkacak bir biçimde mücadeleyi geliştirmesinde, özgürlüğü elde etmesinde ve demokratik yaşamı kurmasında temel ilişki biçimi, örgütsel sistemin ortaya çıkarılması oluyor.

Gericilik de zaten bunu farklı anladı. Deniz Baykal “karşımızda bir sistem ilanında bulundular” dedi. Bulunabilir, niye bu kadar telaşa düştün diyeceksin. Kendisinin gerici, despotik, faşist yüzünü açığa çıkardığı için bu ilan en başta ikiye bölün saldırlara karşı bir ilan oluyor. Sosyal demokratım, halkçıyım, solcuyum diye ortaklıkta gezenin aslında nasıl oligarşik, des-

“Newroz’da Kürt halkı hem kendi adına hem de bölge halkları ve demokratik insanlık adına çok somut bir anlayış ve siyaset dayattı. 2005 Newroz’u’nun böyle bir anlamı var. Amed’de bir milyon insanın oldukça örgütlü ve bilinçli bir biçimde, kimseye zarar vermeden düşüncelerini ve isteklerini çok somut ve anlaşılır bir biçimde ortaya koyması elbette önemliydi. Birileri “isyan provası yapıyorlar” diyordu. Bu gericilik için çok korkutucu ve ürkütücüyü.”

“İnkar ve imha sistemi gelişen demokratik halk hareketiyle en büyük baskıya uğruyor. Hareketin ideolojik, felsefi öncülüğü, meşru savunması, demokratik kitle eylemliliği, diplomasisi geliyor. Bölge halkları ve siyasi güçleri Kürdistan’da gelişen bu demokratik yapılanma ve direnişten etkileniyorlar. Arap ve Fars toplumunda ve aydınlarında Önderliğimizin savunmaları ile ortaya koyduğu tezlerle bölge için önerdiği demokratik konfederal birlik anlayışına çok büyük bir ilgi var.”

ittifakı vardı. Dış dünyayı bu ittifakın politikası doğrultusunda yönlendirmeye, yine Kürt işbirlikçiliğini bu politikanın hizmetine sokmaya çalışıyorlardı. Geldiğimiz noktada bu ittifak aynı düzeyde sürdürülemiyor. Öte yandan ABD ve Avrupa da bu güçler üzerinde baskı uyguluyorlar. Buna rağmen bölge güçleri politikalarında birbirlerine destek vermeye devam ediyorlar. İran ve Suriye sözde ikili ittifak yaparak, yakın geçmişte her türlü saldırıya karşı kendilerini savunacaklarını ifade ettiler. Türkiye Cumhurbaşkanı yakın zamanda Suriye’ye giderek birbirlerine destek vermeye çalıştılar. İran’la ilişkileri de benzerdir. Bu bölge statükoculuğu bir yandan halka ve özgürlük hareketimize karşı ideolojik, siyasal, askeri, ekonomik, örgütsel her alanda çok yönlü, azgın bir saldırı yürütürken, di-

sında çağını doldurduğunu, bu gelişmelere ters düştüğünü ve yaşama gücünün artık kalmadığını ifade etmişti. Bu durum güncel politikada çok derin bir biçimde yaşanıyor. Aslında ayakta duracak durumları yoktur. Gelişmelere tamamen karşıt pozisyonlardır. Hem içten halklar hem dıştan küresel sermaye hareketi tarafından baskı altında tutuluyor ve değişime zorlanıyorlar. Halklar da, küresel sermaye siyaseti de bu yapıyı, ulus devlet duruşunu, bunun bu kadar inkarcı imhacı bir vaziyette sürdürülmesini kaldıramıyor, kabul etmiyor, bu güçleri değişime zorluyor. Ulus devlet yapısının bu biçimde bu dünyaya ters olduğunu, yaşayamayacağını ve değişmesi gerektiğini her gün, her an, her saniye bu güçlere dayatıyor. Bu bakımdan kendilerini baskı altında görüyorlar. Gericiliğin, sta-

rak, bölgeye yönelik yoğun bir dış müdahale geliştiriliyor. ABD’nin bütün argümanları buna dayanıyor. Bunu açıkça söylüyorlar da. Bu noktada hem kendi güçlerini hem de bölgenin ve dünyanın çeşitli güçlerini etkiliyor, ikna da ediyorlar. Dolayısıyla bu statükocu, inkarcı ve imhacı güçlerin halkımıza ve hareketimize yönelik saldırıları, gerillaya yönelik başlattıkları saldırı savaşı bu durumdan kaynaklanıyor. Hem içten hem dıştan baskı altında oldukları için değişime zorlanıyorlar. Yaşamları ters konumdalar, çağla karşıtlar, gelişmelere ters düşüyorlar. Bu nedenle kendilerini değiştirmek zorundalar. Fakat değişime güçleri olmayınca da çok kötü bir biçimde, kireçleşmiş, taşlaşmış, daralmış bir biçimde kendilerini savunmaya alıyorlar. Tabii kendilerinden daha güçlü olanlara bir şey yapama-

Serxwebûn’ dan

potik, faşist olduğunu bu ilan açığa çıkarıyor. Herkesten önce CHP liderinin bu kadar telaşa düşmesinin anlamı var. Bu nedenle bu önemli bir adım ve önemli bir ilan olmaktadır.

Diğer yandan halkı bu kadar harekete geçiren, kendini sisteme kavuşturma iddiası ve kararlılığında olan, önüne büyük gelecekler koyabilen bir hareket durumu ortaya çıkabiliyor. Oysa inkar ve imha sistemi bu gelişmeyi ezmek ve tasfiye etmek istiyordu. Tek amacı ve bildiği tek şey ezmektir. Geçen dönemde Önderliğimizin büyük bir özveriyle tek yanlı olarak geliştirdiği ateşkes, barış yaklaşımı ve bu temelde demokratik çözüm geliştirme arayışının bir zaafiyet olarak görülüp değerlendirildiği, bu durum fırsat bilinerek ve çeşitli oyunlar geliştirilerek hareketimizin yok edilip tasfiye olacağına dair umutlar beslendiği açığa çıkıyor. Halkın milyonlar halinde ayağa kalkışı, hareketimizin Koma Komalên Kurdistan biçiminde demokratik ve konfederal ilkeler temelinde bütün toplumu özgürlüklere bağlı, demokratik bir örgütsel yaşam içerisine alma sürecini başlatması, hareketin tasfiye olmasını bir yana bırakalım, çok güçlü bir gelişme sürecinde olduğunu ve yeni atılımlar yaptığını ortaya koyuyor. Bütün bu gelişmeler yeni bir demokratik atılımı ifade ediyor. Tıpkı '80'lerin başında 12 Eylül rejimine karşı gelişen atılım gibi, şimdi de hareketimiz uluslararası komploya karşı inkar ve imha sistemini tümünden parçalamak ve demokratik bir yaşamı Kürdistan'a ve bölgeye hakim kılmak üzere yeni bir demokratik hareket geliştiriyor.

Baskılar, ezme operasyonları, oyunlar sonuç vermedi. İşbirlikçilik, teslimiyet ve ihanet hiçbir sonuç alamadı. Tam tersine hareketin içten temizlenmesine, daha örgütlü, kararlı ve bilinçli, dolayısıyla daha güçlü ve hamleci bir hale gelmesine yol açtı. Aslında gericiлик yanlıdı. O nedenle ihaneti alelacele dayatmaktadır. Çünkü içimizdeyken çok ayak bağı oluyorlardı. Hareketi tam bir oportünist çizgiye çekmişlerdi. Örgüt içinde her zaman işbirlikçi, teslimiyetçi ruhu yayıyorlardı. Şimdi örgütümüz bu hastalıktan tümüyle kurtulmuş durumda. Bu güçlerin içyüzünün ne olduğu, nasıl Önderlik, halk ve demokrasi düşmanı oldukları net görüldü. Bunu her gün sözleriyle ortaya koyuyorlar. Gericiliğe, düşmana teslim olan ve harekete saldıran konumlarıyla bunu gösteriyorlar. Bu içten geliştirilen birçok oyunun bozulması anlamına geliyor. Mevcut gelişme, örgütümüzü zayıflatan, adeta kanser hastalığı gibi örgüt hücrelerini içten çürüten bu hastalığın atılmasını; örgütümüz ve hareketimizin bu hastalıklardan kurtularak kendini güçlü bir demokrasi hamlesi temelinde yeniden inşa etmesini ifade ediyor. Şimdi parti gelişimimiz bu çerçevededir.

Ortadoğu'da en çok tartışılan görüşler Apocu görüşlerdir

PKK'nin yeniden inşası, partileşme bu ay başında kongreyle de başarıyla tamamlanmış durumda. Yeni türden bir parti, tümüyle böyle bir toplumsal hareketin kurmay örgütü olacak. Felsefi, ideolojik olarak doğrultu kazandıracak, politik olarak yön verecek, halka ve topluma ruh, fedakarlık ve cesaret aşılayacak, yeni özgürlük ve demokrasi ruhunu, Önderlik ve şehitlerin ruhunu verecek yeni bir öncülük olarak PKK'nin yapılanması yeni bir gelişme yarattı. Halk Savunma Kuvvetleri daha örgütlü bir biçimde giriş yaptı, kendini yeniledi, tartıştı. Demokratik konfederalizm sistemine göre, Önderliğimizin demokratik,

ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum çizgisine uygun olarak hem meşru savunma anlayışını daha da derinleştirdi hem kendini buna göre daha planlı hale getirdi, yeniden yapılandırdı, görev ve sorumluluklarını daha net ortaya koydu, güçlü bir mücadele azmi ve iradesi ortaya çıkardı. Gerillanın bu konferans temelinde kendini geliştirmesi, konferansı başarıyla yapmış olarak Newroz'u karşılaması yine tarihi bir politik adım ve gelişmeydi.

Halk hareketimizin örgütlülüğü yönünde de benzer adımlar atılıyor. Yani Türkiye yönetimi "bastırdım, yok ettim" deyip tüm gücünü ortaya koyarak bunun çabasını sürdürürken, bunun karşısında halkın Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında demokratik konfederal esaslar temelinde özgürlükçü demokratik örgütlülüğü adım adım geliştiriyor. Newroz bunun ne kadar büyük bir potansiyele sahip olduğunu ve Kürt halkının ne kadar güçlü bir ideolojik siyasal bilince ulaştığını ortaya koydu; bunu herkese gösterdi. Bunu bir sisteme kavuşturmak ve örgütlü güç haline getirmek üzere seferberlik düzeyinde çalışmalar var. KONGRA GEL bunun nasıl olacağını kararlaştırıyor. Çok yönlü örgütsel ve siyasal projelerle demokratik örgüt sistemimizi ortaya koyuyor. Bu projeler mevcut halk potansiyelini daha örgütlü, sistem kazanmış hale getiriyor. Parçalardaki örgütlülüklerimiz, kadın, gençlik ve emekçi hareketi, siyasal hareket, sivil toplum hareketi çok yönlü demokratik örgütlülük biçiminde geliştiriyor. Newroz'dan bu yana yaşanan bu gelişmeler, Kürt halkının hem kendi demokratik örgütlülüğünü geliştirmesi hem de Kürt sorunun demokratik çözümünü başta Türkiye olmak üzere, İran'a, Suriye'ye ve bütün bölgeye dayatması oluyor.

Bu büyük siyasal gelişmedir. İnkâr ve imha sistemi gelişen bu demokratik halk hareketiyle en büyük baskıya uğruyor. Hareketin ideolojik, felsefi öncülüğü, meşru savunması; demokratik kitle eylemliliği ve diplomasisi gelişiyor. Bölge halkları ve siyasal güçleri Kürdistan'da gelişen bu demokratik yapılanma ve direnişten çok yönlü etkileniyorlar. Arap aydınlarında, yine Fars toplumunda ve aydınlarında Önderliğimizin savunmaları ile ortaya koyduğu tezlerle bölge için önerdiği demokratik konfederal birlik anlayışına çok büyük bir ilgi var. En çok aranan ve okunan kitaplar neredeyse Önderliğimizin kitapları oluyor. En çok tartışılan görüşler Apocu görüşlerdir. Sıkışmış Ortadoğu halkları yeni bir çıkışı, özgürlükçü demokratik temelde, kardeşlik temelinde çıkışı Apocu düşüncede buluyor, örgütleniyor ve tartışıyorlar. Önderliği öğrenmek ve savunmak için örgütler oluşturuyorlar. Bu öyle bir noktaya gelmiş ki, yalnızca Türkiye'de değil, Bağdat'ta, hatta Tahran'da da Önderliğimizi karalayıcı karşıt faaliyetler yürütüyorlar. El ilanları ve bildiriler dağıtıyorlar. Gericilik, önderliğimizin halk üzerindeki etkisini, özgürlükçü ve demokratik düşüncesinin komşu halklar üzerindeki etkisini kırmak için çok yönlü karşı saldırıyı yürütüyor. İşin esas olan yanı budur. Eğer Türkiye rejimi bu kadar vahşi ve çılgınca bir saldırı içindeyse, bunun arkasında bu gelişmeler var.

Tabii onlar açısından ürkütücü olan bir diğer yan bu iç gelişmelerdir. Kürdistan'da Kürt halkının sağladığı gelişmelerin bölgede ve küresel düzeydeki gelişmelerle birleşerek yürümesi de önemli bir durumdur. Kürt inkarı ve imhası biçiminde ortaya çıkan bölgenin ulus devlet statükosu, aslında dış gelişmelerle zorlanan, reddedilen ve baskı altına alınan bir konumdur. Bu konuda ABD yaklaşımları giderek tümüyle bu statükoculukla çatışma haline geldi. 2003 baharında Irak'a

askeri müdahale ile başlayan ABD müdahalesinin Irak ile sınırlı olmadığı, bütün bölgeye yönelik olduğu, ABD sisteminin bölge statükosunu reddettiği şimdi daha net ortaya çıktı. Aslında Bush yönetimi "*bu dünyada Saddam ile yaşamak istemiyoruz*" diyordu. Ama bunun sadece Saddam ile değil, Ortadoğu'daki despotik ulus devlet statükosu ile ilgili olduğu şimdi daha net ortaya çıkıyor. ABD, başlattığı müdahaleyi 2004 yılındaki seçimlerle bölgeye yaymak için önemli bir yenilenme yapmıştır. Ardından Irak ve Filistin'deki gelişmelere de dayanarak, hazırlıklarını bu alanda da yaparak, şubat başından itibaren müdahaleyi tüm bölgeye yaymak için yeni bir hamle başlattığını görüyoruz. Irak seçimleri ardından ABD'nin bölgeye dönük yaklaşımlarını öyle değerlendirmek gerekir. Bu, 11 Eylül 2001 olayları ardından başlayan yeni süreçte ABD'nin müdahalesini yeni bir aşamaya getirmesi oluyor. Birincisi Afganistan, ikincisi Irak müdahalesi olarak tanımlanırsa, bu üçüncüsü de müdahalenin Irak'tan bölgeye yayılmasını ifade ediyor. ABD'nin böyle bir süreci başlattığı kesindir. Lübnan olayları bunu gösteriyor. Refik Hariri'nin öldürülmesi de bununla bağlantılıdır.

ABD, mevcut ulus devlet statükosuna karşı olduğunu açıkça ortaya koymuş bulunuyor. Suriye ve İran rejimlerini değiştirmek istiyorlar. Bu konuda açık bir saldırı başlatıldı. ABD neredeyse İran'a savaş ilan etti. Halkı rejime karşı isyana çağırdı. Suriye üzerinde de ağır bir baskı kurdular. Lübnan'dan askerlerini çektiriyorlar. Suriye rejimine mevcut yapısını değiştirmesi için her türlü ekonomik ve siyasal baskıyı uyguluyorlar. Her şey sadece bunlarla da sınırlı değil, öte yandan Türkiye oligarşisi ile bir çatışmayı ortaya çıkarıyor. Türkiye geçmişte kendini kandırdı. "ABD ile stratejik müttefikiz" dedi. Oysa gelişmeler gösterdi ki, ABD stratejisi ile Türkiye'nin Kürdistan'ın inkar ve imhasına dayanan stratejisi çelişkili ve çatışmalıdır. Böyle bir müttefiklik, yakınlık yoktur, tam bir karşıtlık vardır. Bu durum Irak müdahalesi sürecinde çok net ortaya çıktı. ABD müdahaleyi yayarken Türkiye ile politik karşıtlık durumu daha fazla gündeme geliyor. Yoğun bir çelişkinin yaşandığı açıktır. ABD'nin mevcut stratejisini değiştirmesi için Türkiye üzerinde yoğun bir baskı uyguladığına kuşku yoktur. Türkiye'ye "*seksen yıldır seni bugün için hazırladık*" diyorlar. "*Seni boşuna AK'ye almadık, bu modernizme boşuna destek vermedik*" diyorlar. Böyle bir dönemde sermayenin küresel çıkarları için, bölgede rol oynaması ve küresel sermaye siyasetinin militanlığını yapması için hazırladıklarını söylüyorlar. İşte Büyük Ortadoğu Projesi'nde Türkiye'ye vermek istedikleri stratejik rol buydu. AKP de bunun için iktidara getirildi. Tayip Erdoğan bunun için birkaç defa Beyaz Saray'a götürüldü. Bush ile bunun için görüşüldü. Aslında ona böyle rol oynamak istiyorlardı. Fakat Türkiye'nin mevcut duruşu buna elvermeyince karşıtlık ortaya çıktı. Şimdi Türkiye'ye "sana bu kadar güç verdik, imkan verdik, sen gereklerini yerine getirmiyorsun, oysa getirmek zorundasın" diyor ve baskı uyguluyorlar.

"Türkiye geçmişte kendini kandırdı. "ABD ile stratejik müttefikiz" dedi.

Oysa gelişmeler gösterdi ki, ABD stratejisi ile Türkiye'nin Kürdistan'ın inkar ve imhasına dayanan

stratejisi çelişkili ve çatışmalıdır. Böyle bir müttefiklik, yakınlık yoktur, tam bir karşıtlık var.

Bu durum Irak müdahalesi sürecinde çok net ortaya çıktı. ABD müdahaleyi yayarken daha fazla

Türkiye ile politik karşıtlık durumu gündeme geliyor. Yoğun bir çelişkinin yaşandığı açıktır."

ABD'nin Irak müdahalesinde rol oynatmak istediği güç Türkiye'yeydi

ABD müdahaleyi yayarken, iki temel yerden güç almaya çalışıyor. Bunlardan biri AB, diğeri Türkiye'nin gücüdür. ABD Avrupa'yı karşısına almanın kendisi için zararlı olduğunu Irak pratiğinden biliyor. Zaten ABD seçimleri sürecinde de Bush yönetimi eleştirildi. Şimdi bu siyaseti aşmak –yalnız başına değil, en azından Avrupalı müttefikleri ile birlikte– ve bölge müdahalesinin devamını gerçekleştirmek istiyor. Bu yönlü bir diplomatik çaba yürüttüler ve önemli destek aldıkları da ortaya çıktı. NATO'dan destek aldılar. Bush Avrupa'ya gitti, Dışişleri Bakanı gitti. Fransa ve Almanya'dan kısmen destek aldılar. Suriye'ye ve İran'a karşı çeşitli karar aldılar. Bu, ABD'nin müdahalesine destek verme anlamına geliyor. AB belli ki ABD ile çatışmayacak, tersine uzlaşıp işleri birlikte yürütecekler. Bu hiç çelişkileri olmayacak demek değildir. Çelişkileri de olabilir, zaman zaman politik mücadeleye de girebilirler. Ama bunu tam bir karşıtlığa vordırmayacaklar. Mevcut gelişmeler bunu gösterdi. Çıkarlarını tam bir uzlaşma içinde birleştirerek bölgeyi ortaklaşa yeniden yapılandırmak isteyecekler. ABD bu durumda, Ortadoğu'ya biraz daha yönelmiş oluyor.

Rol oynatmak istediği ikinci güç Türkiye'dir. ABD uluslararası komployu işte bunun için yaptı. Aslında Irak müdahalesinde rol oynatmak istediği güç Türkiye'yeydi. Umudu Türkiye'nin ABD ile birlikte müdahaleye katılmasıydı. Böyle olsaydı Irak'ı daha rahat ele geçirecekti. Savunma Bakanı geçen gün "Türkiye müdahaleye katılmadığı için Irak'ta bu kadar karşıt gruplar ve ABD müdahalesine karşı ittifaklar oluştu" diyordu. Bundan Türkiye'yi sorumlu tutuyor ve suçluyorlar. Şimdi müdahaleyi Suriye ve İran'a yayarken Türkiye'nin desteğini almak istiyorlar. Kendi politikaları doğrultusunda Türkiye'yi siyasal ve askeri güç kullanımına yöneltirlerse, hem Suriye'de hem de İran'da rejim değişikliğini daha kolay yapacaklarını düşünüyorlar. ABD stratejisi hem Türkiye'nin mevcut oligarşik ulus devletçi yapısıyla gelişiyor ve bunu değiştirmek istiyor hem de Türkiye'ye özellikle İran müdahalesinde rol oynatmak istiyor. İran'ı Türkiye ile birlikte kuşatmaya almak istiyor. Bunu yaparlarsa İran karşısında daha güçlü hale gelecekler. Türkiye ise bunu kabul edemiyor. Türkiye Cumhurbaşkanı'nın Suriye gezisinde bile sorun çıktı. ABD destek vermemesini istedi; Türkiye bunu dinlemedi, Sezer Şam'a gitti. Kendi aralarında çok yoğun bir mücadele var. Türkiye'yi kendi siyasetine çekmek için ABD'nin birçok alanda Türkiye üzerinde baskı uyguladığı kesindir. Dünya bankası ve IMF ile baskı uyguluyor. Siyasal çerçevede Irak'taki gelişmelerle baskı kuruyor.

Türkiye'nin karşı çıkmasına rağmen Irak federasyon oluyor. Talabani cumhurbaşkanı seçildi. Bir Kürt'ün kendi kimliğiyle siyaset yapması, hatta cumhurbaşkanı olması kıymet işaretiydi. Türkiye "böyle olursa dünya yıkılır; Kürtler bir statü kazanırlarsa, biraz güçlenirlerse bu herkesin aleyhine olur, dünya yıkılır, kıyamet kopar" gibi bir felaket tellallığı yapma çabası içindeydi. Ama bunun böyle olmadığı ortaya çıktı. ABD hem Kerkük'ün Kürdistan federasyonu içinde ele alınmasını hem de Irak'ın federal bir sistem olarak inşa edilmesini kabul etti. Bir Kürt'ü Irak'a cumhurbaşkanı yaptı. Irak'ta yeni bir sistem geliştiriyor. Türkiye hep "Ortadoğu'da beni aşan sistem gelişemez. ABD'nin ya da Avrupa'nın muhatap alacağı yeni bir sistem

oluşamaz. Dolayısıyla ABD ve Avrupa her zaman bana muhtaç kalır" diye övünüyordu. Oysa Irak'taki gelişmeler Türkiye'nin bu hesaplarını boşa çıkardı. Tam netleşmemiş olsa da, ABD bölge için model yapılacak bir sistemi Irak'ta geliştirmeye çalışıyor. Bu federal bir sistem oluyor. Halkların sorunlarını kısmen çözüyor. Kürtlerin kendi kimlikleriyle aktif ve etkin katılımlarını öngörüyor. Şimdi bunun Türkiye sistemi üzerinde, yani bu inkar ve imha sistemi üzerinde çok yoğun politik bir baskı oluşturduğu kesindir. Türkiye'nin bütün kırmızı çizgileri yerle bir oldu. Bir sürü meydan okudular. "Kürtler şöyle olursa savaş ilan ederiz, Kerkük bilmem ne olursa müdahale ederiz" türünden tehditler savurdular. Hiçbirisini yapamayacakları, yapma güçlerinin olmadığı ortaya çıktı. ABD bölge statükosunu küresel sermayenin çıkarları doğrultusunda değiştirmekte kararlıdır. Bu açıkça ortaya çıkmış durumdadır. Dolayısıyla Irak'ta buna göre hareket ediyor.

Bu durum Türkiye üzerinde çok yoğun bir baskı oluşturuyor. Açıkça Türkiye'ye mevcut iç siyasetlerini de değiştirmesini dayatıyorlar. Hem CHP hem de AKP ve hükümet içindeki çalkalanmaları da bu gelişmelere bağlamak lazım. ABD aslında AB ile ilişkilenererek, yine Irak'taki gelişmeleri sürdürerek sadece dıştan baskı uygulamakla kalmıyor, içte de hükümeti açıkça uyardı. Erkan Mumcu ve ötekilerin ayrılışını böyle değerlendirmek gerekir. Tayip Erdoğan hükümetinin bu kadar gerginliği buradan ileri geliyor. Yoğun bir kaygı ve telaş içerisine girmiş durumda. AKP kendisi hükümet olmadı, ABD iş başına getirdi. Bir ayda DSP, ANAP ve MHP koalisyonunu devirdi. Daha parti örgütü kurmadan AKP kendisini hükümette buldu. Bu herhalde Tayip Erdoğan'ın kabadayılığı ya da AKP'nin rantçılığıyla olmadı; arkasında destek veren başka güçler vardı. Bunu herkes biliyor, kendileri de biliyorlar. En büyük desteği veren de ABD idi. ABD, Büyük Ortadoğu Projesinde Türkiye'ye rol oynatmak için AKP'yi iktidar yaptı. AKP ise bu rolü Irak'ta oynayamadı. Şimdi Suriye ve İran karşısında da oynayamıyor. Haliyle ABD tehdit etti. Mevcut sisteme baskı yapıyor. AKP'ye şunu söylemek istediler: "Ya bizim politikalarımızı olduğu gibi kabul edersin, o biçimde hükümette kalabilirsin ya da artık hükümette kalma sürecin bitiyor, yani devrileceksin." Böyle sert bir ultimatom ile yüz yüze geldiği için AKP hükümeti bu kadar saldırgandır. Erdoğan ile Abdullah Gül'ün ağızlarından neredeyse zehir akıyor, şovenizm milliyetçilik zehri akıyor. Mevcut sistemde kendilerini de hapislere sokulduklarını, mevcut devlet sistemi tarafından gerici diye damgalandıklarını ve neredeyse vatandaşlıktan atılma konumunda olduklarını unutmuş gibiler. Şimdi sistemin en güçlü savunucuları haline getirildiler.

Tabii ABD sadece bunlarla da yetinmiyor. Aslında Avrupa-Türkiye ilişkilerinin gidişatı üzerinde de ABD'nin rolü çok fazladır. AB ilişkileri tartışılıyor. "Türkiye acaba AB hedefinden vaz mı geçti" diye soruluyor. Türkiye zaten bu hedefe çok bağlanmamıştı. 17 Aralık kararlarının çıkması Türkiye'nin ya da Tayip Erdoğan hükümetinin bir marifeti de değil. Burada da ABD birinci derecede rol oynadı. ABD nasıl uluslararası komployu düzenleyip, Önder Apo'yu Türkiye'ye teslim etti ve buna karşılık Türkiye'nin Irak müdahalesine destek vermesini umut ettiyse, benzer biçimde Türkiye'nin AB'ye girişini destekleyerek, bunun karşılığında Türkiye'nin Suriye ve İran'a müdahalede kendisine destek vermesini istedi. ABD istediği desteği alamıyor. Alamayınca da Türkiye'nin AB'ye girişi doğrultusunda verdiği desteği geri çekiyor. Geri çekilen aslında ABD oluyor. ABD geri çekildikçe

ABD hem Kerkük'ün Kürdistan federasyonu içinde ele alınmasını hem de Irak'ın federal

bir sistem olarak inşa edilmesini kabul etti. Bir Kürt'ü Irak'a cumhurbaşkanı yaptı.

Irak'ta yeni bir sistem geliştiriyor. Tam netleşmemiş olsa da, ABD bölge için

model yapılacak bir sistemi Irak'ta geliştirmeye çalışıyor. Bu federal bir sistem oluyor.

Halkların sorunlarını kısmen çözüyor. Kürtlerin kendi kimlikleriyle aktif ve etkin katılımlarını öngörüyor."

Avrupa-Türkiye ilişkilerinin içyüzü ortaya çıkıyor, oynanan oyunlar gözüküyor. Avrupa Türkiye'yi kandırmak istiyor, kendi çıkarlarını egemen kılmak için sözde birlik ile ilişkiye zorluyor. Türkiye'nin AB'yi nasıl kandırmaya çalıştığı, başta Kürtler olmak üzere halklara karşı oligarşik despotluğu demokrasi diye AB'ye yutturmak için nasıl oyunlar oynadığı ortaya çıkıyor. Halklara baskıya, demokrasidir diye göz yum! Türkiye'nin AB'ye giriş adı altında oynadığı oyunun iç yüzü aslında budur. Bunlar da açığa çıkıyor. Dolayısıyla baskı var. Avrupa artık dar ve basit çıkar yaklaşımla işi yürütemeyeceğini görüyor. Biraz maskesi düştü, ikiye bölünmüş teşhir oldu, Türkiye'nin çok oyunbaz olduğu ortaya çıkıyor. Yeni dayatmalar Avrupa tarafından da ortaya çıkıyor. Erdoğan, "bizi bölmek istiyorlar" diyor. Hayır, bölmek falan istemiyorlar. Sizi ayakta tutanlar onlar oldu. Türkiye devleti iyi biliyor ki, kendisi Avrupa'nın çocuğu olarak doğdu. PKK'nın yürüttüğü mücadele karşısında da bu devlet ABD'den, Avrupa'dan, İsrail'den, kısacası NATO'dan aldığı destek ile ayakta kaldı.

Tansu Çiller ve Doğan Güreş bu durumu iyi bilirler. Eğer onların desteği olmasaydı, bu devlet '90'ların başında paramparça olmuştu. Bu bilinen bir gerçektir. Avrupa da kendi çıkarlarını egemen kılmak istiyor. Bunun için Türkiye üzerine baskı uyguluyor. Türkiye'nin Avrupa'dan kolaylıkla çıkar sağlamayacağı görülüyor. Bunda birçok etkeni değerlendirdiği gibi Kürt sorununu da değerlendiriyor. ABD'nin Güney Kürdistan'dan Türkiye'ye karşı baskı uygulaması gibi, Avrupa da kendi ilişkileri çerçevesinde Kürt sorunu üzerinden Türkiye'ye baskı uygulamaya çalışıyor ve bazı yaklaşımlarını değiştirmesini istiyor.

Bir de mızrak çuvala sığmaz hale geldi. Önderliğimiz üzerinde uygulanan uluslararası komplonun iç yüzü daha fazla açığa çıktı. Bu komplo kim gerçekleştirdi, İmralı sistemini kim yarattı? Hem Amerika hem de Avrupa Türkiye'ye şunu hissettiriyor: Sen kendi gücünle ayakta değilsin, bizim desteğimizle ayakta değilsin, çok ileri gitme! Bu konuda uluslararası komploya da hatırlatıyorlar.

Değişemeyeni değiştirirler

Türkiye, İran ve Suriye siyasetleri, yani Ortadoğu'nun 80 yıllık ulus devlet statüsü ABD'nin öncülük ettiği ve Avrupa'nın katıldığı küresel sermaye sistemiyle tam bir karşıtlık ve çelişki halindedir. Bu karşıtlık günümüzde çatışmaya dönüşüyor. Bu da zorlayıcı bir etkenidir. Hem Suriye hem İran en çok da Türkiye açısından böyledir. Çünkü kendisini bu sistemin bir parçası sanıyor, o sistemde aldığı güçle kendisini ayakta tutuyordu. Şimdi kendisini ayakta tutan en temel güç ortadan kalkmış oluyor. Türkiye NATO ve ABD desteği ile ayakta kaldı. Türkiye oligarşisi bu destekler temelinde şekillendi ve günümüze kadar geldi. Şimdi bu desteği kaybediyor.

İkincisi ise, halkı üzerinde baskı uygulayarak, ezip sindirerek, halkın örgütlüğünü dağıtarak kendi egemenliğini sürdürdü. Şimdi buna da muvaffak olamıyor. Her ne kadar Türkiye solu tasfiye ettiyse de, yine şoven milliyetçiliği geliştirerek Türkiye demokrasisini daraltarak demokratik güçleri geriye ittiyse de Kürdistan'da başarıya ulaşamadı. Kürt özgürlük hareketi 12 Eylül rejimine karşı en zor koşullarda geliştirdiği gerilla direnişiyle bu durumu kırdı. Şimdi bütün Kürt halkı ayakta. Bu, Türkiye halkını da çok derinden etkiliyor. Türkiye demokratik güçleri için bir destek ve dayanak oluyor.

Türkiye artık ne dıştan aldığı desteği alabilir konumda ne de halkları sindirebilir durumdadır. Dolayısıyla en zayıf konumu yaşıyor. Mevcut durumunu öyle değerlendirmemiz lazım. Halklar üzerinde baskı ve ezme operasyonunu dıştan aldığı destekle yapıyordu. Unutmayalım ki, Kürt halkı üzerinde inkar imha sistemini İngiliz ve Fransız egemenliği yarat-

tı. Bu sistemi altmış yıldır ABD sürdürdü. Türkiye, Kürt halkı üzerindeki inkar ve imha sistemini tamamen bu dış sistemlere dayanarak var etti. Yine PKK'ye karşı savaştığında en çok ABD'nin desteğini aldı. Bunu şimdi kendileri de söylüyorlar. Askeri destek aldı, siyasi destek aldı. ABD, Türkiye'nin Kürt politikasına hiç itiraz etmeden gereken her desteği sundu. AB'den, NATO'dan ve İsrail'den destek aldı. Şimdi ilk defa destek alamıyor. Destek kesilmiştir. Dolayısıyla dıştan destek alamayınca, halk karşısında kendisini çırlıçıplak yakalanmış hissediyor. Öcünden korkar gibi halkın demokrasi ve barış isteminden, yürüyüşünden, bayramından, Newroz'u'ndan korkuyor. Bunun için de kendisini güçlendirmek istedi. Bu çerçevede bazı oyunlar geliştirmeye çalıştı. Daha Newroz Bayramı kutlanırken Genelkurmay'ın milliyetçi şoven saldırıyı başlatması bu temeldedir. Mersin'den Trabzon'a, Kızıltepe'den Şemdinli'ye kadar birçok alanda faili meçhulleri yeniden devreye koydular. Demokratik eylem yapan halkın üzerine silahlı şiddetle gidiyorlar. Katliamlar yapıyorlar. Polis alçakça kadınlara, gençlere, insanlara karşı saldırı yürütüyor. 8 Mart'ta, Newroz'da, daha sonraki süreçte bunu açık gördük. Bir açıklama yapmayı, bir bildiri dağıtmayı bile kendi sistemlerine karşı bir saldırı

nı da geliştirmişlerdi. Tüm toplumun "milli cephe" esprisiyle Kürdistan'da yürütülen topyekün savaşa katılmasını ön görmüşlerdi. DYP-SHP hükümetinden başlamak üzere Çiller'e kadar birçok hükümet böyle bir cephe siyaseti izledi. O kadar saldırganlığı, imhayı, faili meçhulleri, kontrgerilla hareketini, köy yakmaları, yıkmaları, boşatmaları Kürdistan'dan insanların sürgün edilmesini böyle bir siyasete dayandırarak yaptılar. Halkı milliyetçi cepheye alarak Kürdistan üzerindeki bu kadar vahşeti gizleyebildiler. Şimdi de Kürt halkının Türkiye'ye demokratikleşmeyi dayatması karşısında, bu demokratik hareketi ezme için geliştirdikleri siyasi, askeri saldırıya kitle desteği yaratmak için, "bayrak" hareketini geliştiriyorlar. Genelkurmayın yönlendirmesi de bu nedenledir. Herkes buna katılmıştır. Katılmayanı zaten hain ilan ediyorlar. Demokratik güçler zayıflar, oyunu erken göremediler. Bir şoven milliyetçi dalga Türkiye kentlerinde yayıldı. Daha sonra Türkiye aydınlarının, sanatçılarının buna karşı tavır almaları kısmi etkide bulundu.

Yaşanan tüm durumlar, 2005 yılının gerçekten de tayin edici bir mücadele yılı olduğunu ortaya koyuyor. Bu gerçeği de iyi görmeliyiz. Gericilik, statükocu güçler inkar ve imha sistemini en başta gerillayı ezerek, zayıflatarak sürdürmek istiyorlar. Demokratik halk hareketinin geliştirilme-

Kürt sorununun demokratik çözümünü, Türkiye'nin demokratik değişimini gerçekleştirmediler. Bunun önünü açmadılar. Bu çıkarıcı, rantçı, sömürücü çevreler, dar basit rantla dayalı çıkarlarını korumak için her türlü gericiliği, baskıyı ve sömürüyü halk üzerinde dayattılar. Bundan vazgeçmek istemiyorlar. Vazgeçirilmezse Türkiye'nin oligarkları, rantçı çevreleri mevcut çıkarlarından vazgeçmeyecekler de. Bu bakımından bu durumu Türkiye halkına iyi anlatmamız gerekiyor. Türkiye, İran ve Irak başta olmak üzere bütün bu toplumlara en büyük iyiliği ve dostluğu Kürt halkı ve Önderliğimiz yaptı. Her türlü çaba harcadı, imkan, fırsat ve güç verildi. Bunlar doğru değerlendirilmemiştir. Bunlar zaafiyet olarak görüldü. İnkâr ve imhada, oligarşi ve despotizmde sonuna kadar kararlı oldukları ortaya çıktı. Bazı çıkarlara çok bulaşmışlar, dolayısıyla sağa-sola saldırarak bu çıkar sistemini nasıl koruyabiliriz diye hesap ediyorlar. Umut ediyorlar, ama yanlış hesap yapıyorlar. Bu noktada şunu görüyoruz: Eğer gerçekten de herkesi çok zayıf ve geri, kendilerini akıllı sanıyorlarsa yanlış hesap yaptıklarını ve çok akıllı olmadıklarını onlara göstermemiz gerekiyor. Yok eğer kireçleşmişlerse, taşlaşmışlarsa, değişime güçleri yoksa o zaman kendi kendini değiştiremeyenini değiştirebilmek

içerisinde çekti. Birçok kanun değişikliği kararı aldılar. Basını da serbestleştirdiler. Yeni partilerin kurulmasına izin veriyorlar. Gelecek yıl çok partili seçim yapacaklarını ilan ettiler. Ama Amerika buna da razı olmuyor. ABD, gelecek yıla kalmadan hemen değişmeyi dayatıyor. Ve öyle gözüküyor ki değiştirecek de. Kaçır-tacak, olmasa darbe yaptırılacak. Yani bir biçimde mevcut teslimiyetçi yaklaşımı kabul etmeksizin o rejimi değiştirecek.

İran karşısındaki durum da öyledir. Türkiye üzerinde de en büyük baskıyı uyguluyor. Şimdi Amerika baskıyı uyguladıkça kendisi kazanıyor. Madem ki mevcut rejimler taşlaşmışlar, halkların önünde engeldirler, zorlayarak bunların aşılması gerekiyor. Amerika bunu fark etmiş, zorlayarak kendi çıkarları doğrultusunda değişimi dayatıyor. Halkların da belli bir zorlamayı dayatarak kendi demokratik çıkarları doğrultusunda değişimi geliştirmeleri en doğru yol olacaktır. Bizim, Kürt halkı adına da, bölge halkları adına da değişimi gerçekleştirme, ulus devlet statükosunu parçalayarak Kürt sorununun demokratik çözümü ve bölge halklarının demokratik birliğini yaratma hedefimiz var. Yeni program çalışmaları tamamıyla bu çerçevededir. Yeni paradigma böyle teorik siyasal çerçeveyi ifade ediyor. O zaman bunu pratiğe uygulamamız, dolayısıyla bu değişim sürecinin demokratik yönde halkların yararına gelişmesi için azami çaba harcamamız, mücadele etmemiz gerekiyor.

Bu, ABD'nin tek başına küresel sermaye hegemonyasını bölgede kurmasını engelleyecek. En azından bunu halkların iradesini de gören, demokratik direniş mücadelesini, halkların demokratik örgütlülüğünü geliştirmemiz gerekiyor. Despotizmin saldırılarını kırabilmek için buna ihtiyaç ta var.

Türkiye'nin, İran'ın ve Suriye'nin yaklaşımı da kesinlikle bu biçimdedir. Şunu göstermemiz gerekiyor. Kölelik devri sona ermiştir artık. Kürt insanını, her türlü baskıyı, eziyeti uygulayacak köleler topluluğu olarak görme zamanı geçmiştir. Kürdistan'ın kendisini bu biçimde güçlendirdiğini göstermek gerekiyor. Özgürlük mücadelesinin geliştirdiği halklar bu bakımından tarihsel sorumluluk ve görevlerle yükümlüdür. Bunun gereklerini başarı ile yerine getirmeliyiz.

Diğer yandan da azgın saldırılarla karşı karşıyayız. Halkın demokratik haklarını tümenden çiğneyerek, despotizm yeniden egemen kılınmak isteniyor. Bu statükocu güçlerin bu kadar diretmelerinin altında şu yatıyor: Değişimi ezerek, halkların demokratik güçlerini tasfiye ederek küresel sermayenin hegemonyasını kendileriyle uzlaşmaya mecbur bırakmak istiyorlar. Yani demokratik halk alternatifini yok ederek, ABD'yi kendileriyle uzlaşmaya zorlamak istiyorlar. Beklentileri budur, hesapları bu temeldedir. Buna ulaşmak için de tabii halklar üzerinde, demokratik güçler üzerinde en vahşi, en azgın saldırıları yürütüyorlar. Bunu en başta da Kürdistan'da yapıyor, hareketimize karşı yapıyorlar.

Önderliğimize, halkımıza ve gerillaya karşı yöneltilen çok yönlü, hiçbir kural tanımayan saldırganlığın temel amacı budur. Bu amacı boşa çıkarmak için bu saldırıyı kesinlikle kırabilmemiz gerekiyor. Kuşkusuz, mücadele edersek bunu boşa çıkarmak gücümüz vardır. Türk ordusu şimdi de operasyon yapıyor. Ama bunu 5-6 yıl öncekiyle kıyaslamamız gerekiyor. '98'de benzer durumlar var derken, kastettiğimiz bu değildir. Saldırganlıkta, yani pratik planlama bakımından benzerlik var. '98'de ilk önce Botan'da saldırıyı başlattılar ve bir aylık zaman alan yoğun bir operasyon sürdürdüler. 23 Nisan'da Amed'te yaptılar. Mayıs başında Erzurum ve Dersim'de operasyonlar geliştirdiler. Yine mayısta Behdinan'a saldırdılar. Bazı değişiklikler yapsalar da benzerlikleri çok olan bir pratik saldırı planı yaptıkları ve operasyonları bu temelde sürdürdükleri görülüyor.

sinde de demokratik çözümün gelişmesinde de en temel halka 'gerilla'nın varlığıdır. Bu nedenle gerillanın meşru savunma direnişini sonuç almada, çözüm yaratmada öncü ve en temel direniş gücü olarak görmemiz ve mücadeleye öyle yönelmemiz gerekiyor. Saldırıları karşısındaki direnişin kutsallığını bu temelde ele almalıyız. Buna göre de tüm gücümüzü ortaya koyarak, bilincimizi ve bütün yeteneklerimizi ayaklandırarak bu despotik, inkarcı ve statükocu saldırıyı kırarak, bozacak bir direniş ortaya çıkartmalıyız. Şunu bilmemiz lazım; mevcut durumda gerçekten içte halkın demokrasi dayatması, dışta küresel sermayenin hakimiyet dayatması altında statükoculuk en zayıf konumundadır. Dolayısıyla bu zayıflıktan kendini kurtarmak için, kendinden daha zayıf gördüğü güce karşı çılgınca saldırıyor. Zayıflar çılgınca saldırır. Hiçbir ölçü tanımazlar. İnsani değerleri, hukuk kanunlarını gözetmezler. Dikkat edilirse Türk ordusunun mevcut saldırıları tamamen bu temelde geliyor. Daha da vahşileşebilirler, çılgınlaşabilirler. Neden böyle en zayıf ve zor konuma düştüler? Çünkü süreci doğru değerlendiremediler. Doğru tutum alamadılar. Kürt halkının ve Önderliğimizin kendilerini güçlendirmek için altı yıldır tek yanlı olarak büyük fedakarlıkla gösterdiği çabayı doğru ele almadılar ve değerlendirmediler.

gerekiyor. Değişemeyeni değiştirirler. Değişme esnekliğini, siyasi değişimin gücünü göstermeyenleri zorla değiştirirler. Öyle anlaşıyor ki, Türkiye sisteminin, yine bu statükocu sistemin zorla değiştirilmesi gerekiyor. Zaten bunu Saddam rejiminde de gördük. Yıkılma anında bile şoven, ırkçı, despotizmden vazgeçmedi. Bir demokratik yaklaşım göstermedi. Dolayısıyla ABD saldırılarını altında ezilip gitti.

Halkların demokratik örgütlülüğünü geliştirmemiz gerekiyor

Benzer tutum, Türkiye, İran ve Suriye'nin yaklaşımında da görülüyor. Önderliğimiz en son Newroz'da açık uyarılarda bulundu. *"Saddam örneğinden ders çıkartın"* dedi. Öyle anlaşıyor ki görseler de ders çıkaramıyorlar. Ders çıkarma güçleri yok, değişmiyorlar. Bu Ortadoğu'nun devlet statükosunun kendini değiştirme dönüştürme gücünün olmadığını gösteriyor. Çok katılmış, tarihten gelen despotizmle, dinci, milliyetçilik, kendini esas alma çok ileri düzeyde gelişmiş, adeta bir taşlaşma ortaya çıkarmış. Bunun belli zorlamalarla kırılması gerekiyor. Nitekim ABD biraz zorlayınca Suriye yönetimi nasıl da geri adım attı. Hemen Lübnan'dan askerlerini 15 gün

PKK YENİDEN İNŞA KONGRESİ AÇILIŞ KONUŞMASI

PKK KUTSAL AMAÇLAR İÇİN YAŞAYAN MİLİTANLARIN PARTİSİDİR

Değerli arkadaşlar

Bilindiği gibi dünya ve Ortadoğu bölgesi çok önemli bir süreçten geçiyor. Dünya sisteminde varolan kriz giderek derinleşiyor ve bir kaosa dönüşmüş bulunuyor. Uygarlıksal bunalıma dönüşen bu kaostan aşılması için insanlığın yürüttüğü çeşitli çabalar gündemdedir. Özellikle de kapitalist egemen sermaye, krizi aşmak için her ne kadar çaba gösterse de karakteri ve içeriğinden dolayı bir çözüm geliştirememektedir. Dünyamız, böylesine önemli bir süreçten geçiyor.

Kürdistan özgürlük mücadelesi de tarihinin en hassas, nazik ve en önemli sürecinden geçmektedir. Böylesi bir dönemde, tarihin bu önemli sürecinde PKK'nin yeniden kuruluşu çok önemli bir durumdur ve heyecan verici bir çalışmadır. Çünkü PKK'nin rolü ve etkisi, sadece bazı kadrolar ve Kürdistan toplumu ile sınırlı değildir. Ortadoğu'daki ve dünyadaki sorunların çözümü için PKK'nin her zaman önemli bir rolü olmuştur. Bunun için de PKK'nin yeniden yapılanması, halkımız ve bölge halkları için çok büyük ve anlamlı bir durumdur. Herkesi ilgilendiren bir gidişat ve gelişme söz konusudur. Böylesine anlamlı bir çalışma için toplanmış bulunmaktayız ve bu an tarihe geçecektir. Çünkü Önderlik tarafından atılan bu adımın tarihi bir rolü vardır. Tarihin gidişatında rol sahibi olacaktır.

Bilindiği gibi insanlığın ilk uygarlaşma aşaması bu topraklarda, Zagros eteklerinde gerçekleşmiştir. Dünya ve insanlık Zagros eteklerinde gelişen bu uygarlık üzerinden 19. yüzyıla kadar geldi. 19. yüzyılda Avrupa'da ikinci devrim olan sanayi devrimi gerçekleşti. İlk devrim Yukarı Mezopotamya'da gerçekleşmişti. Aşağı Mezopotamya'da ise devlet kurulmuş; Sümer Rahip Devleti bu temelde gelişmişti. Bu devrimin ortaya çıkardığı en önemli sonuç insanlığın yaşamına devletin dahil edilmiş olmasıdır. İnsanlık tarihinde ikinci devrim Avrupa merkezli gelişti. Bu da kendisiyle uluslaşmayı geliştirdi ve böylece ulus devlet modeli ortaya çıktı. Bu esaslar temelinde dün kadar gelen dünya, bugün bunalım içerisinde. Bu durum dünyayı üçüncü bir devrimsel sürece getirmiştir. Öyle görünüyor ki, insanlığın yaşadığı sorunların çözümü ve devrimsel çıkışı, bugün bir kez daha bu topraklarda ortaya çıkacaktır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi için Önder Apo'nun çıkışı tarihsel bir çıkıştır. Şimdiye kadar bu tarihi çıkış Kürdistan ve bölge üzerinde büyük bir etki yarattı. Bugünden sonra da tüm dünya ve bölge sistemi üzerinde etkisini devam ettirecektir.

PKK Kürt toplumunu yükselen insanlık değerleriyle birleştirdi

İnsanlık bugün bir kaos yaşamaktadır ve kapitalist sistemin egemen öncü güçleri buna cevap verememektedirler. Aşmaya dönük çabaları olsa da cevap olabilecek yeni bir modeli ortaya koyamamaktadırlar. Bu yüzden de kapitalist egemen güçlerin çaba-

ları ne kadar güçlü olursa olsun, esas çözümü geliştirememektedirler. Çünkü bugün insanlığın gelişimi önünde engel olan ve yaşanan krize kaynaklık eden temel olgu; geçmiş devrimlerin ortaya çıkardığı ve bugün artık gericileşen ulus devlet modelidir. İşte bu önemli ve bilimsel tespiti ve yorumu Önder Apo geliştiriyor. İnsanlığın yaşadığı bunalımdan, hastalıklardan, kaostan çıkması, gerçek özgürlük, demokrasi ve eşitliğe ulaşması için her şeyden önce ulus devlet modelinin değişmesi gerekmektedir. Yeni sistemin egemenlik ve devletleşme temelinde, üst yapının geniş, tabanın dar olduğu tarzda değil; pramit biçiminde bir sistem olması hedeflenmelidir. Yani üstün dar, altın geniş olduğu bir sistem öngörüldü. Demokratik ve tabandan inisiyatifin geliştiği bir sistem, ancak insanlığın yaşadığı sorunlara ve krize temel cevap olabilir. Tüm dünya sistemi açısından bu, yeni bir modeldir, yeni bir ekoldür. Önder Apo, bunu Koma Komelên Kurdistan (demokratik konfederalizm) biçiminde formüle etti. Demokratik konfederalizm

reel sosyalizmin etkileri fazlaydı. Önder Apo'nun sosyalizm ve devrim sorununu daha ilk çıkışında bilimsel ve bağımsız bir bakış açısıyla yorumlama tutumu olsa da, PKK'nin üzerinde şekillendiği ve yürüdüğü çizgi, devlet ve iktidar çizgisiydi. Önderliğimizin de dile getirdiği gibi hem ulusal kurtuluş mücadelelerinden hem de bazı sol, sosyalist hareketlerden etkilenme olmuştur. Ve PKK bu etki altında şekillenmiştir. Yine şiddete yaklaşımı da buna göre olmuştur.

PKK hareketi Kürdistan halkını yok olmanın eşiğinden kurtararak adeta var etti. Kürt halkını ölüm döşeğinden çıkartarak,

“PKK hareketi Kürdistan halkını yok olmanın eşiğinden kurtararak adeta var etti.

Kürt halkını ölüm döşeğinden çıkartarak, özgürlüğünü ve kurtuluşunu sağlayacak duruma getirdi.

Bir diriliş devrimi yarattı. Kendine sahip çıkan, demokratik mücadelesini yürüten bir toplum yarattı.

Bu biçimiyle Kürt toplumunu yükselen insanlık değerleriyle birleştirdi. Kürt toplumunu siyasal, kültürel, askeri anlamda kurum ve güç sahibi yaptı. Yeniden bir ulus yarattı.”

hem Kürdistan sorunlarına hem de Ortadoğu bölgesinin sorunlarına cevap olabilecek yeni bir sistemdir. Yeniden kuruluş bu amaç ve temeller üzerinden geliştiriliyor. Bunun için de PKK'nin yeniden inşası hem halkımız hem de bölge ve dünya halkları için önemli bir adımdır.

Bilindiği gibi PKK '70'lerde kuruldu. Bu kuruluş, Kürdistan'da döneme damgasını vuran önemli bir karar olmuştur. PKK'nin ilk çıkış koşulları farklıydı. Dünyada kapitalist-empereyalist sistem ile reel sosyalist sistemin ciddi bir rekabet içinde olduğu –soğuk savaş deniyor bu döneme– bir dönemdi. PKK elbette dünyanın o koşullarından etkilendi. İki kutuplu dünya sisteminin etkisi ve

özgürlüğünü ve kurtuluşunu sağlayacak duruma getirdi. Tüm yanlış ve yetersizliklerine rağmen PKK, Kürdistan toplumunda böylesine tarihsel bir rol oynadı, bir diriliş devrimi yarattı. Kendine sahip çıkan, demokratik mücadelesini yürüten bir toplum yarattı. Kadın, gençlik ve toplumda varolan tüm demokratik dinamikleri açığa çıkardı. Bu biçimiyle Kürt toplumunu yükselen insanlık değerleriyle birleştirdi. Kürt toplumunu siyasal, kültürel, hatta askeri anlamda kurum ve güç sahibi yaptı. Yeniden bir ulus yarattı. Yeni bir gelenek açığa çıkardı. En önemlisi de bir strateji ve Önderliksel gerçeği yarattı. Özgürlük, demokrasi ve kurtuluş çizgisini geliştirdi ve netleştirdi. Gelece-

ama onun faturasını da çok ağır ödedi. Bugün o miras, emek, direniş ve fedakarlık üzerinden, yaratılan miras temelinde PKK'yi yeniden kuruyoruz.

PKK'nin yeniden inşası doğru çizgide gelişmenin yaratılması için şarttır

Yeni PKK hangi temeller üzerinden gelişecek? Bilindiği gibi bir yıldan beri yeniden inşa gündemimize girmiş bulunuyor. Bir dönemdir değişim dönüşüm çerçevesinde yeni bir paradigma, demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması Önder Apo tarafından geliştirildi. Demokratik ekolojik bir toplumun yaratılması stratejik bir amaç olarak konuldu. Eskişinden en büyük farklılığı ise dogmatizmin etkisinden kurtularak bilimselliği esas almasıdır. Yeni PKK'nin en temel farklılığı buradadır. Bu esaslar üzerinden yeni bir ekol, bakış açısı ve paradigmayı geliştiriyor. Üç ayaklı bir devrimi; yani demokratik, ekolojik ve cinsiyet devrimini esas alıyor.

Devletten, iktidardan, hiyerarşiden uzak, demokratik bir sistemi esas alıyor. Ulus devletini yerine, demokratik konfederalizmi kendisi için bir strateji olarak görüyor. Bu temelde yeni bir toplumu yaratmak istiyor. Amacı yeni bir demokratik ekolojik toplumdur. Yeni PKK, bu amaçlar için ideolojik, felsefik bir güç olarak kendisini yeniden inşa ediyor. Şimdi çok daha iyi görülüyor ki, PKK'nin feshi, PKK'nin ideolojik ve örgütsel olarak tasfiyesi doğru değildi. Onun için fesih değil, yeni paradigmaya göre değişim ve dönüşüm gerekmekteydi.

Geçen dönemde, KADEK süreci ve özellikle KADEK'ten KONGRA GEL'e geçişte ideolojik öncülüğün korunması gerekirken, bir biçimde kaldırıldığı görüldü. Artık ideolojik öncülük değil, politika temel amacı belirliyordu. Halbuki bu doğru bir yaklaşım değildir. Büyük bir toplum hareketi, düşünsel ve felsefik öncülük olmazsa yürüyemez. Son iki üç yıllık pratik bunu çok net bir biçimde açığa çıkardı. Önderlik neden yeniden kuruluşu gerekli görüp gündeme getirdi? Aslında Önderliğin söyledikleri üzerinde iyi durulursa, hiçbir zaman ideolojik öncülüğün kaldırılmasını dile getirmedeği anlaşılacaktır. Hatta KADEK, 2002'de kurulduğunda bile Önderlik sürekli parti adından bahsediyordu ve onu bir parti gibi görüyordu. 2003'te KONGRA GEL sürecinde ise ideolojik öncülüğü yapacak olan PKK'lilerin “Bilim Sanat Komitesi'nde yer almalarnı” belirtti. Demek ki, Önderliğin nazarında PKK hiçbir zaman feshedilmedi. Önce Bilim Sanat parantez içinde PKK dedi. Ama ideolojiye o kadar yoğun bir saldırı vardı ki, parantez içerisinde cevap olunamazdı. I. KONGRA GEL süreci biliniyor. O dönemde Bilim Sanat Komitesi için öyle bir konum da belirginleştirilmedi. Önderliğin dediği gibi uygulamaya gidilmedi. Hareketi tamamen tasfiye etmek isteyen bir çizgi ortaya çıktı. Yani hareket içte gizli bir ihanetle yüz yüze geldi. Bu nedenle açığa çıktı ki; PKK 'parantez' içinde örtülü kalırsa, bazıları değiştirebilir, üzerinde oynayabilirler. Böyle bir durumda, ideolojik öncülük tüm hareket üzerinde etkisini gösteremezdi. Bu biçimde bir durum söz konusuydu. Bu yüzden Önderlik “parantezi kaldırıyorum” dedi ve komitenin inşa perspektifini verdi. Bundan bir yıl, on beş gün önce verilen perspektifin yıldönümündeyiz. Bir kez daha ispatlandı ki, tarihi bir hareket ideolojik, felsefik öncülük olmadan gelişemez. İdeolojik öncülük olmaksızın hareket her zaman sağ, sol eğilimlerle, ihanet ve tasfiyeciliğin tehdidi altında olacaktır. Özellikle Kürdistan gibi herkesin citir attığı bir ülkede öncü güç güven vermezse, perspektifleri hareket ve toplum için netliği sağlamazsa, yürütmesi mümkün değildir. İşte bunun için Önderlik, PKK'nin yeniden inşasını gündemimize koyarak, her türden sağ ve sol eğilime ve çizgiyi kendisine göre uyarlamak isteyen yaklaşımlara karşı bir tedbir geliştirdi. Zaten “hem bir tedbirdir hem de bir gerekliliktir” dedi.

Devamı sayfa 24'te

“PKK bir şehitler partisi olarak; şehitlerin davasına, Önderlik çizgisine her koşul altında sahip çıkıp yeni paradigma temelinde kendisini yeniden inşa ediyor. PKK, bir Önderlik, şehitler ve kutsal amaçlar için yaşayan militanların partisidir. Gerçek anlamda Önderlikle yoldaşlık yapanların partisidir. Nasıl ki PKK, I. ve II. partileşme hamleleri ile diriliş devrimini yarattıysa, III. hamlesi ile de yeni bir toplumu yaratacak, amaçlarını ve stratejisini hayata geçirecektir.”

PKK'Yİ YENİDEN İNŞA KONGRESİ'NE

➔ PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi

Önderliğimizin perspektifleri temelinde, dünyanın, bölgemizin ve halkımızın kader tayin edici tarihsel süreçten geçtiği bir zaman aralığında toplanan PKK'nin Yeniden İnşa Kongresi'ni, bu kongrenin toplanmasına her aşamada öncülük eden Reber Apo'yu, şehitlerimizi, halklarımızı ve tüm yoldaşları başarı dilek ve inancımızla selamlıyoruz.

Değerli yoldaşlar

20. yüzyılın son çeyreğinde istenilen hedefine tam olarak ulaşmasa da, Kürdistan'daki tüm gelişmelere damgasını vurarak belirleyen PKK olmuştur. Kürt toplumunu yok oluşun eşiğinden kurtararak, 21. yüzyılın girişinde kendi öz bilinci ve özgücü temelinde Koma Komelên Kürdistan'ı ilan eden bir halk gerçekliğine kavuşturan, Ortadoğu'da tüm gelişmeleri etkileyen PKK, Koma Komalen Kürdistan Önderliği'nin en amansız koşullarda ortaya koyduğu demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde, yeniden yapılandırma kararı doğrultusunda, kongresini toplamış bulunmaktadır.

Kürt halkı ve bölge halkları için olduğu kadar, tüm dünya insanlığı için de son derece önemli olan PKK'nin yeniden yapılması, dünyamızda, bölgemizde ve ülkemizde önemli gelişmelerin olduğu tarihsel bir süreçte gerçekleşmektedir.

Dünyada yaşanan her siyasal, toplumsal ve ekolojik gelişmenin insanlığı bu kadar derinden etkilediği bir süreçte satır başlarıyla da olsa dünyanın, bölgemizin ve ülkemizin içinden geçtiği siyasal süreci değerlendirmek gerekmektedir.

Kapitalist sistem kendisini dünyanın her tarafına yaydığından, içine girmiş olduğu kaos aralığından ve bunun yarattığı ağır sonuçlardan tüm insanlık derinden etkilenmektedir. Toplumun tüm kesimleri, sistemin yaşadığı kaostan kurtulabilmek, daha avantajlı duruma gelerek geleceklelerini güvence altına alabilmek için entellektüel, ahlaki, siyasi, eylemsel, örgütsel, sanatsal, askeri vb alanlarda yoğun bir arayış ve mücadele içinde bulunmaktadırlar. Bu arayışın ve mücadelenin nasıl sonuçlanacağını belirleyecek olan, sistemin içine girdiği kaos aralığını öncelikle doğru ve bilimsel bir temelde tahlil eden, kendi değer sistemini yaratan ve sisteme alternatif nasıl bir gelecek öngördüğünü, bunun için yürütülecek mücadelenin yol ve yönetimini, örgütlülüğünü ortaya koyabilme iradesini gösteren güçler olacaktır.

Dünyada durum

Dünyamız yeni bir yüzyıla birlikte, yeni bir sürece de giriş yapmış bulunmaktadır. ABD, önderlik ettiği uluslararası sermayeyi içine girdiği kaos aralığından kurtarmak için dünyayı imparatorluk sahası haline getirme, ulusal devletleri ihtiyaç temelinde yeniden biçimlendirme siyasetini yürütmektedir. Buna karşılık ulusal devlete dayalı sistemin '50'li yıllarda miladını doldurmasıyla birlikte, yaşanan gelişmelere bağlı olarak 2000'li yıllar halkların demokratik konfederalizm yılları olmaya aday olarak insanlığın gündemine girmektedir.

Bugüne kadar tarihin akışına ve gelişimine devletçi toplumlar ile, buna karşı direnen demokratik komünal değerlerin direnmesi nasıl yön verdiyse, aynı şekilde bundan sonra da insanlığın geleceğine yön verecek olan devletçi sistem ile buna karşı halkların demokratik konfederal toplum alternatifi olacaktır. Geleceğimizi belirleyecek olan bu her iki sistem arasındaki mücadeledir. Bu nedenle dünyanın içinde bulunduğu durumu da esas olarak bu ekseninde değerlendirmek gerekir.

Kapitalist sistem, tarihin belli bir döneminde ortaya çıkmış, çeşitli aşamalardan geçtikten sonra, şimdi de çöküşün bir ifadesi olarak kaos aralığında bulunmaktadır. Sistem artık kendisini eskisi gibi sürdürebilecek zemini kaybetmiştir. Ancak sisteme alternatif olacak güçler ise, henüz zayıf oldukları ve kendi sistemlerini kuracak gücü yaratamadıkları için kaos derinleşerek sürmektedir.

Küresel sermayenin sistemin geleceğini güvence altına alabilmek için yürüttüğü tüm girişimler, çıkmazı derinleştirmekten öte bir rol oynamamaktadır. Kapitalist sistemin dayandığı ve onsuz edemeyeceği devlet, tarihinin en ciddi sorgulanmasıyla karşı karşıya bulunmaktadır. Devlet, dışarıda kalmış tüm toplum kesimleri nezdinde sorgulanmakta, bu nedenle kitleler açısından meşruiyetini yitirmektedir. Egemen sistem, sorunların kaynağı olmasına rağmen, tüm iddialarının aksine devleti daha fazla ince yöntemlerle derinleştirmekten başka bir alternatife sahip değildir. En temel çıkmazı ve çelişkisi de bu olmaktadır. Çözüm ve demokratik alternatif de bu noktada açığa çıkmaktadır.

Kapitalist sistem, sadece devletin meşruiyetinin çöküşüyle sınırlı bir sorunu yaşamamaktadır. Hem bunun nedeni hem

de sonucu olarak diğer alanlarda da ağır sorunlar ve çözümsüzlükleri yaşamaktadır. İnsanlığın ihtiyacı yerine, azami kar yasasına dayalı ve tüketimi kamçılayan üretim tarzının insanlığa hizmet eden hiçbir tarafı kalmamıştır. Gelir dağılımında tam bir adaletsizlik ve uçurum yaşanmaktadır. İşsizlik, açlık ve yoksulluk, kapitalizmin yapısal bir özelliği olarak derinleşerek sürmektedir. Bunun yanında, tüketilemeyen üretim fazlası, kapitalist sistemin bunalımının bir diğer ifadesi olmaktadır. Çarpık kentleşme, bunalımın bir diğer kaynağı olmakta, her şey alım satım konusu haline gelmektedir. Doğadan kopuş, tam bir ekolojik felakete dönüşmektedir. Sistemin temelini oluşturan aile çözülmekte, "kutsal evlilik" bítmektedir. Kadına derinlemesine bir kölelik ve metalaştırılma dayatılmaktadır. Ahlaki çöküş gelişmekte, toplum aleyhine bireycilik kışkırtılmaktadır. Toplumun genel güvenliği ve geleceği tehdit altındadır. Sağlık ve eğitime ayrılan bütçe her geçen gün biraz daha azalmaktadır. Ancak silahlanma ve savaşılar muazzam bir para aktarılmaktadır. Yatırımlar, toplumun temel ihtiyaçları yerine azami kar getiren alanlara kaydırılmaktadır.

Bugüne kadar hiçbir devletçi sistem, bu denli yoğun ve kapsamlı olarak savaş ve şiddeti bir çözüm aracı olarak kullanmamıştır. Sermayenin güvenliği ve istikrarı için milliyetçilikle kutsanan veya daha farklı gerekçeler üretilerek yürütülen savaşlar kapitalizmin çözümsüzlüğünün en açık ifadesi olarak ortaya çıkmaktadır.

Reel sosyalizmin çözülmesiyle zaferini ilan etmesine rağmen, devlet kapitalizminin ağır, köklü sorunlarını da içine alan sistemin '70'lerle içine girdiği kaosta '90'lı yıllarla birlikte daha fazla bir derinleşme olmuştur. Tüm bunların sosyal, ekonomik, siyasal ve örgütsel yaşam üzerinde yaratmış olduğu derin etkiler ve sonuçlar vardır. Öncelikle zihniyet, bilim, tarih, toplum, birey, siyaset, yöntem, felsefe vb temel konularda köklü değişiklikler ortaya çıkmıştır. Sınıfa dayalı devrim ve siyaset

aşılmıştır. Açığa çıkan en temel sonuç, toplumun ve toplumdaki çeşitliliğin temel alınmasına dayalı devrimi geliştirme öne çıkmaktadır. Bu konuda kadın gerçekliği temel bir rol oynamaktadır. Tabandan hareketi ve örgütlenmeyi ifade eden bu yaklaşım kendisini demokratik konfederalizm olarak ifade etmektedir.

ABD, sistemi içine girdiği kaos sürecinden kurtarmak için dünyada hegemonyasını geliştirmek istemektedir. Bunu da "özgürlük, demokrasi ve terörizme karşı mücadele" adı altında yapmaktadır. Bilimsel teknolojik gelişmeler ve bunun yarattığı sonuçlarla birlikte dünyanın hemen hemen tüm alanlarında toplumun ezilen kesimlerinde gelişen demokrasi eğilimi ve kendi yaşamı üzerinde söz sahibi olma iradesini her geçen gün daha derinden görmekte ve fark etmektedir. Dolayısıyla gücüne dayanarak, halkların kaderini tek taraflı olarak belirleme döneminin geçtiğinin bilincinde olarak hareket etmektedir. Bunun için gelişen demokrasi hareketi ve bilincini de dikkate alarak, özden yoksun, biçimsel bir demokrasi söylemiyle uygulamayı geliştirmeye çalışmaktadır. Geçen yüzyılın sermaye ihtiyaçlarına göre şekillenen, ancak bugün yanıt vermeyen statükoları aşmak istemektedir. Fakat bu değişim, sermayenin ve devletçi sistemin çıkarlarının elverdiği ölçüde geliştirilmektedir. Ancak ABD böyle bir politikayı hayata geçirirken, kendi iradesinin ve niyetlerinin dışında bugüne kadar bastırılmış, etkisizleştirilmiş toplum kesimleri, demokrasinin yeni dinamikleri olarak kendilerini açığa vurmakta ve gelişme zemini yakalamaktadırlar.

Bugün devletçi sistem ile demokratik-komünal değerler arasındaki çelişki temel olmakla birlikte, başka çelişkiler de yaşanmaktadır. Dünyanın belli başlı kapitalist güç merkezlerinin de, sistemin yaşadığı kaostan güçlü bir biçimde çıkabilmek için hem birbirleriyle hem denetimlerinde bulunan ulusal devletlerle hem de halklarla çelişkileri sürmektedir.

"ABD bölge politikasını salt askeri olarak ele almamaktadır.

Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) ile bölgede sonuç almak istemektedir. Bölgenin siyasal, sosyal,ekonomik, kültürel, ahlak vb alanlarını kökten değiştirmeyi ve küresel kapitalizmin her türlü sömürü ve uygulamalarına açık hale getirmeyi istemektedir. Ancak Ortadoğu'nun köklü tarihsel, toplumsal özellikleri kolay kolay çözülecek bir konumdan uzaktır. Hele hele dışarıdan taşırmaları hiç kabul etmemektedir."

Dünyanın ikinci sırada siyasal, ekonomik ve askeri güç merkezlerinden birisi de AB devletleridir. Daha çok kendi aralarında devlet odaklı bir konfederal birlik kurarak, hem kendilerini hem de denetimleri altında tuttukları güçleri korumaya ve sistemi kaostan kurtarmaya çalışmaktadırlar. Politika olarak geçen yüzyılda kapitalizmin ihtiyaçlarına göre şekillendirdikleri ulusal devletlerin kimi işlemeyen yönlerini tamir ederek, ancak esasta sürdürerek, ABD karşısında kendi konumlarını devam ettirme arayışı içinde bulunmaktadırlar. Bu yönüyle birçok açıdan ABD ile başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın birçok alanında ilişki ve çelişki biçiminde gizlenen veya açık bir mücadele yürütmektedirler.

Çin son yıllarda ekonomisi belli bir büyüme kaydeden, nükleer güç haline gelen bir devlet olarak dünya siyasetinde daha belirgin bir biçimde yerini almakta, özellikle Rusya'nın birçok bakımdan gerilemesiyle birlikte Asya kıtasının sorumlusu olarak kendisini görmekte, Ortadoğu ile de yakından ilgilenmekte, belli bir ağırlık oluşturmaya çalışmaktadır. Japonya ekonomik gücüne rağmen, askeri alanda etkili bir güç oluşturamadığı ve kendine has bir siyasi projesi de olmadığı için dünya siyasetinde fazla etkili olamamakta, ağırlıklı ola-

rak ABD'nin yanında tamamlayıcı bir yardımcı kuvvet rolünü oynamaktadır.

Rusya, reel sosyalizmin çözülmesinden sonra BDT gibi bir oluşuma gitmekle birlikte Doğu Avrupa üzerindeki etkinliğini Batı dünyasına kaptırmıştır. Son Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'da yaşanan hükümet değişikliklerinde de görüldüğü gibi kendi egemenlik sahalarını da birer birer ABD'ye kaptırarak gerilemektedir.

Bütün güçlerin karşı karşıya olduğu sorunlar belki bir takım özgünlükler taşıyabilir. Ancak tüm sorunların temelinde kapitalist sistemin içinde bulunduğu kaos vardır. Bunun özünü ise artık devlet ve ona dayalı çözümlerin iflas etmesi, ona karşı tabandan gelişen demokratik konfederalizm alternatifi halkların çözümü olmaya adaydır.

ABD dünya genelinde gelişme dinamikleri açığa çıkan ve Kürdistan'da görüldüğü gibi kendisini ilan eden Demokratik Konfederal çözüm yerine kendi çözümünü egemen kılmak için, başta siyasi, askeri ve ekonomik gücü olmak üzere, sanat, kültür, yaşam tarzı, psikolojik savaş olmak üzere tüm araçları iç içe ve birbirleriyle koordineli bir biçimde yürütmektedir.

Ortadoğu

Ortadoğu'nun siyasi statükosu 20. yüzyıldaki sistemin ihtiyaçlarına ve güçler arasındaki dengeye göre belirlenmişti. Bu statükonun oluşturulmasında kapitalist sistemin çarklarını döndüren madde olarak petrol önemli bir yer tutmuştur. Bugün de petrol sanayi için temel önemini korumaktadır. Buna bağlı olarak gerek sistemdeki gelişmeler, gerekse de güç dengelerindeki değişiklikler, eski statükonun değiştirilmesini gündeme getirmiştir. ABD'nin Ortadoğu'ya yönelmesinin esas nedenini bu gerçeklik oluşturmaktadır.

Önderliğimize karşı geliştirilen devletler arası kompo, ABD'nin Ortadoğu başta olmak üzere dünyada izlemiş olduğu strateji konusunda, ilk pratikleşen örnek olmaktadır. Bu anlamda denilebilirki, Ortadoğu'ya ilk

“Türk devletin, Koma Komelên Kürdistan Önderliği tarafından başlatılan özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında, sorunu çözme yerine inkar imha siyasetinde ısrarlı olması, onu daha fazla küresel sermayenin politikalarına açık hale getirmiştir. Bugün bölge siyasetinde daha çok Kürt özgürlük mücadelesinin tasfiyesi ve etkisizleştirilmesi üzerinden bir politika yürütmektedir. Bunun için de ABD, AB ve bölge güçlerine vermediği taviz kalmamaktadır.”

Ancak İran ve Suriye'nin Lübnan'da islami güçlere dayalı olarak direnmeyi geliştirme eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.

ABD, bölge politikasını salt askeri olarak ele almamaktadır. Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) ile bölgede sonuç almak istemektedir. Bölgenin siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, ahlak vb alanlarını kökten değiştirmeyi ve küresel kapitalizmin her türlü sömürü ve uygulamalarına açık hale getirmeyi istemektedir. Ancak Ortadoğu'nun köklü tarihsel, toplumsal özellikleri, zihniyetteki dogmatizm ve kadcercilik, devlet, sınıflaşma, dinsel, kadın ve ailenin yaşadığı derin sorunlar ve tüm bunların iç içe geçmesinin yarattığı yapı, kolay kolay çözülecek bir konumdan uzaktır. Hele hele dışarıdan taşımaları hiç kabul etmemektedir. 19. ve 20. yüzyıl boyunca ne Batı'yı ne de reel sosyalizmi kabul etmiştir. Bu sistemlerden bazı şeyler alınmışsa da fazlası sindirmemiştir.

Bugün koalisyon güçlerine karşı gerçekleştirilen direnişin tarihsel toplumsal arka planını bu gerçeklik oluşturmaktadır. Statükocu güçlerin hedefi ABD'yi ve onun sistemini aşmak değildir. Daha çok, kendilerinin de dikkate alındığı tarzda devletçi sistemi yeniden üretmektir. Bu konularıyla hem tabandan gelen halk ile hem de ABD ile bir çelişki durumundadırlar. Tarihsel toplumsal gelişmeleri karşılayacak bir proje geliştirmekten uzak yapılarıyla her geçen gün daha fazla bir zorlanmayı yaşamaktadırlar.

ABD'nin bölgeye dayattığı BOP, bölge halklarını bezdiren, bıktıran teokratik, monarşik ve oligarşik yapıları karşı biraz daha avantajlı konumdadır. Bölgenin yaşadığı temel sorunların başında gelen katı dogmatik düşünce yapısı, devlet, ekonomi, kadın aile gibi temel sorunlarda kendi sisteminin elverdiği ölçülerde 'demokratikleştirmektedir. Bu değişim, özünde küresel sermayenin, yani devletçi sistemin çerçevesini aşmayan tarzda olup, bölgede demokratik güçlerin zayıf ve örgütsüz olmasından dolayı sistemi daha çok öne çıkarmaktadır. Bu projenin üzerinde şekilleneceği zemin ise belli oranda yaratılmış bulunmaktadır. Daha şimdiden belli bir alt yapı yaratılmışlardır. Yine son bir yılda hemen hemen tüm Ortadoğu ülkelerinde meydana gelen seçimler, statükonun daha farklı bir tarzda çözülmesinin de işaretlerini vermektedir.

ABD elbette sadece Ortadoğu'da politikasını hayata geçirmek için çalışmıyor. Dünyanın birçok alanında kapsamlı bir yönelim içindedir. Ortadoğu'da sonra, ancak onunla bağlantılı olarak ABD'nin en fazla yoğunlaştığı bölge Rusya'nın bir dönem arka bahçesi saydığı alanlardır. Gürcistan, Ukrayna'nın ardından son süreçte Kırgızistan'da da kendine özgü yöntemlerle ABD'nin ve en genel anlamda Batı'nın politikalarına yakın rejimler oluşturulmaktadır.

ABD'nin bölge politikasına karşı statükocu güçlerin ittifakı Türkiye merkezli olarak geliştirilmek istendiyse de, anti Amerikan ve anti Kürt ittifak fazla etkili olamamıştır. ABD'nin bölgede dayandığı güçler içinde ise, Kürdistan giderek stratejik bir konum almaktadır.

Kürdistan'da durum

Ortadoğu'nun en temel, köklü ve mutlak çözülmesi gereken sorunlarından birisi de Kürdistan sorunudur. Geçen yüzyılın başında dört parçaya bölünerek, eritilmeye ve yok edilmeye terk edilen Kürt halk gerçekliği geçen yüzyılın son çeyreğine kadar parçalı, doğru bir önderlikten ve stratejiden yoksun bir şekilde ilkel milliyetçi önderlikler tarafından başlatılan isyanlarla

kendisini var etme mücadelesi vermiştir. '70'li yıllara gelindiğinde yok oluşun eşiğinde bir halk gerçekliği söz konusudur. Buna PKK öncülüğüyle müdahale edilerek, Kürt ulusal dilini gerçekleştirmiştir. Egemen, devletçi, milliyetçi ve işbirlikçi üst toplum önderliklerine alternatif olarak halkların eşitliğine ve özgürlüğüne dayalı, özgücü esas alan demokratik bir ulus yaratma mücadelesi başlamıştır. Bu mücadele bugün kendi çözüm alternatifini özgücü ve öz bilincine dayalı olarak demokratik konfederalizmde ifadeye kavuşturmuştur.

Dünyanın kaderinin ve geleceğinin çizildiği bir bölge olarak Ortadoğu'nun merkezinde bulunan Kürdistan üzerinde, bölgede egemen olmak isteyen tüm güçlerin bazen uzlaşan, bazen de çelişen politikaları sürmektedir.

Küresel sermaye bölgede dayanacağı en önemli stratejik gücün Kürtler olduğunun farkında olarak, Güney Kürdistan'da dayandığı sınırlı bir Kürt kesimiyle bölgede istediği gibi Kürtleri değerlendiremeyeceğinin bilinciyle, küresel düzeyde bir planlamayla tüm parçalardaki Kürt halkının kaderini ilkel milliyetçiliğin eline vermek istemektedir. Bu nedenle bölge dengelerinin gelişimine göre, Kürtlere ve özgürlük hareketine karşı politika oluşturmaktadır. Türk devletine Ortadoğu çapında rol oynamak istedikleri için, hareketimizi tasfiye ve imha etmeyi planlarken, Türk devletinin buna direnmesi, statükoda ısrarı nedeniyle de esnek bir tutum içine girebilmektedir. Öte yandan Irak'ta içine girdikleri zorlanma nedeniyle de sorunu askeri olarak değil de, zamana yayılma ve içten çözme yaklaşımını esas almaktadırlar.

Türk devletinin, Koma Komelên Kürdistan Önderliği tarafından başlatılan özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında, sorunu çözme yerine inkar imha siyasetinde ısrarlı olması, onu daha fazla küresel sermayenin politikalarına açık hale getirmiştir. Bugün bölge siyasetinde daha çok Kürt özgürlük mücadelesinin tasfiyesi ve etkisizleştirilmesi üzerinden bir politika yürütmektedir. Bunun için de ABD, AB ve bölge güçlerine vermediği taviz kalmamaktadır.

Türk devletinin inkar imha siyaseti ve ABD'nin bölgeye hakim olma siyaseti, bir alternatif halk siyaseti geliştirerek PKK'ye karşı milliyetçileri desteklemiş ve bu siyasetin sonucu bugün bu güçler Güney Kürdistan'da bir federasyona doğru gitmektedir. Önderliğin esaretinden sonra, tümüyle özgür halk eğilimini bitirmeye yönelik bir politika izlenmiştir. Önderliğin esaretinden sonra partiyi parçalama, Önderliğin halk üzerindeki etkisini silme gibi bir yönelim içine girilmiştir. Bu politikanın sonucunda birkaç hainin çıkışı yaşansa ve örgütte belli dalgalanmalar olsa da, Önderliğin geliştirdiği bilimsel çözümlemeler, halkın Önderliği sahiplenmesi, kadronun direnişi ve 1 Haziran Hamlesi sonucunda örgüt yeniden toparlanmaya başlamış, desteklenen, geliştirilmeye çalışılan milliyetçi çizgi karşısında halkın eylem ve etkinliklere katılımda eskiyi katlayan tarzda bir artışla yeniden demokratik halk eğilimi inisiyatif kazanmıştır.

Türk devleti, Önderliğin '90'lı yılların ortalarından itibaren geliştirmiş olduğu tek taraflı ateşkes girişimleri ve barışçıl çözüm arayışlarına, 2000'li yıllardan sonra felsefi, ideolojik, politik, örgütsel bir kararlaşıma ve bunun pratik adımlarına dönüşmesine rağmen inkar ve imha siyasetinde diretme devam etmektedir. AKP hükümeti bir taraftan Ortadoğu dogmatizmine ve gericiğine, diğer yandan uluslararası dengelere dayanarak çözüme yanaşmamaktadır. Hem Kürt özgürlük mücadelesi karşısında hem de klasik devletçi ordu karşı-

sında bir zorlanmayı yaşamaktadır. Hem bölge devletlerini hem de ABD ve AB'yi anti Kürt, anti PKK ittifaklarda kullanmak istemektedir. Ancak bölgenin çok yönlü çelişik konumu, Türk devletinin bu politikasının sonuçsuzluğunu her gün biraz daha fazla ortaya çıkarmaktadır. Bugün de yaşadığı temel sıkıntı bu olmaktadır.

Önderliğin tutuklanarak, tecrit altına alınması, halktan kopartılacağı, yine özgürlük hareketinin parçalanacağı, bölüneceği, halktan koparak marjinalleşeceği beklentisine rağmen 2005 Newroz'u'da Koma Komelên Kürdistan'ın ilan edilmesi ve bugüne kadar görülmedik boyutlarda halkın bu ilana destek vermek amacıyla alanlara akın etmesi tam bir referandum olmuş ve onaylanmıştır. Bunun ardından bir provakasyon olarak yeniden milliyetçilik ve ırkçılıkla Türk toplumundan bazı kesimleri harekete geçirmesi aslında Türk devletinin Kürt sorunu konusundaki gerçek niyetlerini, yani inkar imha siyasetindeki ısrarını ortaya koymaktadır. Bu nedenle artık Türkiye'de ne savaş, ne barış durumu daha fazla sürdürülemeyeceğinden dolayı **“ya onurlu bir barış ve demokratik çözüm ya da onurlu bir ölüm”** ikilemiyle karşı karşıya gelinmiştir.

Bunun bir ifadesi olarak Kürt halkının Newroz'da özgür iradesini ortaya koymasından sonra, Türk devletinin milliyetçi ırkçı dalgayı tırmandırması ve şiddet temelinde bir yönelim içine girmesiyle, meşru savunma savaşının kaçınılmazlığı her geçen gün kendisini daha fazla dayatmaktadır.

İran bir taraftan ABD ile bölgede bir çelişkiyi yaşarken, Kürt sorunu ve bölge politikası konusunda Türk devletiyle ittifak kurmaktadır. Tüm çözümleyici yaklaşımlara rağmen, Kürt halk, özgürlük eğilimine karşı şiddet politikasından vazgeçmemektedir. Suriye ise, ABD'nin yönelimleri karşısında Türk devletini tam bir sığınak olarak görmüş, hatta tümüyle teslim olma noktasına gelmiştir. Sistemin üzerinde uyguladığı teslim alma politikası karşısında önemli bir zorlanmayı yaşamasına rağmen, demokratik çözüm yönünde adım atmamış, hatta Önderliğimizin tüm çözümleyici yaklaşımlarına verdiği yanıt, Kamışlo katliamı olmuştur. Ancak her iki parçada da ihanetçi çetenin ve devletlerin tüm yönelimlerine rağmen, halkın özgürlük eğilimi giderek gelişmektedir. Sıkışan, çözümsüzleşen ise rejimler olmaktadır.

Güney Kürdistan'da '90'ların başında ABD'nin denetiminde bir Kürt oluşumu ortaya çıkmıştır. Bugün de giderek federatif bir özellik kazanan Kürt oluşumu, yine aynı şekilde hem Arap halklarına, hem PKK'ye ve hem de Türk devletine karşı kullanılmak istenmektedir. Bu yönüyle Kürt oluşumu ABD için stratejik bir dayanak durumuna gelmektedir. Yalnızca Güney Kürtlere dayanarak bölgede stratejik bir denge unsuru olamayacağının farkında olan ABD, giderek tüm Kürtleri ve Kürdistan'ı stratejik dayanak haline getirmek istemektedir. Bunun için de Kürt egemenlerine ve burjuvalarına dayanarak, halkın özgürlük eğilimi olan PKK ve Önderliğini tasfiye etmeyi amaçlamaktadır.

İnsanlığın sorunlarının çözümüne dönük olarak, eski statükoyu korumak isteyen güçlerin yanı sıra temelde köklü değişim

programlarıyla iki temel güç bulunmaktadır. Birinci güç uluslararası sermayenin programı olurken ikinci güç ise Önderliğimizin halkların çözümünü olarak ortaya koyduğu demokratik konfederalizm programıdır.

Devletin bu kadar sorgulandığı ve gereksizliğinin bu kadar kanıtlandığı, özgürlük ve demokrasiyi geliştirmediğinin yeterince açığa çıktığı günümüzde Kürt sorununu artık devlete dayalı olarak çözme yaklaşımı çözümsüzlüğü dayatmaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Bir ulus kendisini en iyi özgür ve demokratik koşullarda varedebilir, geliştirebilir. Egemenlerin çıkar ve hesaplarına göre değil de, halkın öz bilinç ve özgücüne göre örgütlenmiş konfederal sistemle bir halk kendisini daha fazla geliştirip yetkinleştirebilir. Bu netleşmiştir.

Hem bölgemizde ve hem de dünya genelinde insanlığın geleceğini bu iki eğilimin mücadelesi belirleyecektir. PKK'nin yeniden oluşumu, demokratik konfederalizme öncülük ve kurmaylık etmek temelinde, sadece Kürt halkı açısından değil, ezilen halklar açısından da tarihsel önemde bir çıkış olmaktadır.

PKK ve yeniden yapılanma

PKK tarihi, halkımızın kendisi olma, öz bilinç, güç ve kararlılığa ulaşma ve bu temelde yaşanan tüm yetersizlik ve olumsuzluklara rağmen özgür geleceğini kurma düzeyini yakalamak için yürütülen görkemli mücadeleler tarihidir. İçine girilen yeniden yapılanma süreci, PKK tarihinin derinlikli ve doğru kavranmasından geçer.

Her siyasal oluşum, içinde şekillendiği dünya, bölge ve ülke koşullarının ürünüdür. PKK'nin gelişim tarihini doğru anlamak bakımından şekillendiği koşulları doğru değerlendirmek gerekir.

PKK'nin oluşumunda ilk adım '73 yılında atılmıştır. '70'ler dünyası, iki kutuplu dünya gerçekliğinin yaşandığı, ancak ABD'nin birçok bakımdan dengeyi kendi lehine çevirdiği, reel sosyalizmin kendi içinde ciddi çalkantılar yaşadığı, ulusal kurtuluş hareketlerinin Asya, Afrika, Latin Amerika ve Ortadoğu'da bir yükselişe geçtiği, toplumsal bunalımın arttığı ve yeni bir arayışın geliştiği bir dünyadır. Bu yeni arayış kaynağını, Avrupa'dan başlayarak dünyayı saran 68 Gençlik Hareketi'nden almaktadır.

68 Gençlik Hareketi ve Vietnam ulusal kurtuluş hareketinin en güçlü yankılandığı ülkelerden birisi de Türkiye'dir. Bu yıllarda **Mahir ve Denizlerin** başını çektiği Türkiye Gençlik Hareketi birçok ciddi yetmezlik taşısa da yaratmış olduğu toplumsal ve düşünsel etki bakımından, birçok kesim gibi Kürt gençliğini de etkilemiş ve yeni arayışlara sevk etmiştir.

Dünya ve bölgede yaşanan bu gelişmeler Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da sol hareketler ortaya çıkarmıştır. Bu sol, yaşanan toplumsal sorunların derin bilincinden çok, bir şablonculuğu yaşamış ve kendisini egemen düşünce biçiminin etkisinden kurtarmamıştır. Türkiye'de bu çerçevede gelişen sosyal şoven akımlar ile I-KDP'den etkilenecek ortaya çıkan ilkel milliyetçi akımların etkin olduğu bir süreç başlamıştır. Önderlik, temel marksist-leninist klasikler ve Kürdistan tarihi ile ilgili sınırlı kitaplara dayalı araştırma inceleme ve daha çok da pratik gözlemler sonucu her iki akımın da çözümsüzlüğünü derinden fark ederek yeni bir arayışa yönelmiştir. Bu arayış kısa sürede kendi grubunu oluşturmaya götürmüştür.

PKK, her ne kadar tamamen 20. yüzyılda gelişen klasik bir ulusal kurtuluş ha-

reketi olmadıysa da, içinde şekillendiği çağın egemen paradigmasının derin izlerini taşımıştır. Bu dönemde halkların sorunlarını çözüm biçimi, ulusların kendi kaderini tayin hakkından kaynaklı olarak, her ulusun ayrılıp bağımsız devletini kurması biçiminde ele alınmıştır. PKK de bu yüzyılın bir hareketi olarak, ulusal devleti hedeflemiştir. Bunu klasik marksist-leninist devlet teorisi ve parti modelini esas alarak savunmuştur. Dolayısıyla devlet, devrim, sınıf mevzilenmesi, ittifak ve mücadele tarzı anlamında kimi özgünlükler taşısa da dönemin geçerli düşünce sistematığının ağır etkilerini taşımıştır.

Bugün, sadece reel sosyalist paradigma iflas etmemiş, pratik olarak modernist paradigmanın ifadesi olarak ulusal devlet düşüncesi de iflas etmiştir. Artık eski zihniyetle yeni paradigmayı inşa etmenin mümkün olmadığı açığa çıkmıştır. Bu, PKK'nin de ulusal devlete dayalı programının işlevselliğini yitirmesi anlamına geliyordu. Bu nedenle PKK'nin kendisini yeni paradigma esaslarına göre yeniden yapılandırması kaçınılmazlaşmıştır.

İdeolojiden kopan, politikada tıkanan, askeri sahada kendini tekrarlayan, içerde çeteciliğin egemen olduğu, iktidar çekişmelerinin yaşandığı PKK, Önderliğin PKK'si olamazdı.

Bu noktaya gelişimizin nedenlerini iki biçimde ortaya koyabiliriz. Birincisi toplumsal gelişme ve değişimleri zamanında görmeme ve ona denk düşen teorik ve paradigmatik değişime zamanında girmeme, ikincisi ise PKK ruhundan ve onun yaşam tarzından uzaklaşma olmuştur. Eğer imkanlar doğru değerlendirilseydi, asgari bir demokratik çözüm olarak dahiline girebilirdi. Ancak buna denk bir sorumluluk ve öncü duruşu gösterilemediği için, bu tarihsel fırsatlar kaçırılmıştır. Bunun kaynağında ise çetecilik ve ona karşı yeterince mücadele etmeyen yönetim ve kadro duruşu vardır. Bu nedenle Önderlik böyle bir PKK'den istifa ettiğini söylemiştir. Bu istifa, PKK'nin yeniden kuruluşuna yapılan bir giriş olmuştur.

Yeni bir paradigma temelinde olmasa da, değişim arayışı ve isteğini ifade eden Önderliğimiz, V. Kongre'yi bu temelde değerlendirmek istemiştir. Ancak bu arayış yeterince paylaşılmadığı gibi, yüzeysel yaklaşımlarla değişim kimi biçimsel değişikliklerin ötesine geçmemiştir. Önderliğin çabalarını destekleyen, geliştiren, güçlendiren bir tutum ve mücadele kararlılığı sergilenememiştir. Bu noktada daha özlü ve güçlü bir değişim dönüşüm sürecine girilememiştir. Değişime dönük Önderliği destekleyen ve bütünleyen bir çaba ve anlayışın sahibi olunsaydı sürecin akışı değişebilirdi.

Önderlik gerçeği karşısında Kürt insanının tipik özellikleri olan dar, muhafazakar, tutucu duruş çok fazla aşılammıştır. Buna rağmen Önderlik, değişim dönüşüm çabasında ısrarlı olmuştur.

Özgürlük hareketi, uluslararası komplotdan hemen sonra Önderliğimizin çizdiği genel perspektifin arkasında yer almıştır. Önderlik talimatıyla savaş durdurulmuş, güçlerimizin ezici çoğunluğu Türk devlet sınırlarının dışına çıkarılmıştır. Bu anlamda köklü bir stratejik değişikliğe gidilmiştir. Önderliğimizin söylediklerini yerine getirmede çok ciddi bir sorun yaşanmamıştır. Fakat öze indiğimizde ve düşünsel açıdan ele aldığımızda aynı şeyi söylemek oldukça zordur. Bir bakıma Önderlik bizi zorlayarak ideolojik açılımlara çekmeye çalışmıştır. Stratejik değişime yüksek bir kararlılık ve azimle katılım sağlanmamış, tereddütlü bir katılım sergilenmiştir.

15 Ağustos Atılımı'ndan sonra yaşanan da bu duruma benzerdir. O süreçte de bu

“PKK, 20. yüzyılda gelişen klasik bir ulusal kurtuluş hareketi olmadıysa da, içinde şekillendiği çağın egemen paradigmasının derin izlerini taşımıştır. Bu dönemde halkların sorunlarını çözme biçimi, ulusların kendi kaderini tayin hakkından kaynaklı olarak, her ulusun ayrılıp bağımsız devletini kurması biçiminde ele alınmıştır. PKK de bu yüzyılın bir hareketi olarak, ulusal devleti hedeflemiştir. Bunu klasik marksist-leninist devlet teorisi ve parti modelini esas alarak savunmuştur.”

duruştan ötürü 15 Ağustos Atılımı istenilen düzeyde gelişmemiştir. Önderlik çizgisine doğru ve yetkin bir katılım olmadığından '80'li yılların sonlarından itibaren örgüt içinde gelişen çetecilik, '89'da tırmanışa geçerek tüm örgütümüzü bir kanser gibi sarmıştır. Bu süreçte de çeteciliğe karşı mücadelede Önderliğimiz yalnız kalmış, kadro tarafından ciddi bir mücadele yürütülememiştir. Önderliğimizin mücadele kararlılığı ve bu konudaki büyük çabası kadrolar tarafından desteklenmemiştir. Bu duruş, sonraki yıllarda da derinleşerek devam etmiştir. Çeteciliğin zemini kurutulmadığı gibi kendini örgütlenme ve yaşatma alanı açılmıştır. Önderlik ideolojik ve felsefi açıdan kabul edilmiş, fakat fiili olarak bunun örgüt, eylem, savaş ve halk çizgisi yeterince temsil edilememiştir.

Bunun bir nedeni Önderliği yeterince kavramama olurken, diğer önemli bir nedeni de benimseme ve içselleştirme sorunudur. Her şeyi Önderliği kavramamakla izah etmek gerçekçi olmadığı gibi oldukça oportünist bir yaklaşım da olmaktadır. Aksine önemli oranda bir kavrama düzeyi olsa da benimseme düzeyi oldukça zayıftır. Burada ortaya çıkan durum kısmi PKK'lılıktır. Önderliği kısmi benimsemek birçok yetersizliğin ana kaynağıdır. Kendine göre katılım Önderliğe ve PKK'ye göre katılım değildir. Kendine göre katılım, kendine göre doğruları da beraberinde getirmektedir. PKK 'nin doğruları yanında bir de bireyin kendi "doğruları" oluşmaktadır. Doğal olarak çoğu zaman PKK'nın doğruları ile bireyin doğruları arasında çelişki gelişmektedir. Böyle olunca da, bu kez örgüt gerçeği karşısında tereddüte düşülmektedir. Stratejide, taktikte, planlamada bundan kaynaklı bütünleşilmeyen birçok nokta çıkmaktadır. Kendi doğrularında ısrar, Önderlik doğrularını benimsememektir. Önderlik karşısına kendince alternatifli çıkmaktır. İşin özü ise Önderliği benimsememe gerçeğini çoğu zaman "Önderliği kavrayamadık" diyerek gizleme şeklinde ortaya çıkmaktadır. Oysa bu kadar açıklığa rağmen kavramama, özünde benimsememeyi ifade etmektedir. Benimsememeyi kavramama olarak izah etmek yanlış bir tutum olarak gelişmiştir. Her şeyden önce bu yanlış düzeltilmesi gerekiyor.

Yetersiz yoldaşlığın kaynağı kendine göreliktir

Kendine görelik, tam PKK'lilik değildir. Mücadele tarihimize tam PKK'lilik birçok şehit yoldaşımızın şahsında ispatlanmıştır. Bundan, "şehit düşenler tam PKK'li, yaşayanlar yarım PKK'lidir" anlamı çıkarılmamalıdır. **Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin, Akiflerin, Ali Çiçeklerin, Beritanların, Zilan ve Semaların** şahsında tam PKK'liliği görmek daha doğru bir yaklaşımdır. Demek ki doğru yaklaşımlar ve anlaşılırsa tam PKK'lilik de gelişebilir. Bu hayal değil, gerçekleşendir. Bunu mümkün değilmiş gibi göstermek yanlıştır. Örneğin; bir Ali Çiçek arkadaş şahsında tam katılımı görmek mümkündür. Ali Çiçek, kendisini ispatlayan bir PKK'li gençtir. Bu yoldaşımız döneminin kuşağını temsil etmektedir. Çok yoğun bir tecrübesi olmamasına rağmen özlü katılım esaslarını içselleştiren ve bunu yaşama taşıran bir militandır. Bu arkadaş gibi savaş meydanında fedace düşman üzerine yürüyen ve kendisini yoldaşları için feda eden binlerce yoldaşımız vardır. Zilanlar bunun zirvesini oluşturmaktadır.

Bu anlamda yetersiz yoldaşlığın kaynağı kendine göreliktir. Önderliği kendi dar sınırlarına çekme, Önderliğin değişim çabalarına karşı statükoculuğu dayatma, değişim çizgisini saptırma, zayıflatma, düşüncelerini kavramamakla birlikte yeterince benimsememektir. Bunun sonucunda ise doğru bir yöneticilik anlayışı kazanılamamış, sorumluluk bilinci gelişmemiş, her şeyi üste havale eden bir anlayış ve pratik gelişmiştir. Bu durum kendisiyle birlikte varolan dogmatizmi derinleştirmiş ve yaratıcılığı büyük ölçüde durdurmuştur. Yaşanan bu durum, doğal olarak Önderlik çizgi-

si karşısında direnç anlamına gelmektedir. Bu gerçeklik çeteciliğin doğuş ve gelişim koşullarını hazırlamıştır. Yetersiz yoldaşlık, bağrında çeteciliği barındırmıştır. Doğal olarak, ideolojinin ve özgür yaşam felsefesinin güçlü temsil edilmediği zeminlerde çetecilik boy atmıştır. İdeolojik ve politik çizgiyi derinlemesine özümsememenin bir diğer sonucu ise radikalizm adına sol sekteizm, demokrasi adına sağ liberalizm, değişmez üsluplar ve yöntemler olarak yaşama hakim olmuştur. Çeteciliğe karşı mücadele, sistem içilemiş yöntemlerle verilmiş, bu duruşlar çeteciliği ortadan kaldırmadığı gibi beslemiş, Önderliğin mücadelesini destekleme yerine, boşa çıkarıcı bir rol oynamıştır.

Bilimsel yaklaşımdan uzak., salt inançsal bir yaklaşım, içinde sapmayı da barındırır. İnancı sarsan en ufak bir darbe çok ciddi savrullara götürür. Kaderciliği geliştirerek yaratıcılığı engeller. İradeyi teslim alarak, bireyleşmeyi zayıflatır. İnanç bilincin, aklın ve vicdanın gücüne dayanmalıdır. Bu yönün eksikliği yetersiz yoldaşlığın önemli bir nedenidir. Sorun pratik çaba yetersizliği değildir. Gece gündüz pratik çaba içinde olanlar da vardır. Sorun, düşünsel ve ruhsal olarak Önderlik gerçeğiyle ne kadar bütünleşildiğidir. Bu konudaki katılım yetersizliği dar pratiği de beraberinde getirmiştir. Yaratıcı, üretici, Önderli-

derliğimiz bütün bu süreçleri "Kongre ve konferanslarımızda alınan kararlar su üzerine yazılan yazılar olmaktan öteye gidemedi" biçiminde tanımlamaktadır.

2000 yılı başında gerçekleştirilen VII. Kongre'de de, Önderliğin çok açık perspektiflerine rağmen köklü bir değişim yapılamadı. Bu kongreyle radikal bir değişim yapılarak, sürece yenilenmiş olarak girilseydi, süreç daha farklı işleyebilirdi. Değişim karşısında '99 ve 2000'deki duruş tereddütlü, kaygılı bir duruştu. Bu duruş komplocu güçlere cesaret vermiştir. Dr. Süleyman Çetesinin kaçıışı, bununla bağlantılıdır. Onların bilgi vermesiyle karşı güçler, hareketi dağıtma konusunda büyük bir umuda kapılmışlardır. Komplocu güçler YNK eliyle hareketi tehdit ederek sıkıştırmaya ve çizgilerine çekmeye çalışmıştır. YNK, bu durumdan yararlanarak hareketimize saldırmıştır.

Önderlikten esas kopuş, çeteleşmenin gelişmesi ve buna karşı yeterince mücadele verilmemesiyle başlamış, 2001 süreciyle birlikte bu durum derinleşmiştir. Bu anlamda 2001 yılı çok önemlidir. 2001 başlarından itibaren birçok çalışma sahasına dönük konferanslar gerçekleştirilmiştir. Bunların hepsi kurumlaşmayı yaratmaya dönük yapılmıştır. Önderliğimizin VI. Konferans sürecinde gelen AİHM Savunmaları temel alınarak siyaset, örgüt, eylem

din özgürlük çabalarına yeterince anlam verilememiştir. Bunun sonucunda kadın yapısında iradi bir kırılma yaşanmıştır. Bu durum beraberinde liberalizmi ve uzlaşmayı geliştirerek mücadelesizliğe yol açmıştır. Zayıflayan cins mücadelesi, zayıflayan örgüt olmuştur. Mücadelesizlik örgüt ortamında büyük gediklere yol açarak, ihanetçi grubun kendisini örgütlemesine imkan sağlamıştır. İhanetçilik ve çetecilik bu zemini kullanarak, anlayışta ilkel milliyetçi güçlerle birleşerek örgütü işbirlikçi çizgiye çekmeye çalışmıştır. ABD'nin bölge müdahalesiyle birlikte ihanetçi grup kendi çıkarını, Amerika ve onun bölge temsilcileri olan yerel işbirlikçi güçlerin yanında yer almakta görmüştür. Özgücü üzerinde gelişen Özgürlük hareketini işbirlikçiştirerek amacına ulaşmayı hedeflemiştir. Halkın özgür yaşam garantisi olan hareketin tasfiyesi üzerinde kendisine yaşam zemini aramıştır.

2001 yılının sonu PKK'nin VIII. Kongresi'ne hazırlanma sürecidir. KADEK Kongresi'nin değişim, Önderlik çizgisinde birlik ve kararlaşma kongresi olması gerekirken bu sağlanamamıştır. Önderlik paradigması temelinde yeniden yapılanma tutucu, muhafazakar anlayışlar nedeniyle gelişmemiştir. Bu kongre de değişime teğet geçmiştir. Program ve tüzükte bazı değişiklikler yapılsa da köklü bir zihniyet dönü-

Ancak bu anlaşılacak, benimsenerek gerekleri yapılmamıştır. Yeni paradigma temelinde örgütsel bir model geliştirilmemiştir. Yeni gelişecek örgütlenme modeli tabana dayanan, gücünü halktan alan halkın direkt katılımına dayalı demokratik bir örgütlemeydi. KONGRA GEL projesi bunun pratikleşme adımı olarak gündeme gelmiştir. İhanetçi çeteci grubun temmuz toplantı pratiği ve onu KONGRA GEL kuruluşunda da sürdürmeleri sonucunda Önderliğin bu projesi boşa çıkarılmak istenmiştir. Atina Savunması eksen alınarak yapılması gereken Temmuz 2003 Genişletilmiş Yönetim Toplantısı, ihanetçi çeteci gruplaşmanın kendisini açıkça ortaya koyduğu, savunmayı kendi planları temelinde yorumladığı ve Önderliğin reddedildiği bir toplantı olmuştur. Bunun karşısında Önderlik temsili yapılamamış, çizginin gerekleri ortaya konulamamıştır.

Bu süreçte Önderliğin sol dogmatik olarak tanımladığı eğilimi şöyle ortaya koymak mümkündür. Bu eğilim, Önderliğin yeni paradigmasına girmemiş, yeni strateji ve taktiğe dar ve yüzeysel yaklaşmış, eski paradigmada direktmiş, tutucu davranmıştır. Böylece Önderliğin değişim projesini ve çizgisini sahipsiz bırakmış, ihanet çizgisinin kongre öncesi ve kongre sırasında çizgiye pervasızca saldırıları karşısında fazla etkili olamamıştır. Kongre sonrasında tavır alındığında ise çözümleyici ve sonuç alıcı olunamamıştır. Diğer başlangıçta kendisini sağ bir eğilim gibi gösterse de özünde ihanetçi ve teslimiyetçi bir grup olmuştur. Bu ihanetçi grup, değişimi, Önderlik ve PKK'nin özgür yaşamından uzaklaşmada, kadını eski, geri ilişkilere çekme olarak anlamış ve uygulamıştır. Kürt sorununun çözümünü de ABD ve ilkel milliyetçi çizgide görmüştür. Ferhat-Botan ihanetçilerinin başını çektiği bu çete grubu tüm hazırlıklarını KONGRA GEL Kongre ortamını tümüyle ele geçirerek, örgütü ABD politikasının denetimine sokmak için aktif bir biçimde çalışmışlardır. Bunun karşısında Önderlik çizgisi ciddi bir biçimde savunulamamış, adeta meydan bu işbirlikçi hain çeteye bırakılmıştır.

Başkan Apo, VI. Kongre'den kısa bir süre önce kapsamlı çözümleme ve eleştirilerden sonra "bu PKK'den istifa ediyorum" demiş ve gerçek Apocuların bir adım öne çıkmasını söylemişti. Bu aslında, artık eski tarzla mücadelenin geliştirilemeyeceğinin ve yeniden yapılanmanın gerektiğinin ifadesi olmuştur. Önderliğin tutsak düşmesi üzerine bu süreç kesintiye uğramıştır. Ancak Önderlik, PKK'nin değişim dönüşüm sorunlarını sürekli gündemde tutmasını bilmiş ve ısrarlı olmuştur. VII. ve VIII. Kongre'ye sunulan perspektif bu eksende gelişmiştir. Ancak her iki kongre sonrasında da daha fazla Önderlik çizgisinden uzaklaşma yaşanmıştır. Bu biçimde KONGRA GEL Kuruluş Kongresi'ne gidilmiştir.

Kürt özgürlük hareketinin büyümesi, genişleyen halk tabanının dar bir partiyle yönetilemeyecek düzeye gelmesi kongre tarzında örgütlenmeyi gerekli kılmıştır. Ama bu durum ideolojik bir organı gereksizleştirmemiş tam tersine onun zorunluluğunu daha fazla gündeme getirmiştir. Önderlik bu nedenle "PKK'liler Bilim Sanat Komitesi içinde örgütlenmelidirler" demiş ve Bilim-Sanat Komitesi'ni KONGRA GEL'in "akıl ve beyin gücü" olarak nitelemiştir. Önderlik daha PKK V. Kongresi'ne sunmuş olduğu Politik Rapor'da, bir halk ve toplum için akıl ve beyin gücü olacak ideolojik bir organa ihtiyaç olduğunu belirtmişti. Hareketin büyümesiyle beraber kendine göre ideolojiyi ele alma ve yorumlama birçok yetersizliğin de temelini oluşturmuştur. Son süreçte ortaya çıkan örgütsel sorunların ve yaşanan savrulların temel nedeni de varolan bu ideolojik boşluktur. Bu durum uluslararası konsept ile de birleşince bir anlamda sorunun bu boyutlara ulaşması kaçınılmaz hale gelmiştir.

KONGRA GEL Kuruluş Kongresi'nden sonra örgütte yaşanan sorunlar nedeniyle KONGRA GEL boşa çıkarıldığı gibi, Bilim Sanat Komitesi de rolünü oynamaktan uzak kalmıştır.

"PKK'nin yeniden inşasına götüren esas neden ise eski paradigmanın gelişen bilimsel teknolojik devrimin yarattığı yeni dünya, bölge ve ülke koşullarına artık cevap vermekte yetersiz kalmasıdır. PKK'nin yeniden inşası, devlet, iktidar odaklı olmayan ve meşru savunma çizgisini aşan şiddet anlayışını reddeden, onun yerine "devlet + demokrasi" formülasyonunu yani demokratik konfederalizm temelinde yeniden bir partileşmeyi esas alacaktır."

ğin çizgisini yaşamsallaştıran, ona hayat veren bir tarzdan ziyade, dar, hamalvari bir pratik gelişmiştir. Önderlik çizgisini yaratıcı yöntemlerle hayata geçirme yerine zoraki bir sürüklenme durumu yaşanmıştır. Kısmi olarak Önderliği uygulama olsa da ağırlıkta kendi bildiği tarzda uygulama hakim olmuştur. Komplo bu koşullarda boy vermiş, militanın yapmadığı her görev komplocuların üzerinde yükseldiği bir temel oluşturmuştur. Oluşan boşluk, bölge üzerinde hesap yapan uluslararası güçler, yerel işbirlikçi ve ilkel milliyetçi çevrelere cesaret vermiştir. Önderliğimize karşı geliştirilen komplonun altında bu gerçeklik vardır. Dar pratikçilik, taktikteki üretimsizlik, memurvari duruş, köylü yaklaşımları mücadeleyi kısırlaştırmış, harekette açılım yerine marjinalleşmeye ve tekrara yol açmıştır. Bu anlamda '95 yılından sonra yaşanan süreç, bir tekrardır. V. Kongre'de bayrağın ve kısmi olarak tüzüğün değiştirilmesi değişim olarak algılanmıştır. Ön-

düzenlenmesi yapma yerine, savunmalara adeta bir eğitim materyali gibi yaklaşılmıştır. Bu süreçte yapılan kongre ve konferanslarda alınan kararlar, yeni savunmalar temelinde değildir. Bu tutum, Önderlikten kopuşu ifade etmektedir. Artık bir örgütün bir de Önderliğin çizgisi vardır. Bu süreçte yapılan kongre ve konferanslarla Önderlik çizgisi değil, değişime girmeyen, eskide ısrar eden çizgi kendisini kararlaştırmış ve pratikleştirmiştir.

İhanetçi ve çeteci grup, kökü geçmişe dayansa da tam da kendisini bu süreçte aktif ve bilinçli bir biçimde örgütlemeye başlamıştır. İlk yıllarda, çetecilik çıkarını muhafazakarlıktan yana görerek değişim karşısında direnişe geçmiştir. Bu dönemde değişimin öncü gücü olarak ele alınması gereken kadına karşı statükocu erkek egemen zihniyeti, kadın yapısı içinde ortaya çıkan kimi yetersizlikleri fırsat bilerek, kendi arasında ittifak geliştirerek yoğun bir yönelim içerisine girmiştir. Önderliğin ka-

şümüne yol açmamıştır. Örgütsel sistem eskisi gibi kalmıştır. İsmi KADEK olmuştur, ancak değişim adına eski bakış açısına göre yeniden biçimlendirme yaşanmıştır. KADEK Kuruluş Kongresi'nde Başkanlık Konseyi'nin sayısı artırılmıştır. Başkanlık Konseyi içerisinde üç kişilik bir koordinasyon oluşturularak, her şey koordinasyona bağlanmıştır. Önderliğin öngördüğü değişim farklıydı, oysa ortaya çıkan sonuç, tabanı inisiyatifsiz kılan, karar gücü haline getirmeyen, katılımcılıktan uzak tutan, ben merkezci ve oldukça hiyerarşik bir yapılanma olmuştur.

Bu anlamda 2002 ve 2003 yılları oyalanma ve zamanı boşa harcama yıllarıdır. 2002 Eylül Genişletilmiş Yönetim Toplantısı'nda ihanetçi çeteci eğilim sınırlı olarak açığa çıkarılıp sorunlar kısmi olarak tartışılmasına rağmen bir sonuca gidilememiştir. KADEK ile hedeflenen değişimin gerçekleştirilmesi üzerine Önderlik Atina Savunması'yla sürece tekrardan yön vermek istemiştir.

Önderlik örgüt içinde ciddi sorunların yaşanması ve parçalı duruşun ortaya çıkması üzerine, kendi çizgisinin yeterince temsil edilmediğini, ideolojik politik hattının uygulanması yerine sağa sola çekildiğini görerek, kendi çizgisinin örgütlendirilmesinin, zorunluluğunu ve önemini yakıcı bir biçimde ortaya koymuş, PKK'nin yeniden örgütlenmesi üzerinde önemle durmuştur. Yaşanan bu pratik, ülkemizde ideolojik bir öncülüğün parti biçiminde örgütlenmeksiz görevlerini yapamayacağını çok net bir biçimde ortaya koymuştur.

İdeolojik çalışma, esasında yeni toplumu yaratmada moral ve duygu çalışmasıdır. Topluma ölçü, anlayış, doğrultu ve hedef kazandırılmasıdır. Kürt gerçeğinde ölçüler geri olduğu için, bireyin ve toplumun ufkı ve çabası da geridir. Kürt toplumu gibi sürekli işgal ve istilaya uğramış, egemen, sömürgeci güçlerin düşüncelerinin ağır etkisinde olan bir halkın özgür iradesini açığa çıkarmak, korumak, geliştirmek ve sürekliileştirmek ideolojik bağımsızlıkla mümkündür. Siyasi, örgütsel, askeri vb alandaki güçlenme de ancak bununla gerçekleşebilir. Toplumsal gerçeklikten kaynaklanmayan, geleceği doğru tasarlamayan, düşünce bağımsızlığını korumayan, başka güçlerin etkisine giren örgüt, toplum veya toplumsal kesimlerin gelişme sağlaması mümkün değildir. Hele hele Ortadoğu gibi bölgede ideoloji alanında bağımsızlığını korumadan özgürlük iradesini korumak ve sürdürmek mümkün değildir. PKK pratiği bunun en açık ispatı olmaktadır.

Otuz yılı aşkın mücadelemizin sonucu olarak KONGRA GEL'in yürütmesi, kuruluş gerekçesi ve felsefesine uygun gelişmesi açısından, onu ideolojik olarak besleyecek, halk çizgisi temelinde projelerle pratikleşmesini sağlayacak ve bu konuda önünü açacak böyle bir örgütlenmeye ihtiyaç vardır. Bu açıdan da PKK'nin yeni paradigma temelinde inşa edilmesi tarihsel bir görev olduğu gibi, aynı zamanda ahlaki bir sorumluluktur. PKK Kürt halkı ve Ortadoğu halkları açısından bir özgürlük ve demokrasi umudu yaratmış, bunun için çok önemli gelişmeler ortaya çıkarmış ve kazanımlar sağlamıştır. Buna sahip çıkarak, yaratılan kazanımları ortada sahiptir bırakmamak için gerekeni yapmak, gelişmeleri halkımız ve Ortadoğu halklarının ve insanlığın özgürlüğü ve demokrasisi çerçevesinde sonuçlandırmak gerekmektedir. PKK'nin büyük özgürlük şehitlerine ve halkın fedakarlığına verilmesi gereken cevabın bu temelde olması vicdani ve ahlaki bir sorumluluktur. PKK'nin yeniden inşasına götüren esas neden ise eski paradigmanın gelişen bilimsel teknolojik devrimin yarattığı yeni dünya, bölge ve ülke koşullarına artık cevap vermekte yetersiz kalmasıdır. Dolayısıyla bunun değiştirilmesi artık bir zorunluluktur. PKK'nin yeniden inşası, devlet, iktidar odaklı olmayan ve meşru savunma çizgisini aşan şiddet anlayışını reddeden, onun yerine "devlet + demokrasi" formülasyonunu yani demokratik konfederalizm temelinde yeniden bir partileşmeyi esas alacaktır.

PKK, halk eylemliliğini demokrasinin dili olarak gören, en geniş halk kesimlerini örgütleyerek eyleme kaldırmayı ve buna öncülük etmeyi önüne koyan, ne zaman savaş ne zaman ayaklanma yapacağı konusunda netleşen bir partileşme olacaktır. PKK'nin yeniden inşasının salt Kürdistan toplumu için değil bölge halkları açısından da önemi büyüktür. ABD'nin BOP'unun bölge halklarına dayattığı iradesizleştirme ve bölge statükocu güçlerin varolanı sürdürme politikası karşısında bölge halklarının "Demokratik Ortadoğu Konfederasyonlaşması" alternatifinin yaratılmasıdır.

PKK'nin felsefik, ideolojik, politik, örgütsel, meşru savunma, ekolojik, ekonomik alanlarda yeni paradigmaya dayanan yaşamı düzenleme ve mücadele yürütmede öncü haline gelmesi gerekmektedir. Gerçek barış, demokrasi, özgürlük ve eşitlik ancak yeni paradigma temelinde PKK'nin yeniden inşasının başarılmaması ve önüne çıkan sorunları çözmesiyle sağlanacaktır.

Yeniden inşa, basit yaşam arayışları içinde olan ya da mücadele içinde şeklen bulunduğu halde düşünce ve duyguda kopmuş olan kadrolarla değil, PKK'nin ideolojik ve teorik düzeyini temsil eden, onun yaşam ve mücadele felsefesine bağlı kadrolarla yapılacaktır.

PKK'yi yeniden inşa etmek için, İnşa Komitesi olarak belli bir program dahilinde çalışmalar yürütülmüştür. Bu çerçevede komitenin bir yıllık faaliyetlerini değerlendirmek gerekmektedir.

PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'nin oluşumu ve pratiği

Ortaya çıkış koşulları, oluşumu, bileşimi ve bir yıllık pratiğiyle mücadele tarihimizin en kritik bir aşamasında görev üstlenen PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'nin faaliyetlerinin aktarılması ve değerlendirmesini yapma ihtiyacı vardır.

Komite mücadeleye tarihimizde hareketimizin en çok zorlandığı, hatta dağılma ve parçalanma ile karşı karşıya olduğu bir süreçte oluşmuştur. Komitenin oluşturulma süresince herkesin düşüncesini alma koşulları çok olmamasına rağmen yine de önemli oranda arkadaşların görüş ve önerileri alınarak komitenin örgütlenmesine gidilmiştir. İlk süreçte dokuz arkadaşla çalışmalara başlanmış, Önderliğin belirtmesi üzerine sayı on ikiye tamamlanmış, ilanı 4 Nisan 2004 yılında yapılmıştır. İlk oluşum sürecinde Avrupa ve HPG çalışmalarında yer alan arkadaşların katılımı, bulundukları alanın özgünlüğünden kaynaklı fazla gelişmemiştir. Ağırlıkta KONGRA GEL çalışmalarını yürüten Kandil ve Xınere alanında bulunan arkadaşların yoğun katılımıyla İnşa Komitesi'nin faaliyetleri yürütülmüştür. Önderliğimizin komitenin önüne koyduğu ilk görev, yaşanan ağır örgütsel sorunların ele alınması, tartışılması ve çözümü olmuştur.

Burada öncelikle mart toplantısından ağustos ortalarına kadar olan, İnşa Komitesi'nin beş aylık faaliyetleri üzerinde durmak gerekmektedir. Bu süreç mücadele tarihimizin en kritik dönemlerinden birisidir. Hareketimizin tarihi boyunca birçok provokasyon girişimi ortaya çıkmıştır. Ancak Ferhat-Botan unsurları şahsında hareketimize dayatılan çok daha farklı olmuştur. Diğer provokasyonların tümünden tecrübe alınarak örgütlenmiştir. Kendi içinde örgütlenen, önceden dış bağlantılarını sağlayan, güvenceleri oluşturan bir hazırlıkla ortaya çıkmıştır. Esas olarak sırtını uluslararası komploya ve onun gücüne dayamıştır. Hareketimize karşı uluslararası komplonun başlangıcı '92 Güney savaşına dayanır. İhanetin çekirdeğini oluşturan bu çeteciler daha bu yıllardan başlayarak YNK ile işbirliğine dayalı ilişkiler geliştirmiştir. Bu ihanetin öne çıkan özelliği, ihanetçilerden birisinin Önderlikle kan bağları olmasından dolayı, Önderliği ve aile çevresini her türlü etik değeri çiğneyerek kullanmaya çalışması olmuştur. Kendi kirli amaçları için her yol denenmiştir. Hemşehriliik, bölgecilik, kan bağı, akla gelebilecek ne kadar geri ilişki ve yöntem varsa, hepsi Önderliğin etkisizleştirilmesi, hareketin tasfiyesi için kullanılmıştır.

İhanetçi çetenin diğer bir yöntemi ise, Önderlikle ve Önderliğe ölümüne bağlı kadroların arasını açma girişimi olmuştur. Komplo içinde en büyük komplo bu biçimde pratikleştirilmek istenilmiştir. Bunun için, sürecin sosyal, psikolojik ve siyasal yönleri kapsamlı düşünülerek Önderliğin etkisizleştirilmesi ve hareketin parçalanması hedeflenmiştir.

Apocu hareket Önderliksel bir hareket olarak ortaya çıkmıştır. Hareketin dayandığı derin ideolojik, felsefik gerçeklikten dolayı parçalanması mümkün değildir. Kopuşlar olabilir, ama örgütün tümünden parçalanması olamaz. Onun dayandığı temel kadro gücü, kitlesi, sempatican yapısı Önderliksel çizgiyi esas aldığından dolayı parçalanma olamaz. Fakat bu büyük komployu tezgahlayanlar Önderliği ikiye bölerek sonuç almak istemişlerdir.

Çok yönlü bir çaba ile Önderliği, "acaba birbirlerini mi tasfiye ediyorlar" biçimi-

minde yanıltmak istemişlerdir. Oyun içinde oyun, komplo içinde komplo böyle geliştirilmiştir. Bu anlamda hareket çok ciddi bir tehlike ile yüz yüze getirilmiştir. Bu durum karşısında öncelikle titiz, sabırlı ve ısrarlı olmak önemliydi. Bir de tüm gelişmeleri objektif olarak Önderliğe sunmak kolay değildi.

İhanetçi çete Önderliğin Medya Savunma Alanları'na dönme çağrısından yararlanarak, ama esasında ortaya çıkan örgütsel boşluğu değerlendirerek hareketi ele geçirme ve tasfiye etme planıyla tekrar dağa dönmüştür. Bir döneme kadar Önderliğe bağlı olduğunu, kendisinin Önderliği temsil ettiği söylemini kullanarak sonuç almak istemiştir. İnşa Komitesi Önderliğin perspektifleri, halkın duruşu ve önemli bir kadro yapısının doğru yaklaşımıyla bu oyunu bozmuş, gerçekliklerini açığa çıkarmıştır. Uluslararası komploya dayanan bu ihanetçi çetenin KONGRA GEL Kuruluş Kongresi'nde aldığı sonuç gözetildiğinde, yapımız içinde gerçekliklerinin açığa çıkarılması ve bir netleşmeye gidilmesi oldukça önemli olmuştur.

Komitenin bu süre içinde en fazla üzerinde durduğu ve yoğunlaştığı konu, ihanetçi çete grubunu tekrar denetim alanlarımıza çekmek ve komplocu güçlerce kullanılmalarının önüne geçme mücadelesi olmuştur. Bu grupla Önderliğimizin perspektifleri temelinde netleşme ve örgütle bütünleşmenin sağlanması hedefiyle bir tartışma süreci başlatılmıştır. Yaklaşık bir buçuk ay periyodik olarak yürütülen tartışmalar sonrası 200'den fazla arkadaşın katılımıyla on üç günlük bir tartışma süreci yaşanmıştır. Kongre öncesi yapılan bu tartışmalar adeta bir kongre niteliğinde olmuştur. Bu tartışmalara Önderliğimizin "**Bir Halkı Savunmak**" adlı eseri okunarak başlanmıştır. Savunmanın bu süreçte gelmesi sorunları ele alıştır temel perspektifi oluşturmuş, bakış açısının doğru yakalanmasıyla azımsanmayacak düzeyde bir netlik ve iddia düzeyi gelişmiştir. Ağırlıkta '99 yılından itibaren yaşanan örgütsel sorunlar kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulmuş, oldukça güçlü eleştirel ve özeleştirsel yaklaşımlarla tutumlar belirlenmiştir. Bunun sonucunda örgüt ortamında aylarca yaşanan boğucu atmosferi dağıtmış ve II. KONGRA GEL Genel Kurulu'nun zeminini hazırlamıştır. Bu toplantıda ihanetçi grup, VII. Kongre'den itibaren oldukça planlı başlatıkları örgütü tasfiye planlarını açıkça ortaya koymuştur. Eğer böyle değil de, sanki taraf tutuyormuş gibi bir tutuma girilmiş olsaydı İnşa Komitesi bu sonucu elde edemezdi. En önemlisi de Önderlik nezdinde durumun netleşmesi gerekiyordu. Önderliğe bilgilendirimin düzenli, objektif ve zamanında yapılması ve Önderliğin geliştirmiş olduğu perspektifler netleşmenin sağlanmasında temel bir rol oynamıştır. İzlenen bu yöntem onları kongreye getirtmiştir. Kongre sürecinde Önderliğin yaşanan süreci aydınlatmak için geliştirmiş olduğu soruşturma önerisi kabul edilmiş, bu temelde soruşturma komisyonunun oluşumuna gidilmiştir. Gerçek yüzlerinin kongrede deşifre olması nedeniyle, kaçmışlardır. Kaçışların temelinde kongrede sonuç alamamaları, gerçekliklerinin açığa çıkmasına bağlı olarak teşhir olmaları, içine girdikleri ihanet düzeyleri ve bağlaşıklarına verdikleri sözlerin büyüklüğü vardır. Önderlik bu durumu ihanet olarak tanımlamıştır. Soruşturma komisyonu da yaptığı soruşturma sonucu ihanetin örgütlenmesi ve gelişimini ortaya koymuş ve pratiği "**İhanetçilik ve çetecilik**" olarak tanımlamıştır. Bütün bu çalışmaların sonucu verilen hüküm, uluslararası komplotan gücünü alan, komplo içinde komplo gibi kapsamlı bir saldırı başlatan ihanetçi çeteyi boşa çıkartmıştır.

PKK tüm gelişmelere yanıt verecek tarzda kendisini örgütleyecektir

KONGRA GEL II. Genel Kurulu'nun hazırlanmasında önemli bir rol oynayan İnşa Komitesi, kongre sürecinde de en başta kendisi görev üstlenerek görev ve sorumluluk almayan, bundan kaçan eğilimlere karşı tavrını geliştirmiş ve örgütsel toparla-

mada belli bir rol oynamıştır. Fakat çok fazla çözümleyici, yaratıcı bir tarzın sahibi olamamıştır. Özellikle kongreden hemen sonra ihanetçi grubun kaçışı, komiteyi belli oranda zorlamıştır.

Bu beş aylık süre içerisinde İnşa Komitesi önemli bir zorlanmayı ve yetersizliği yaşasa da belli düzeyde bir doğrultuyu tutturmuş, hiçbir kuşkuya yer veremeyecek tarzda bu grubun ihanetçi kimliğini Önderlik, kadro ve halk nezdinde açığa çıkarmıştır. Bu faaliyetler yürütülürken bir takım örgütsel tedbirler alınmamış, sonuç alıcı bir çalışma tarzının sahibi olamamıştır. Bu konuda yüksek bir performans sergileyememiş, vasat kalmıştır. Liberal demokrasi adı altında, her türlü dağınıklığı reva gören, onu palazlandıran geliştiren anlayışların önüne erken-den geçilememiş bu konuda ciddi yetersizlikler yaşanmıştır.

Kongreden sonra örgütsel çalışmalardan İnşa Komitesi'nden ziyade, KONGRA GEL Yürütme Konseyi sorumluydu. İnşa Komitesi'nin birçok üyesi de KONGRA GEL Yürütme Konseyi'nde yer almıştı. Buna rağmen KONGRA GEL Yönetimi de bu dönemde ciddi bir performans gösterememiştir. Bu durum, yapımız içerisinde ihanetçi çete artıklarının kendilerini rahatlıkla örgütlemelerine, kafa karışıklıklarına ve birçok kaçıya zemin olmuştur. Hem KONGRA GEL Yürütme Konseyi hem de İnşa Komitesi olarak ciddi yetersizler yaşanmıştır. Bunların başında idareci tarz gelmektedir. Yönelimler, karmaşa ve saldırılar karşısında zaman zaman çıkışlar yaşansa da istenen tarzı tuturmada yetersiz kalınmıştır.

Bütün bunların yanında bir de soruşturma gerçeği vardır. Önderlik kendisine ulaşan bilgi ve açığa çıkan pratikten hareketle bir soruşturma yürütülmesini istemiştir. Bunun için kongre bileşiminin seçtiği beş kişilik komisyon tarafından yürütülen soruşturmadan sonra belli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu soruşturmanın açığa çıkardığı en temel sonuçlardan biri, ihanet ve çeteciliğin nasıl örgütlendiğinin açığa çıkarılmasıdır. Diğer ise, Önderliğin yeterli ve düzenli bir biçimde bilgilendirilmemesi, görüş ve perspektiflerinin halka yeterince ulaştırılmaması ve pratik gereklerinin yerine getirilmemesine dayanan tecrit içinde tecritin uygulanması olmuştur.

Soruşturma, yaşanan sorunlar konusunda belli düzeyde bir netleşmeyi sağlamış ve Önderliğin haklı kaygıları belli oranda giderilmeye çalışılmıştır.

İnşa Komitesi bu çalışmalarını yürütürken ağustos ayına kadar PKK'yi inşa hazırlık çalışmalarına gerekli ağırlığı vermemiştir. Bu süre zarfında çok sayıda toplantı gerçekleştirilmiş, fakat inşa kapsamında birkaç talimatın dışında ciddi bir çalışma yürütememiştir. Ağustos toplantısında komite tartışarak kendisini biraz daha sıkı bir planlamaya kavuşturmuştur. Program ve tüzüğü hazırlanması ve kongreye hazırlık devresinin örgütlenilmesi kararı alınarak bir planlamaya gidilmiştir. Bu toplantıyla birlikte inşa hazırlık çalışmalarına ağırlık verilmiştir.

Bu temelde çalışmalara başlayan komite, ilk etapta bir yoğunlaşma eğitim devresi için her alanda seçimlere giderek aday tespiti yapmış ve devreyi bu temelde örgütlemiştir. Yine program tüzük çalışmaları başlatılmış, devre eğitimiyle birlikte bütün ders tartışmaları yazılı hale getirilerek basınımıza sunulmuştur. Kendisini bir planlamaya kavuşturmuş, iç toplantılarını düzenli yapmıştır. Bir sürece kadar komite tarafından Önderliğin bilgilendirilmesi sağlanırken Yürütme Konseyi Başkanlık Kurulu'nun oluşmasıyla bilgilendirme görevi bu kuruma devredilmiştir. İnşa çalışmalarına ilişkin konularda ise kendisi Önderliği bilgilendirmiştir.

Yaşanan sürecin yarattığı karmaşadan hareketle PKK'nin yeniden inşa çalışmalarına karşı bir ilgisizlik ve kendini katmama eğilimi de ortaya çıkmıştır. Hatta kimilerinin PKK'nin yeniden inşa çalışmalarına katılım isteği gösteren kadroların bu isteği ki-

riilmeye çalışılmıştır. Bu konuda tasfiyeciliğin PKK'nin yeniden inşa çalışmaları karşısında göstermiş olduğu tutumun benzeri objektif olarak bazı kişilerce de gösterilmiştir. İnşa çalışmalarının bu dönemde karşılaştığı en temel sorunlardan biri de bu olmuştur.

İnşa Komitesi inşa çalışmalarını tüm örgüt yapısına mal etme ve gündem oluşturmada zayıf kalmıştır. Komite ağırlıkta pratik koşuşturma içinde bir daralmayı ve verimsizliği yaşamıştır. Avrupa ve HPG çalışmalarında yer alan arkadaşların durumları da çok farklı olmamıştır.

Üzerinde durulması gereken diğer bir yetersizlik ise, hayati bir çalışma olması-na rağmen ideolojik çalışmalara girilememiştir. Bu çalışmalara yeterli düzeyde bir ağırlık verilememiştir. İnşa Komitesi her şeyden önce bir ideolojik merkezdi ve bir ideolojik merkez gibi çalışmalıydı. Hem kadrolarımızda yaşanan teorik ideolojik muğlaklığı, nihilizmi ve boşluğu gidermeli hem de başta Önderliğimiz olmak üzere hareketimize yönelik ideolojik saldırılara karşı yetkince cevaplar vermeliydi. Yine Önderliğin ortaya koyduğu demokratik konfederalizm, demokratik ulus gibi temel konularda derinleştirici bir çalışmanın sahibi olmalıydı. Ancak sürecin özellikleri ve kendisini yeterli bir planlamaya kavuşturamaması nedeniyle bu görevini yapamamıştır. Çeteciliğin en fazla beslendiği zemini ortadan kaldırmak için yeterli çabanın sahibi olamamış, gereken mücadeleyi yürütememiştir. Bazı açıklama ve talimatlarla sınırlı kalmış, bunu aşamamıştır.

Esas olarak, İnşa Komitesi'nde yer alan arkadaşların da şu veya bu düzeyde sürecin etkisine girmiş olması, yoğun ve yetkin bir biçimde çalışmalara katılımını sınırlandırmıştır. Bu süre içerisinde çok ciddi bir sorun çıkmamış, belli bir uyum yakalansa da güçlü bir kolektivizm ve ekip ruhuyla pratik karşılanamamıştır. Bazı arkadaşlar, diğer görevlerini gerekçe yaparak, bu faaliyetlere yeterince katılmamıştır.

Eğitim ve yoğunlaşma süreciyle birlikte, program tüzüğü kaleme almak üzere bir komisyon oluşturulmuştur. Hazırlanan program tüzük taslağı tüm kamuoyunun ve KONGRA GEL yapısının gündemine konulmuştur. Gelen görüş, öneri ve eleştiriler dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Mart ile birlikte kongreye hazırlık amaçlı bir yoğunlaşma devresi daha başlatılmıştır. PKK nin Yeniden İnşa Kongresi'ne bu temelde gidilmiştir.

Sonuç olarak; içinden geçtiğimiz tarihsel süreçte halkımız açısından tehlikeler kadar, Koma Komelên Kürdistan'ı inşa etmenin ve özgürleşmenin olanakları da ortaya çıkmıştır. Dünya, bölge ve ülkemizde yaşanan siyasal gelişmeler her gün bunu fazlasıyla ortaya koymaktadır. Bu olanaklar doğru bir öncülük tarafından değerlendirildiğinde ve gerekleri zamanında yapıldığında halkımız adına sonuç alınabilir. Bu her zamankinden daha fazla öncü bir partileşmeyi gerekli ve zorunlu kılmaktadır.

Bu temelde Reber Apo'nun önümüze koyduğu demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde ve 32 yıllık bir tecrübeye dayalı olarak yeniden inşa edilen PKK, dünya, bölge ve ülkemizdeki tüm gelişmelere yanıt verecek tarzda kendisini örgütleyerek, Önderliğin partisi olarak sürece, halkımızın, insanlığın ve tüm devrim şehitlerinin beklentilerine yanıt verebilecek niteliğe ve kararlılığa ulaşmayı başaracaktır.

– Yaşasın PKK'nin Yeniden Kuruluş Kongresi!
– Biji Partiya Karkeren Kurdistan!
– Biji Koma Komelên Kurdistan!
– Biji Rebere Koma Komelên Kurdistan!
– Kahrolsun her türlü tasfiyecilik ihanet ve çetecilik!

PKK PROGRAMI -I-

Giriş

Otuz yılı aşkın büyük mücadeleleriyle Kürt halkına, Ortadoğu halklarına ve insanlığa önemli değerler katan PKK, Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde Kürt halkı ve insanlık adına 21. yüzyılı karşılamak üzere yeniden yapılanmaktadır. Dünyada ve bölgede bugüne kadar yaşanan sosyal ve siyasal gelişmelerle, mücadele pratiğimizin çok yönlü tecrübeleri ışığında gündeme gelen PKK'nin yeniden yapılanması, halkımızın ve Ortadoğu'nun ağır tarihsel toplumsal sorunlarının çözümünün yanı sıra, tüm insanlığın yaşadığı sorunlar açısından da bir çözüm alternatifi ni ifade etmektedir.

Yaşanan süreç, kendisi uygarlık krizi olan kapitalizmin en genel ve derinlikli krize, kaosa girme sürecidir. Tüm insanlık bunun yarattığı olumsuz sonuçlardan ağır bir biçimde etkilenmektedir. Bu kaostan çıkabilmek için tüm güçler kendilerini daha güçlenmiş olarak geleceğe taşımak amacıyla yoğun bir arayış içinde bulunmakta ve mücadele yürütmektedir. Küresel sermaye 2000'li yıllarda dünyayı kendi egemenlik ve sömürü alanı haline getirmeye çalışmakta ve bunun için özellikle yoğun bir ideolojik saldırı geliştirmektedir. Bu durum, halkların, ezilen cins ve toplumsal kesimlerin ideolojik politik öncülük ihtiyacını daha fazla yakıcı kılmaktadır. Bu anlamda temsilini PKK'de bulan Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik sosyalizm, halkların ideolojik kimliği olarak gelişmektedir. Bunun pratik siyasal ifadesi ise *demokratik konfederalizm* olmaktadır.

Sistemin yaşadığı kaosu en derinden yaşayan bölgelerin başında Ortadoğu gelmektedir. Küresel kapitalizmin yaşadığı kaos, esas olarak buradan çözülmek istenmektedir. Dolayısıyla dünyanın belli başlı tüm güç merkezleri bölge üzerinde ciddi hesaplar yapmaktadır. Kaos dönemlerinde, yaşanan ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal gelişmeler nedeniyle eskiyi ifade eden ideolojik, politik, örgütsel ve ahlaki yapılanmalar çözülürken, yeni alternatifler de ortaya çıkmaya başlar. Bu kaos sürecinde hangi sistemin başarıyla çıkacağı, bu güçlerin kendilerini örgütleme ve hazırlama düzeyiyle belirlenecektir.

21. yüzyıla hala ulusal kimlik, özgürlük ve demokrasi sorununu köklü biçimde çözememiş, ancak eskisi gibi yönetilemeyecek

bir durumda girmiş olan Kürtler, nüfusu elli milyona yaklaşan bir halk olarak, birçok hesabın ve stratejinin konusu haline gelmiş bulunmaktadır. Eğer mevcut klasik devletçi, iktidarcı, milliyetçi ve şiddeti esas alan zihniyet ve politikaları aşan, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü paradigmaya dayanan, halkların eşit özgür birliğini esas alan demokratik konfederalizm çözümü geliştirilemezse, Kürtlerin Arap-İsrail trajedisini de aşan yoğunlukta bir çatışma merkezine dönüşme olasılığı oldukça yüksektir. Bunun tehlikeli işaretleri daha şimdiden ortaya çıkmaya başlamıştır.

Kürtler Ortadoğu'da stratejik bir güçtür

Yeniden yapılanma sürecine giren PKK, Ortadoğu kaosundan çıkış için Kürtlerden başlayıp, tüm bölgede halkların tabandan örgütlenmesine dayanan demokratik konfederalizmi çözüm yolu olarak amaçlamakta; bunun için de demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum zihniyetini geliştirmektedir. Ancak bu temelde Kürtler, sadece kendilerinin değil, tüm bölge halklarının makus talihini yenecek, beş bin yıllık acımasız sınıflı hiyerarşik uygarlık geleneğine son verebileceklerdir. Günümüzde Ortadoğu için demokrasiyi geliştirme ve bu temelde ilişkiler içinde bulunma dışında hiçbir çözüm, halklara güvenli ve özgür bir gelecek getirmeyecektir.

Kapsamlı bir şekilde örgütlenmiş Kürdistan özgürlük hareketinin güçlü bir ideolojik ve felsefi öncülüğü ihtiyacı vardır. Bu olmadan toplumsal hareketin doğru bir rotada yönlendirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Özgürlük hareketimizin stratejisine göre toplumsal hareketi yönlendirecek ideolojik ve felsefi öncü gücün yaratılması hayati önem taşımaktadır. Kürt halkı ancak bu temelde örgütlenmiş bir öncüye kavuşarak Ortadoğu kaosundan başarıyla çıkış yapıp, kendi demokrasisini kurabilir.

PKK'nin eski paradigmasıyla bu görevleri başarması mümkün değildir. Reel sosyalizm ve klasik ulusal kurtuluşçuluk arası bir çizgide seyreden PKK, dıştan ağır baskılar, içten o denli ağır yetersizliklerden dolayı, bir türlü çizgisinin gerçek potansiyelini açığa çıkarıp örgütleyememiştir. '95'ler sonrasında Parti Önderliği'nin tüm çabalarına rağmen, gerçek özünden koparılmış olan PKK, kendisinden bekleneni yerine getiremeyen bir pratik sergilemiştir. Bunu aşmaya dönük KADEK girişimi ise sorunu

daha da derinleştirmiştir. En son uluslararası komploya karşı Önderliğimizin geliştirmiş olduğu halkımızın 21. yüzyıl projesi KONGRA GEL yapılanması içinde "Bilim Sanat Komitesi" biçiminde bir örgütlülüğe kavuşturulmak istendiyse de, ihanetçi çeteci grubun projeyi sabote etme girişimi nedeniyle iyice işlevsizleşip etkisizleşmiştir. Tüm bu gelişmelerin yanı sıra dünyadaki bilimsel teknolojik gelişmeler ve bunun yarattığı sosyal, ekonomik, kültürel sonuçları karşılayabilmek için, PKK'nin özüne uygun bir biçimde yeniden yapılanması, yaratılan değerlerin korunması, geliştirilmesi ve geleceğe taşınması gerekmektedir.

Uluslararası komployu geliştiren güçler, amaçlarına ulaşmak için dışarıdan politik ve askeri baskıları artırıp, içerden ihaneti kışkırtarak yürüttükleri saldırılarla hareketi bölüp parçalamak, etkisizleştirmek ve tasfiye etmek istemişlerdir. PKK'nin yeniden yapılanması, bu anlamda hem dış saldırılara ve iç ihanete karşı bir direniş hattı hem de yeni paradigmanın pratikleşmesinin önünü açan, etkin kılan bir ideolojik öncü örgütlenme olarak geliştirilmiştir. Bu yönüyle PKK'nin Yeniden İnşası, tasfiyeciler anlayışlara karşı Önderlik çizgisinin güvence altına alınmasına yönelik bir tedbir olarak gündeme gelmiştir. Kürdistan her bakımdan yeni bir sürece girerken, böyle bir örgütsel yapılanmanın geliştirilmesi olmazsa olmaz kabilinden bir tarihsel, toplumsal ve ahlaki zorunluluk olarak kendisini dayatmıştır.

PKK, yeniden yapılanmasını devlet alternatifi olmayan, ama ona teslimiyeti de reddeden, gerektiğinde ilkel bir uzlaşmaya açık demokratik konfederalizme dayandırmakta, ancak egemen rejimlerin klasik inkar ve imha siyasetinin ifadesi olarak zorbalıkta directmeleri ve hukuka saygılı olmamaları halinde, örgütlü ayaklanmaları ve öz savunmaya dayalı gerilla savaşlarını geliştirmeyi de kendisine, halka, tarihe ve geleceğe karşı duyduğu sorumluluğun ve saygının bir gereği saymaktadır. PKK demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumu inşa ederken, dayanacağı en temel ilkelere birisi de bilim ve iradenin yanı sıra ahlak ilkesidir. Bu çizgi temelinde örgütlenme ve mücadeleyi geliştirerek, tüm parçalarda Kürt sorununun çözümünü, milliyetçi temelde devlet kurma biçiminde değil, siyasi sınırları esas almadan kendi demokratilerini kurma, İran'da, Türkiye'de, Suriye'de hatta Irak'ta oluşacak bir Kürt yapılanmasındaki tüm Kürtler'in bir araya gelerek federasyonlarını

kurma, birleşerek üst konfederalizmi oluşturma temelinde ve komşu halklarla dayanışma ve özgür birliğe dayalı olarak gerçekleştirmeyi öngörmektedir.

PKK'nin kendini bu biçimde yeniden yapılandırarak devlet odaklı, iktidar amaçlı ve savaşa endeksli bir parti olmaktan çıkarması, Kürt toplumunun ve komşu halkların demokratik dönüşümü ve özgür geleceği açısından hayati öneme sahiptir. 21. yüzyılın düşünsel ve siyasal gereklerini ortaya koyan Önderliğimiz bunun bir sonucu olarak yeniden partileşmeyi zorunlu görmüştür. Değişim ve yeniden yapılanma doğrultusunda gelişmeler kaydedilmiştir. Bundan sonrasını belirleyecek olan, partinin örgütlendirilme ve pratikleştirilme düzeyidir.

PKK'nin yeniden inşası, geçmiş mücadele pratiğimizin yarattığı büyük tecrübe, on bini aşkın şehadet ve halkımızın büyük fedakarlıklarına dayalı olarak gelişmektedir. Yaşanan tüm yetmezliklere rağmen PKK deneyimi, Kürdistan özgürlük mücadelesinde önemli gelişmeler ortaya çıkarak, yok oluşun eşliğine getirilmiş bir halktan, çağla bütünleşen ve demokratikleşen bir halk gerçeği yaratmış; Kürt sorununun açığa çıkarılmasında, Kürt halkının kendi öz dinamiklerine kavuşturulmasında ve Kürt sorununun çözüm sürecine taşırılmasında önemli kazanımlar elde ederek, esas olarak başarılı bir tarihsel süreci tamamlamıştır.

PKK'nin mücadele tarihi, Kürt halkının, bölge halklarının ve insanlığın her zaman minnetle anacağı, altın harflerle yazılmış soylu bir emek ve kahramanlık tarihidir. Bu mücadele Kürt halkının ve bölge halklarının her zaman kendisine dayanak yapabileceği toplumsal, ulusal, siyasal, kültürel ve cins boyutunda bir değerler birikimini ve mirası ortaya çıkarmıştır. Devleti ve sosyal şoven inkarcılığı, ilkel ve burjuva milliyetçiliğini aşan PKK, insanlığın evrensel birikimleri ve halkımızın olumlu değerleri temelinde yürüttüğü mücadelesiyle ulusal birlik ruhunu geliştirerek, demokratik ulus doğrultusunu ortaya çıkarmıştır. PKK deneyimi büyük zorluklarla boğuşarak sorunu olgunlaştırmış ve çözüm aşamasına getirmiştir. Yeniden yapılanan PKK ise, Kürt halkının özgürlüğünü, bu temelde halkların eşit, özgür ve demokratik birliğini ve demokratik ekolojik toplum örgütlenmesinin somut ifadesi olan Koma Komelen Kürdistan'ı gerçekleştirecektir. Kürt toplumunun bu gelişme düzeyi Ortadoğu'daki güncel gelişmelerle birleşince, Kürtler her bakımdan stratejik bir güç olmaktadır.

ABD'nin Ortadoğu'ya kapsamlı müdahalesi, Önderliğimizin uluslararası bir komplo ile esaret altına alınmasıyla başlamıştır. Bu komplo bugün de çeşitli biçim ve yöntemlerle sürmektedir. Ancak Önderliğin geliştirmiş olduğu yeni paradigma bu komploya boşa çıkmış, Kürdistan halkının özgürlük mücadelesine önemli bir sıçrama yaptırmıştır.

Eski paradigmanın aşılması devlet, iktidar, savaş, ulus ve ulus devlet olgularına daha gerçekçi tanımlar getirilmesiyle birlikte, gerektiğinde kapsamlı bir meşru savunma savaşına da açık, demokratik bir toplum için yeniden partileşmeye dayalı bir çözümün yolu açılmıştır. Bu yaklaşım sıradan ve dönemsel bir dönüşüm değildir. Bunun ardında köklü bir bilimsel düşünceye dayalı teorik ve paradigmatik görüş, daha zengin bir siyasi düşünce ve partileşme tarzı vardır. Sosyalizmin yüzelli yıllık gelişmesine damgasını vurmuş olan devletçilik hastalığını aşma, burjuva ulus anlayışını terk ederek demokratik ulusu yaratma, tarih boyunca ortaya çıkan komünal ve demokratik değerleri esas alma, özgürlük ve eşitlik idealini bu temelde yaşamsallaştırma hedefi vardır. PKK adına bu temelde

yapılan eleştiri özeleştir, doğal olarak yeniden yapılanma sorununu gündemleştirmektedir. Bu çerçevede yeniden partileşme, meşru savunma ve temel halk örgütlenmesi olarak kongreleşme, yakıcı ve acilen çözümlenmesi gereken sorunlar ve görevler olarak önümüzde durmaktadır.

Bu görevlerin başarılması, tarihin, toplumun, halkımızın ve şehitlerimizin emirlerine doğru karşılık vermeyi, hepimizin yetersizliklerinin bir sonucu olarak işkenceli bir yaşam altında bile Prometheusvari bir direnişle her anını halkına ve insanlığa hizmet etmekle geçiren Önder Apo'yu her zamankinden daha fazla doğru anlamayı, hissetmeyi ve yaşamayı, O'nun doğru temsili için kendini sınırsız bir adama ruhuyla sürece doğru ve yaratıcı tarzda katmayı ve mutlaka paylaşmayı gerektirmektedir.

PKK'nin yeniden yapılanması aynı zamanda Kürdistan özgürlük hareketinin her koşul altında Apocu çizgide örgütlülüğünü geliştirip çok yönlü bir mücadele yürütmesinin ve bu mücadeleyi zaferle taçlandırmasının teminatı olacaktır. Bu da her PKK'linin Kemal Pir ve Beritan çizgisini esas alarak Önder Apo'nun özgürlüğünü ahlaki ve vicdani sorumluluğunun ve militan olmanın gereği saymasıyla mümkündür.

A- Demokratik ekolojik cinsiyet özgürlükçü toplum

Toplumsallık, insan türünün varolma biçimidir. İnsan türünün hayvansı atalarından kopup, insanlaşması ile toplumsallaşma düzeyi at başı gider. Toplumsal yaşam dışında yalnız birey yaşamı yoktur.

Toplumsal değişim ve gelişmede de, evrensel sistemin dili olan diyalektik ikilemlerin sürekli zenginleşerek veya yoksunlaşarak akışı işler. Mutlak veya durağan bir toplumsal gerçeklik olmadığı gibi, toplum yaşamının düz bir çizgide zorunlu olarak sürekli ilerlediği görüşü de doğru değildir. Bu zorunluluk ilkesi, kadenci anlayışın bir devamı niteliğindedir.

Evrenin ve dolayısıyla toplumun genel işleyiş ilkesi olarak tez, antitez ve sentez üçlüsünü esas almak, süreçleri daha fazla açıklayıcı kılar. Evrendeki tüm oluşumlar ikili niteliktedir ve bu çelişkili yapı, hareketi mümkün hale getirir. Ancak zıtlar birbirini yok etmez, tersine besler. Bu diyalektik kuralda olan, tez ve antitezin sentezde varlıklarını daha zengin bir oluşum içinde sürdürmesidir. Bu da sonraki bir gelişmenin bir önceki gelişmeyi de içerdiği anlamına gelir. Yani toplumsal biçimler yok olmazlar, sonraki gelişmeler içinde kendilerini değiştirerek yaşarlar.

Toplumsal gelişme diyalektiğinde düz bir çizgi değil, niteliksel değişimleri mümkün kılan kaos aralıkları vardır. Kaostan nasil bir toplumsal gelişmenin çıkacağı olanı, ondan etkilenen güçlerin ideolojik, politik ve ahlaki duruşları ile mücadele tarz ve düzeyleri belirler. İnsan toplumunun gelişme yasaları doğal bilimlerdeki kadar katı değildir ve esneklik içerir. Bu esneklik özgürlüğü, özgürlük ise çeşitliliği doğurur. Yani doğa ve toplumun işleyiş kuantumiktir. Dolayısıyla insan toplumu kendi yasallığını sıkça ve zengin sistemler biçiminde oluşturabilir.

İnsan toplumunun zaman bölünmesi, temel zihniyet biçimleri, kültürel ayrımlar, sınıf ölçüleri gibi hususlar esas alınarak farklı biçimlerde yapılabilir. Ancak tarihsel gelişmede belirleyici rolü üretim araç ve ilişkilerine vermek, zihniyet savaşımına, etnisite ve dinsel grupların mücadelesine gerekli ağırlığı vermemek, diyalektik yöntemin dogmatik yorumu olmaktadır. Üst toplumun yüceltilmesine dayanan idealizmi aşalım derken, çok dar sınıf ve ekonomik yapı çözümü ile kaba materyalizme düşmüştür.

Doğal toplum insanlığın ana kök hücresidir

İnsan varlığının başlangıç tezi olarak doğal toplumu değerlendirmek gerçekçidir. Sonrasının ona karşıtlık temelinde gelişen hiyerarşik devletçi toplumu ise, doğal toplumu sürekli bastırma ve geriletme konumu gereği antitez karakterindedir. Doğal toplum, insan yerleşiminin tüm alanlarında geçerli olan, başat olarak etkinliğini neolitik dönem sonlarına (MÖ. 4000) kadar sürdüren bir toplumsal sistemdir. Bastırılmış olarak da günümüze kadar tüm toplumsal gözlemlerde varlığını sürdürmektedir. Doğal toplumla hiyerarşik devletçi toplumun diyalektik iç içeliği ve mücadelesi, son altı bin yılda insan toplumundaki değişim ve gelişmeleri ortaya çıkarmıştır.

Doğal toplum, insanlığın ana kök hücresidir. Bütün toplumsal gelişme ve kurumlaşmalar ondan doğar. Doğal toplum değerleriyle hiyerarşik devletçi toplum, sürekli çelişki halindedir. Bu çelişkiden doğan mücadele, toplumsal tarihi ilerleten en önemli güçtür. Şimdiye kadar tanımlandığı gibi toplumun ilerletici motoru yalnız dar sınıf mücadelesi değildir, sadece tarihsel dinamiklerden biridir. Başat rol oynayan ise komünal toplumsal değerlerin direnmesidir; dağ, çöl ve orman kuytuluklarında direnen etnisite hareketleridir.

Bizim için esas olan, sınıflı ve cinsiyetçi toplumsal gelişmede zıt kutbu yaşayanların tarihidir. Doğal toplumdan başlayıp, hiyerarşiy ve siyasal iktidara karşı duran etnisite, sınıf ve cinsiyet mahkumlarının her türlü düşünce ve eylemidir. Teorik yaklaşımımızın özü, bu temelde bir tür sentezi ifade eden ve esas olarak devlet iktidarı dışında oluşan demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü toplumdur. Bu da doğayla sürdürülebilir diyalektik ilişkiyi kurmuş, kendi içinde tahakküme dayanmayan, ortak yanları doğrudan demokrasiyle belirleyen ahlaki bir sistemdir.

Komünal yaşam, toplumun varoluş tarzıdır. Dolayısıyla toplumu yaşatıp yüceltenin hiyerarşi ve iktidar olduğu söylemi bir yalandan ibarettir. Komünal yaşamın özü ise en yoğunluklu olarak etnisitede, klan, kabile, aşiret ve halkta ifadesini bulur.

Doğal komünal toplumun ilk biçimleniş olan klan, kadın ana etrafında oluşan bir topluluktur. Avcılık ve toplayıcılık temelinde doğada hazır bulunarla yaşanılır. Klan içinde ayrıcalıklı bir yaşam olmadığı gibi, klan dışında yaşam da düşünülemez. İmtiyazsız, sınıfsız, hiyerarşisi olmayan, sömür tanımayan bir toplum biçimidir. Demek ki, insan türünün toplum olarak gelişimi uzun süre hakimiyet ilişkilerine değil, dayanışma ilkesine dayanır. Doğayı bağrında büyüttüğü bir ana olarak hafızasına yerleştirir. Kendi arasında ve doğayla bütünlük esastır.

Klan bilincinin sembolü totemdir. Toplumun bu ilk kutsaması din inancının da kaynağıdır. Böylelikle ilk toplumsal bilinç formu olan din gelişir. Din doğal toplumun teorisi, ahlak ise pratiğidir. Bu iki kurum doğal toplumu yönetmek için yeterlidir.

Doğal toplumda olup biteni yaşam pratiği gereği en iyi bilen kadındır. Kadın bu toplum tarzının bilgisidir. Yaşamdaki rolü gereği erkek klan toplumunda siliktir. Klan içinde özel yaşam yoktur. Toplayıcılık ve avcılıkla elde edilenler tüm klan üyelerininindir. Çocuklar tüm klanındır. Ne erkek ne de kadın özelleşmemiştir. Eşitlik ve özgürlük doğal haliyle klan yaşam tarzında gizlidir. Toplumun komünal karakteri, bu özelliklerden gelmektedir. Bu temelde klan formu, toplumun doğuşu, ilk hafızası, temel bilinç ve inanç kavramlarının gelişme zemini.

MÖ. 11.000 yıllarında Dicle-Fırat havzasının Zagros-Toros dağ silsilesiyle kesiştiği kıvrımlarda gelişmeye başlayan neolitik tarım ve köy devrimi, doğal komünal toplumun gelişiminde dev bir hamleye yol açar. Neolitik devrim, aynı zamanda insanlığın yaşadığı ilk büyük zihniyet devrimidir de. İnsanlığın uygarlığa geçiş yapabilmesi için gereken bütün teknik aygıtlar ve buluşlar neolitik aşamada oluşur. Tekerlek, dokuma, çift sürme aletleri, hayvanların evcilleştirilmesi, büyük köyler, belirginleşen diller ve etnik yapılar,

kahramanlık destanları hep bu dönemin ürünleridir. Bunları yaratan kadın ananın üretkenliğinin kutsanması olan tanrıça dini, aslında büyük bir zihniyet yücelmesidir. İnsanlık üretimde, sosyal ve kültürel yaşamda yüzlerce ilki ortaya çıkarır. Bu nedenle neolitik devrimin geliştiği bu alana tarihte **Altın Hilal** adı verilir. Binlerce yıl süren bu dev kültürel gelişmenin aşağı Dicle-Fırat ve Nil havzalarına yayılması ile Sümer ve Mısır uygarlıkları gelişir ve zincirleme uygarlıklar çağı başlar.

Neolitik devrimin üretim ve düşüncede yol açtığı büyük gelişmeler toplumsal yaşamda yeni düzeyleri ortaya çıkarır. Gelişen etnisite hareketi, toplumsal örgütlenme olarak hiyerarşik yapıları gündeme getirir. Kadın ana sisteminden dışlanan erkekler ve yaşlılarla, anaerkil sistem arasında başlangıçta zayıf olan çelişki giderek gelişir. Avcılığın gelişmesi ve topluluğun dışa karşı savunulması askeri mahiyette olduğundan erkeğin gücünü öne çıkarır. Özellikle şamanizm ile, erkek karşı bir ev sistemi geliştirerek, erkek egemen ideolojiyi oluşturmaya yönelir. Böylece ana kadın kültür karşısında farklı bir kültürün gelişmesi söz konusu olur. Sınıflı toplumdan önceki bu otorite ve hiyerarşi gelişimi, tarihin en önemli dönüm noktalarından birini teşkil eder. Bu, ataerkil otoritenin gelişmeye başlamasıdır.

Oluşan hiyerarşik yapılanma başlangıçta fazla olumsuz bir rol oynamaz. Doğal top-

egemenlik ile doğanın tahribi birlikte gelişir.

Komünal toplum ahlaki birikimi ayıplayıp, kötülüğün kaynağı sayarak dağıtılmasını teşvik ederken, ataerkil ahlak, birikimi meşrulaştırıp mülkiyetin yolunu açar. Bu durum hiyerarşiy, avcılık ve savaştan doğan askeri örgütlenmeyle birleşince özel mülkiyet gerçeği ortaya çıkar. Dolayısıyla mülkiyetin temelinde zor ve hile yatar. Buradan sınıflaşma gelişmeye başlar.

Neolitiğin yarattığı büyük değerler üzerinden hiyerarşi ve sınıflaşmanın gelişimi, bir zorunluluk değildir. Bu gelişme, toplumsal bakımdan bir ilerleme değildir. Tarihin bu kesitinde başka türlü gelişmeler olabileceği gibi, hiyerarşi ve sınıflaşma da gelişebilmiştir. Ama bu, kendiliğinden ve zorunlu olarak değil, hiyerarşiyi ve ona dayalı devletleşmeyi yürüten güçlerin büyük zorbalığı ve aldatmalarıyla ortaya çıkmıştır. Bu durum, tarihte gerçekleşen en temel karşıdevrim olarak kadının hiyerarşik topluma adım adım çekilmesine ve tüm güçlü özelliklerini yitirmesine yol açmıştır.

Devlet bir zihniyet ve kurumsal akıştır

Komünal toplumun hiyerarşiy çatışması sürekli. Klan, kabile ve aşiret biçiminde gelişme gösteren etnisite, hiyerarşiyeye karşı sürekli bir direniş içinde olmuştur. Elbette, yükselen ataerkil hiyerarşiyeye karşı en büyük müca-

nin parçalarıdır. Bu niteliğiyle devleti, sadece dar bir kurumlaşma değil, genel toplum içinde ve üstünde örgütlenmiş ayrı bir toplum olarak ele almak gerekir. Devletleşmeyle birlikte toplum da ikiye bölünür: Devlet olarak örgütlenen toplum, devlet dışında kalan toplum. Toplumun komünal duruşunu ifade eden ikinci toplumu da demokrasi olarak tanımlamak uygundur. Böylece toplumda iki duruş ortaya çıkar: Birincisi komünal demokratik duruş, ikincisi hiyerarşik devletçi duruş.

Devletçi toplumun ilk biçimi köleciliktir. İnsanların her şeyiyle bağımlı kılınıp köleleştirilerek, devlet toplumuna hizmet eder hale getirilmesini ifade eder. Üretkenliği artan insan emeğine ve artan ürün imkanlarına el koyma sistemidir. Şüphesiz devlet olmadan kölecilik düşünülemez.

Kölecî devlet toplumu, en fazla kadın köleliği üzerinde gelişir ve katmerleşir. Erkek yönetimindeki aile kadar köleliğin derinliğine geliştiği ve süreklilik kazandığı bir başka kurum bulunamaz. Diğer tüm kölelikler kadın köleliğine bağlı olarak gelişir. Kadında gerçekleştirilen sadece zihni ve fiili bağımlılık değil, tüm duygu, fiziki yaşam ve hareket düzeyiyle her bakımdan kölece bağlanmaktadır.

Kölecî devlet sistemi, toplumun doğayla uyumunu da bozar. İnsana kölece tahakküm, doğaya da tahakkümü getirir. Böylece kölecî devlet sisteminde doğaya hükmetme, doğanın fethi, tahribi ve talanı başlar.

deleyi kadın vermiştir.

Bu çelişkili süreç, kalıcı zora dayalı kurumsal otorite olarak devletin şekillenmesine ulaşır. Şaman'dan rahip, bilgeden kral, şeften komutan doğar. Üç olguda da kişi gider, yerine kurum geçer. Devletin kök hücresi tapınaktır. Devlet, esas olarak kurumlaşarak, süreklilik kazanan bir otoritedir; ancak herhangi bir otorite değil, temelinde askeri siyasi yaptırımı olan bir otoritedir.

Devlet bir zihniyet ve kurumsal akıştır. Sanıldığı gibi farklı farklı devletler yoktur. Tarihsel olarak devletin teklifi ve sürekliliği esastır. İlk şekillenmesinden itibaren varolan, özü ve işlevi hep aynı kalan, sadece hacmi ve mekanı değişen bir olgudur. Devlet, bir baskı ve otorite aracı olduğu gibi, kamusal üretim ve güvenlikle de ilgili bir araçtır. Bu çifte niteliği, devletin insanları hep meşgul eden temel çelişkisi. Ancak bir kurum olarak genel planda baştan beri bir bela, gereksiz, hiç zorunlu olmayan, giderek tam bir soyguncu çete-y e dönüşen bir olgudur.

Devlet soyut bir kurum değil, baskı ve sömür araçlarının hakimiyetini ele geçirenlerin ortak örgütlenmesidir. Görkemli saraylar, en güçlülerden oluşan askeri maiyetler, iyi bir istihbarat, etkileyici bir harem, nam salan bir hanedan, hangi tanrı kökeninden geldiğine dair şecere, dalkavuk vezirler, tapan kullar, etrafı saran soyguncu ve sömürücü takımı bu kurumsal örgütlenme-

Ataerkillikle, tanrının doğuşu kutsal kitaplarda iç içedir. Devlet gibi bir zor alım kurumuna sahip olan kölecî sınıf, her şeyi kendisine mülk yaparak tanrı krallığını ilan etmede gecikmez. Mitolojik destanlar, bu kutsamanın anlatımıdır.

Şüphesiz insanlık bu dönemde de gelişmesine devam etmiştir. Kölecî devlet sistemi her şeyin belirleyicisi değildir. Yönetim ve güvenliği salt devlet tekelinde görmek yanlıştır, tarihte demokratik nitelikli şehir meclisleri de bu genel güvenlik ve yönetim işlevini yerine getirmiştir. Köleciliğe dayalı savaşı iktidar klığının vahşet düzeyindeki yakıp yıkmalarına karşın, şehirleşmeye bağlı olarak yazı, matematik, çeşitli bilim ve zanaatlar, mimarlık ve sanat gibi birçok alanda büyük uygarlık gelişimi yaşanmıştır. Özellikle düşünsel gelişimden de söz etmek gerekir. Doğ'u'da gelişen Zerdüş özgürlük ahlakı ile Ege kıyılarında gelişen felsefe ve bilim, insanlık tarihindeki ikinci büyük zihniyet devrimini ifade eder.

Kölecî devlet toplumu MÖ. 4000 yıllarından itibaren Aşağı Mezopotamya (Sümer) ve Mısır'da doğar. Her iki alan da Yukarı Mezopotamya'nın neolitik birikiminden beslenir. Aryan ve Semitik kültürlerin karşılaşması bu gelişmenin esasıdır. Akad-Sargon Krallığı kendisini genişleterek imparatorluğa ulaşır. Sümer ve Mısır'da doğan kölecî devlet sistemi, Hitit, Medya, İran, Hint, Çin, Grek ve Roma

alanlarında yayılım göstererek, Roma imparatorluğu ile doruğa ulaşır.

Kölecî devlet toplumunun doğuşu ve gelişimine karşı doğal toplumun komünal ve demokratik yapısı her yerde ve sürekli direniş içinde olmuştur. Temel politik olgu olan bu çekişmede, hiyerarşik ve devletçi sistem baştan itibaren zorba, gerici ve karşıdevrimci bir rol oynamıştır. Buna karşı toplumun doğal duruşu olan klan, kabile, aşiret, halk biçimindeki etnisitenin direnci ise her zaman demokratik değer taşıyıcıdır. Etnisite, ilkel demokrasi olarak tanımlanabilir. Devletçi toplumun, savaşı iktidar klığının fetihçi bir ruhla ve barbarca her yana saldırılarına karşı, başta Ortadoğu olmak üzere Asya, Afrika ve Avrupa'nın her alanında kendi komünal yaşamını korumak ve köleleşmemek için etnik halk toplulukları direnmiştir. Köleleştirmeye karşı durmak üzere gösterilen bu direniş tarihin en temel demokrasi akımıdır. Bu direniş aynı zamanda kölecî devlet sisteminin yayılmasını zayıflatan ve sınırlayan, onun yıkılmasını sağlayan en temel güçtür.

Kölecî devlet sistemine karşı farklı kesimlerin bir mücadelesi sürekli gelişir. Bunlardan biri kölelerin geliştirdiği sınıf mücadelesi, bir diğeri ise peygamberlik hareketi olarak gelişirler. Günümüzün sosyal demokratları gibi bir karakter taşırlar. Tanrı-kral kültüne karşı tanrının teklifi ve insan dışılığı temelinde geliştirdikleri mücadele, hem bir zihniyet gelişimini ve hem de toplumun sosyal demokrat hareketliliğini ifade eder. Kölecî devlet sisteminin gelişimiyle birlikte Adem'in cennetten kovulması temelinde başlayan bu mücadele, İbrahim'le devam eder, bu akım farklı mekanlara yayılarak kesintisiz bir biçimde kölecî devletin yıkılışına kadar sürer.

MÖ. 250 yıllarından itibaren krize giren devletçi toplumun kölecî biçimi, doğal toplum özelliklerine sahip etnisitenin mücadelesi, peygamberlik hareketi ve kölelerin direnişiyle aşılp feodal biçime dönüşür. Dikkat edilirse, burada aşılın devletçi sistem değil, onun ilkel kölecî biçimidir. Tersine, devlet kendini daha da güçlendirerek, olgunlaşmış kölelik diyebileceğimiz feodal biçime kavuşturur. Burada gerçekleşen, çelişik olan ve mücadele eden güçlerin bir tür uzlaşması ya da sentezidir.

Ortadoğu'da doğmasına rağmen, Hristiyanlık Avrupa'da feodal devletçi toplumun gelişimini sağlar. İslamiyet ise Ortadoğu, Güney Asya ve Kuzey Afrika'da feodal devletçi toplumun yayılmasına yol açar. Devletçi toplumun feodal biçimi, kölecî biçime karşı direnen güçleri, etnisiteyi ve tek tanrılı dinleri de içine alacak bir karaktere sahiptir. Yani devletin özü değişmez, devlete sahip olan güçlerle, biçimi değişir. İlk kez feodal devletçi toplum sürecinde etnisite ile tek tanrılı dini hareket kendi içinde ayrışır. Üst kesimler egemen sınıf olarak devlet toplumuna katılırken, yoksul alt kesimler ezilen halkı oluşturur.

Hristiyanlık ve islamiyet, devletçi toplumu zayıflatmaz, tersine daha da güçlendirir. Tanrının tekleşmesi ve insan olmaktan çıkması, hem tanrı kavramını hem de onun, kurumlaşmış biçimi olan devleti güçlendirir. Politik kuvvet, dini temsilci, asker ve bürokrasiden oluşan kurumlaşmış feodal devlet sistemi, en fetihçi ve savaşı güçtür. Savaş, bir üretim biçimi haline getirilir. Toplum ruhen ve fikren silinir. Kölecî devlet sisteminin doğuş aşamasında birinci büyük kültürel kırılmayı yaşayan kadın, ortaçağın cinsiyetçi toplumunda da ikinci büyük kültürel kırılmayı yaşar ve artık dilsiz hale gelir. Tanrıça kültüründen artık hiçbir eser kalmamıştır, öldürmelere kadar gidebilen kadın katliamı kültürü söz konusudur.

Feodal devletçi sisteme karşı da demokratik karakterli direnişler baştan itibaren gelişir. Etnisite ve dini hareketlerdeki ayrışmaya bağlı olarak manastır ve dergahlarda komünal düzeni yaşamak isteyen yoksul kesimler savaşı iktidar klığına karşı sürekli bir direniş mücadelesi içinde olur. İslam dünyasındaki sünni-batını ve hristiyanlıktaki katolik-heretik çelişkisi bu gerçeği ifade eder. Benzer bölünmeler ka-

“Kapitalist devletçi sistem, ulusu yarattığı yalanına da dayanarak

19. yüzyılda Avrupa’da hakimiyet kurar. Devletin ideolojik silahı olarak din yerine milliyetçiliğe geçirecek dünyanın fethine yönelir. Emperyalist aşama da denen bu süreç, 20.yüzyılda iki büyük dünya savaşını ortaya çıkarır. Belki de daha önceki tüm savaşların toplamından daha fazla bir yıkımı yaratan bu savaşlar, faşizmin ve totalitarizmin ulaştığı düzey ifade ettiği gibi, kapitalizmin intiharı anlamına da gelir”

vimler bünyesinde de yaşanır.

İslami feodal devletçi sisteme karşı Orta-doğu'nun her alanında ve özellikle dağlık kesimlerde çeşitli mezhepler ve tarikatlar biçiminde özgürlükçü ve eşitlikçi hareketler sürekli var olur. Karmatiler, Mazdekiler, Hürremiler, Fatimiler, aleviler, Hasan Sabah'ın öncülük ettiği hareket gibi bazıları önemli gelişmeler de kaydeder. Bunların dayandığı önemli bir düşünsel temel ve geliştirdikleri güçlü halk hareketleri vardır. Özgürlükçü ve eşitlikçi düşünce felsefesi ile bu temelde devlet sisteminin dışında halk topluluklarının yaşantısı, bu alanlarda günümüze kadar hep varolmuştur. Ancak savaşçı iktidar kliğini geriletme ve Avrupa'daki gibi bir Rönesans'a yol açma bu alanlarda mümkün olmamıştır.

Avrupa'da hristiyan dogmatizmine karşı heretizm, cadılık ve simyacılık biçimindeki direnişleri, engizisyona rağmen sürer ve etkili olur. Kiliseden kopuş, devletten kopuştur. Doğu toplumlarının olumlu mirasından gerekli olan ne varsa almayı başaran Avrupa uygarlığı, hızlı adımlarla Rönesans'a doğru yürür. Avrupa benmerkezciliğinin temeli de böylelikle atılmış olur. Feodal sistemin klasik biçimiyle fazla uzun sürmemesinde ve aşılmasında manastırın gerçek aydınlanma gücüyle etnisitenin taze olan doğal toplum ruhu önemli rol oynar. Zaten çok uzun süren ilk çağ köleliğiyle sınıflı ve cinsiyetçi toplum potansiyelini önemli oranda açığa çıkarıp, kullanmış durumdadır. Dolayısıyla feodal sınıflaşmanın potansiyeli zayıftır. Sonuçta 15. yüzyıldan itibaren büyük Avrupa Rönesansı gelişme gösterir. Buna karşılık Ortadoğu'da 12. yüzyıldan itibaren ilmiye sınıfı kendisini tartışmaya kapatmış, büyük bir duraklama süreci içine girilmiş ve dogmatizm alabildiğine etkili olmuştur. Dolayısıyla Ortadoğu, Rönesansı gerçekleştirememiştir.

15. yüzyıldan itibaren büyük Avrupa Rönesansı gelişme gösterir

Rönesans, Dicle-Fırat neolitiği ve Grek felsefesinden sonra insanlığın yaşadığı üçüncü büyük zihniyet devrimidir. Geliştiği zemin, krallık ve psikoposluk sarayı değil, kırsal alan manastırlarıyla yeni yükselen kent üniversiteleridir. Yani Rönesansın yolu, halkın komünal okullarından geçmiştir.

Rönesans, getirdiği hümanizm, bireysel-lik ve reformasyonla insanı yaşamın merkezine çekerek en temel bir zihniyet aşamasını ortaya çıkarmıştır. Doğayı, toplumu ve bireyi her türlü dogmadan uzak kavramayı ve sevmeyi geliştirmiştir. Rönesansın ütopyaları kapitalist değil, komünalisttir. Dolayısıyla Rönesansı kapitalizmin bir ön aşaması, zihniyet süreci olarak algılamak temelden yanlıştır. Doğrusu, ucu her tür gelişmeye açık bir kaos aralığı olduğudur. Bu aralıktan, sistem savaşçıların bilinç ve politik yeteneklerine bağlı olarak pek çok sistemin doğması teorik olarak mümkündür. Nitekim kapitalizm de, sosyalizm de Rönesansın yarattığı değerleri temel almaya çalışmıştır. Rönesans değerleri üzerinde Batı Avrupa'da gerçekleşen bütün devrimler, İngiliz, İspanyol, Amerikan ve Fransız Devrimleri halkçı, özgürlükçü ve demokratik karakterlidir. Bunlara burjuva devrimleri demek gerçekçi değil, hatalıdır. Kapitalist devletçi sis-

tem, Rönesans değerleri üzerinde, 1848 ve 1871 devrimlerinin yenilgisine dayalı olarak ve 19. yüzyılda sanayi devriminin zaferi temelinde hakim hale gelmiştir.

Aynı şey ulus açısından da geçerlidir. Toplumlarda klan, kabile, aşiret, milliyet ve millet şeklindeki süreç kendine özgü bir diyalektiğe sahiptir. Bunlar sınıflı toplumun ürünü olarak doğmazlar. Kapitalizm olmadan da ulus olunabilir. Uluslar eşit, özgür ve demokratik toplumsal yapılarla daha sağlıklı gelişebilir. Ayrıca tüm ulusun devleti biçimindeki bir kavram da kökünden yanlıştır.

Görüldüğü gibi, feodal devletçi sisteme karşı da ezilenlerin komünal ve demokratik karakterli direnişleri başattır. Bu durum 19. yüzyılı komünal demokratik değerlerle, kapitalist değerler arasında büyük bir mücadele yüzyılı haline getirir. Ancak 1848 ve 1871 devrimlerinin yenilgisiyle, kapitalist devletçi sistemin hakimiyeti gelişir. Bu sonuçta, kapitalist sistemin gücü ve hilesi yanında demokratik hareketlerin hata ve zayıflıklarının da payı vardır. Böylece Rönesans, aydınlanma ve sanayi devrimine dayalı olarak devletçi toplumun kapitalist biçimi hakim hale gelir. Burada devletçi toplumun özü yine aynı kalır, değişen biçim ve hacimdir. Kısaca genel-leşmiş ve derinleşmiş kölelik sistemine geçilmiş olur. Bu da sınıflı ve cinsiyetçi toplum uygarlığının krizi demektir.

Kapitalizm, hiyerarşik sistemden beri gelen devletçi toplumun yarattığı ve geliştirdiği ilişkileri derinleştirerek doruğa vardırır. Kişiyi bağlanmış iktidardan, iktidara bağlanmış kişiler, partiler ve toplumlar sistemine geçirir. Burjuvazi, hem iktidar hem de sömürü gücü olarak toplumun kaldıramayacağı hacimde bir sınıftır. Gelişbilmesi toplumun sürekli dağıtılmasından geçer. Toplumsallığı çözmeden, kapitalden sistem oluşamaz. Bunun için de, en başta toplumun temel korunma örgüsü olan ahlakın toptan yırtılması gerekir. Rönesansın aksine, kapitalist devletçi sistem bireyi karıncalaştırıp, devlet tarikatına bağlayarak bitirir. Devlet yurttaşlığı biçiminde yaratılan şey, bireyin burjuva sınıf için yararlı hale getirilmesidir.

Bireyin içine düşürüldüğü durumu en açık olarak kadının durumunda görmek mümkündür. Devletçi toplumun daha önceki biçimleri kadını toptan metalaştırırken, kapitalizm kadın vücudunu adeta parçalarına ayırarak her bir parçasını metalaştırır. Birey üzerinde uygulanan baskı ve sömürünün ulaştığı düzey budur. Aile, kadın ve erkeği her şeyleriyle sürekli devletçi sisteme bağlayan bir kurum düzeyine getirilir. Birey üzerindeki devlet egemenliğini en açık biçimde kadın üzerindeki erkek egemenliği gösterir. Kadın kimliğinde dibe vuran, aslında komünal toplum değerleridir.

Kapitalizm, azami kar yasası çerçevesinde doymak bilmeyen bir baskı, sömürü ve soygun düzeni demektir. Büyüyen ve derinleşen ilişkilerin ve çözülmenin toplum dengesinde yarattığı bozulma düzeyi, aynı zamanda toplum doğa dengesindeki bozulmanın da düzeyi olmaktadır. Sanayi devriminin ve bilimsel teknik alanda sağlanan sürekli devrimsel gelişmelerin üretim araçlarında yarattığı muazzam gelişmelere dayanan kapitalist devletçi sistem, adeta tüketmek istercesine doğaya saldırmakta, bu da çok ciddi düzeyde doğasal ve çevresel sorunlara yol açmaktadır.

Kapitalizmin gözle görülür biçimde açığı çıkardığı aşırı rekabet, azami kar, işsiz-

leştirme, açlık, yoksulluk, ırkçılık, milliyetçilik, faşizm, totalitarizm, demagoji sanatı, ekolojik yıkım, aşırı finans, devletten daha zengin şahıslar, atom bombası, dünya savaşları, biyolojik ve kimyasal silahlar, aşırı bireycilik gibi hususlar kapitalist sistemin kanser türleridir.

Ozellikleri böyle özetlenebilen kapitalist devletçi sistem, ulusu yarattığı yalanına da dayanarak 19. yüzyılda Avrupa'da hakimiyet kurar. Devletin ideolojik silahı olarak din yerine milliyetçiliği geçirecek dünyanın fethine yönelir. Emperyalist aşama da denen bu süreç, 20. yüzyılda iki büyük dünya savaşını ortaya çıkarır. Belki de daha önceki tüm savaşların toplamından daha fazla bir yıkımı yaratan bu savaşlar, faşizmin ve totalitarizmin ulaştığı düzeyi ifade ettiği gibi, kapitalizmin intiharı anlamına da gelir. Bunlar, devletçi toplum sisteminin kapitalist biçim altında içine girdiği genel ve derinlikli kriz durumunu ifade eder.

Rönesans ve sanayi devriminin yarattığı gelişmeler, ancak neolitik devrimin yarattığı gelişmelerle kıyaslanabilecek büyüklüktedir. İnsanlığın yarattığı tarihsel büyüklükteki bu değerlere dayanarak sınıflı ve cinsiyetçi devlet toplumunun yeni bir biçiminin gelişmesine karşı etnisite ve sınıflaşmaya dayalı yoksul ve emekçi halk kesimlerinin özgürlükçü ve demokratik mücadelesi baştan itibaren gelişir. Sol ve sosyalist hareketler olarak ifadelendirilen bu mücadele, 19. yüzyıl ortalarında teorik olarak daha sistemli, pratik olarak da daha örgütlü hale getirilir. Hristiyanlık ile bir düzey kazanmış olan particilik, sosyalist hareketle daha bütünlüklü ve somut hale gelir. Marks ve Engels'in dahiyane çalışmaları, daha hakimiyetini sağlama sürecindeyken kapitalist devletçi toplumun yıkılıp, aşılmasını gündeme getirir. Bu süreç, I. Dünya Savaşı içinde Rus Ekim Devrimi'nin gerçekleşmesiyle yeni bir aşamaya ulaşır.

20. yüzyıla, bu temelde yaşanan mücadeleler damgasını vurur. Kapitalist devletçi sistemin İngiltere-Almanya karşıtlıklı dünya hakimiyet mücadelesi, Ekim Devrimi temelinde ve II. Dünya Savaşı ardından ABD-Sovyet Rusya blokları arasındaki mücadeleye dönüşür. Bu mücadele, kapitalist devletçi sisteme karşı alternatif bir uygarlık sistemi yaratma iddiası ile ortaya çıkan Sovyet reel sosyalizminin '89'daki çözülüşüyle sona erer.

İnsana yapılmayan yatırım reel sosyalizmin çözülüşüne sebep olmuştur

19. yüzyılda şekillenmesini tamamlayan sosyalist hareket, 20. yüzyıl boyunca üç temel akım biçiminde toplumsal mücadele sahnesinde varlık gösterir. Bunlar sosyal demokrasi, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketleridir. Bu üç akımın işçi emekçilerle ve ezilen halklara dayalı olarak yüzyıl boyunca geliştirdiği büyük mücadeleler, eşitlik ve özgürlük mücadelesinde büyük ve tarihi bir deneyim, toplumsal mücadeleye zengin bir katkıdır. Toplum bilimine, ekonomi ve sınıf ağırlığını taşımıştır. Burjuvaziye ulusal kurtuluş, insan hakları ve sosyal devlet konularında daha yumuşak biçimlere zorlamıştır. Son elli yıldır Avrupa'da birlik ve demokrasi yönünde yaşanan gelişmelerdeki payı esastır.

Ancak sağladığı tüm bu katkı ve gelişme-

lere rağmen, yüz elli yıllık reel sosyalizmin, kapitalizmi aşma ve alternatif bir sistem olma iddiasını başaramayıp, çözülüşü yaşadığı da bir gerçektir. Aslında reel sosyalizm, sosyal demokrasi, ulusal kurtuluş, liberalizm ve muhafazakarlığa kapitalizmin en büyük mezhepleri olarak bakmak daha doğru olur.

Marksizm-leninizm olarak tanımlanan ve son yüzyılın ezilenler adına en büyük hareketi olan akımın, ütopya ve iddialarında başarılı olamamasına, kapitalist sistemi aşamama ve ayrı bir sistem haline gelememesine, kapitalist sistem içinde eriyerek çözülmesine yol açan başlıca hata ve yanlışlarını şöyle sıralamak mümkündür:

a- Üstyapıyı aşırı kutsayan idealizmi aşalım derken, kaba materyalizme düşülmüştür. Bu durum katı bir ekonomik determinizme götürmüş; tarihsel gelişmede belirleyici rolü üretim araç ve ilişkilerine verme, zihniyet savaşımına tali bakma anlayışını ortaya çıkarmıştır.

b- Toplumsal dönüşümün düz çizgide ve sürekli ilerleme biçiminde olduğu gibi metafizik bir anlayışa düşülmüştür. Buradan, mutlaka sosyalizme gidileceği gibi kolaycı bir anlayışa varılmıştır. Bu durum, sosyalizmi peşinen sınıf hakimiyetine terk etmekte ve kaderci anlayışın bir devamı olmaktadır. Oysa gelişmenin diyalektiğinde kaos aralıkları vardır ve o aralıktaki ilişkiler çok sayıda gelişmeye yol açabilir.

c- Uygarlığın bütünsel çözülmesi yapılamamıştır. Doğal kolektif toplumla, sınıflı toplum arasındaki temel ilişki geri ve aşılmiş olarak görülmüş, kapitalist işçi çelişkisi antagonist olarak ele alınmış, tarihsel ilerlemenin motoru olarak sınıf mücadelesini görme gibi dar sınıf bakış açısına düşülmüştür. Oysa toplumun esaslı olan komünal demokratik duruşla, hiyerarşik ve devletçi duruş arasında sürekli bir mücadele vardır.

d- Kapitalizme karşı mücadelede ahlaki örgüyü yeterince esas almamıştır. Oysa kapitalizmin sistematik olarak yıktığı ahlaki örgü esas alınmadan, toplumsal ahlak olmadan, sadece teknik yöntemlerle herhangi bir çelişkili çözüme, yalnızca hukuk, siyaset, sanat ve ekonomik yöntemlerle toplumu değiştirme olanağı yoktur. Kapitalizmle mücadele, zorunlu olarak etik çaba gerektirir. Marksizmde kişilik kapitalist yaşam değerleri dışına çıkamamış, bin bir bağla kapitalist sisteme bağlı kalmıştır. Kapitalizmin şu veya bu versiyonu ile yaşanıp, sadece teorik pratik savaşla sonuç alınacağı sanılmıştır. Oysa kapitalist yaşamla kapitalizmin aşılamayacağı çok net açığa çıkmıştır.

e- Marksist kuramın siyasal devrim ve sonrasına ilişkin tezleri esas olarak hiyerarşik ve devletçi karakter taşır. Zor, savaş, proletarya diktatörlüğü ve devletçilik, kavram olarak neredeyse kutsallaştırılır. Halbuki, devlet iktidar, savaş ordu olguları sınıflı toplum uygarlığının ürünü olup, mutlak anlamda egemen sömürücü kesimin vazgeçilmez yaşam aygıtlarıdır. Bu araçları proletaryanın eline vermek demek, daha başından kendini onlara benzetmek demektir. Nitekim bu araçların kullanıldığı reel sosyalizmde kapitalizmin en çapulcu, totaliter, antidemokratik biçimi ortaya çıkmıştır.

f- Kadına yaklaşımında küçük burjuvazinin dar ufukuna aşamamıştır. Kadın sorununu kendi tarihsel toplumsal ve cins boyutunun özgünlüğü, bunun bilinci ve örgütlülüğü biçiminde değil de daha çok genel sorunların çözümünün bir parçası olarak ele alma, kadını özgürleştirmemiş, sonuçta kapitalizmin sistem olarak kendisini örgütlemesinin yedeği haline gelmekten kurtulunamamıştır.

g- Benzer biçimde parti, sendika, barış, Ulusal kurtuluş cephe hareketleri, politika gibi diğer birçok toplumsal olguda da kapitalist sistemi aşamamıştır.

h- Tüm bu yetersizliklerin kaynağında ise Marx'ın değer teorileri bulunmaktadır. Değer teorisi, marksist kuramın esasını oluşturan temel kavramlardan birisidir. Bu konudaki yanlış ise oldukça derindir. Kapitalizmi aşma hedefinden söz edilmemesine rağmen, söz konusu değer teorisinin kapitalizme radikal bir karşı çıkışı olmadığından kapitalizmin ömrünü uzatmıştır. Bu değer teorisinde aslında toplumun, dini ve siyasi çözümü yoktur. Sadece eko-

nomik tanım vardır. Bu teori Avrupa merkezli bir teori olduğu için Avrupa dışı halkları silahsız bırakmıştır.

Daha birçok açıdan eleştirilebilecek olan reel sosyalizmin '89'daki çözülüşü, kapitalizmin lehine değil, aleyhine bir gelişme olmuştur. Bu, sistemin en temel halkalarından birinin kopması anlamına gelir. Soğuk savaşla kendi kitlesini tutan, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluşçulukla da dünyanın diğer halk yığınlarını adeta oyalayan sistem, böylece çökmüştür. Bu temelde devletçi toplumdan ilk defa dünya çapında bir soğuma ve onun çözüm aracı olamayacağına dair köklü kanılar doğar. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki sosyal refah devleti de etkinliğini giderek kaybeder. Sistem böylelikle her bakımdan yeni bir evreye girer.

17. ve 18. yüzyıllar, ulusların yoğunlukla doğduğu, 19. ve 20. yüzyıllar ise milliyetçiliğin şahlandığı dönemler olmuştur. Devlet iktidarının ve milliyetçilik çağının zirvesini oluşturan II. Dünya Savaşı, yol açtığı yıkımla, kapitalizmin genel ve sonul krizinin de başlangıcı olmuştur. İnsanlığın milliyetçilikle bir arada yürüyemeyeceği anlaşılmıştır. Sistemin en kapsamlı eleştirisi olan '68 başkaldırıları, reel sosyalizm ve faşizm biçimindeki total bir otorite anlayışına ulaşan kapitalizmin sürdürülemezliğini kanıtlamıştır. '68 başkaldırılarıyla başlayan, '89 çözülüşüyle hızlanan ve 11 Eylül 2001 saldırılarıyla derinleşen süreç, kapitalizmin içine girmiş olduğu kaos sürecidir. Toplumun iç yapısındaki tüm ahlaki değerlerin çözülüşü, milliyetçiliğin tüm zihniyetleri doldurması, ekolojik tahribat, robotumsu aynılık, gri, zevksiz, umutsuz, inançsız ve amaçsız duruş, stres, hiddet, nefret, şiddet, aşırı güdüsellik, bireysel yalnızlık, toplumsal değersizlik, tamamen çıkara kilitlenmiş ilişki mantığı, vefadan yoksunluk, hümanizme ilgi duymama, aşırı bencillik ve yaşamın giderek kutsal anlamını yitirmesi, krizin hakim psikolojisini ve sosyal atmosferini oluşturur. Köklü yeni arayışlar, ancak bu tür ortamlarda boy verir.

Tüm bunların sonucu olarak kapitalist devletçi sistem, 20. yüzyılda çelişkilerini ancak dünya savaşıyla çözebilecek denli köklü bunalımlarla yüz yüze kalmıştır. I. ve II. Dünya Savaşları, sistemin ancak savaşlarla ayakta tutulabildiğini göstermiştir. Reel sosyalizm ve versiyonları kutuplaşmayı artırınca, savaşın niteliği sıcaktan soğuğa dönüşmüştür. '89 çözülüşü bu imkanı da elinden alınca, sistem adeta kendini boşluk içinde bulmuştur. Yeni savaş ihtiyacı Ortadoğu'da yaşanan çatışmalı durumu ortaya çıkarmıştır.

1989'da reel sosyalizmin bünyesel nedenlerle çözülmesi sonucunda kapitalist devletçi toplum sisteminin kaos aralığına girmiş olduğu açıktır. Kapitalist sistemin daha önceki krizleriyle, kaos aralığı diyebileceğimiz kriz arasında niteliksel farklar vardır. Toplumlarda köklü değişimler, herhangi türden krizlerle değil, kaos niteliği olan krizler süreci sonucunda gerçekleşir. Sistemlerin normal kriz süreçlerinde kendini restore ederek sürdürme şansı yüksektir. Nitekim birinci ve ikinci bunalım süreçlerinde yaşanan savaşlardan sonra kapitalist sistem kendini restore ederek güçlendirmeyi bilmiştir. Bunda reel sosyalizmin sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş mezheplerinin de önemli bir payı olmuştur. Bu mezhepler, kapitalist sistemin yüzyıl gecikmeli biçimde kaosa girmesine yardımcı olmuşlardır.

Kaos aralığı, olgular dünyasında yeni biçim, tür, yapılanma benzeri değişimler için gerekli olan karmaşayı ifade eder. Bir olgudaki gelişik yönler artık birbirleriyle ilişkiyi, yani mevcut yapılanmayı sürdürmez duruma düşmüşlerdir. Biçim özü koruyamamaktadır; yetersiz, dar ve tahripkar olmaktadır. İşte bu durumda çözümler olur ve kaos doğar. Öz kendini biçimden kurtarmış, ama henüz yeni biçime varamamıştır. Bu aralıkta aslında evrensel bir ilke çalışır. Evrenin yapı parçaları yakaladıkları kaosta hızlı değişimlerle yeni biçim düzenlenmesini geçirir. Eğer bu durum parçacıkları bir arada tutabilecek uygunluktaysa, kalıcı bir yapıya bürünür. Kalıcı yapının da etrafında yeni bir sistem doğar.

“19. yüzyılda şekillenmesini tamamlayan sosyalist hareket,

20. yüzyıl boyunca üç temel akım biçiminde toplumsal mücadele sahnesinde varlık gösterir. Bunlar sosyal demokrasi, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketleridir. Bu üç akımın işçi emekçilerle ve ezilen halklara dayalı olarak yüzyıl boyunca geliştirdiği büyük mücadeleler, eşitlik ve özgürlük mücadelesinde büyük ve tarihi bir deneyim, toplumsal mücadeleye zengin bir katkıdır. “

YENİDEN YAPILANMAYA İLİŞKİN

Apocu hareket, 30 yılı aşan mücadelesiyle 21. yüzyılı karşılamak üzere kendisini yeniden yapılandırmaktadır. Demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde gerçekleşen bu yapılanma, başta Kürt halkı olmak üzere; Orta-doğu ve tüm dünya hakları için yeni ufukların açılması ve umut kaynaklarının yaratılması anlamına gelmektedir.

Apocu hareketin 30 yıllık mücadelesi temelinde yükselen PKK'nin yeniden yapılanması her yönüyle, günümüz dünyasının çelişki ve sorunlarına çözüm üretmeyi hedeflerken, aynı zamanda gelişiminin önemli bir aşamasını ifade eden PKK'nin ilk oluşum koşullarından, hedef, strateji ve taktiğinden de farklılıklara sahip bulunmaktadır.

Apocu hareket, Önderliğimizin ifadeyle '70'lerin başlarında dünyada yaşanan büyük gelişmeler ortamında şekillenmiştir. Kürt ulusal sorununun çözümünde klasik sol ve milliyetçi yaklaşımın egemen olduğu koşullarda böylesi bir çıkış gerçekleştirilmiştir. Şoven sol ve ilkel milliyetçilik içinde ideolojik olarak erimeme, politik olarak inisiyatif kazanma PKK'ye özgür bir kimlik kazandırmıştır. Kürdistan devrimcileri olarak bağımsız örgütlenerek kendi özgün çizgisini oluşturması, dönemin ulusal kurtuluş mücadeleleri ve reel sosyalizm etkilerine karşı büyük ve kalıcı sapmalara düşmeyi engellemiştir. İdeolojik katılaşmadan kaynaklanabilecek gerçeği yeterince görememe hastalığına karşı tedbirli olunmaya çalışılmıştır. Fakat sosyal bilimin yaşadığı ağır sorunlara bağlı olarak yaşanan yetersizlikler, çeşitli sorunlara kaynaklık etmiştir.

Siğ bir ideolojik donanımın önemli sorunlar doğuracağı açıktır. Bununla bağlantılı diğer bir sorun sosyalizm ışığında yapılan tarih ve somut durum değerlendirmeleridir. Somut durum değerlendirmesinde bir bütün olarak kapitalizmin daha çok ekonomik yapısına yönelik yapılan eleştiriler bütüncül bir ideoloji için yetersiz kalırken; tarihe yaklaşımda özellikle de Sümerleri ele alıştır tercüme sorunları, kültürel zayıflıklar, dogmatik ütöpiist zihniyet yapısı nedeniyle çok karmaşık olan belgelere dayalı bilgilerle doğru görüşlere ulaşmakta mümkün olamazdı. Dolayısıyla da milliyetçi ve reel sosyalist

tezlerle eklektik bir tarih değerlendirmesine ve ulus anlayışına sahip olunmuştur.

İdeolojik ve pratik yetersizliklerine rağmen, Kürt olgusu ve sorununa sahip çıkış, özlü çabalarla gerekli büyümeyi sağlamıştır. Halka mal olan ve Kürt ulusal dirilişini gerçekleştiren, sosyal kültürel dönüşümüne yol açan bir mücadele pratiği yaşanmıştır. Bu gelişme Apocu hareketin özgünlüğünden ileri gelmektedir.

PKK'nin ilk oluşumunda herhangi bir dogmatik merkeze bağlılık yoktur. Ucuz hayaller beslenilmemiştir. Dürüst ve cesur insanlar esas alınmaktadır. Hiçbir mensubuna kişisel çıkar ve prestij vaat edilmemektedir. Yaşamda eşitlik ve emeğe saygı esas alınmaktadır. "Ne dediklerinden çok nasıl yaşadıkları çok çekiçi bulunmaktadır." Apocu harekete ilk gelişim hızını ve karakterini veren bu özelliklerdir.

PKK tarihinin doğuş ve gelişim diyaletliğinde sürekli yeniliğe açık olması temel özellik olmuştur. Ancak, örgüt içinde yaşanan çeteleşme ve buna karşı yetersiz kalan yönetim ve kadro durumu 2000'lere doğru geldiğinde bir tıkanmaya yol açmıştır. Önderliğimiz yaşanan bu mevcut tıkalı durumdan çıkışı, paradigma değişimi ile köklü bir şekilde ele almış, binlerce sayfalık savunmalarıyla sadece Kürt halkının değil, tüm halkların özgürleşme yolunu göstermiştir.

Bu temelde Önderlik 20.yüzyılın son çeyreğinde solun durumunun, kültürel hareketlerin, feminizm ve ekolojik açılımların iyi takip edilemediğini, sivil toplum ve insan hakları mücadelesinin öneminin derinliğine anlaşılamadığını belirtmektedir. Bu koşullara rağmen, Önderlik çizgisi kendi özgünlüğünü yaratarak, mevcut sisteme sürekli kuşkulu yaklaşmış ve yenilik arayışlarıyla yoluna devam etmiştir. Ağır etkilerine rağmen reel sosyalizmin ve Lenin'in parti tanımı ile Önderliğin parti tanımı birebir aynı olmamıştır. Katılım, üyelik, çalışma ve yaşam ölçülerini kendi özgünlüklerini yaratabilmiştir. Önderliğin parti tanımı hiçbir zaman tüzük biçimlerine sığdırılan tanımlama olmamıştır. Üye-yi, kadroyu Önderlik gerçeği içinde eriyen, onunla bütünleşen kişi olarak tanımlamıştır. Önderlik, devlet ve iktidarlaşmanın özellikle geri toplumsal zeminden kaynaklı; ciddi, bilimsel eğitimden geçmemiş bireyleri tehlikeli "despotik" konu-

ma getireceği tespitinden hareketle, partimiz içinde dayatılan çeteleşme ve bozulmayı da çözümlemiştir.

Önce KADEK daha sonra KONGRA GEL yapılanmalarına, yaşanan pratik süreçlerin Önderlik tarafından yapılan çözümlemeler temelinde gidilmeye çalışılmıştır. Önderliğimizin yeni paradigması dar anlaşıldığı için, KADEK de dar kalmıştır. Ve bu nedenle de Önderlik tarafından benimsenmemiş, ardından KONGRA GEL kuruluşuna gidilerek, halkın en geniş şekilde örgütlenmesinin yolu açılmaya çalışılmıştır. Fakat bu kez de ideolojik doğrultuyu hakim kılacak öncülükte boşluk ortaya çıkmıştır. KONGRA GEL bünyesinde oluşturulan Bilim Sanat Komitesi de Önderliğin kendilerine attığı rolü oynayamamıştır. O nedenle ki, Önderlik paradigmasına girilememesi ihanetçi işbirlikçi güruh tarafından kullanılmıştır. Bununla birlikte, kadro yapısında görülen kendini bırakmalar, bireysel arayışlara yönelmeler, düşünce ve yaşam anlayışında; nihilizm ve mücadelesizlik gibi yoğunca yaşanan sapmalar, ihanetçi işbirlikçi güruha uygun zemin yaratmıştır.

Böylesi bir sürecin gösterdiği gibi, ideolojik öncülük, teorik ve yönetsel misyonu üstlenen parti gücü olmadan, çizginin saptırılmak istenmesi, oynanmaya açık hale getirilmesi de engellenememektedir. Önderlik de PKK'nin yeni paradigma temelinde, çağın gerektirdiği gibi kendini yeniden yapılandırmasını gündeme getirirken, yaşanan böylesi bir olumsuz tabloyu da gözetmiştir.

Önderlik, PKK'nin yeniden yapılandırılmasına gidilirken, bir bütün olarak geride bıraktığımız eski yapılanmasını, bir; parti kavramının devlet kavramının bir uzantısı ve ulaştırıcı olarak esas alınması, iki; iktidara bakışı, üç; savaş konusuna yaklaşım gibi üç temel noktada eleştiriye tabi tutmaktadır. PKK'nin yaşadığı sorunlar ve özeleştirisini yaptığı temel hususlara ilişkin; toplumsal, kadrosal ve zihinsel nedenleri tarihi ve güncel boyutlarıyla çok yönlü tanımlanmış, bunlardan çıkarılan derslerle yeniden yapılanmanın önu açılmış, tam bir aydınlığa kavuşturulmuştur.

Bu anlamda PKK, tarih ve geleneğe, otuz yılı aşkın mücadele mirasına ve

yeni paradigmaya dayanan öncülük misyonuyla, Önderlik çizgisinin uygulanmasında ve bütün alanlarda bu çizginin yaşamsallaştırılmasıyla kendini sorumlu gören bir kadro partisi olarak yeniden yapılandırma sorumluluğuyla hareket etmektedir.

PKK yeniden yapılandırılırken, devlet odaklı olmayan, iktidar ve savaşı yeni toplumsal dönüşümün merkezine koymayan bir tanımlama gerekmektedir. Bu da ancak toplumun komünal varoluşu, demokratik, özgür ve eşitçi bir topluma dönüşü ile gerçekleşebilecektir. Tüm bunlar göz önüne getirildiğinde parti tanımımız demokratik, özgür ve eşitlikçi topluma doğru dönüşmeyi esas alan bir programla, bu programdan çıkarı olan toplumsal kesimleri, ortak bir stratejiye bağlayan, başta sivil toplum örgütlenmesi olmak üzere –çevreci, feminist, kültürel– geniş bir örgütlenmeye dayanan, meşru savunmayı ihmal etmeyen bir taktiği esas alan toplumsal hareketin kurmay örgütü biçiminde yeniden bir izaha kavuşmaktadır.

Demokratik dönüşüm, esas olarak resmi devlet toplumu dışında kalan tüm sivil toplumun kendi özgünlüğünde demokratik örgütlenmesini gerektirmektedir. Bu sistem içinde, demokratik konfederalizm esasına göre örgütlenmiş; genel halk kongresi, şehir ve kasabalarda halk meclisleri, mahalle ve köylerde komünler, yine kooperatifler, sivil toplum örgütleri, insan hakları ve belediye örgütlenmeleri sayılmaktadır. Bunlar demokratik örgütlenmenin modelini oluştururken, demokratik toplumun ideolojik, teorik ve yönetsel koordinatörü olarak demokratik siyaset odaklı partinin oluşturulmasını gerektirmektedir. PKK, bu rolü oynamakla kendini görevli kılmaktadır.

Parti tanımımızın içeriğine yön veren temel bakış açısı olarak teorimize vereceğimiz ad, bu bağlamda; bilimsel sosyalizm veya sosyalbilimin en kapsamlı genellemesi olarak felsefe, toplumun özgürlük bilinci olarak ahlak ve dönüştürme iradesi olan politika üçlüsünün ortak ifadesi demokratik sosyalizmdir. Ya da bu çerçevede bilimsel demokratik sosyalizm olarak bir nitelemeye kavuşmaktadır.

Parti teorisiz olmaz, zihniyetsiz beden düşünülemez. Partinin zihniyeti, sosyal bilimi, ahlakı ve politikayı birlikte sürekli kullanarak toplumsal dönüşümü kendi kendine yürüten bir olgu haline getirinceye kadar, kapitalist sistemde yaşadıkça gerekli olacaktır.

Bu temelde, PKK'de program değişikliğine gidilirken yeniden yapılanma; ne tasfiyecilik ne de kendini basit bir dernek seviyesine indirgemektir. Programlar değişmez ya da yenilenmez ilke ve görüşler değildir. Değişmemesi gereken, toplumun temel ihtiyaçlarına sürekli ve yoğun bir ilgi ile çözüm bulabilme çabalarıdır.

Tarih boyunca partilere benzeyen her oluşumun inançlı ve iradeli bir kadrosu olmuştur. Kadrosu olmayan birçok oluşumun tarihin derinliklerinde unutulması kaçınılmazdır. Davalar, partiler güçlü kadrolarıyla temsil edildiklerinde ciddiye alınmışlardır. Kadro tanımı da buna bağlı olarak; parti zihniyeti ve program esaslarını en iyi özümseyen ve tam bir coşku seli halinde pratiğe aktarmaya çalışan militanlığı ifade etmektedir. Bir diğer anlamıyla dönüşümün kurmay ekibidir. Bu temelde geçmiş telafi edecek, geleceği kazanacak, yaşanan anın gerekli kıldığı yetkinliği gösterecek, hiçbir yetersizliği bahane göstermeyen dirayetli kadro ile çalışmak esas olarak öne çıkmaktadır.

PKK yeniden yapılandırılırken, yaklaşım netliği gerektiren diğer önemli bir konu ise meşru savunmadır. Meşru savunma,

çağdaş demokrasinin önemli bir ilkesidir. Çağdaş demokratik ilişkilerin olmadığı veya demokrasinin saldırıya uğradığı toplumlarda meşru savunma temelinde varlığını savunmak bir haktır hem de en temel anayasal bir haktır. Demokratik olmayan, demokratik güçleri yok etmeyi amaçlayan yasalara ve rejimlere boyun eğmemek, meşru savunmanın temelidir. Meşru savunma, silahlı olanı da dahil kaynağını çağdaş demokratik ilkelere almaktadır.

PKK, KADEK'e döndükten sonraki süreçte, ideolojik organı canlı tutmada yetersizlikler yaşamış, bu da ciddi sorunların kaynağı olmuştur. Önderlik tarafından eleştirilen bu gerçeklik, KONGRA GEL Bilim Sanat Komitesi çalışmaları kapsamında giderilmeye çalışılsa da, başarılı olmamıştır. PKK Yeniden Yapılanma Kongresi ile bu alanda da ortaya çıkan boşluğu gidermiş olmaktadır.

Bu temellerde PKK'nin yeniden yapılanmasına gidilirken önemle belirtmek gerekir ki, PKK Önderlik ve şehitler partisidir. Yeniden yapılandırılan PKK, Apoculuktan kaynağını alan, Hakilerin, Mazlumların, Kemallerin, Beritanların, Zilanların, Semaların direniş, emek ve yoldaşlığından süzülen, asla eskimeyen, sürekli büyüyen, büyüten ve yaşatan gerçek fedai ruhunun temsilcisi olan bir partidir. PKK, Önderliğimizin geliştirmiş olduğu yeni paradigma esasları üzerinde oluşturulan demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü düşünceyi, insanlığa mal etmede ve yaşamsallaştırmada kendini sorumlu görmektedir. Bu anlamda PKK, halkımızın ve tüm halkların yaşadığı temel çelişki ve sorunların çözüm gücü olarak 21. yüzyılın başarı ve zafer partisidir.

Bu temelde;

1- PKK, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde kendini yeniden yapılandırmayı esas alır.

2- PKK, Önderlik ve şehitler partiseli olarak kendini kabul eder. Kuruluş Kongresi'ni Kemal Pir ve Beritan yoldaş şahsında tüm şehitlere adar.

3- PKK, iktidar ve savaşı yeni toplumsal dönüşümün merkezine koymayan zihniyet yapılanmasının, ahlak anlayışının ve politik dönüştürme iradesinin diyaletlik birliğini esas alacak temelde bilimsel demokratik sosyalizmi, ideolojisi ve teorisi olarak tanımlar.

4- PKK, teori ve pratiğe kadın zekasıyla yaklaşır, kadın özgürlüğünü esas alan ideolojik paradigma temelinde kendini bir kadın partisi olarak görür.

5- PKK, otuz iki yıllık Apocu hareketin ve tüm insanlığın demokratik komünal değerlerini kendi mirası olarak kabul eder ve geliştirmeyi önüne hedef olarak koyar.

6- PKK, Önderlik ideolojisi ve zihniyetinin pratikleştirilmesinin kurmay örgütü, Önderlik gerçeği ile doğru bütünleşen bir kadro hareketi olarak kendini görür.

7- PKK, demokratik konfederalizmi, demokratik ulusun kendi kaderini tayin hakkı olarak görür ve kendini demokratik konfederalizmin öncü örgütü olarak örgütler. Demokratik siyaset ve eylemi geliştirir. Demokratik toplum hedefiyle örgütlenerek sistemini oluşturur. Bunun dinamik öncü gücü olarak da kadını, gençliği, emekçileri kabul eder.

8- PKK, küresel emperyalizme karşı mücadele eden tüm küresel demokrasi güçleriyle ilişki geliştirmeyi, ulus üstü ittifaklar kurmayı kendini yeniden yapılandırmanın önemli görevlerinden biri olarak sayar.

9- PKK yeniden yapılanırken, meşru savunma dışında her türlü zor ve şiddet anlayışını mahkum eder. Meşru savunma temelinde hareket etmeyi demokrat olmanın, özgürlük ve onuru korumanın vazgeçilmez bir ilkesi olarak görür.

PKK Yeniden Yapılanma Kongresi Belgeleri

ÖNDERLİĞE İLİŞKİN

Koma Komelên Kurdistan Önderi Abdullah Öcalan, imhanın eşliğine getirilmiş ve çağdaş insanlık değerlerinden alabildiğine uzaklaştırılmış Kürt halkını soylu değerlerle yoğurup yeniden yaratan bir rol oynamıştır. Çağdaş Kürt miladı olan PKK hareketi de bir önderlik hareketi olarak doğup gelişmiştir. Kürt halkına bu düzeyde yaşam ve mücadele felsefesi kazandıran, bir halkın kimliğini oluşturan ölçüler veren başka bir birey ve önderlik yoktur. Bireyde tarihin ve bir halkın bu denli yoğunlaşması pek az yaşandığı gibi, bireyin de bu denli bir yalnızlık yürüyüşü ile bir tarihi, halkı yoğurması ve yürütmesi az görülmüştür. PKK kadrolarının ve Kürt halkının da aynı sorumluluk düzeyiyle böyle bir önderliğe cevap vermeleri, her şeyden önce ahlaki ve vicdani sorumluluklarının gereğidir.

Uluslararası komplo Önderliğimizin öncülük ettiği Kürt özgürlük hareketinin evrensel karakteriyle doğrudan bağlantılıdır. Yalnızca bir halkın ulusal demokratik sorunlarını çözmekle sınırlı kalması, bununla birlikte Ortadoğu'da ve dünyada alternatif bir sistem yaratma mücadelesi içinde olması nedeniyle, Önder Apo, tarihte örneği görülmemiş böylesi bir komployla karşılaşmıştır. Dolayısıyla böyle bir önderliğe karşı sorumluluğumuz hem ulusal hem de evrensel çerçevede olmak zorundadır.

Önderliğimiz, büyük bir yoğunlaşma içinde geçen mücadele tarihi ve İmralı sürecinde, insanlık açısından en ileri dü-

şünceleri yaratma onuru taşıyan bir pratiğin de sahibidir. Tarihin en derinlikli kölelik olgusu haline getirilen kadın sorunundaki muazzam çözümleyici gücüyle insanlığın tüm sorunlarını çözme düzeyini yakalaması, bu önderlik gerçeğinin en çarpıcı ve örnek yanısıdır. Hiçbir bilim adamının yaklaşmadığı kadar sosyal bilime tarihsel ve bütünlüklü yaklaşması, temel sorunların şifresini çözmesi, Önderliğimizi insanlık açısından tarihin en büyük kazanımı haline getirmektedir.

Önderliğimizin böyle bir niteliğe sahip olduğunu derinden hisseden bir halk gerçeğimiz vardır. Bütün yıpratma ve karalama kampanyalarına rağmen halkımızın Önderliğini sahiplenmesi, Önderliğimizin bu halka ve insanlığa neler verdiğinin kolektif bilince çıkarılmasıyla ilgilidir. Halkımızın bu sahiplenmesi, aynı zamanda Önderliğimize karşı yerine getirmemiz gereken görevler konusunda bizlere verilmiş bir emir niteliğindedir.

Önderliğimizin en temel özelliklerinden biri de halkımız ve tüm insanlık içinde varolan güzellikleri ortaya çıkarıp yeniden biçimlendirerek insanlığa sunması olmaktadır. Tarihin en güzel kavramları olan özgürlük, demokrasi ve barışa gerçek değerini vermiş olması, bu Önderlik gerçeğinin en ayırt edici özelliğidir. Komünal demokratik değerler gerçeğini çözümlenip ortaya koyarak demokrasinin gerçek sahibinin ilk insanlık olduğunu göstermesi bunun en anlamlı kanıtıdır. Böylece demokrasiyle insanlık arasındaki kopmaz bağın ortaya konulması,

demokrasi tarihi ve mücadelesi açısından yeni bir dönem başlatmıştır. Özgürlüklerin vahası ve çerçevesi olan demokrasinin bu derinlikte ortaya konuluşu, özgürlüğün hayal kırıklıklarıyla sonuçlanan büyüklüğü bir söz ve aldatma olmaktan çıkarılıp bir yaşam şekli haline gelmesini sağlayacaktır.

Özgürlüğe, demokrasiye ve barışa en büyük değeri veren Önderliğimiz, tarihin cilvesi ve trajedisi olarak bugün özgürlüğünden yoksun halde, en yoğun baskı koşullarında, tarihin en zorlu psikolojik ve maddi savaşları içinde tutulmaya devam edilmektedir. Buna karşı Önderliğimiz, *"yüzüm duvara dönük halde yıllarca ayakta tutulsam bile, bilinç ve kararlılığımda hiçbir azalma olmayacaktır"* diyerek, bu değerlerle ne kadar bütünleştiğini ortaya koymaktadır.

İmralı sistemi Önderliğimizin Kürt halkının özgürlüğü ve tüm insanlık için verdiği savaşın bastırılması ve saptırılmasının sağlanmak istendiği bir sistemdir. Türk devleti bu sistemde uluslararası ve bölgesel gericiliğin sadece gardıyanlığını yapmaktadır. İmralı sistemi aynı zamanda Türk ve Kürt gericiliğinin ve dayandıkları devletçi sistemin ömrünü uzatması için kurulmuştur. Bu baskılara rağmen, uluslararası siyasal sistemi, dolayısıyla İmralı sistemini çözen Önderliğimiz, zor nefes aldığı mekanı ve yaşamın her anını halkımızın ve insanlığın özgürlük ve demokrasi mücadelesinin hizmetine sokma gücünü ve yeteneğini göstermektedir. Bunun en çarpıcı

kanıtı, çözümlemeleri ve bunların ortaya çıkardığı siyasal, sosyal ve kültürel sonuçlar olmaktadır.

Bu yoğun emek ve sorumluluk karşısında PKK kadrolarının da yoğun bir emek ve sorumlulukla Önderliğimizin bu ilincini ve özlemini tüm insanlığa taşımaları ve ülkemizden başlamak üzere pratikleştirip somutlaştırarak gereken yanıtı vermeleri zorunlu olduğu kadar, ödemeleri gereken bir borçtur.

Önderliğe ödenmesi gereken borçlardan biri de O'nun örgütünü güçlendirip geliştirmektir. Dolayısıyla Önderlikle örgütünü birbirinden ayırma gibi yaklaşımların örgütsüzlüğü meşrulaştırmak ve Önderliği güçsüz duruma düşürmek olduğunun bilinciyle hareket etmek partii militanlığının en önemli sorumluluklarındandır.

Bütün unutturma ve çürütme politikalarına rağmen, Önderliğimizin siyasal, sosyal ve kültürel yaşamdaki gücü ve inisiyatifini etkisizleştirilememektedir. Önderliği PKK'den ve halktan koparmak amacıyla dıştan ve içten harcanan çabalar ve beslenen umutlar başarılı olmamıştır. Komplo ve göstermelik mahkemelerle 'Apo sorunu'nu halledemeyenler, bu Önderlik gücünün kendi meşruiyetlerini sarsmaması için kendi çıkarlarına zarar vermeyecek biçimde yenden yargılanmasını gündemlerine almış durumdadırlar.

Bu temelde;

1- AIHM'nin yeniden yargılama kara-

rını da göz önünde bulundurarak, Önderliğimizin özgürlüğü için verilen mücadelenin Önder Apo'nun Amed'de halkıyla kucaklaşması biçiminde sonuçlanmasına çalışmayı, Önderliğin özgürlüğünün sağlanmasını tüm çabalarımızın merkezine koyar.

2- Önderliğin düşüncelerinin dünya halklarına taşınması için tüm imkanların seferber eder.

3- Önderliğin yeni paradigması temelinde düşünce üreten Sosyal Bilimler Akademilerini geliştirir.

4- Kürt halkı üzerinde egemenlik kuran ülkeler başta olmak üzere her yerde meşrulaşması açısından Önderliğin posterleri ve resimlerini yaygınlaştırır.

5- Önderliği Savunma Komiteleri ve çevrelerinin geliştirilip yaygın hale getirir.

6- Önderliği çeşitli yönleriyle tanıtan araştırma ve inceleme çalışmalarını teşvik eder, Önderliğin yaşamını konu alan bir film için çalışmaların yürütür.

7- Önderliğin projelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmışsa hangi düzeyde olduğunu takip edecek ve bu konuda yapıyı bilgilendirecek bir komitenin oluşumuna gider.

8- Türkiye'de yakın zamanda 'Dünyanın En Ağır Tutsağı Abdullah Öcalan' adıyla bir konferansın düzenlenmesi ve bu konferansları giderek dünyada da yaygınlaştırır.

9- İnternette Önderlik adına kurulmuş siteyi daha güçlendirilip etkin hale getirir.

10- 4 Nisan'ın **Ekoloji Günü** olarak ilan edilmesini karar altına alır.

DEMOKRATİK EYLEM VE MEŞRU SAVUNMAYA İLİŞKİN

Toplumsal tarihin diyalektiği, savaşçı iktidarcı güçler ile demokratik güçlerin mücadelesi biçimindedir. Bu mücadele içerisinde savaşçı iktidarcı güçlerin kendini gerçekleştirmeye biçimi devlet iken, eylem biçimi kutsadıkları şiddet ve onun sistemleşmiş biçimi olarak savaştır. Buna karşın demokratik komünal güçlerin kendini var ediş biçimi demokratik duruş, bunun eylemi ise demokratik eylem biçimindedir.

Böylesi bir tarihsel diyalektik içinde devletçi iktidar zihniyeti ve pratiği ile baş etmenin giderek kendini gerçekleştirmenin ve başarıya ulaşmanın mücadeleyi yöntemi, bütünlüklü bir demokratik duruşu kapsayan meşru savunma çizgisi olmaktadır. Meşru savunma anlayışını, yaşadığı paradigmal değişim doğrultusunda yeniden ele alarak meşru savunma çizgisi biçiminde formüle eden PKK, eylem anlayışını da demokratik duruş biçiminde ifadelendirir. Bu anlamda "eylemlerin demokratik komünal ve çevresel toplumla bağı yetkin ve yeterli olmalıdır" anlayışından hareket eden PKK, bu anlayışı meşru savunma çizgisinde formüle edildiği şekliyle kabul eder ve uygular. Meşru savunmayı "her düzeyde ve her zaman yaşamsal değerlere karşı haksızca yönelim oldukça;

içinde bulunulan koşullar ne olursa olsun, yapılması gereken varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama hakkı ve kutsal eylemidir" biçimindeki tarifiyle kabul eder. Doğanın diyalektiğine uygun öz savunma ilkesine, çağın ortaya çıkardığı bilimsel teknik devrime, insansal zenginliğin tarihsel kazanımlarına dayanan işlevselliği ile meşru savunma çizgisi, toplumsal mücadeleler tarihini hak kazanımlarına, bu kazanımların yasal garanti altına alındığı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerle hukuki bir zemine dayanır. Meşru savunma çizgisinin işlevselliğinin dayandığı meşruiyeti ve belirtilen hukuki zemini, toplumsal dönüşümde zorunlu değişen rolünün ifadesi olmaktadır. İfadeye kavuşan; meşru savunma çizgisinin toplumsal mücadelelerin yeni dili olduğudur.

PKK, kendini esas olarak Kürdistan'dan sorumlu tutan bir partidir. "Kürdistan çağdaş bir demokrasiden halen oldukça uzak bulunmaktadır. Ortadoğu demokrasisi öncesini, savaşlarını, kaosu yaşamaktadır. Kürdistan bu savaş ve kaosun merkezindedir. Nereden bakılırsa bakılsın, halkın savunma sorunları ağırdır ve sahip çıkılmayı gerektirir." Buna bağlı olarak "yeterli bir neden, haklı bir gerekçe ve gerçekçi yöntemler" PKK'nin

meşru savunma çizgisini ve onun eylem anlayışını belirler. Bu anlayışın temsilcisi olan PKK kadrosu, yapılması gereken eylemin taktiğini, biçimini, zamanını, mekanını belirleyerek keskin karar, yüksek uygulama gücü olarak Kemal Pir tavrını sergilemeyi esas alır.

Bu temelde;

1- PKK, Demokratik Konfederalizm Önderliği'ne, Kürdistan halkına, onun tüm kazanımlarına ve meşru savunma güçlerine yönelik saldırılar karşısında meşru savunma hakkını temel bir demokratik ilke olarak görür.

2- PKK, demokratik duruşu, halkın yaşam refleksi olarak demokratik eylem ilinci ve pratiği biçiminde ele alır. Bunu halkın öz savunma ilinci biçiminde formüle ederek gerekli bilinç ve örgütlülüğün oluşması için çalışır.

3- PKK, Koma Komelên Kürdistan'ın demokratik eylem kampanyalarının yetkin bir tarzda hayata geçmesi için aktif bir öncülük yapar, büyük bir yurtseverlik ve direniş ruhuyla demokratik serhildanların geliştirilmesini esas alır.

4- Demokratik çözüm ve onurlu bir barışın gerçekleşmesi için sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, hukuki, hak ve

özgürlüklerin sağlanması temelinde, meşru eylem içinde olmayı temel mücadele perspektifi olarak kabul eder ve pratikte uygular.

5- PKK, meşru savunma güçleri içerisinde kendi ideolojik, felsefi ve siyasal çizgisini etkili kılmak için yoğun çaba gösterir. Gücün nicel olarak büyütülmesi, askeri yaşam, ilişki ve kültürünün geliştirilmesi için aktif çalışma yürütür.

6- PKK, küresel demokratik sistemin yaratılmasında meşru savunma anlayışı çerçevesinde mücadele eden tüm hareketleri destekler ve ulus üstü bir dayanışmanın zemini olarak ilişkilenebilir çalışır.

7- PKK, meşru savunma anlayışı ve pratiğinde parti çizgisini hakim kılmayı başaranın esas olarak görür, bu çerçevede HPG'nin üstlenmiş olduğu rolün gereklerini yerine getirmesi için çalışır. Meşru savunmayı amaçtan kopuk, yozlaşmış şiddet temelinde ele alan çeteci anlayışlar ile meşru savunma çizgisinin önemini yadsıyan, özünden boşaltan ve inkarcı yaklaşan tutumları mahkum eder.

8- Özgür ve demokratik toplumun yaratılması için Kürt sorununun demokratik çözümü önünde engel teşkil eden egemen devletlere karşı demokratik siyasal mücadele stratejisini esas alır, siyasal ve hukuki alanda mücadele yürütür.

tür, hukuksuzluğun uygulandığı yerde uluslararası sözleşmeler çerçevesinde direnmeyi meşru bir hak olarak görür.

9- Günümüz siyasal koşullarını ve Kürdistan üzerindeki mücadele durumunu değerlendiren PKK, Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de devlet tarafından Önderlikle siyasal diyaloga geçilene kadar meşru savunma temelinde aktif mücadele içerisinde olunmasını, Doğu ve Güneybatı Kürdistan'da halka ve hareketimize yönelik saldırılar karşısında halkımızın meşru savunma hakkını kullanmasını, Güney Kürdistan'da ise, "Medya Savunma Bölgeleri"ne yöneltilen saldırılar karşısında aktif direnmeyi, insanca yaşamının gerekçesi ve en temel evrensel hak olarak görür.

10- PKK, Kürdistan'da yürütülen savaşta uluslararası hukukun ve savaş yasalarının esas alınması için aktif mücadele yürütür. Tarihi, toplumsal ve ekolojik dokunun tahrip olmaması için uluslararası girişimlerde bulunur ve varolanları destekler.

11- PKK, evrensel yasalara uygun olarak geliştirilen meşru savunma savaşı dışındaki şiddet kullanımını ve Kürt halkına yöneltilen imha amaçlı saldırıları terörizm olarak görür, mahkum eder ve buna karşı aktif mücadele yürütür.

DEMOKRATİK EKOLOJİK VE CİNSİYET ÖZGÜRLÜKÇÜ TOPLUMA İLİŞKİN

Sınıflı toplum uygarlığının içerisine girdiği kaos aralığı, insanlığın yaşadığı sorunları daha da ağırlaştırıp karmaşıklştırmaktadır. Olgular dünyasında yeni biçim, tür, yapılanma vb değişimi ifade eden kaos aralığı, tüm güçleri kendilerini daha etkili bir biçimde geleceğe taşıma arayışına itmektedir. Küresel kapitalizm de kendi açısından Ortadoğu üzerinden kaosu aşmanın hesaplarını geliştirmekte ve sistem sorunlarının çözümünü esas olarak burada yaratmak istemektedir. Diğer yandan halkların özgürlük mücadelelerinin birikimine ve tarihsel kökleri en fazla ülkemizde bulunan komünal demokratik değerlere dayalı olarak gelişen Özgürlük hareketimiz, otuz iki yıllık mücadele pratiği ve çok yönlü tecrübeleri ışığında kendini yeniden yapılandırmaktadır. PKK, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum yaratma hedefine yönelmiş mücadelesiyle Ortadoğu'da yaşanan ağır tarihsel, toplumsal sorunlara çözüm gücü olmanın yanı sıra, tüm insanlığın yaşadığı sorunlar açısından da çözüm alternatifi olma iddiasını taşımaktadır.

Küresel kapitalizm gelinen aşamada çözüm arayışlarına girse de, sorunlar kaynağını esas olarak sistemin aşırı kara dayalı, her şeyi metalaştıran ve çıkara bağlayan karakterinden almaktadır. Bunun en bariz örneği kadın gerçeğinde görülmektedir. Tarihteki ilk karşı devrimle kadının köleleştirilmesi, aynı zamanda toplumun ve insanlığın da köleleştirilmesi anlamına gelmektedir. Erkek egemenlikli toplumda kadın bir cins olmanın ötesinde ezilen bir soy, sınıf, ulus ve bütün bunları da aşan bir ezilmişlik düzeyini ifade etmektedir. Bu cinsiyetçi toplumda kadın olmanın kendisi bir utanç kaynağı haline getirilmiştir. Kadının biyolojik farklılığı köleleştirilmesi için bir gerekçeymiş gibi görülüp, emeği ve fiziki üzerinde korkunç bir sömürü ve istismar geliştirilmiştir. Devletçi iktidar geleneğinin mikro modeli olan ailede erkek, kadın üzerinde sınırsız bir mülkiyet hakkına sahip olup her tür uygulamayı kendisi için hak görmektedir. En vahim olanı da kapitalizmin tümünden metalaştırdığı kadının kendisine yönelik yapılanları doğal görüp kabul etmesidir. Bu anlamıyla kaybeden sadece kadın değil, kadın

şahsında tüm toplum olmaktadır.

Kadına yönelik geliştirilen yaklaşımın benzerini ekolojik olguya yaklaşımda da görmekteyiz. Sistemin özü nasıl toplumu kaos aralığına taşıdıysa, benzer biçimde doğada yarattığı tahribatlar da yaşamı tehdit eder bir duruma gelmiştir. Ozon tabakasının delinmesi, hava ve suların kirlenmesi, çeşitli hayvan ve bitki türlerinin yok edilmesi, toplumsal kanserleşmenin bir ifadesi olarak büyüyen kentler, anormal nüfus artışı, ormanların tahribi vb birçok konuda doğa tahribatının düzeyinin hiçbir korku ve endişeye kapılmadan sürdürüldüğü görülmektedir. Ayrıca bilim tekniğin iktidar güçlerince dengesiz ve sorumsuz kullanılmasının yol açtığı sorunlar, azami kar peşinde gözü kara uygulamalarla dünyamızı felakete götürecektir bir düzeye ulaşmıştır. İnsan üzerindeki egemenlik ve sömürünün derinleşmesi, doğa üzerindeki sömürü ve egemenliğin derinleşmesiyle paralel yürümektedir. Nasıl ki, kadın üzerindeki egemenlik kaldırılmadan sömürücü ve egemenlikçi zihniyet tümünden ortadan kaldırılamazsa, benzer durum doğa üzerindeki egemenlik için de geçerlidir. Açık ki, sömürücü ve egemenlikçi zihniyete sahip kapitalist sistem altında doğanın tahribatını önlemek de mümkün değildir. Özcesi doğanın canlılığı, kutsallığı ve dengesi gözetilmeden üzerinde yürütülen istismar ve yabancılaşmanın sonucunda doğa da çeşitli biçimlerde isyanını ortaya koymaktadır. Doğaya karşı zihniyet çarpıklığı o kadar ilerlemiştir ki, eskinin "doğa anası" yerini gerçek zalimler tarafından 'zalim doğa'ya bırakmaktadır.

Kadın ve doğa üzerindeki istismarçı yaklaşım kendisini her alanda göstermektedir. Komünal yaşamın eşitlik, özgürlük, barış, paylaşımcılık gibi değerlerinin yaşam düzeni olan demokrasi, sistemin en çok istismar ettiği ve çıkarları için kullandığı bir kavram olmuştur. Demokratik komünal değerleri içinde taşıyan toplum gerçeğini dağıttığından, özünde antidemokratik olan mevcut sistem, toplumun tüm kesimlerini olumsuz etkilemektedir. Toplumun temel dinamik gücü olan gençlik, doğal toplum sonrası üzerinde ideolojik ve siyasal egemenlik kurularak sistemin bin bir hileli zihniyeti karşısında adeta tuzak

larla dolu bir yaşamla karşı karşıya bırakılmış ve sistemin hizmetine koşulmuştur. Bu sistemde emekçiler yarattığı üründen tamamen yabancılaşarak edilgen bir hale getirilmiştir. Bürokratik sarı sendikacılık tarafından sistem adına kontrol altına alınmakta ve işsizlerle rekabet içine sokularak, sistem karşıtı durumundan çıkarılıp sistemin hizmetine koşulmaktadır. Demokratik olmayan bu sistem işsizliği artırarak işsizleri toplumun paryaları haline getirmektedir. Ayrıca toplumsal renk ve zenginlikleri ifade eden farklı kültür, etnik inanç ve kimlikler sistem tarafından inkar ve istismar edilmektedir. Toplumsal değeri ifade eden ahlakın yerine kapitalizmin tüketen bireyciliği geçmiştir.

Gelinen aşamada tüm dünyada sistemin tek taraflı iradesinin hakim olduğu dönemin aşıldığı ve halkların demokratik duruşunun giderek güçlendiği bir döneme girilmiş bulunmaktadır. Bu anlamda devletçi hiyerarşik sistemin kendisini dayandırdığı sınıfsal, etnik, ulusal, toplumsal cinsiyetçi ve kültürel tahakküm yapıları yerine, halkların komünal demokratik değerlerini taşıyan, cins özgürlüğüne açılmış, doğa karşısında insan merkezli bakışı aşmayı esas alan bir zihniyet ve pratik geliştirilmektedir. Bu eksenle gelişen demokratik zihniyet etnik, ulusal, kültürel kimlikleri tanıyan ve toplumsal dayanışmayı esas alan bir demokratikleşmeyi gerçekleştirmektedir. Toplumda devlet olmayan demokrasiyi içeren bu gelişme, Ortadoğu'da Kürt halkı öncülüğünde ilerleyecektir. Kürt halkı Önderliği'nin büyük gücü doğrultusunda Ortadoğu Rönesansı ve reformunu geliştirmede öncülük yaparken, yeni bir yaşam projesini pratikleştirmenin de mücadelesini yürütecektir. Kürt halkının doğasına, bölgenin tarihsel ve güncel yapısına uygun olan bu çözüm, halkların devlet dışı örgütlenmesi olan konfederalizmi geliştirerek küresel demokrasinin en temel geliştirici bileşeni olacaktır.

Kürdistan'da yeniden yapılanan PKK tarafından geliştirilen bu çizgi, Kürt sorununun çözümünden yola çıkarak bölge halklarının demokratik birliğini sağlama mücadelesini yürütmektedir. Bu anlamıyla güncel kaostan çıkış ve halkların demokrasininin gelişmesi ancak özgürlük ve demokrasinin derinleşmesini sağlayan kadın özgürlüğü ve doğanın kurtuluşu amaçlandığında bütünlüklü kazanıma ulaşılacak ve demokratik sosyalizm gerçekleşecektir. Bütünleşmiş yeni bir toplum sistemi olarak demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü topluma giderken, etik değerler –pratik ahlak– esas olarak vazgeçilmez bir ilke ve tutum olacaktır.

Bu temelde PKK;

A) Demokratik toplum için

1- Halka dayanan demokrasi temelinde devlet olmayan örgütlenme olan demokratik konfederalizmi geliştirmeyi esas alır, toplumun ve siyasetin demokratikleşmesi için mücadele eder.

2- Ortadoğu'da demokratik konfederalizmin gelişebilmesi için bölgede hakim olan despotik, monarşik, oligarşik, teokratik, feodal yapılanmalar ve her türlü gerici rejimlere karşı demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde mücadele yürütür. Halklar arası demokratik ilişkiyi geliştirerek bölgede küresel demokrasinin niteklili ve öncü kolu olmayı hedefler.

3- Kürt sorununda ulus devlet çözümü yerine demokratik ulus çözümünü geliştirir; dört parçada federal ve konfederal örgütlenmeleri geliştirmeyi esas alır. Bu temelde parçalar arası konfederalizmi gerçekleştirir.

4- Bireyin katılımcılığını arttırarak özne ve irade olmasını sağlayan konfederalizmi toplumun tüm kesimlerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırır.

5- Ortadoğu'da demokrasinin gelişmesine zemin olacak tarihsel ve kültürel değerleri açığa çıkarıp demokratikleşmenin

zeminini haline getirir.

a- Gençlik

1- Gençliğin örgütlü gücü, egemen sistemi zorlayan ve tehdit eden bir gerçek olduğundan, demokratik ekolojik toplumun inşasında gençliğin öncü rolüne uygun olarak konfederal biçimde Dem-Genç adı altında örgütlenmesine öncülük ederek demokratikleşme mücadelesinde gençliğin eylem gücünü açığa çıkarır.

2- "Gençlik fiziki bir olay değil, toplumsal bir olgudur" yaklaşımıyla gençlik sorunlarının ele alınması ve çözümüne yönelik bilimsel çalışmaların yapıpı örgütlenmesini sağlar, gençliği meşru savunmaya güç katmaya teşvik eder.

3- PKK'nin özünde bir gençlik hareketi olduğu gerçeğinden hareketle "genç başladı, genç başaracağız" ilkesini esas alarak mücadelenin her alanında aktif katılıma yöneltir.

4- Toplumsal aktiviteler olan spor, sanat, kültür, sağlık gibi her türlü sosyal faaliyet ve teknoloji gibi bilimsel çalışmaların devlet tekelinden çıkartılarak toplum hizmetine sunulmasını sağlar.

5- Kapitalist emperyalist kültür temelinde gençliği ehliştiren, cinsel güdüye, ezberci tarzda katı dogmalara bağlayan, serkeşliğe çekerek, gençlik enerjisini sistemin içinde tüketerek pasifize eden anlayışlara karşı mücadele eder.

6- Toplumun en dinamik güçlerinden olan gençliği sistemin tuzaklarından kurtaran eğitimleri geliştirir ve gençliğin dinamizmini toplumun demokratik mücadelesine kanaliz eder.

7- Dem-Genç en geniş bir biçimde tüm gençlik kesimlerini kapsar, gençlik çalışmalarında Apocu ahlakı esas alır. Bu temelde kendini eğitir ve geliştirir.

b- Emekçi hareketleri

1- Emekçi yaşam alanının devlet dışı toplum tanımlamasına uygun demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum anlayışı çerçevesinde örgütlenmesini esas alır.

2- Devlet dışı toplumsallaşmanın en önemli öğelerinden olan emek alanının sendikalar, barolar, odalar, dernekler, üretim ve tüketim birlikleri şeklindeki örgütlenmelerinin devletçi sistemin etkisinden kurtararak demokratikleşmenin temel dinamiklerine dönüştürülmesine öncülük eder.

3- Emekçilerin meslek grupları şeklinde örgütlenmesi ve tüm demokratik emekçi oluşumlarının emekçi konfederasyonu tarzında birleştirilerek üretimin toplumsallaştırılması, demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesinin hizmetine sokulması için mücadele eder.

4- Bürokratik ve sarı sendikacılığa karşı mücadele ederek tabanın katılımını esas alan ve demokratik yapılanmaya kavuşan emekçi örgütlenmelerini yaratmaya çalışır.

5- Kullanım değerine ve paylaşımcılığa dayanan bir ekonomik sistemin gelişmesi için mücadele eder. Bu yönlü projeler geliştirerek pratikleşmesini sağlamaya çalışır.

c- Dinsel, etnik ve kültürel gruplar

1- Toplumsal farklılıkları bir zenginlik olarak görüp toplumda farklı inanç, kimlik ve kültür gruplarına karşı yürütülen ayrımcılığı mahkum eder; bunun yerine toplumsal aidiyetler ve kimliklerin tanınması için mücadele eder. Bunu demokrasi ve özgürlüğün temellerinden sayar.

2- Azınlıkların (Asuri-Süryani, Türkmen vb) kendi demokratik örgütlenmelerini geliştirmelerini ve yaşamın bütün alanlarına etkin biçimde katılmaları için mücadele eder ve destekler.

3- Alevilerin, Yazidilerin vb dinsel inanç gruplarının Kürt toplumunun çok önemli bir zenginliği olmalarından hareketle özgür ör-

gütlenmelerini destekleyerek demokratikleşme ve özgürlüklerin gelişmesinde önemli rol oynamalarını sağlar.

4- Dinin reformdan geçirilerek çağdaş bilim ve felsefeyle uyumlu hale getirilip yaşamın tüm alanlarında demokratikleşme ve özgürlük ahlakının gelişmesinde rol oynamasını sağlar.

B) Ekolojik toplum

1- Doğayı sadece kendi hizmetinde gören insan merkezli bakış açısı yerine, doğayı canlı gören, insanı da doğanın bir parçası olarak ele alan zihniyetin yaratılması için mücadele eder. Bunun için;

a- Toplumsal ekolojik felsefeyi ve ekolojik bilinci geliştiren eğitimsel faaliyetler yürütür.

b- 4 Nisan'ı resmi fidan dikme günü olarak kabul eder; genel yaklaşım olarak da çevreyi yeşillendirme çalışmalarını kültürel ve ahlaki bir ilke olarak esas alır.

c- Ekosisteme uygun yerleşim birimlerinin ve ekonomik modellerin gelişmesini teşvik eder.

d- Doğaya ve topluma zarar veren nükleer ve kimyasal silahların ortadan kaldırılması için mücadele eder.

e- Kimyasal ve nükleer atıkların ve çevreyi kirleten tüm zararlı maddelerin zararsız hale getirilmesi için mücadele yürütür.

f- Kyoto Anlaşması'nın demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde kapsamının daha da geliştirilmesi için mücadele eder.

g- Nesli tükenmekte olan hayvanların korunması için ekolojik bilinci geliştirir. Hayvanları doğanın bir parçası olarak görür ve sever.

h- Toplumun sağlığını bozan, bağımlılık yaratan her türlü uyuşturucu etkide bulunan maddelere karşı toplumu bilinçlendirir.

i- Tarihi kültürel ve doğal değerlerin korunması için mücadele eder. Tarihi, kültürel ve ekolojik nedenlerle Munzur, Hasankeyf ve Lice barajlarının yapımının engellenmesi için mücadele eder.

2- Çevreci, feminist ve barış örgütleriyle ilişki geliştirir, toplumsal ekolojik bakışın kazandırılması için mücadele yürütür.

C) Toplumsal cinsiyetin özgürleştirilmesi

1- 21. yüzyılı kadın özgürlük mücadelesinin ve iradesinin yükseleceği bir yüzyıl olarak belirler. Buna ulaşmak için aktif mücadele yürütür ve pozitif ayrımcılığın uygulanmasını sağlar.

2- Kadını her alanda ikincil planda bırakan ve toplumsal yaşamda erkeği esas alan kadın üzerindeki mülkiyetçi ve iktidarcı toplumsal cinsiyetçiliği ortadan kaldırmak için mücadele eder.

3- Kadın gerçeği ve özgürlük sorununu bir kültür ve yeni ahlak devrimi olarak ele alır ve bunun için mücadele eder.

4- Üçüncü cinsel kırılganın erkek aleyhine gelişmesi için toplumun bilinçlendirilmesinde öncülük eder.

5- Erkek egemen iktidarcı zihniyete karşı kadının doğasında varolan özgürlükçü zihniyeti yetkin kılıp analitik zekaya duygusal zekayı katarak ideolojik alanda kazanmayı esas alır.

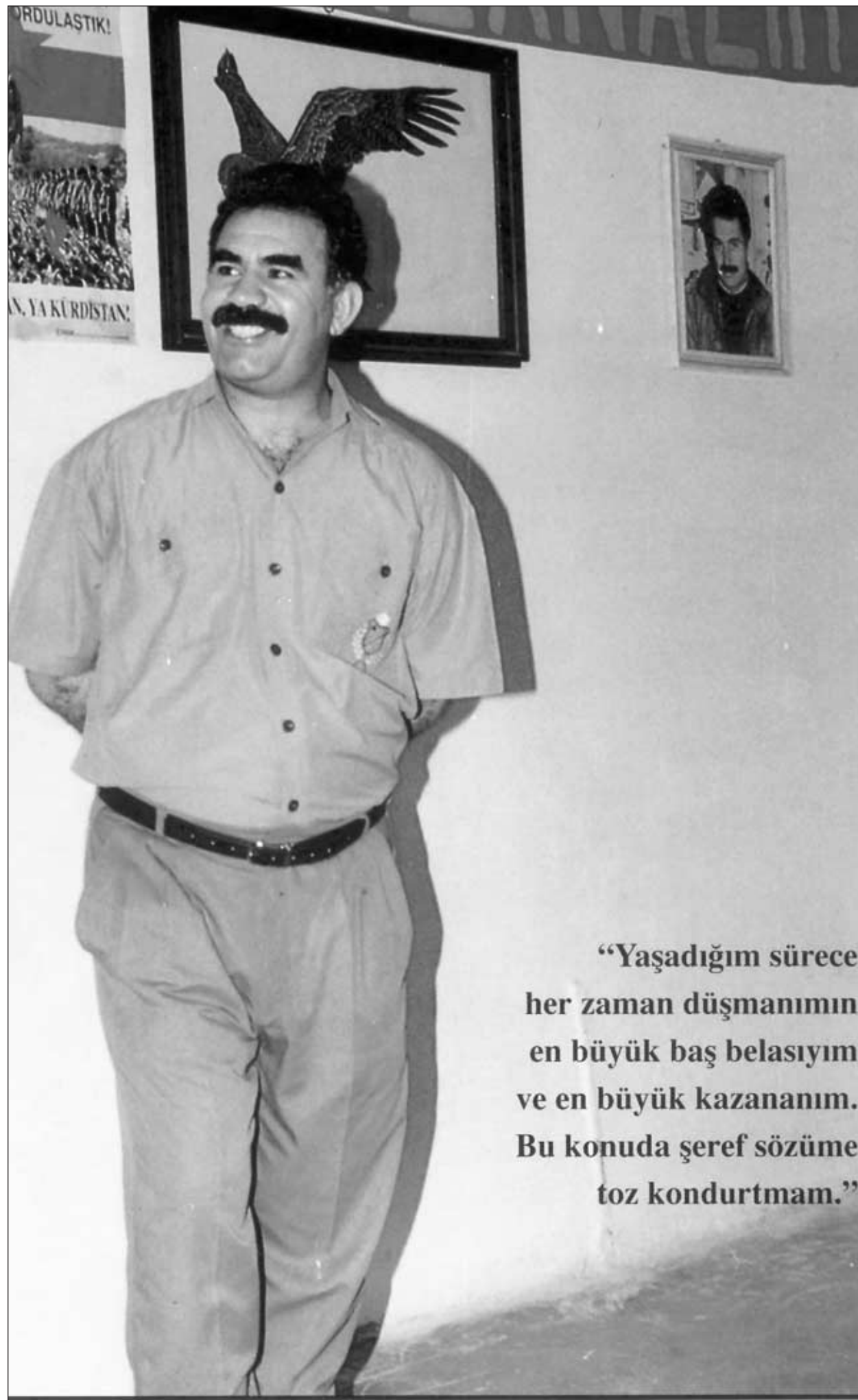
6- Devletçi ve hiyerarşik yapılara karşı mücadele eder; demokratik ekolojik cinsiyet özgürlükçü toplumu hedefleyen ya da böyle bir toplumun gelişmesine katkı sunan tüm siyasal oluşumların geliştirilmesinde öncü rol oynar.

7- Ataerkil kültüre özgü sosyal yaşam kılıplarının aşılması kadının bilinçlenmesi ve sosyal yaşam alanını geliştirmesi amacıyla başta Özgür Kadın Parkları olmak üzere, kadın vakıfları, sağlık kurumları vb örgütlenmeleri geliştirmekte aktif rol oynar.

İNSANLIĞIN KURTULUŞ HAREKETİDİR

“Yaşadığım süreç her zaman düşmanımın en büyük baş belasıym ve en büyük kazanımım. Bu konuda şeref sözüm toz kondurtmam.”

Genelikleşen 1 Mayıs, emekçi sınıfın birlik, dayanışma ve mücadele gününe vereceğimiz en anlamlı karşılık; bu sınıfa özgü dünya görüşü ve pratik uygulaması hakkında ihtiyaca cevap veren temel tutumlar konusunda net ve kararlı olmaktır. Bunun uygulama gücünde olmak görev olarak karşımızda durmaktadır.

Bu günü en anlamlı, oldukça da yoğun ve kitlesel olarak kutlamak, reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte neredeyse itibardan düşen veya düşürülmek istenen sosyalizme daha yetkin bir tanım verebilmek görevin başarısı için kaçınılmazdır. Bunu yaparken tarih ve güncellikte insana özgü temel sorunlar kadar çözüm yollarını görebilmek, onu uygulama gücü kazandırmak öneminden bir şey yitirmediği gibi, bu, belki de her geçen gün daha iyi anlaşılacak ve bütün görevlerin önünde, adına acil ve ertelenemez dediğimiz işlerimizin başında gelecektir.

Hiç şüphesiz reel sosyalizmin çözülüşü, kapitalizmin sorunlarını azaltmamış veya iddia edildiği gibi onun zaferi anlamına gelmemiştir. Tersine onu daha da ağırlaşan ve altından çıkılmaz sorunlarla yüz yüze bırakmıştır. Denilebilir ki, günümüzde hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar çürüme alametlerini mevcut kapitalizm sergilemektedir. En iyimser yorumcular bile, neredeyse tarihin durduğunu söyleyebiliyorlar. Belki bazıları buna ‘kapitalizmin sonsuz zaferi’ de diyebilir, fakat bütün işaretler kıyamete yakın bir sonsuzluk olduğunun daha kabul edilebilir bir gerçek olduğunu gösteriyor. İnsanlığı öyle eşi görülmemiş boyutlu bir tüketim çarkı içine aldı, onu öyle bir koşuşturmayla nefes alamaz duruma getirdi ki, nereye çarparıp tüketeceği kestirilemiyor. Bunalımın, karamsarlığın temeli de işte bu oluyor. Genelde bütün sömürücü, baskıcı sınıflar, özdele ise onun en gözükara, acımasız sömürücü sınıfı ve onun dayandığı sistem olarak kapitalist burjuvazi, aslında kılık da değişirse, günümüzde en gereksizleşen, ama bir o kadar da toplumun başına bela olan bir konuma çoktan girmiş bulunmaktadır.

Emegen sınıfların kılık değiştirerek günümüze kadar geldiklerini biliyoruz. Kapitalist emperyalizmin buna ilave ettiği, sınıfları şekilsizleştirme, bu yönüyle de mücadele edemez duruma getirme, bunun için çok sistemli bir psikolojik, ideolojik, kültürel savaşımı ve basın yayın alanında ki teknik gelişimi de iyi kullanarak yaygınlaştırmıştır. Dahası toplumu nefes alamaz duruma getirecek bir bombardımana tabi tutarak bunu yürütmüştür.

İlgindir; eskiden emegenler gerçekten ateşli silahlarla, bombalamalarla toplumlara diz çöktürmeye çalışıyorlardı. Günümüzde ise bu tip savaşımara artık gereksinim yok, bunun yerine ruhsal, ideolojik, kültürel bombardımanlar çok daha etkili olmuştur. Mevcut teknik de buna oldukça imkan sunuyor. Dolayısıyla sınıfsallığın ve her türlü ayırt edilmesi gerekenlerin iç içe karıştırılması ve bununla da her şeyin çok sinsi, hileli, sömürücü, baskıcı (görünmez) bir sınıfın emrine koşurulması daha da imkan dahiline girmiş bulunuyor. Eğer günümüzde net ve iyi çizilmiş sınırlar dahilinde bir sınıftan bahsedemiyorsak, bunun çok önemli bir nedeni de budur. Aslında emek olgusu, onun kaynaklandığı sınıf, muhteva ve şekil değişikliğine uğrasa da kesin böyledir. Ama daha çok kılık değiştiren ve bir anlamda kendini geliştirentirek bütün topluma sızdıran emegen sömürücü sınıfa iyi tanım getirmek gerekiyor.

Köle sahipleri, toprak sahipleri, fabrika sahipleri biçimindeki klasik sınıf tanımlaması yetmiyor. Orta burjuvazi, küçük burjuvazi vb tanımlar da yetmiyor. Eğer sosyalizmi iyi anlamak istiyorsak, sınıf tahillilerine, güncel gerçekliği dikkate alan tanımlar getirmek gerekir. Özellikle Türkiye gibi bir ülkede daha rejim kurulu

kurulmaz, “biz sınıfsız, imtiyazsız bir kitleyiz” diye bir ideolojiyle başlangıç yapılmışsa, bu yeni durum, daha da büyük önem taşır.

Kaba baskı yöntemleri yerini ideolojik, psikolojik olana terk etmiştir ve karşılıklı körükleyen de bu olmaktadır. Medya imparatorluğu denilen basın yayın tekelleri en kudretli hükümdarlardan daha tehlikeli bir biçimde toplumu yönetebilmektedirler. Tekniğin üretimdeki yeri biraz daha gelişmiştir. Eskinin kaba kafa kol emeği yerine –ki yine temelde buna dayalı da olsa – üretim yeni tekniklerin yönetimine verip kafa kol emeğinin etkisizleştirilebilir. Yani emekçi insanın düşünsel ve kol emeğine dayalı yanının oldukça zayıflatılması sözkonusudur. Mevcut tekelin geliştirdiği bilimsel teknik devrimle “sen fazla gerekli değilsin” diyor insana. Muazzam işsizlik, biraz da kapitalizmin bu özelliğine bağlı olarak ortaya çıkıyor. Burjuvazi neredeyse toplumu gereksiz ilan edecek. Aslında gereksiz olan, mevcut kapitalizmin kendisidir. Ama eline geçirdiği o muazzam egemenlik, yönetim ve etkileme aygıtları nedeniyle topluma, “sen gereksizsin” diyor ve bunu kabul ettirebiliyor. Daha da fazlası gezegenimizce pençesini geçirip onun solğunu kesiyor. Yeşilin imhası bir anlamda insanın soluğunu kesilmesidir.

Yeni bir ideolojiye temel bir öğretiye ihtiyaç vardır

Ozon tabakasının delinmesiyle dünyamız her türlü tehlikeye açık hale getiriliyor. Öte yandan atom tehlikesi her an bir mahşeri gerçekleştirebilir. Ölenemez bazı hastalıkların ortaya çıkmasından –kanser, AIDS gibi– ve oldukça dengesiz büyüyen bir nüfusun insanlığı nereye götürdüğünden, dünyayı ne hale getireceği kestirilemeyen sonuçlarından hiç şüphesiz mevcut kapitalizm sorumludur. Gittikçe bu sorunları daha da ağırlaştırıyor ve kapsamlı bir bunalım haline getiriyor. Hem ruhi, hem fiziki anlamda insanlığın nefesinin tüketilmesi söz konusudur. İnsanın temel yaşam kaygıları, estetik, din ve felsefenin rolü yok ediliyor.

Körleşen bir insanlık durumu; cüceleşen, karıncalaşan insan yığınları gerçek bir tehlike oluyor. Bunun altında yatan sistem, global kapitalizm oluyor. Buna çok iddialı bir karşılık olan sosyalizm ise yetmezliğe düşmüştür. Şimdi bunun nedeni tartışılıyor. Tekrar emperyalist kapitalist sistemle başedebilecek ideolojik bir yetkinleşme nasıl sağlanır? Aslında tartışmanın üzerinde yoğunlaşacağı saha budur. Mevcut kapitalizmi savunmak demek, insanlık için mahşeri kabul etmek, onun geleceğini yok etmek, ilkel insanlık kadar bile olgun olamaz noktasında onu kötü bir mahkumiyete düşürmek demektir. Mevcut tüketim toplumlarının çılgınlıkları, gerçeğin böyle bir tanımını yapmamızı kolaylaştırıyor. Eğer insanlık yaşayacaksa –ki en az diğer da kanunları kadar insanlık kanununa göre de öyle oluyor – bu mevcut durum kabul edilemez. Durumu tartışmaya ve çözüm yoluna ulaşmaya, adına ister bilimsel sosyalizm diyelim, isterse şu düzeyde gerçekleşen sosyalizm diyelim, bir ideolojiye, temel öğretiye ve bunların uygulamasına ihtiyaç var.

İyi biliyoruz ki bilimsel sosyalizm bir günde doğmadı. Yalnız bir ülke deneyiminin ürünü değildir. Hatta Avrupa kapitalizminin bir ürünü de değildir. Bütün toplumsallaşma süreçlerinde, özellikle de devrimsel alt üst oluş dönemlerinde en radikal dönüşümün sahibi olan sosyal kesimin eğilimi sürekli sosyalizmin gelişimine yönelik düşüncüyü ve eylemi ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda, toplumsallaşmayla gelişen bir düşünce ve pratiktir. Kapitalist dönem bu düşünce ve eyleme daha bilimsel bir anlatım gücü kazandırmıştır. Gittikçe bilimsel sosya-

lizm formülüne ulaşılmıştır.

Hiç şüphesiz bütün toplumsal sistemlerde olduğu gibi, bilimsel sosyalizmin de yetersizlikleri ve yanlışlıkları olabilir. Vahşi kapitalizm dönemindeki bir Fransız Devrimi’nde bile en radikal kesime komünistler deniliyordu. Yine daha sonra burjuva devrimlerinin hep sol kesimi sosyalistlerdi, komünistlerdi. 1848, 1871 Paris Komünü deneyiminde komünistler etkiliydi. Ekim Devrimi’nde iktidarı alıyorlar. Daha sonra bu, oldukça yığınsal bir hareket haline gelebiliyor. Şüphesiz sosyalizm bu dönemde biraz daha bilimselleşmiştir. Ama bunun sosyalizmin nihai sözü olduğu da söylenemez. Reel sosyalist ülkelerin “erken-den komünizme ulaştık” şeklindeki tanımlamaları gerçekçi değildir. Şunu şimdi daha iyi anlıyoruz: Bütün temel devrimlerde üç veren ve emekten yana olan her hareket biraz sosyalist içeriktir veya sosyalizme hazırlanmıştır. Daha köleci dönemin en temel başkaldırılarından biri olan Spartaküs’ün çıkışından başlayalım hemen her önemli devrimsel süreçlere kadar hepsinin mücadeleye, dolayısıyla sosyalist mücadeleye bir katkısı görülüyor. İslam devrimi bile, resmi islam ile muhalefettiği islam arasında geçen mücadele bile böyle özellikler taşımaktadır. Buna sünni alevi mezhep çatışması da denilebilir. Örneğin, en radikal Hz. Ali’ci kesim aslında –biraz da döneme göre– bir sosyalist veya sol kesimdir. Gerçekleşen islam, sünni kesim veya resmi islamdır. Kendine göre böyle bir ayrıma rahatlıkla tabi tutulabilir. En sağ kesimlerden en radikal sol kesimlere kadar, bu, Ekim Devrimi’nde de, Fransız Devrimi’nde de böyledir. Yine Ekim Devrimi’nin de sağcılar ve orta yolcuları vardır. En radikal Bolşevik hizbi denilen kesim komünistler oluyor. Şu çıkıyor ortaya: İnsanlık tarihi kadar sosyalizm ve komünizm mücadelesi bir gerçektir.

Fakat abartılı yaklaşımlara, örneğin çok kısa bir süre içinde kendi akımını egemen akım, dünya çapında başarıya giden akım olarak değerlendirmek hatasına sık sık düşüyoruz. Hani, biraz da peygamberce; en son din, söz biçiminde değerlendirilmele gidiyor. Toplumsal gelişme de sürdüküne göre her önemli aşamanın sözü aslında yeni gelişmelere göre aşıyor. Son söz olması şurada kalsın, eskimiş bir söz olarak kalıyor. Ama bu demek değildir ki, söylenen sözlerin bir önemi, anlamı yoktur. Nitekim islamiyet, burjuva-liberalizmi veya sosyalizm yerine ve dönemine göre hâli önemli gelişmelere yol açmışlardır. Tarihe önemli miraslar bırakmışlardır. Bu anlamda kesin boş gitmemişlerdir. Toplumsal gelişme ve özgürlük biraz da bu mücadelelerin sayesinde sağlanmıştır. Özellikle sosyalizm mücadelesi, bu konuda en temel gelişmenin adıdır. Emekten, üretimden, yaratıcılıktan yana olan bütün gelişmeler, en çok bu ideolojik bakış açısı altında insanlığı ilerletmiştir.

Sosyalizmsiz olmak demek havasız kalmak demektir

Günümüzde kapsamlı bir kargaşanın ve bunalımın yaşandığını söyleyebiliriz. Kapitalizm kendini evrensel çapta ve çok genel bir sistem olarak değerlendirmeye iddiasındadır ki, bu iddiası eskiden de vardı. Reel sosyalizmin kendi yetmezlikleri sonucu ve kendi eliyle çözülüşü ona bu iddiasında daha güçlü olma fırsatı da veriyor. Fakat belirtilirdi üzere, bu iddianın tersi söz konusudur.

Her zamankinden daha fazla ağırlaşan bunalıma, dolayısıyla ortaya çıkan sorunlara çözüm, yine toplumsallıkta bilimsel ifadesini bulan sosyalizme aranacaktır. Devasa boyutlardaki yıkıma, yine altından çıkılmaz sorunlara kapitalizmin kendi içerisinde çözüm bulması mümkün değildir. Öyle bilimsel teknik devrimlerle bu sorunlar çözümlenemez. Kapitalizmin hizmetindeki bilimsel teknik devrim sistemin içinde bulunduğu bunalımı daha da derinleştirmekten öteye sonuç vermez. Çözüm, yine sosyal gerçeklikte, onun sosyalizm yönündedir.

Ama nasıl bir sosyalizm?

İster teorik, isterse gerçekleşen yönüyle sosyalizmin yetkinleştirilmeye ihtiyacı var. Tarihindeki eksiklikleri gözden geçirip gidermeye ihtiyacı olduğu kadar, günümüzün çok karmaşık, kapsamlı bunalımını gerçekçi değerlendirip kendi çözüm gücünü dayatmaya ihtiyacı vardır. Düşünsel çözümlerlerden tutalım psikolojik morale cevap teşkil eden yaklaşımlara kadar, siyasi üstyapının ele alınışından ekonomik yeniden düzenlenişe kadar yeni politikalar geliştirilmedikçe, “nasıl bir sosyalizm” sorusuna yetkin bir cevap verilemez.

Başlarken de belirttiğimiz gibi kapitalizmden kaynaklanan temel sorunlarla dünya soluksuz bırakılmak isteniliyor, onun çatısı deliniyor. Mahşeri

çağrıştıran tehlike, muazzam tüketici toplumsal hastalık, böylece karıncalaşan, cüceleşen, adeta kum taneleri haline gelen insan sonucunu ortaya çıkarıyor. Tekrar insanın itibarını iade etmesini, onun bilincini, ahlakını, doğayla barışık olmasını, doğayla ilişkisinin derinleştirilmesini imkan dahiline sokan bir sosyalist yaklaşıma, perspektife ihtiyaç vardır.

Şu her zamankinden daha güçlü söylenebilir: Kapitalist emperyalist sistem, insanın doğayla kurduğu dengeyi çok tehlikeli bir yıkım ilişkisine dönüştürdüğü gibi, toplumsal örgütleniş de insanlığı tüketme ilişkisine kadar götürmüştür. Yani bu iki temel global ilişkiyi yol açmıştır. Sosyalizm bu iki temel ilişkiye cevap vermekle kendini doğru tanımlayabilir. İnsanın doğayla ilişkilerini –ki buna çevre ilişkisi de deniliyor– doğru çözümlemek, yeşillerin, çevre vb hareketlerin çeşitli biçimlerinin aslında çok reformistçe dile getirmek istedikleri soruna devrimsel bir çözüm dayatmak şarttır. Yine özünde cüceleşen, karıncalaşan emperyalist toplum modeline karşı nüfus planlamasından tutalım üretim planlamasına, üstyapının yeniden düzenlenmesine ve insanın psikolojik, ahlaki yönden yeniden tanımlanması kadar hepsi gereklidir. Böylesine kapsamlı bir ilişkiye de çözüm gücü olabilmesi, sosyalizmi güçsüzleştirir. Dolayısıyla dar sınıf tanımlaması ile yetinilemez.

Mevcut sosyalizmin bir çıkması da şuradadır. Soruna 19. yüzyıl analizleriyle yaklaşıyor, “şöyle işçi sınıfı, böyle işçi sınıfı” deniliyor. Aslında böyle bir sınıf kalmamıştı veya kapitalizmin dar anlamda bir sınıf sömürüsüyle yetindiği çağ geçmiştir. Dar anlamda da sömürü vardır, ama çok daha gelişmiş ki, biz buna bilimsel teknik devrim ve basın yayın dünyasında yol açtığı gelişmelerle toplumu tutsak almıştır dedi ki. 19. yüzyıla kıyaslanamayacak hırslılık ve baskı yöntemleri gelişmiştir. Dolayısıyla o dönemin analizleriyle günümüzü değerlendirmek, gerçeği karıştırmak demektir. Sosyalist tartışmalarda biraz var, ki bu da siyahlı ifade eder. Bu durumun değerlendirilmesi savaş yöntemlerine de, yani taktik soruna da ışık tutar. Eski taktikler günümüzde yeterli değildir. Nasıl ki toplum bütünsel bir baskı, sömürü cenderesine alınmışsa, bütün toplumu ilgilendiren mücadele biçimlerini de geliştirmek gerekecektir.

Kapitalist emperyalist sistem bütün insanlık için doğal dengeyi bozmuştur. Dolayısıyla çok geniş toplumsal kesimlere hitap etmeyi bilen perspektiflere ihtiyaç vardır. Yani yeni bir sosyalist program, onun dayandığı sağlam bir bakış açısı ve eyleme indirgenmiş taktikler nasıl olmalıdır sorunlarına cevap verdiği oranda sosyalizm bir kez daha kendini yetkinleştirmiş ve reel sorunlara çözüm gücü olduğunu göstermiş olacaktır.

PKK Kürt halkını özgürleştirirken insanlığı da özgürleştirmektedir

İnsanlığın kaderine derinden bağlı olanlar, insanı sorunlara en temelde yaklaşım göstermek isteyenler bu nedenle de sosyalizme daha da derinleşen bir ilgilay yetkinleştirerek, yeni sorunlara cevap üreterek yaklaşacaklardır.

Görevler önümüzde durmaktadır. Konuyu tartışmada kısırılık ve eski söylemle yetinme vardır. Tartışmayı daha da yenilemek gerekiyor. Bu nedenle yeni bir sosyalizm tanımı –güncellenen anlamında–, onun programsal, eylemsel, taktik ifadesi üzerinde durulabilir. Bu temelde yeni sosyalist partiler kurulabilir ve kitlesel eylem türleri geliştirilebilir. Bilimsel teknik devrim de, sosyalist bakış açısı altında sorunların çözümü için etkin olarak uygulama gücü haline getirilebilir. Bu yaklaşımlar kesinlikle en yakın bir süreç içinde sosyalizme olan ilgiyi artırarak, temel çözüm kaynağı olduğunu gösterecek ve en kapsamlı çürüme döneminde girmiş olan kapitalizme karşı uygun bir sosyalist dönemi ortaya çıkarabilecekler.

Partimiz PKK, bu konuda reel sosyalizmin olumsuz sonuçlarına başından itibaren karşı tavır geliştirerek ortaya çıkan bir hareket olduğu kadar, onun olumsuz etkilerini kendi içinde yansıtmamış, böyle bir sosyalizmin oldukça kusurlu olduğunu görebilmiş, ama buna rağmen sosyalizme olan inancını ve yaklaşımını kaybetmemiş bir harekettir de. Bunu özellikle bağimsız ve oldukça da iddialı bir biçimde “Kürdistan” diye tabir edilen en geri bir ülkenin ilkel toplumu ve onun toplumsal koşullarına uygulamış, bunda da önemli sonuçlara yol açmış bir güçtür. Bu temelde şekillenen bir partidir.

“Tekrar insanın itibarını iade etmesini, onun bilincini, ahlakını, doğayla barışık

olmasını, doğayla ilişkisinin giderilmesini imkan dahiline sokan bir sosyalist

yaklaşımına, perspektife ihtiyaç vardır. Kapitalist emperyalist sistem, insanın doğayla

kurduğu dengeyi çok tehlikeli bir yıkım ilişkisine dönüştürdüğü gibi,

toplumsal örgütleniş de insanlığı tüketme ilişkisine kadar götürmüştür.

Yani bu iki temel global ilişkiye yol açmıştır.”

PKK deneyimi bu anlamda, dünya çapında kapitalist emperyalizmle dengeye ulaşan reel sosyalizmin kendi iç tikanıklığı nedeniyle çözülüşe gittiği ve bundan dolayı sosyalizmin oldukça itibardan düşürülmek istendiği bir dönemde en büyük sosyalist eylem ve onun ideolojik hattına ulaşabilen bir gelişme harekettir. Bu konuyla biraz da gericiilik dönemlerinde çok az ayakta kalan, ama bir o kadar da şerefli, onurlu bir yere sahip olan hareketlere de benziyor.

Tabii ki, egemen resmi düzen hükümünü alabilmesine konuşturduğunda ve bu koşullarda herkeşin gericiilik kanadı altına, kolu arasına koştuğunda, kavga meydanını terk etmeyen, bu konuda iddiasını sürdüren her hareket, yığıt harekettir. Aynı zamanda insanlık adına konuşma yetkisine de sahip olan bir harekettir.

Her büyük özgürlük hareketi, böylesine evrensel çapta tutuculuk dönemine başarıyla karşılık verdiği oranda yalnız içinden doğduğu ülke ve halkın koşullarına çözüm getirmekle kalmıyor, bununla birlikte insanlık idealinin sözcüsü de olabiliyor. Nitekim bir dönemler hristiyanlık, bir dönemler islamiyet, yine bir dönemler Fransız ve Ekim Devrimleri böyle bir misyona soyundular ve küçümsenmeyecek sözcürlük rolüne de layıkıyla karşılık verebildiler.

Başlangıçta hazır olmaksa da ve oldukça ulusalsal çapta bir hareket olduğumuzu söylesek de, mevcut uluslararası koşullar, bölgesel gelişmeler PKK sözcülüğünü evrensel çapta bir sosyalizm sözcülüğüne, onun temsiline doğru götürmekte, onu adeta buna zorlamaktadır. Başlangıçta bunu böyle beklemiyordusak da hızla değişen, karmaşıklaşan koşullar böyle bir görevi partimizin önüne koymuşsa, hiç şüphesiz bundan onur duyulur. Fakat önümüze konulan görevin doğru kavranılmasını, kendimizin katkısının ne olabileceğinin isabetli değerlendirilmesini de şart kılar.

Ortadoğu sahası, tarihte birçok ideolojinin, özellikle dinlerin insanlık adına ortaya çıkıp iddialı eylemler geliştirdiği bir sahadedir. Onun insanlığın oluşumuna beşlikil etmesi, bütün temel uygarlıkların bu sahada vücut bulması, Ortadoğu toplumsal gerçekliğinin insanlığın gelişimindeki yerini ortaya koyar. Halen buradaki insanlığın o kadar zor durumda kalmasına, yine emperyalizmin bunalımlarını en yoğun yaşamasına rağmen çözüm konusunda iddialı olması tesadüf değildir.

Bir yerde bunalım ne kadar ağırlaşmışsa, devrimsel çıkışın da oralarda o denli gelişeceğini tarih birçok örnek olayla açıklamaktadır. Ortadoğu nun en geri bölgesi olan Kürdistan ülkesi ve yine en unutulmuş, insanlıktan çıkarılmış halkı olan Kürt halkı –ki tarihin en eski toprakları olması itibarıyla insanlığın da beşlikilini yapan bir gerçekliğin ifadesidir–, şimdi tekrar yaşama gözünü açmaya çalışıyor. Şamda gözünü açarken, başlangıçtaki insanlığın gelişimindeki dev adımlara benzer bir adımla bunu gerçekleştirmek istiyor. Bu biraz da PKK’ye nasip olmuştur, onun büyüklüğünde ifadesini bulmuştur.

Partimiz bu anlamda tarih bilinci kadar, güncel gerçekliği sosyalizme yüklediği rolün de bilincindedir. Ona sözcülük etmeye çalışmaktadır. Bu konuda enternasyonalist özü kadar, ulusal özünü de seçkin bir biçimde ortaya koymuştur. Çok değerli şahadetlerle sözünün eri olduğunu kanıtlamıştır. Kendi halkını özgürleştirmeye götürürken insanlığı da özgürleştirdiğine, bu konuda temel bir adım attığına inanmaktadır.

PKK bir emek hareketidir

Nitekim PKK, bütün tarihsel süreçlerinde uluslararası gerici komplolara uğrayan bir harekettir. Sanmıyorum bu kadar geniş çaplı uluslararası bir komplot başına bir hareketin çevresinde oluşsun. Ayakta kalan en güçlü sosyalist ve yine ulusal kurtuluş hareketi olması nedeniyle uluslararası komplonun gelişmesine yol açtı. Ama direndi, ezilmedi. Her yeni hamlesinde sosyalizm sözcülü-

ğüyle, savaştaki kararlı duruşuyla yenilmezliğini ispatlıyor. Yenilmesi şurada kalsın zafere biraz daha yaklaşırken başarılı adımlarıyla dönemim sadece doğru, güçlü hareketi değil, aynı zamanda bütün bunların altında yatan temel özellikler olarak sosyalist bir hareket olduğunu kanıtlıyor.

Hiç şüphesiz tarih bilinci, çağ bilinci daha da bilimsel bir ifadeye kavuşturulmalıdır. Yine sorunların çözümüne derinliğine yeni cevaplar üretilebilir. Yeni temellerde emek partisine, sosyalist demokrasiye, devlete, halk eylemliliğine tanımlar geliştirilmelidir. Kendi somut pratiğimizde ise kapsamlı bir halk hareketi çok çeşitli taktiklerle ortaya çıkarılmıştır.

Partimiz kurtuluş yolunu bütün toplumun özgürleşmesi, yolunu sadece en yoksullara değil, diğer toplumsal kesimlere de açıyor. Emeğin sömürülmesine, kadının köleleştirilmesine, yine mezhep farkının ve millî gelişmelerin yol açtığı baskılara karşı çok kapsamlı özgürleştirici ve çözümleyici yaklaşımlar geliştirebiliyor. Zorluklarına ve yetmezliklerine rağmen, gelişmesini sürdürüyor ve emeğe saygı temeline emeğin sahiplerinin partisi olmayı esas alıyor. İnsan soyuna yaraşır kahramanlıklar fedakarlıklar sergilenmiş, kişilik ve yaşam tarzı konusu hiçbir partide ele alınmadığı kapsamda ele alınmış ve bunun cevapları o denli geliştirilmiştir.

PKK gerçekliğini yaşayan insanlık, kurtuluş insanlık demektir. Biz bunu en küçük çapta gerçekleştirmiş durumdayız. Kendi halkımız için bunu tam başarıya ulaştırırsak, çok iyi biliyoruz ki, insanlık adına bu, devasa bir kazanımdır. Nitekim bireyde gerçekleşen kurtuluşu, halkta gerçekleşen kurtuluşu beklemiyordusak da hızla değişen, karmaşıklaşan koşullar böyle bir görevi partimizin önüne koymuşsa, hiç şüphesiz bundan onur duyulur. Fakat önümüze konulan görevin doğru kavranılmasını, kendimizin katkısının ne olabileceğinin isabetli değerlendirilmesini de şart kılar.

Ortadoğu sahası, tarihte birçok ideolojinin, özellikle dinlerin insanlık adına ortaya çıkıp iddialı eylemler geliştirdiği bir sahadedir. Onun insanlığın oluşumuna beşlikil etmesi, bütün temel uygarlıkların bu sahada vücut bulması, Ortadoğu toplumsal gerçekliğinin insanlığın gelişimindeki yerini ortaya koyar. Halen buradaki insanlığın o kadar zor durumda kalmasına, yine emperyalizmin bunalımlarını en yoğun yaşamasına rağmen çözüm konusunda iddialı olması tesadüf değildir.

Bir yerde bunalım ne kadar ağırlaşmışsa, devrimsel çıkışın da oralarda o denli gelişeceğini tarih birçok örnek olayla açıklamaktadır. Ortadoğu nun en geri bölgesi olan Kürdistan ülkesi ve yine en unutulmuş, insanlıktan çıkarılmış halkı olan Kürt halkı –ki tarihin en eski toprakları olması itibarıyla insanlığın da beşlikilini yapan bir gerçekliğin ifadesidir–, şimdi tekrar yaşama gözünü açmaya çalışıyor. Şamda gözünü açarken, başlangıçtaki insanlığın gelişimindeki dev adımlara benzer bir adımla bunu gerçekleştirmek istiyor. Bu biraz da PKK’ye nasip olmuştur, onun büyüklüğünde ifadesini bulmuştur.

Partimiz bu anlamda tarih bilinci kadar, güncel gerçekliği sosyalizme yüklediği rolün de bilincindedir. Ona sözcülük etmeye çalışmaktadır. Bu konuda enternasyonalist özü kadar, ulusal özünü de seçkin bir biçimde ortaya koymuştur. Çok değerli şahadetlerle sözünün eri olduğunu kanıtlamıştır. Kendi halkını özgürleştirmeye götürürken insanlığı da özgürleştirdiğine, bu konuda temel bir adım attığına inanmaktadır.

Çalışma temposu, vuruş tarzı dediğimiz bir yaklaşım oldukça gelişmiştir. Önderlik çözümlemesiyle, “kendinde halkı gerçekleştiren, kendinde yeni insanlığı gerçekleştirir, bunun için kendini insanlığın ideali haline getir, bunun için ne gerekiyorsa onu yap” çağrısına küçümsenmeyecek bir cevap verilmiştir.

Çok az sayıda bir parti gücü tarafından kavranılan bu gerçekler, bundan sonra her zaman artan bir imveyle dalga dalga halkımızda, bölge halklarında ve insanlığa yansacaktır. Sosyalizm ülküsünün yöceliğine bağlanmak, ama bilimsel yaklaşmak temel gerçekliğimiz oluyor.

Temelde ortaya çıkan ve günümüzün gelişkin partisine dönüşen sosyalist hareketimiz, bundan sonra da hiç şüphesiz daha yetkince, kararlıca ve başarılı bir biçimde amaçlarına doğru yürüyecektir. Bunun için diyoruz ki: emek, birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs’a en olumlu karşılığı vermiştir. Bütün dünya emekçilerine bağlılığını sürdürmüştür; onların tarihine ve güncelliğine olan inancımızı göstermiştir. Bu temelde de geleceğimizi en iyi şekilde kararlaştırdığımızı söylüyoruz.

- Yaşasın bütün emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs!

1 Mayıs 1993

PKK YENİDEN İNŞA KONGRESİ KAPANIŞ KONUŞMASI

PKK İLE BAŞLADIK PKK İLE BAŞARACAĞIZ

Bütün tarihi çalışmalarda ilk adımlar çok önemlidir. Ancak onun arkasını getirmek de bir o kadar önemlidir. Arkasından yeni adımlar atılmazsa tarihi önemi fazla kalmaz ve tarihe mal edilemezler. Bugün PKK'nin Yeniden Kuruluş Kongresi'ni başarıyla tamamlamış bulunuyoruz.

PKK'yi yeniden inşa hazırlıklarını Önderliğimiz altı yıldan bu yana yürütüyor. Eski paradigmayı değiştirme, reel sosyalizmin örgüt yapımız üzerindeki etkilerinden kurtulma ve bilimsel yaratımlar temelinde, çağdaş yeni paradigmaya ulaşma yeniden yapılanmanın temelidir. Bir süreden beri pratik açıdan bu ekseninde hazırlık çalışmaları yürütülmekteydi. Öncelikle hareketimiz içerisinde yaşanan düşünce karışıklıklarını düzeltmek gerekiyordu. Bunun ardından fiili olarak kongre hazırlıkları, PKK'nin Yeniden İnşa Komitesi tarafından geliştirildi. Zaman zaman birçok arkadaş da buna katılıyordu. Eksiklikleri olsa da nihayetinde böyle bir kongre toplandı. Tartışmaların içeriği, kararlılık düzeyi ve son olarak da seçimler birbirini tamamlar nitelikteydi.

Apocu hareket, tarihi özgürlük yürüyüşünde büyük bir değişimi yaşadı. Tarihi özgürlük yürüyüşünü başarmak için, bu süreçte büyük hazırlıklar geliştirdi. Önderliğimiz uluslararası komploya karşı altı yıldır büyük bir mücadele yürütüyor. Komplonun boşa çıkarılmasının zemini de böyle oluştu. Komplonun aşılması ve özgürlük mücadelesinin başarısı için en zor, ağır koşullarda ve imkansızlıklar içerisinde düşünce yaratıcılığı ve büyük bir çözüm gücü olma Önderliğimizin tarzıdır.

Mücadele tarihimizin en zorlu döneminde yeni bir çıkış yapmaktayız. Bu Apocu felsefenin zayıfı güce dönüştürme, zayıftan güç çıkarma felsefesinden kaynaklanıyor. Apocu hareket, 9 Ekim 1998'de başlayan uluslararası komployla beraber çok zorlu ve ağır bir sürece girdi. Ama Önderliğimiz o zorlu ve ağır koşulları büyük bir hazırlık yaparak, güçlü, büyük ve derin bir düşünceye dönüştürdü. Toplantımız bu çerçevede gerçekleşti ve derinlik kazandı. Bunların tümü üçüncü doğuşu ifade ediyor. Burada, bu tarihi dönemde üçüncü doğuş zirveye ulaştı ve tamamlandı. Üçüncü doğuş, Apocu hareketin ruh ve düşünce olarak başarısı ve zafer doğuşudur. Bunun için genel olarak şunu söyleyebiliriz; Apocu hareketin hazırlıkları yedi yıl öncesinden başlamış, PKK'yi Yeniden İnşa Kongresi'yle de zirveye ulaşmış ve tamamlanmıştır. Bundan sonra bunu pratiğe koyma sürecidir.

Bilindiği gibi tamamen yeni paradigmaya, yeni bir ekole ve modele göre mücadele stratejisi netleştirildi. Koma Komelên Kürdistan projesi, sadece Kürt sorununu çözmek için değil, yeryüzündeki tüm sorunların çözümünü için yeni bir başlangıç oldu. Böylelikle Apocu hareket kendisini formüle etti ve bu süreci yenilenme, değişim, dönüşüm ve yeniden yapılanmayla kongrede zirveye ulaştırdı. İşte yeni PKK, bu esaslar temelinde inşa edildi. Bunun için mücadelenin içinde bulunduğu süreç tarihi bir süreçtir. Bir tarih yazılıyor dedik. Özellikle bu çalışmaya katılan herkesin, bunun derinlik ve bilinci-ne ulaşması gerekiyor.

Böylesi tarihi süreçlerde tereddütsüz ve kararlı bir duruş sahibi olmadan başarıya gitmek ve sonuç almak mümkün değildir. Kürdistan özgürlük hareketi, başarı ve çözüm sürecindedir. Moral ve heyecan önemlidir, motivasyon, tarz ve temponun yüksek olması gerekiyor. Ama düşmanın saldırıları, özgürlük mücadelesi içerisinde tereddüt ve nihilizmi

geliştirdi. Bu, tamamen düşmanın çalışmalarının sonucundan kaynaklanıyor. Hele hele böyle tarihi dönemlerde kimse kuşkucu ve şüpheli yaklaşarak bir yere varamaz. Kuşkuculuk, halkın gücüne ve devrime yaklaşımda inançsızlık anlamına geliyor. 27 yıl önce PKK'nin 1. Kuruluş Kongresi Fis köyünde 22 kişiyle toplandı. O dönemin koşullarında ideolojiye ve halka inançtan başka hiçbir şey yoktu. Bu inanç ve kararlılık, Kürt halkının direniş kararlılığının da adı ol-

yor. Bu çerçevede halkın umudu ve gerçekleri ortaya çıkaran gücü olmalıdır. Görevi budur. O halde, PKK adına hareket edenler asla tereddütlü yaşamamalıdır, tereddütlü yaşayanlara karşı da mücadele etmelidir. Süreç kararlaşma sürecidir. Süreç mücadele etme sürecidir. Süreç Önderlikle, halka ve devrimci demokratik kurumlarına inanarak başarıya gitme sürecidir. Bunun için de Apocu ruhla, militan bir duruş ve yüksek bir moralle çalışmak gerekiyor.

öncülük gereklerini yerine getirecektir. PKK'nin yeniden inşası bu temellerde gelişmektedir.

Yaşanan değişim ve dönüşüm sonucunda, dönemin en temel yeniliği yeni PKK'nin inşa edilmesidir. Bu eskiye veya geriye bir dönüş değil, demokratik örgüt, demokratik toplum ve demokratik siyaseti yaratmak, halklar arasında özgür birlik ve demokratik yaşamın kurulmasını sağlamak üzere gereken yükümlülükleri yerine getirmektir PKK bunun

“28 yıl önce PKK'nin I. Kuruluş Kongresi Fis köyünde 22 kişiyle toplandı. O dönemin koşullarında ideolojiye ve halka inançtan başka hiçbir şey yoktu. Bu inanç ve kararlılık, Kürt halkının direniş kararlılığının da adı oldu. O günün kararlılığı Kürt halkını ölümünden ve yok oluştan kurtardı, sürece damgasını vurdu. 27 Kasım'la Kürdistan'da her biçimde halklaşmanın önu açıldı ve büyük özgürlük direnişi yaratıldı. “

“Dönemin en temel yeniliği yeni PKK'nin inşa edilmesidir. Bu eskiye veya geriye bir dönüş değil, demokratik örgüt, demokratik toplum ve demokratik siyaseti yaratmak, halklar arasında özgür birlik ve demokratik yaşamın kurulmasını sağlamak üzere gereken yükümlülükleri yerine getirmek üzere PKK kuruluyor. Demokratik ve barışçıl bir çözümü geliştirmek bunu kolaylaştırmak ve önünü açmak için kuruluyor.”

**Daha özgür ve barışçıl
bir dünya için insan ve doğa
birbirinin hizmetinde olmalıdır**

PKK'nin öncü rolü bu temelde gerçekleşecektir. Demokratik konfederalizm stratejisi böyle bir mücadeleyle hayat bulacaktır. Burada PKK'nin ve onun kadrosunun rolü, ideolojik ve felsefik öncülüktür. Ama esas olarak yaşamdaki duruşu belirleyici olacaktır. Bu da yaşam ve mücadele tarzında azimli, kararlı, mütevazı, fedakar ve demokratik yaşam kültürüyle donatılmış üslup ve tarzla gerçek öncülüğü yaşayabilmektedir. Yetkiye değil devrimci fedakarlığa dayanan öncülük budur. Tüm yanlış ve geriliklere karşı mücadelede panzehir olan temel tarz da bu olacaktır. PKK her türlü sapmaya, tasfiyeciliğe, sağ ve sol yaklaşımlara karşı olduğu gibi, dar, dogmatik ve liberal yaklaşımlara karşı da bir tedbir, bir cevaptır. PKK'nin tüm kadroları da bu temelde rolünü oynayacak ve pratikte

için kuruluyor. Demokratik ve barışçıl bir çözümü geliştirmek bunu kolaylaştırmak ve önünü açmak için kuruluyor. Halklar arası kardeşliğin, özgür birlikteliğin ve demokrasinin güvencesi olarak PKK kurulmuş bulunuyor. Eski PKK'ye dönmek ya da eskiden olduğu gibi savaş geliştirmek üzere kurulmuyor. PKK elbette ki ideolojik, politik, örgütsel alanlarda olduğu gibi, saldırı durumunda da meşru savunma çerçevesinde Kürt halkını en iyi biçimde temsil etmeyi ve savunmayı yapacaktır. Aynı zamanda bütün mücadele alanlarında eksikliklerin yaşanmaması, Kürt halkının onur ve şerefine temsil edilmesi için PKK görev ve rol üstleniyor. Bu çerçevede demokratik ve ulusal ilkelerde kusur ve eksiklik yapmayacaktır. Ama bunlar, sert ve geriye dönüş süreci olarak algılanmamalıdır, bu yanlışır. Sorunun çözümünde yaşanan tıkanıklıkta bir çözüm geliştirmek için inşa gerçekleşiyor. Çözümün ve alternatiflerin gelişimi için PKK yeniden inşa ediliyor. Dost, düşman herkesin PKK'nin ye-

niden inşasını doğru bir biçimde anlamasını istiyoruz. PKK, Kürdistan, Ortadoğu ve yeryüzünde yaşanan sorunların çözümü için alternatif çağdaş demokratik bir çizgi olarak gelişmektedir.

PKK, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde, Kürdistan ve Ortadoğu sorunlarının çözümü için kendisini sorumlu görüyor ve öncü bir rol üstleniyor. Bunun için yaklaşımların doğru olması gerekiyor. Biz sadece yaşadığımız bu dönemi, çağı yakalamak değil, çağı aşmak istiyoruz. Bu süreci ve çağı değil, geleceği temsil etmeyi hedefliyoruz. Bunun için bugün yükselen insanlık değerlerine demagogik yaklaşmayacağız. Özgürlük, demokrasi, eşitlik, insan hakları ile hukukun üstünlüğünü esas alan ve bu değerleri daha da yükselten bir tutumu esas alacağız. Çağın demokratik kriterlerini değil, onları da aşan derin demokrasiyi temsil etmek felsefemizin özüdür. Sınıf, cins, renk, ulus farkını gözetmek-sizin tüm insanlığın eşitliği, insan ile doğanın uyumlu ve eşitliği ve optimal dengesi temelinde yaşamı ve toplumu örgütlemeyi hedefleyeceğiz. Bunun için özgürlükçü demokratik devrimde bireyin iradeleşmesi ve özgürleşmesini temel eksen alacağız.

Ekolojik devrimle, insan ve doğa arasında optimal dengeye dayanan adaletli bir ilişki geliştirmek istiyoruz. Ölçüsüzce yaklaşıldığı sürece insan ve doğa büyük bir tehlike altında olacaktır. Daha özgür ve barışçıl bir dünya için, insan ve doğa birbirinin hizmetinde olmalıdır. Apocu hareket insanın eşitliğini ve özgürlüğünü her şeyden daha değerli görür. Bunun için cinsiyet devrimiyle, cinsler arasındaki eşitsizliği –ki beş bin yıldan beri devam ediyor– ortadan kaldırmak istiyor. Kadının iradeleşmesi ve özgürleşmesini sağlamaya çalışıyor. Özgür, eşit ve hoşgörülü bir yaşam temel hedefidir. Yeni PKK'nin amaçlarının temel eksenidir.

Bizler, PKK'nin yeniden inşasında yer alanlar, bu hareketin militanları olarak PKK'liye adayız. Görevimiz dile getirilenleri pratikte doğru temsil edebilmektir. Bu çalışmanın içerisinde yer alırken, kendimizle diğer arkadaşlar arasına, özgürlük hareketi içerisinde yer alan herkesle, KONGRA GEL içerisinde yer alan örgütlerle aramıza fark koymayacağız. Tamamen mütevazı bir ruhla, derin bir yoldaşlıkla, fedakarlıkla, büyük emek ve çabayla çalışmayı esas almalıyız. PKK'li olmak bir mertebe sahibi olmak demek değildir. PKK'li olmak, bir çalışma perspektifidir, sorumluluktur, sorumlu duruştur. Varolan tüm sorunlara cevap olmayı bilmektir. Çaresizliği, tereddütlü olmayı değil, inancı, çözümleyiciliği ve kararlılığı esas almaktır. İdeolojik ve felsefik öncü olma rolü budur. Temel çalışması ideolojik, felsefik ve edebidir. Ama aynı zamanda Kürdistan özgürlük mücadelesi saflarında hem ideolojik, hem siyasi hem de meşru savunma çalışmaları içerisinde temsilini bulur. Bu biçimde Koma Komelên Kürdistan projesinin başarısı için PKK, tüm çalışma alanlarında “her koşul altında Apocu çizgi, tüm zamanlarda Apocu ruh” sloganıyla mücadele eder. Bunun için tüm çalışmalardaki temsili sorumlucadır. Bunu yürütürken hiçbir zaman ulusal demokratik kurumların çalışmalarını zora sokmaz. Her zaman çalışmalarını büyütmeleri ve geliştirmeleri için çaba gösterir. Kürdistan özgürlük mücadelesinde, çalışmanın her alanında güçlenmeyi ve kararlaşmayı geliştirir. Militanları, bu temelde rollerini oynayacaktır.

Devamı sayfa 24'te

PKK APOCU RUH, KEMAL PİR ve BERİTAN ÇİZGİSİNDE YENİDEN İNŞA EDİLDİ

➔ PKK Yeniden Yapılanma Kongresi Delegeleri

Mahsum Korkmaz'ın şehadet günü olan 28 Mart 2005 tarihinde 205 delege ile toplanan PKK'nin Yeniden Yapılanma Kongresi Kürt Halk Önderi'nin doğuş günü olan 4 Nisan'da çalışmalarını başarıyla tamamladı.

Kürt Halk Önderi'nin kongreye sunduğu politik raporla büyük bir coşku, heyecan ve sorumluluk duygusuyla başlayan kongremiz çok yoğun tartışmalar sonucu halkımızın ve tüm dünya halklarının kaderine yön verecek kararlar aldı. Yeniden Yapılanan PKK, Apocu ruhla iddialı ve kararlı bir duruşu tüm kongre boyunca yüksek tutarak Kürt halkının ve tüm dünya halklarının umudu ve onuru olmayı hak ettiğini ortaya koydu.

PKK'nin yeniden yapılanması insanlığın tarih boyunca biriktirdiği demokrasi ve özgürlük değerleriyle, PKK'nin otuz iki yıldır yarattığı büyük değerler ve kültürler temel yapılarak bunların, kendisi insanlığın büyük kazanımı olan Kürt Halk Önderi'nin özgürlük ve demokrasi bilincinden süzülen çözümlmeleri üzerine kuruldu.

Kongremiz değişimin ve devrimin altın kuralı olan **"tarih ve geleneği ne kadar biliyorsan, günümüz ve geleceği, bu tarihi içselleştirdiğin kadar değiştirebilir, dönüştürebilirsin"** belirlemesi çerçevesinde tarih ve gelecek arasında etkin bir köprü olma bilinciyle hareket etti.

PKK'yi eksiklik, yetersizlik ve yanlışlarından arındırarak güçlü ve güzel tüm yanlarını geliştirip büyütmeyi esas alan bir yaklaşım gösterdi. Kongremiz PKK'yi bu eksik ve yanlışlarından arındırarak geleceğe güçlü taşıma kararlılığı ve andıyla tamamlandı.

PKK'nin ilk kuruluş adımı, çağın dışına itilerek yok oluşa götürülen Kürt halkının bu gidişatına '73 yılının nisan ayında Ankara Çubuk Barajı'nda dur denilmesiyle atılmıştır. Bugün, daha sonra Kürt Halk Önderi haline gelecek Abdullah Öcalan'ın Kürdistan özgürlük mücadelesiyle ilgili düşüncelerini ilk defa bir gruba açtığı gündür. Neredeyse yaşamından umut kesilmiş bir halka umut olacak böyle bir çıkış, Kürdistan tarihindeki en olumlu gelişmelerin yaşandığı on yıllara damgasını vurmuştur.

Kürt halkı için ilk büyük ihtiyaç özgürlük ve demokrasi mücadelesini nasıl bir düşünce ve pratikle verileceğinin ortaya konulmasıydı. 1973-78 yılları arası başta Kürt gençliği olmak üzere Kürt toplumuna yeni düşüncelerin verildiği ideolojik mücadele dönemi olarak geçti. Apocu grubun bu ideolojik çalışması sonucu birçok genç ve emekçi yetersiz de olsa ideolojik politik kadrolar haline geldi. Bu temelde Apocular, 27 Kasım 1978'de Kürt halkının beyni ve gözü olacak PKK'yi (Partiye Karkeren Kurdistan) kurdular.

Kürt siyasi yaşamına damgasını vuran PKK

Kürt halkı için yenilmez efsane olan PKK öncülüğündeki özgürlük hareketi böylece Kürt halk tarihi açısından yeni bir dönem başlattı. Binlerce yıllık Kürdistan tarihinde Kürt halkı adına ilk defa siyaset yapan ve özgürlük mücadelesi veren bir hareket ortaya çıktı. Kısa sürede şehirlerden köylere kadar Kuzey Kürdistan'da yüzbinlerle ifade

edilen bir kitle gücüne ulaştı. Halk çizgisi maya tutmuş, egemen sınıfların Kürdistan tarihindeki egemenlikleri sonun başlangıcına girmişti.

PKK'nin Kürdistan topraklarına ektiği özgürlük tohumlarının kökünü kazımak isteyen Türk devleti, 1980 12 Eylül askeri cuntasıyla birlikte PKK hareketine karşı şiddetli bir saldırı yürüttü. PKK kayıplar verip yıpranma yaşasa da, Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan'ın çabaları ve Diyarbakır zindan direnişinin etkileri temelinde 1984 15 Ağustos diriliş hamlesini başlattı. Kürt halk önderinin ideolojik politik öncülüğünün çalışmaları '90'lı yıllarda diriliş devrimi olan serhildanları ortaya çıkardı. Serhildanlar demokratik Kürt halk gerçekliğinin ortaya çıkması anlamına geliyordu.

PKK'nin öncülük ettiği bu mücadele yılları yalnız Kuzey Kürdistan'da değil, Güneybatı, Güney, Doğu Kürdistan ve yurtdışında milyonlarca Kürt'ü ideolojik, siyasi etkisi altına aldı. Artık Kürt siyasi yaşamına damgasını vuran PKK'dir. Bu siyasi gücüyle Ortadoğu'nun siyasi dengelerinde yer alan ve diğer halkları etkileyen bir güce ulaşmıştır.

Kürt halk önderi özellikle '93 yılından itibaren ortaya çıkan Kürt demokratik gücü temelinde, Kürt sorununda demokratik çözüm arayışına girmiştir. Ne var ki, PKK'nin içinde gelişmeleri sabote eden çetecilikle, Türkiye'de PKK karşıtlığı temelinde yaşayan çetecilik demokratik çözüm imkanını getirecek bir süreci tıkanıklığa uğrattılar. Kürt Halk Önderi '98 yılında demokratik çözüm için yeni bir hamle başlatmak istediye de, önceden planlanan uluslararası komployla İmralı'da esaret altına alındı.

Kürt Halk Önderi'nin İmralı'daki esareti, PKK ve Kürdistan özgürlük hareketi açısından yeni bir doğuş oldu. Bu yıllar aynı zamanda uluslararası konplonun nihai amacını boşa çıkaracak olan PKK'nin yeniden yapılanması süreci haline getirildi.

Bilimsel, sosyalist ideoloji temelinde örgütlenen PKK doğduğu yıllardaki sosyalist düşüncenin eksikliklerini ve yanlışlıklarını taşıyordu. Kürt Halk Önderi otuz yıllık mücadele deneyiminden çıkardığı sonuçlar temelinde ulaştığı rafine düşüncelerle, bu yanlışlıklardan arınmış yeni ve gelişmiş çözümlerler ışığında yeniden yapılanmış bir PKK'nin '70'li yıllardaki gibi ideolojik kurucusu oldu.

Kürt Halk Önderinin bilimsel demokratik sosyalist ideolojisi halkların, sınıflı toplum paradigması dışına çıkma çizgisidir. Cinsiyet özgürlükçü ekolojik demokratik toplum paradigması bu çizginin yaşamsallaşmasıdır. Son 200 yılda halklar ve emekçiler adına yola çıkan sosyalist hareketler, ulusal kurtuluş güçleri ve sosyal demokratlar hakim kapitalist sistemin mezhebi olmaktan kurtulamamışlardır. Yeniden yapılanan PKK, cinsiyet özgürlükçü ekolojik demokratik toplum paradigmasıyla bu kaderi tersine çevirerek, halkların özgürlükçü sistemini, hakim sistemle ilişki çelişki diyalektiği içinde kurmaya yönelecektir. PKK'nin bilimsel demokratik sosyalist ideolojisi ezilen, sömürülen tüm halkların özgürlük ve demokrasi ideolojisidir. Dolayısıyla PKK, yalnız Kürt halkının ve Ortadoğu halklarının değil, tüm dünya halklarının en demokratik özgürlükçü gücüdür.

PKK'nin yeniden yapılanması Kürt halkının özgürlüğünü yakınlaştıracaktır

PKK'nin yeniden yapılanarak kuruluşu yalnızca Kürt halkının özgürlük ve demokrasi sorununu

çözmeye yönelik bir ideolojik politik müdahale değildir. En az bunun kadar kaos aralığına girmiş sınıflı toplum sisteminin bugünkü temsilcisi kapitalist sistemin sorunlarına ve çok boyutlu sorunların girdabından kurtulamayan Ortadoğu çıkmazına da müdahaledir. Bunu yaparken birinci derecede çözümünden sorumlu olduğu Kürt sorunundan başlayarak çözümleyici gücünü Ortadoğu'ya ve tüm insanlığa doğru yayacaktır. Kürt sorununun demokratik konfederal örgütlenme ve bunun eylemsel çizgisiyle çözümü, Ortadoğu demokratikleşmesinin anahtarı rolünü oynayacaktır.

PKK'nin '70'lerde kuruluşu Kürt halkı için bir hamle olurken, bugünkü yeniden yapılanması Ortadoğu'daki ideolojik ve siyasi çıkmazlara ve insanlığın karmaşık sorunlarına karşı çözümleyici hamle olma özelliğini de taşımaktadır.

Kürt Halk Önderi'nin yenilenen ve gelişen ideolojisi temelinde yeniden yapılanan PKK, bugün başta Kürt sorunu olmak üzere bölge ve dünya sorunlarına cevap olma açısından en hazırlıklı güç durumundadır. Yerel, bölgesel ve uluslararası hiçbir ideolojik ve siyasi güç, bu sorunlara bu düzeyde çözümleyici bir hazırlık içinde değildir. Bu durum PKK'nin tüm bu sorunlarda inisiyatif kazanması ve etkin olmasına imkan vermektedir.

PKK'nin, kökleri en fazla da Kürdistan ve Ortadoğu'nun derinliklerinde olan komünal demokratik değerlerin özgürlükçü yanlarıyla bütünleşerek, kendine bir kim-

lik ve kültür kazanması bu inisiyatifli koma ve başarılı olma şansını vermektedir. PKK'nin dayandığı zemininin çok güçlü Kürt demokratik gücü olması da bu şansının maddi temelidir. Bu maddi temel, örgütlülükle birleştiğinde Kürt Halk Önderi'nin yönlendirici gücü ile her türlü başarı mutlaka kazanılacaktır.

Yeniden yapılanma Kongresi'nin 28 Mart'ta başlayıp 4 Nisan'da tamamlanması, PKK'nin devrimci ruhunu, demokratik özünü, özgürlük bilincini ve mücadele kararlılığını anlatmaktadır. PKK bu ruhla her zaman örgütlenme ve mücadeleyi geliştirmenin partisi olma onurunu ve sorumluluğunu taşıyacaktır.

Kürt Halk Önderi, PKK'nin yeniden yapılandırma süreci olan İmralı mekan ve zamanını kendisi açısından üçüncü doğuş olarak ifade etmiştir. Bu doğuş PKK içinse, ikinci resmi doğuştur. PKK'nin yeniden yapılanması Kürt Halk Önderi'nin üçüncü doğuşunun tüm özelliklerini kendine yedirerek gerçek kimliğini bulacaktır. Yeniden yapılanmada bu doğuşun ruhu ideolojik olarak gerçekleşmiştir. Et ve kemiğe bürünmesi ise, örgütlenmeye ve mücadeleye öncülük etmesiyle sağlanacaktır.

PKK'nin yeniden yapılanması aynı zamanda iletişim ve bilişim çağı olan 21. yüzyıldaki ideolojik saldırılara da en etkili cevap niteliğindedir. Sömürücü, basıkıcı ve inkarçı güçler karşısında on yıllarca nasıl yenilmez armada olduysa, bundan sonrada bu rolü oynayacaktır. PKK'nin yeniden yapılanmasının sözünün edildiği ilk günden itibaren, bu yeniden yapılanmaya saldırıların yapılması, kuşuklar ve kaygılar uyandırılması bu niteliğinden ileri gelmektedir. Çünkü Kürt halkı karşıtları ve sınıflı toplum zihniyet sahipleri, halkların en büyük gücü ve savunma mekanizmasının böyle bir ideolojik öncü örgüt olduğunu çok iyi bilmektedirler. Dolayısıyla yeniden yapılanma ile birlikte Kürt özgürlük hareketinin içten ve dıştan gelen taşıyıcı saldırılara karşı gücü artacak ve bunun sonuçları mücadelenin tüm alanlarında kendini olumlu bir biçimde ortaya koyacaktır.

PKK'nin yeniden yapılanması Önderliğimizin ideolojik gücünün maddileşmesi, şehitlerimizin özlemlerinin gerçekleşmesi ve halkımızın umutlarının pratikleşmesinin yönlendiricisi, gözeticisi ve güvencesi olacaktır.

PKK'nin yeniden yapılanması Kürt halkının özgürlüğünü yakınlaştıracaktır. Özgürlük hareketimizin bu yeni doğuşu konfederal demokratik örgütlenmeyi hızlandırma ve demokrasiyi kazanma eylemleri artırılarak kutlanmalıdır. Nisan ayının tamamı 6 Mayıs'a kadar PKK'nin yeniden yapılanmasını kutlayan eylemlerle geçmelidir.

PKK'nin yeniden yapılanması Kürt halkına ve insanlığı kutlu olsun.

– Yaşasın Reber APO !

– Yaşasın PKK!

Yaşasın Bilimsel Demokratik Sosyalizm

Yaşasın Cinsiyet Özgürlükçü Ekolojik Demokratik Toplum!

Yaşasın Halkların Özgür ve Demokratik Yaşam Örgütlenmesi Demokratik Konfederalizm!

Yaşasın Halkların Kardeşliği ve Özgür Demokratik Birliği

KONGRA GEL Bilim Sanat Komitesi Üyesi Mustafa Karasu ile demokratik konfederalizm üzerine yaptığımız röportajı yayımlıyoruz

Demokratik konfederalizm devletsiz özgürlükçü ve demokratik yaşamdır

Serxwebun: *Demokratik konfederalizm ile demokratik cumhuriyet arasında nasıl bir bağ var? Hangisinin daha fazla uygulanabilir niteliği vardır?*

Mustafa Karasu: Demokratik cumhuriyet ile demokratik konfederalizm birbirini dışlayan değil, aksine birbirile örtüşen ve birbirini bütünleyen niteliğe sahiptir.

Demokratik cumhuriyet daha çok devletin niteliğini tanımlar. Devletin demokrasiye duyarlı ya da şimdikiye kadar kullanılan biçimiyle devletin demokratik olmasına demokratik cumhuriyet denilir. Cumhuriyetin demokratikleşmesi "Demokratik Cumhuriyet" olarak tanımlanıyor.

Türkiye cumhuriyeti '20'lerde kuruldu. 20. yüzyılın başında uluslar ve devletler için bağımsızlık ve ulusal devleti kurmak ve korumak öncelikli bir tercihti. Demokratikleşme bugünkü gibi öncelikler içinde bulunan bir konu değildi. Bu durum Türkiye için de geçerlidir. Özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılma sürecinde kurulan Türkiye açısından da belirli bir toprak parçası üzerinde bir devleti kurmak esas amaçtı. Bu nedenle kurulan cumhuriyet başka nedenlerle birlikte demokratik içeriği eksik olan bir nitelik taşıdı.

On yıllardır bu cumhuriyetin demokratikleşmesi için bir çok toplumsal kesim mücadele verdi. '46'lardan beri bir demokratikleşme sürecinin yaşandığı söylenir. '60'lı yıllardan sonra emekçiler ve gençlik demokratikleşme talebiyle onlarca yıl mücadele etti. Daha sonra Kürt halkı bu demokratikleşme talebini her toplumsal kesimden daha fazla istedi, dillendirdi. Bunun için yoğun mücadele verdi. 20. yüzyıl sonu ve 21. yüzyılın başında demokrasi isteğinin tüm dünyada artması da Türkiye'de demokratikleşme eğilimlerini dıştan etkileyen bir faktör oldu. Zaten Türkiye'de böyle bir demokratikleşme birikimi ve ortamı mevcuttur.

1999 yılında, Kürt özgürlük hareketi en fazla demokrasiyi isteyen güç olarak, Türkiye'nin tüm sorunlarına cevap olacak demokratik cumhuriyet talebini daha açık dillendirdi. Böylece Kürt sorununun sınırlara dokunmadan demokratikleşme ile çözülebileceği vurgulandı. Bu söylem olumlu bir yanıkı buldu. Ne var ki inkarcı anlayış, demokratikleşmeden Kürtler yararlanır, diye demokratik cumhuriyetin gerçekleşmesinin önünde engel oldu. Gerçekleşme imkanı ve fırsatı olan böyle bir gelişme ortaya çıkmadı.

Cumhuriyet, Türkiye devletinin meşruiyet kaynağının ne olduğunu ifade ediyor. Buna klasik olarak egemenliğin kaynağının ne olduğuna verilen cevap da denilebilir. Yani egemenliğin kaynağı bir hanedan, aşiret ya da herhangi bir toplumsal form değildir. Doğuştan veya önceden devletin sahibinin belli olmadığı sistemlere cumhuriyet denir. Egemenliğin kaynağı biçimsel olarak tamamen halk ya da ulustur.

Demokratiklik ise bu cumhuriyetin nasıl yönetildiği ve örgütlendiğini açıklar. Cumhuriyetler demokrasi ile yönetiliyorsa ona demokratik cumhuriyet denir. Fransa, Almanya cumhuriyettir, aynı zamanda belirli demokrasi olan ülkelerdir. Dolayısıyla bu ülkeler demokratik cumhuriyettir. Pakistan ve Mısır da cumhuriyettir, ama demokratik değildir. İsveç, Norveç ve İspanya cumhuriyet değildir, ama kendi ölçülerinde demokratiktirler. Türkiye cumhuriyettir, ama tam demokratik değildir. Irak '58 yılından itibaren cumhuriyetti. Bugün de cumhuriyettir. Şimdi demokratikleşme sürecinde olduğu söyleniyor. Eğer demokratikleşirse

Irak'a demokratik cumhuriyet denilebilir.

Demokratik cumhuriyetlerin tek biçimi yoktur. Demokratikleşmede tek model yoktur. Her ülke de kendi koşullarına göre demokratikleşiyor. Kimi cumhuriyetler demokratikleşmelerini üniter yapıda, kimi federal ya da özerk cumhuriyetler biçimde gerçekleştiriyor.

Bizim ifade ettiğimiz demokratik cumhuriyet önerisinde federasyon ya da özerklik talebi yoktur. Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde demokratik cumhuriyeti yaratma çağrısı vardır. Kürt kimliğini tanıması, Kürt dilinin, eğitiminin, öğretiminin ve Kürt kültürünün serbestliği temelinde bu çözümün gerçekleşebileceği özellikle vurgulandı.

Demokratik cumhuriyet tercihimiz ve talebimizle demokratik konfederalizm sistemi arasında bir aykırılık yoktur. Bu iki olgu birbirini dışlamaz. Yine demokratik cumhuriyet esas alınıyor. Türkiye sınırları hiçbir biçimde sorun yapılmıyor. Demokratik konfederalizmle demokrasinin derinleştiği ve yaygınlaştığı bir yapılanmadan söz ediliyor. Daha çok da toplumun demokratik örgütlenmesinin tabana dayalı olarak geliştirilmesi isteniyor.

Demokratikleşme halkın yönetime katılması ve kendi yaşam biçimine karar vermesiye, demokratik konfederalizm demokrasinin derinleştirilmesi ve geliştirilmesi olmaktadır. Demokrasinin derinleştirilmesi ve geliştirilmesinin de demokratik cumhuriyetle çelişen hiçbir yanı olamaz.

Türkiye içinde iki devletin konfederal sistem kurması söz konusu değildir. Devlete ve devletçi zihniyete karşı olan hareketimizin böyle bir yaklaşımı olamaz ve yoktur. "Devletimiz olsun, bu da Türkiye ile konfederal ilişki içine girsin" demiyoruz. Kürt Halk Önderliği, Kürt halkının çeşitli sosyal kesimlerinin kendilerini örgütleyip, aralarında konfederal bir ilişki kurmaları istemektedir. Böylece toplumsal kesimlerin demokratik iradelerini en iyi biçimde ortaya çıkarmaları ve temsil edilmeleri amaçlanmaktadır. Örneğin kadın, gençlik, emekçiler ve dinsel etnik azınlıklar yerelden başlamak üzere konfederal biçimde örgütlenecekler. Bunlar da kendi aralarında konfederal bir sistem kuracaklardır. Böylece tüm toplumsal kesimlerin demokratik iradelerini en iyi biçimde ortaya koydukları bir konfederal sistem ortaya çıkacaktır.

Kürt halkı kendisini böyle bir örgütlenmeye kavuşturarak, devletin ilgilendiği sahaların ve konuların azalmasını sağlayacaktır. Devleti reddetmeyen, ama küçülmesini düşünen siyaset felsefesinin pratikleşmesi bu temelde gerçekleşecektir. Öte yandan Kürt halkı ortaya çıkardığı demokratik gücüyle devletin ilgisiz kaldığı ya da engel koyduğu alanlarda da faaliyet yürüterek, sosyal, kültürel, ekonomik ihtiyaçları karşılamaya çalışacaktır. Bu yalnız Kürt halkı için değil, tüm Türkiye halkı için istenmektedir. Yalnız Diyarbakır, Van, Dersim değil, Trabzon, Antalya, Konya, Edirne ve Zonguldak'ın da böyle bir demokratik örgütlenme içinde olması arzulanmaktadır. Bu örgütlenmede veri alınan Kürtler, Türkler ya da herhangi bir sınıf değildir. Ancak demokratik örgütlenme ve demokrasi sorunları en fazla Kürtler için söz konusu olduğundan, buradan başlayarak halkın öz iradesi ve gücünün etkin kılınacağı bir sistem hedeflenmektedir.

Devleti reddetme ve sınırları değiştirme demokratik konfederalizmin gündemi içinde olan konular değildir. Aksine mevcut devleti reddederek ayrı bir devletleş-

me ve sınırları tartışma konusu yapma, demokratik konfederalizmin siyaset felsefesine ve demokratik anlayışına terstir.

Demokratik konfederalizmi ayrı bir devlet kurma gibi lanse edenler sorunu bilinçli olarak çarpıtmak isteyenlerdir. Bunlar Kürt sorununu hiçbir biçimde çözmek istemeyen inkarcılar ya da halkın demokratik gücünü esas almayan üst tabaka demokrasicileridir.

Bazıları "Apo federasyona bile razı olmuyor, konfederasyon istiyor" diyerek şovenizmi kışkırtmak istiyorlar. Buna vereceğimiz cevap, "Kürt Halk Önderi Türkiye'de bir federasyon ve özerklik istemiyor, Kürt sorununun dil, kimlik ve kültür özgürlüğü temelinde çözümlenmesini hedefliyor" biçiminde olacaktır. Herkes nasıl bir çözüm istediğimizi biliyor. Çarpıtılması bilinçlidir. Kürt milliyetçiliği, Apo ve KONGRA GEL'i devlet istemediği için suçluyor; inkarcılık ise demokratik konfederalizmi devlet isteme olarak ele alıp, inkarcılıklarına çeşitli çevrelerden destek bulmaya çalışıyor. İki tarafın eleştirileri de doğru değildir. Kürt özgürlük hareketi Kürt halkının özgürlük ve demokrasisinden vazgeçmediği gibi, şöyle ya da böyle bir devletimiz olsun da demiyor.

Demokratik cumhuriyet daha uygulanabilir, demokratik konfederalizm uygulanamaz denilemez. Böyle yaklaşmak ikisini karşı karşıya koymaktır. Demokratik konfederalizmin pratikleştiği cumhuriyet demokratik cumhuriyet haline gelir.

Demokratik konfederal örgütlenme, Kürt halkının sosyal, ekonomik ve kültürel alanda birçok faaliyetin bizzat kendisi tarafından yapılmasına imkan verir. Bu yapılanma ile Kürt halkının bu alanlardaki potansiyelleri açığa çıkarılır ve yaşam-sallaştırılır. Kürt halkının bu demokratikleşme düzeyi ve ortaya çıkardığı enerji Kürt sorununun çözümünü yakınlaştırması açısından büyük rol oynar.

– *Demokratik konfederalizm devletli yaşamdan devletsiz hale geçişin projesi olarak da sunuluyor. Ancak isim, sınırlar ve bayrağın olması bu öneriyi tartışmalı hale getiriyor mu? Bunlar ulus devletin simgesi olan şeyler değil midir? Hedeflenen amaç ile sunulan proje biçimi tezat mıdır? Koma Komelên Kurdistan ismi ve bayrak nasıl anlam taşıyor?*

– Bu sorular Kürt inkarcılığının olup olmadığı koşullara göre farklı ele alınabilir. İnkarcı zihniyetin kalktığı koşullarda, Kürt halkının demokratik örgütlenmesi hiçbir sorun yaratmayacağı gibi, Türk halkıyla daha sıkı bir ilişkiye yol açacağından, demokratik birlikten rahatsız olmayan çevreler tarafından olumlu karşılanır ve teşvik edilir. Kürt halkının demokratik konfederal örgütlenmesine Marmara bölgesindeki halkın demokratik örgütlenmesine verilen tepkiden farklı tepki verilmez.

Demokratik konfederal örgütlenme Türkiye'yi sınırlar değişmeden demokratik temelde Kürt sorunuyla çözüm bulmaya hem teşvik eder, hem ikna eder. Kürt halkının konfederal örgütlenmesi olan Koma Komelên Kurdistan "bir devletim olsun" zihniyetini ortadan kaldıran ve Türkiye'nin demokratikleşmesine güç vermek isteyen bir anlayışın ürünüdür. Çatışmaların ve bölünmelerin önünün böyle alınabileceğini ortaya koyma projesidir. Bu projedeki temel kaygılardan biri de Türkiye'yi demokratikleşmede adım atmaya teşvik etmektir. Koma Komelên Kurdistan ismindeki Kurdistan bir siyasi sınır belirleme değildir. Kürt halkının yaşadığı coğrafyada kendi demokratik örgütlenmesini yaratmasına verilen addır.

Artık evrensel olarak toplumsal kesimlerin ve bireylerin demokratik örgütlenme içine girmeleri hiçbir biçimde suç olarak kabul görmemektedir. Dolayısıyla Türkiye demokratik olduğunu söylüyorsa böyle bir ör-

gütlenmeyi herhangi biçimde bir suç kategorisi içine sokamaz. Kürt özgürlük hareketi, sınırları siyasi bir sorun yapmıyor ve gündemine almıyorsa Kürt halkının yaşadığı toprakları Kürdistan olarak ifade etmek hiç kimseyi rahatsız etmemelidir.

Koma Komelên Kurdistan'ın sınır sorunu yarattığını söylemek yanlıştır. Kürtlerin yaşadığı coğrafyada devlet diye bir kavramı düşünmeden, kendilerini Türkiye siyasi sınırları içinde demokratik biçimde örgütlemeleri sınır sorununu ortaya çıkarmaz. Aksine sınır konusunda çok hassas olanları rahatlatır. Kürt halkının Kürt sorununu sınırlar değişmeden çözmeye yönlü bu tür girişimleri Türk halkı ile demokratik birlik içinde yaşamak istediğinin kanıtıdır.

Demokratik konfederalizm bayrağı bir devlet bayrağı değildir. Demokrasi ve özgürlüğü simgeleyen bir bayraktır. Bayraktan öte amaçladığı yaşam projesinin içeriğini veren bir sembol olarak değerlendirmek daha doğrudur. Her parti kendi ideolojisi ve programı doğrultusunda bir bayrak belirler. Demokratik konfederalizm bayrağı da böyledir. Ulus devlet özlemi bayrağı değildir. Devletsizlik bayrağıdır. Devletin özgürlük ve demokrasiyi sınırlama niteliğine karşı demokrasi ve özgürlük bayrağıdır. Devletsizliğe vurgu yapmanın bayrağıdır. 'Bayrakları yalnızca devletler kullanır ya da bayrak kullanmak devlet istemektir' yargısı yanlıştır.

Kürt Halk Önderi teorik çözümlemelerinde devlet ve iktidar istemenin özgürlük savaşçılarının hedefi olmaması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu nedenle devlet yıkamayla, devlet kurmayla özgürlük kazanılamayacağını bütün tarihi didik didik ederek ortaya koymuştur. Teorik tezlerinin esasını devlet+demokrasiye dayandırmaktadır. Bu tez devleti yıkarak değil, devletin yanında, halkın kendi demokrasisini kurarak özgürlüklerin gelişeceğini izah eder. Demokratik konfederalizm devlet+demokrasi formülü-

“Demokratik konfederalizm bayrağı bir devlet bayrağı değildir. Demokrasi ve özgürlüğü simgeleyen bir bayraktır. Bayraktan öte amaçladığı yaşam projesinin içeriğini veren bir sembol olarak değerlendirmek daha doğrudur. Her parti kendi ideolojisi ve programı doğrultusunda bir bayrak belirler. Demokratik konfederalizm bayrağı da böyledir.

Ulus devlet özlemi bayrağı değildir. Devletsizlik bayrağıdır.”

“Konfederalizm muğlak değildir. Devletlerin, federe devletlerin konfederal birlik kurmasıyla karıştırılanlar vardır. Çünkü tarihte toplumsal kesimlerin ve halkların konfederal ilişkisinin önemli yer teşkil ettiğini bilmemektedirler. Muğlaklıktan çok konfederalizmi sadece devlet birliği sananların cehaleti söz konusudur. Tarih içinde devlet olmayan, devletsiz konfederal ilişkilerin konfederal devletlerden daha fazla olduğu bilinmiyor. Nedeni de kapitalizmle birlikte ortaya çıkan ulus devlet ve milliyetçilik eksenli düşünme biçimidir.”

nün demokrasi tarafıdır.

Demokratik konfederalizmin bir bayrakla ilan edilmesi, bu proje konusundaki iddianın düzeyini göstermektedir. Demokratik konfederalizm devletçi zihniyete karşı alternatif bir projedir. Dolayısıyla konfederalizm kavramı ve bayraktan bir devlet niyeti çıkarmak zorlama bir değerlendirmedir.

Demokratik konfederalizm ilanı ve bunun bir bayrakla ifade edilmesi, hareketimizin Türkiye sınırları içinde Kürt sorununa demokratik çözüm bulma yaklaşımında kuşku yaratmaz. Kuşkusuz inkarcı çevreler bu tür şeyleri kullanabilirler. Demokratik konfederalizm devletten istenen bir talep değildir. Devletten beklenen halkın bu demokratik örgütlenmesine engel olmamasıdır. Bu demokratik örgütlenme tabii ki Kürt sorununun çözümünü isteyecek ve dayatacak. Demokratik konfederal örgütlenmenin çözeceği en temel problemlerden biri çözüm bekleyen bu sorun olacaktır.

Kürt sorununu çözmek isteyen bir irade çıktığı taktirde görülecektir ki Kürt demokratik hareketi en makul bir çözüm istemektedir. Bu nedenle yapılan spekülasyonlar yersizdir. İnkarcı sistem Kürt iradesi olan Kürt Halk Önderi ve hareketini etkisizleştirmek ve tasfiye etmek istediği için demokratik konfederalizmi kendine göre yorumluyor. Ancak devletin Kürt sorunu ile ilgilenen çevreleri, bayrak ve konfederasyon kavramının sınır ve devletle ilgili dile getirilmediğini çok iyi bilmektedir.

– *Demokratik konfederalizmin gerçekleşme şansının olmadığı, devlet sınırlarını aşan bir niteliği olduğundan çatışma yaratabileceği ve hukuksal zemininin olmadığı ifade ediliyor. Hukuksal zemini nedir? Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan'ın 3 hukuka bağlı olunacağı sözü nasıl yaşam bulabilir?*

– Bir daha vurgulamalıyız ki, demokratik konfederalizm esas olarak devletten beklenen ve istenen bir sistem değildir. Kürt demokratik hareketinin bu projeyi gerçekleştirme performansına bağlı olarak ne kadar pratikleşeceği gündeme gelecektir. Bu örgütlenme esas olarak hukuksal bir sorun yaşamaz. Ancak bu proje inkarcılığa karşı bir mücadele içinde olacağından mevcut sistemle bir çekişme ve çatışma gündeme gelebilir. Ancak devletin üniter olmasıyla ve bunun hukukuyla çatışmaya girecek bir pratikleşme değildir.

Profesör Baskın Oran'ın 'Hukuksal temeli yoktur. Anayasa bilinmiyor' biçimindeki itirazları doğru değildir. Bu proje demokratik olmayan zihniyetle çatışır, ancak demokratik niteliği olan bir üniter anayasa ile çatışmadan pratikleşebilir.

Her demokratik hareketin istediği gibi Kürt demokratik hareketi de devletin siyasi sisteminde demokratikleşme ve değişiklikler istemektedir. Bu ayrı bir konudur. Ancak demokratik konfederalizm bu değişikliklerden bağımsız olarak bugünkü yasaların pozitif yorumlanması durumunda bile kısmi bir pratikleşme yaşayabilir. Ege bölgesinde böyle bir örgütlenmeye fazla engel olacak bir yasal neden yoktur. Kürdistan'da uygulanma düzeyi ise inkarcı zihniyetin engellenmesi ile önenebilir. İnkarcı zihniyet demokratik konfederalizmi Koma Komalên Kurdistan biçiminde tanımlanmasına dayanarak engelleyebilir. Burada pratikleşmeyi engelleyen Kürdistan kavramı değil, Kürt'ü inkar eden zihniyettir.

Demokratik konfederalizmin beklediği; kendisi üniter devlete bir karşı koyuş içine girmezken, üniter devletin de Kürt inkarcılığından vazgeçerek halkın kendi demokratik örgütlenmesine engel olmamasıdır.

Hele hele Avrupa hukuku ile demokratik

konfederalizm hiçbir biçimde çatışmaz. Şu anda AB yasalarıyla çatışan Türkiye'nin yasaları ve zihniyetidir. Avrupa hukuku ve Kopenhag Kriterleri'nin uygulandığı bir Türkiye'de demokratik konfederalizm hiçbir sorun yaşamaz.

Kürt halkı ayrı bir devlet kurmuyor. Ben devletimi kuracağım, Türkiye devleti de bunu tanısin demiyor. Bu nedenle ciddi bir anayasal sorun yaşanmaz. Anayasada demokratikleşmenin önünü açacak değişiklikler olmalıdır. Kürt, Kürdistan kavramlarının kullanılması yasak olmaktan çıkmalıdır. Herhangi bir kurum, dernek Kürt ve Kürdistan kavramını kullanabilmelidir. Bu yasalara karşı çıkmadan demokratik olmaz. Demokraside böyle yasaklar olamaz.

Kürt Halk Önderi milliyetçiliğe karşıdır. Kürt özgürlük hareketi milliyetçi yaklaşım ve çözümleri doğru bulmuyor. Ancak bir halkın adını ve yaşadığı coğrafyayı belirtmek milli-

sürecinde sorunu çözme arasında nitelik bir fark yoktur. Kürt sorunu yine demokratikleşme içinde çözülecek bir sorun olarak görülmeye devam edilmektedir.

Demokratik konfederalizmde devletin el atmadığı ya da çözmediği bazı sorunlar bu örgütlenmeye bırakılıyor. Örneğin, devletin ilgi göstermediği, hatta engellediği ortamda Kürt tarihini ve kültürünü araştırmayı bu örgütlenme yapabilir. Yine devletin yapmadığı ekonomik yatırımlar Kürtlerin ekonomik gücü açığa çıkarılarak yapılabilir. Tabii ki devletin demokratikleşme ve barış çerçevesinde yapacağı şeyler vardır ve yapması gerekmektedir.

Kürtler, demokratik konfederalizm olan Koma Komalên Kurdistan'da kendilerini asli unsur görmeye devam edecektir. Kürtler kendileri için bir federasyon veya ayrı bir coğrafi yönetim istemiyor. Türkiye devleti içinde böyle bir ilişki öngörmüyor. Ken-

yetçilik olarak değerlendirilemez. Kürt Halk Önderi ve Özgürlük hareketi inkarcılığı reddediyor, Kürtlerin dil, kültür, kimlik, özgürlüğünü istiyor, Kürt halkını örgütliyor, denilerek milliyetçilikle suçlanamaz.

Demokratik konfederalizm, milliyetçi ve devletçi çözümlere karşı alternatif olan ve sınırlar değişmeden halkların kardeşliği ve demokratik birliğini esas alan bir çözümdür. Devletin üniter olmasını da bir sorun görmemektedir. Devletin resmi dilinin Türkçe olmasına da itirazı yoktur.

– *Bazı çevreler tarafından konfederalizm muğlak bulunuyor ve yorumlanıyor. Kürtlerin asli unsur olma ve kendi ulusal kültürel haklarını talep etmesi ile konfederalizm projesi birbirinden ayrı şeyler midir? Bu iki olgu birbiriyle nasıl bir bağ içindedir?*

– Konfederalizm muğlak değildir. Devletlerin, federe devletlerin konfederal birlik kurmasıyla karıştırılanlar vardır. Çünkü tarihte toplumsal kesimlerin ve halkların konfederal ilişkisinin önemli yer teşkil ettiğini bilmemektedirler. Muğlaklıktan çok konfederalizmi sadece devlet birliği sananların cehaleti söz konusudur. Tarih içinde devlet olmayan, devletsiz konfederal ilişkilerin konfederal devletlerden daha fazla olduğu bilinmiyor. Nedeni de kapitalizmle birlikte ortaya çıkan ulus devlet ve milliyetçilik eksenli düşünme biçimidir.

Daha önce demokratik cumhuriyet temelinde Kürt sorununu çözme ile bugünkü demokratik konfederalizmin örgütlenme

mokratik konfederalizmin önüne engel koyamazlar. Burada devletle bir anlaşma söz konusu değildir. Eğer ilgili devletler Kürtlerin ayrılık değil birleşme eğilimi içinde olmasını istiyorlarsa, Kürt halkının kendini örgütlemesine, ifade etmesine engel koymazlar. Böyle bir örgütlenme Kürt halkının demokratik hakkıdır. Devletler de demokratik ortamda barış ve istikrar istiyorsa, Kürt halkının bu tür örgütlenmesini eski zihniyette olduğu gibi sorun yapmamalıdır.

Devletten beklentiden çok demokratik duyarlılık isteniyor. Kürt halkının kendini her alanda örgütlemesi Türkiye'yi bölmez, aksine güçlendirir. Kürt halkının örgütlenmesine engel olmak, bölücü yaklaşım olur, ayrılık eğilimini güçlendirir. Türkiye artık Kürtleri gerektiğinde tokat vurulup, yerine oturtulacak bir halk olarak görmemelidir. Türkiye'nin asli bir halkı olarak yaklaşırsa, Türkiye açısından da yeni bir tarih başlar. Özcesi Türkiye'den beklenen; Kürtlere kuşkucu yaklaşımın bırakılması, Kürtlerin de bir halk olarak özgünlüğünü ve farklılığını kabul etmesidir.

Kürt özgürlük hareketi devlet engellese de meşru demokratik örgütlenme hakkını sonuna kadar kullanacaktır. 'Devlet engelleme çıkartıyor' diyerek bu hedefinden vazgeçmeyecektir. Engellemede ısrar, çatışma ve çekişmeyi ortaya çıkarır.

Demokratik konfederal örgütlenme öz-

bir zorunluluk değildir. Ne var ki, burjuvazi kendi gelişimini devlet sınırları içinde gördüğünden ulus devlet teorisini kutsallaştırmış ve fetiş haline getirmiştir. Tarihte ulus devlet anlayışı kadar halkları birbirine karşı getiren, kültürler arası ilişkileri bu kadar sınırlayan bir anlayış ve dönem yoktur. Sınırların bu düzeyde katı hale geldiği bir dönem hiç olmadı. Bu dönem aslında tarihsel olarak geçici arazi bir durumdur.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkının devlet kurma olarak ele alınması da burjuvazinin siyasal ve sosyal bilimi kendi çıkarına göre değerlendirmesinin sonucudur. Siyasal ve sosyal bilimde burjuvazinin hakimiyeti ulusların kaderini tayin hakkı konusunda da etkili olmuştur. Bu nedenle devrimciler ve ulusal kurtuluşçuların tümü burjuvazinin bu anlayışını, bu teze kendi renklerini vererek savunmuşlardır.

Kürt Halk Önderi '99 yılındaki İmralı Savunmaları ve daha sonraki görüşme notlarında her ulusa bir devlet anlayışını doğru bulmamıştır. Özgürlük ve demokrasinin devlet kurmayla özdeş görülmesini eleştirmiştir.

Bir halk kendi kimliğini, kültürünü, dilini özgürce geliştiriyorsa; demokratik bir yaşam içinde sosyal, ekonomik ve kültürel çalışmalarını yapabiliyorsa orada devlet olmasa da kendi kaderini ele alma vardır. Devlet kurmayla bir toplum kendi kaderini ele alamaz. Devlet tüm topluma özdeş değildir. Devlet, toplumun üst tabakası ya da kaymak tabakasının kendi çıkarlarını korumaya almasıdır.

Demokratik konfederalizm, devletsiz ve özgürlükçü demokratik bir yaşam öngördüğünden tamamıyla kendi kaderini ele alma, yani kendi iradesiyle yaşamını düzenleme olarak görülmelidir. Demokrasi her türlü özgürlüklerin geliştiği vaha ve çerçevedir. Dolayısıyla her türlü özgürlüğün güvencesi ve irade olmanın yolu demokratikleşmede görülmez. Ulusların kaderini tayin hakkından maksat halkların iradeleri ve özgür yaşamı ise bunun esas olarak devletten değil, demokrasiden geçeceği açıktır. Dolayısıyla Kürt halkının demokratik konfederal örgütlenmesi ve Türkiye'de demokratikleşmeyi amaçlaması gerçek anlamda kaderini tayin etme ve iradeye sahip olmanın en sağlam güvencesi ve uzun vadeli yoludur.

Kürtler açısından bir devletim olsun anlayışı yerine, içinde yaşadıkları ülkede demokrasi temelinde bütün özgürlüklerini yaşama imkanı bulmak; parçalar arasında ise sınırları engel görmeden ekonomik, sosyal ve kültürel ilişki içinde olmak, ulusların kendi kaderini tayin hakkının bugünkü en doğru yorumudur. Giderek sınırların daha gevşek ve geçiren bir hale gelmesi, Kürtler arası böyle bir ilişkiye imkan verecektir. Tüm parçaların birleşmesi bir devlet olması hem doğru değildir hem de gerçekçi değildir. Aksine devlet olmadan parçalar arası gevşek ilişki, Kürtlerin her konuda gelişmesi açısından daha fazla imkan sunacaktır.

Kürtler bugün Türkiye, İran, Suriye ve Irak'ın başta metropoller olmak üzere her alana yayılmıştır. Bu nedenle sınırları belli bir ulus devlet yerine, mevcut ülkelerde demokratik çözüme ulaşmaları ve devletler arası sınırların geçiren hale getirilmesi, izlenmesi gereken doğru politika olacaktır.

Söz konusu devletler de Kürtlerin birbirleri ile ilişkilerine engel çıkarmayan bir yaklaşım gösterirse, Kürtlerde varolan bizim de bir devletimiz olsun anlayışı değişerek, demokratik birlik çözümü, tüm Kürtlerin sahip olduğu çözüm –yani kendi kaderini tayin etmenin bu biçimi– tercih edilecektir.

Kürt özgürlük hareketinin bugün de, yarın da tercihi bu olacaktır. Demokratik konfederalizm projesi pratikleştikçe milliyetçi eğilim giderek gerileyecek, halkçı, özgürlükçü demokratik çözüm çizgisi hakim olacaktır.

“Devletten beklentiden çok demokratik duyarlılık isteniyor. Kürt halkının kendini her alanda örgütlemesi Türkiye'yi bölmez, aksine güçlendirir. Kürt halkının örgütlenmesine engel olmak, bölücü yaklaşım olur, ayrılık eğilimini güçlendirir. Türkiye artık Kürtleri gerektiğinde tokat vurulup, yerine oturtulacak bir halk olarak görmemelidir. Türkiye'nin asli bir halkı olarak yaklaşırsa,

Türkiye açısından da yeni bir tarih başlar.”

PAJK KOORDİNASYON ÜYESİ DERYA KOÇGİRİ İLE I. ÖZGÜR KADIN KURULTAYI ÜZERİNE YAPILAN RÖPORTAJ

ÖNDERLİK ÇİZGİSİNDE KADININ BİRLİĞİ ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜN TEMİNATIDIR

Baştarafı, sayfa 28 'de

Kadının hem askeri hem ideolojik açıdan katılımını daha etkili bir kılmak için ayrı bir örgütlenmeye gidildi.

Bu örgütlenme, kadının ulusal mücadele içerisinde sadece Kürt halkına karşı askeri açıdan geliştirilen şiddetli yöntemler karşısında mücadele etmesi anlamını taşıyor. YJA-STAR, kadının toplum içerisinde karşı karşıya kaldığı çeşitli baskılar, töre cinayetleri, günlük olarak kadına uygulanan şiddete karşı kendi öz savunmasını oluşturması perspektifiyle de oluşturuldu.

Koma Jinen Bilind erkek zihniyetine karşı etkili güçtür

Ve kadın kongresine geldiğimizde kadının kendi içerisinde yaşadığı bu sorunlarla birlikte bir de oldukça büyüyen bir mücadele gerçekliği var. Geldiği aşamada artık tek merkezden kendini örgütlemesi mümkün olamamaktaydı. Bu açıdan çalışma sahalarının ihtiyaçlarını karşılayacak uzmanlaşmaya dayanan örgütlenmelerin yaratılması gerekiyordu. Önderliğin, V. Kadın Kongresi'ne ilişkin kadının hem ideolojik olarak, hem kitle tabanında hem de meşru savunma alanında ayrı bir örgütlenmeye gitmesi perspektifi vardı. Bu temelde V. Kadın Kongresi'nde toplumsal alanda Özgür Kadın Birlikleri'nin örgütlenmesinin kararı ortaya çıktı. Aynı kongremizde militan kadroya dayanan bir perspektifle ayrı bir ideolojik kadro partisi kararına da gidildi. Bunun ihtiyacı vardı. Mücadeleye toplumun her kesiminden kadın katılmaktaydı. Bu kadınların hepsini birden bilinçlendirmek, aynı bakış açısını oluşturmak mümkün değildi. Bunu aşamalı yapmak gerekiyordu. İdeolojik bir merkezde kadın kurtuluş ideolojisi temelinde yoğunlaşan, bilinçli bir bakış açısını oluşturan kadın gücünün ortaya çıkarılması bizim için oldukça önemliydi. Önderlik esaretinden önce kendi eğitim sahalarında bu çalışmayı yapıyordu. Yoğunlaşma devreleri vardı. Önderlik bu devrelerde kadın mücadelesinde daha iradeli, bilinçli bir biçimde öncülük yapacak kadınları eğitiyordu.

Bir de özellikle son yıllarda örgüt içerisinde işbirlikçi ihanetçi çizginin kendini öne çıkarması yaşandı. Bu çizginin en temelde politika yaptığı, siyaset yürüttüğü zemin, kadın zemini oldu. Kadın üzerinden kendini örgütleyerek genel örgütü dağıtma mücadelesi yürütüyordu. Bu temelde kadın hareketi içerisinde, bireyler düzeyinde de olsa bazı kesimlerin bu çizgiyle hareket etme durumu vardı. Bu durum daha bilinçli bir kadın militanlığını ortaya çıkarmayı, ne olursa olsun mutlaka kendi örgütlü gücü ve ideolojisinden taviz vermeyen bir kadın mücadelesini zorunlu kılıyordu. Çünkü bu çizginin örgüt içerisindeki mücadelesinden en fazla zarar gören yine kadın oldu. Özellikle sosyal reform projesi biçiminde somutlaşan ve Önderliğin en fazla özgürlük alanı olarak nitelendirdiği kadın erkek ilişkilerini toplumun bugün geldiği düzeyin bile çok gerisine çeken bir yaklaşım sözkonusuydu.

– Bu noktada, kadın hareketinin '99 sonrası gelişim sürecine baktığımızda Önderlikten bir kopuşun yaşandığından bahsedebilir miyiz?

– Mücadele tarihimizde Önderliğin çetecilik olarak tanımladığı, özellikle gerilla sahasında kendisini sağa yatan ve mücadeleyi bu biçimiyle sekteye uğratan kişiler her zaman oldu. Bu çeteci yaklaşımlar, her zaman kadın üzerinden politika yaptı. Önderlik, en temelde kadın özgürlük mücadelesinde kadında oluşan erkek zihniyetini yıkma mücadelesi verdi. Kadının kendi örgütüne sahip çıkmasını, kendi cinsine karşı olan duyarlılığını çok ciddi sorguladı. Topluma baktığında kadın, hep ikinci sınıf vatandaş muamelesi görür. Kadında da kendisine bu bakış vardır. Önderlik bunu yıktı. Bu devrimsel bir açılandır. Bu gerçekleşmekle birlikte, kadının kendisinde hala varolan erkek zihniyeti, zaman zaman erkeğin yönelimleri karşısında kadının bu zeminlere kaymasının da potansiyelini taşımaktaydı. '99'lara gelindiğinde bu tip zayıf kişilikler, uluslararası komplonun da şiddetli yönelimlerinden faydalanan erkekler çok daha erkenden buluştu. Bunlar erkekle çok açık olmasa da pratik düzeyde ittifaklar geliştirdi. En fazla örgütlü güç olan, radikal mücadeleyi esas alan kadın hareketinin, 2002-2003'lerden sonra daha pasif, cins mücadelesini donduran, erkeğe karşı bulunduğu tüm zeminlerde uyum adı altında uzlaşmayı ve erkeğin yedeğine düşen durumları söz konusuydu ve bu kadın içerisinde bir güvensizliği ortaya çıkardı. Yani bir döneme kadar oldukça hızlı bir yükseliş içerisindeyken bir dönemden sonra erkeğin yedeği konumuna gelen, kendi sistemini oluşturamayan, mevcut sistem içerisinde eriyen bir pozisyona gelmesi hem kadında hem erkekte kadın hareketine karşı ciddi bir güvensizliği oluştuyordu. Tabii işbirlikçi ihanetçi çizginin, Önderlik tarafından netleştirilmesi, bunların mücadele dışına çıkması, kadın hareketinin yaşadığı bu süreçlerin tabanda benimsenmemesi V. Kadın Kongresi'nde çok ciddi ele alınarak çözümlendi. Sistem içinde mücadele etmek, sisteme dahil olmak anlamına gelmiyordu. Sistem içerisinde erkek egemen zihniyete karşı mücadele ederken kendi sistemini kurabildiğin oranda güç olabilirsin. Bunu yapamadığın sürece senin o sistemin yedeği olmaktan başka alternatifin yoktur. Kadın hareketi olarak bizim başaramadığımız aslında budur. Kendi sistemimizi yaratamadık.

Bu noktada kadın hareketinin tüm sahalarda kendi özgün örgütlülüklerini yaratması, bunları ortak bir potada buluşturması gerekiyor. Bunun için siyasette de meşru savunmada da toplumsal alanın her sahasında da ortak politikalara kendisini kavuşturması gerekiyor. Bu tek renk bir mücadele anlamına gelmiyor. Fakat yaşanan aynı sorunlar karşısında ortak reflekslere ulaşabilme, ortak duruşları sağlayabilme, ortak çözümleri geliştirebilme değişim ve dönüşümün çok daha etkili biçimde gelişmesinde temel bir rolü oynayacaktır.

– Koma Jinen Bilind örgütlenmesi kadının özgürlük mücadelesi açısından neyi ifade ediyor?

– Kadın hareketi olarak yaşadığımız sorunlarla birlikte bir gelişim de mevcuttur. IV. Kadın Kongresi'ne kadar tüm çalışma sahalarının tek merkezden yönlendirilmesi durumu vardı. Kongrede özgün

“Kadın hareketinin tüm sahalarda kendi özgün örgütlülüklerini yaratması, bunları ortak bir potada buluşturması gerekiyor. Bunun için toplumsal ve siyasal alanın her sahasında kendisini ortak politikalara kavuşturması gerekiyor. Yaşanan aynı sorunlar karşısında ortak reflekslere ulaşabilme, duruşları sağlayabilme, çözümleri geliştirebilme değişim ve dönüşümün çok daha etkili biçimde gelişmesinde temel bir rolü oynayacaktır.”

örgütlülüklerin Kürdistan'ın her parçasında yaratılması kararı çıkmıştı. V. Kadın Kongresi'ne kadar da bu örgütlülüklerin hemen hemen tümü sağlandı. Kadın hareketi yerelden kendi örgütlülüklerini yaratırken, aynı zamanda tüm kadın kimliğinin birleşmesi, ortak paydada bir araya gelmesi ihtiyacı da vardı. Bu biçimiyle özgün koşullara göre örgütlenmeler gelişirken sanki herkes kendi sahasında kendisini örgütleyecek, birbirinden kopacak gibi bir durum da ortaya çıktı. Kendi sahasında örgütlenen yapıların genele karşı kendisini sorumlu görmesinde sorunlar yaşanmaya başladı. Oysa Kürt ulusal demokratik mücadelesi hala çözüme gitmiş değil. Dolayısıyla kadın kimliğimizden kaynaklı mücadele yürütürken aynı zamanda ulusal kimliğimizden kaynaklı da mücadelede birlik olmamız, ortak siyaset yapmamız gerekiyor. Böyle dağınık değil daha fazla ortaklaşmayı yaratacak bir örgütlülük ihtiyacı ortaya çıktı. Koma Jinen Bilind'in oluşmasındaki temel etkenlerden biri budur. Bir de çağımızın ortaya çıkardığı koşullar var. Kadın sorununun kendisini en fazla gündemleştirdiği ve çok fazla öne çıktığı, kadın özgürlük sorununun çağa damgasını vurduğu bir dönemi yaşamaktayız. O açıdan kadın kimliğimizden kaynaklı sorunların çözümlenmesi noktasında hem evrenselleşmeye hem de kendi dışımızdaki kadınlarla da buluşma ihtiyacı var. Bu iki nedenden kaynaklı Koma Jinen Bilind'in kendisini kadın hareketinin bir üst kimliği biçiminde çatı örgütü olarak örgütlemesi gereği ortaya çıktı. Bu, aynı zamanda konfederal örgütlenmelere gidişte de bir aşamayı ifade etmektedir. Herkesin kendi zemininde örgütlenmesi kadar ortak çıkarlarda buluşması ve ortak çıkarlar temelinde kendi özgünlüğünde çalışma yürütmesidir.

Koma Jinen Bilind kendisini şu anda üç temel ayakta örgütleyiyor: Meşru savunma, ideolojik ve toplumsal alan. Bu örgütlülükleri katarken aynı zamanda bunun dışında kalan birçok kadın örgütünü de kapsama gibi bir durumu var. Koma Jinen Bilind, aynı zamanda birçok bireyi de, kadın olarak herhangi bir örgüte üye olmasa da kadın mücadelesine olan ilgisi, özgürlük arayışı nedeniyle kendi çatısı altında birleştirme amacını taşımaktadır.

– Konfederal tarz örgütlenmeler, halklar açısından 21. yüzyılın örgütlenme modeli. Kadın bu örgütlenmeler içerisinde nasıl yer alacak?

– Koma Jinen Bilind'in kadın kurtuluş ideolojisi temelinde kadın rejimini oluşturma gibi bir rolü de var. Bir de kadın, 21. yüzyılda oluşturulacak sistemli kurumlaşmalarla etkin bir mücadele ortaya çıkarabilir. Bu açıdan toplumsal cinsiyetçi sistemin değiştirilmesi noktasında da Koma Jinen Bilind etkili bir mücadele aracıdır. 21. yüzyıl, iradenin, inisiyatifin

halka verildiği konfederal sistemleri geliştirme çağı da. Kadının da kendisi açısından halkın direkt kendi geleceği üzerinde söz sahibi olacağı örgütlenmeleri yaratması gerekiyor. Koma Jinen Bilind'in kendi içerisindeki esprisi de budur. Toplumsal alanda bulunduğu tüm çalışmada sahalarda yaratacağı özgün örgütlenmelerle kendisini ÖKB (Özgür Kadın Birlikleri) içerisinde birleştiren kadın, ideolojik, siyasal ve meşru savunma temelinde erkek zihniyetine karşı çok daha etkili bir gücü ortaya çıkaracaktır. Koma Jinen Bilind, böyle bir role sahip. Yine Ortadoğu konfederalizmine gidişte, bunun gelişmesinde Koma Jinen Bilind öncü rol oynayacaktır.

Koma Komelên Kurdistan'ın en etkili örgütlenme araçlarından birisi olan KONGRA GEL içerisinde de kadın, ÖKB adı altında örgütlü olarak yer alacaktır. Yine KONGRA GEL'in komitelerinde kendisini örgütleyerek, çok daha etkili bir biçime kavuşturarak konfederal sistemin hızlı bir biçimde gelişmesinde aktif rol oynayacaktır. Bu anlamıyla Koma Jinen Bilind, Koma Komelên Kurdistan'ın geliştirilmesinde temel bir güç olmaktadır.

Toplum içerisinde halka hizmet eden bir yaklaşımla katılım göstermek gerekiyor

Koma Jinen Bilind, kadının kendisini daha örgütlü yansıtaacağı bir oluşumdur. Tüm çalışma sahalarında demokrasinin gelişmesi, örgütlü olunmadan mümkün değildir. Örgütlülüğü geliştirirsen etkili olabilirsin. Kadın açısından bu çok daha fazla bir ihtiyaçtır. Bu, bireylerin yadsınması anlamına gelmiyor. Hem bireyin rolünü oynayabileceği hem de örgütlü gücün aktif bir hale geleceği bir dengenin yaratılmasıyla Koma Komelên Kurdistan'ın da aktif bir hale getirilmesinde Koma Jinen Bilind önemli bir role sahiptir. Aynı zamanda yerel kimliklerle genel mücadeleye karşı sorumluluklarının birleştirilmesi ve bunun toplu olarak yansıtılmasında da bir aşamayı ifade etmektedir.

– Koma Jinen Bilind örgütlenmesi içerisinde kitle örgütlenmesi önemli bir yer tutuyor. Kitle boyutuyla nasıl bir örgütlenme öngörüyorsunuz?

– Koma Jinen Bilind'in önemli bir ayağı ÖKB olmaktadır. Toplumsal alan, en geniş ve tabandan örgütlenmenin yaratılacağı alandır. V. Kadın Kongresi'nde ÖKB'nin oluşturulması kararı alındı. Bazı sahalarda belli örgütlenmelere de gidildi.

Geldiğimiz aşamada artık ulus devletler aşıyor. Toplumsal anlamda insanlığın yaşadığı ciddi sorunlar var. Sağlıkta, hukuktan, medyatik alana kadar birçok alanda yaşanan sorunlar aynı. Bu sorunlara artık ulus devletler çözüm bulamıyor ve insanlığın yeni arayışları gündemde. Bu arayışlar gelişirken en çok öne çıkan, sivil toplum alanında geliştirilen ve her çalışmanın kendi özgünlüğü içerisinde oluşturduğu örgütlenmelerdir. Kadının halka dayalı örgütlenmeleri çok yaygın bir biçimde geliştirmesi gerekiyor. Toplumsal alan içerisinde merkezi değil, tabana dayalı, halkın kendisini içinde ifade edebileceği örgütlenmeler gerekiyor.

Mesela kadının hukuk alanında kendini ifade etme, karar alma mekanizmaları yoktur. Bunun örgütlenmesi gerekiyor. Yine sağlık açısından kadının yaşadığı çok ciddi sorunlar var. Ekolojik alanda yaşanan ciddi sorunlar var. Yaşadığımız coğrafyalarda savaştan, şiddetten kaynaklı ekolojik dengede bir bozulma var. Bu, insanı ve doğayı tehdit ediyor. Bunun değişmesi noktasında kadının toplumsal alanda çok ciddi bir biçimde örgütlenmesi gerekiyor. Kürt toplumunda kadın birçok konuda çok fazla bilinçli değildir. Bu noktada en başta Kürt kadının da ciddi bir eğitim seferberliğini geliştirmek gerekiyor. Köylerden mahallelere kadar eğitim alanlarının açılması, kadının bu noktada eğitilmesi ihtiyacı var.

Kadının toplumsal alanda kimliğinden kaynaklı çok daha farklı kadınlarla buluşma imkanımız var. Ulusal mücadeleye karşı olduğu kadar kadınların yaşadığı sorunlara karşı da sorumluluğumuz var. İdeolojimiz zaten bunu kapsıyor, böyle bir perspektifimiz var. Örneğin Türkiye'de kadın hala geleneklerin, tabuların, dinin ağır baskılarıyla karşı karşıya. Buna Kürt kadınları da diğer halklardan kadınlar da maruz kalıyor. Ortak baskılara karşı ortak mücadele etme zemini, ÖKB zemininde gelişecektir. Bu sahanın geniş olmasından kaynaklı kendisini çok etkin bir biçimde örgütlemesi ihtiyacı var. Bu konuda çeşitli projeler geliştiriliyor. Özellikle kültür sanat, basın, eğitim alanlarına dönük. Bu konuda bazı adımlar da atıldı.

– Kürt kadın hareketine karşı geliştirilen en temel eleştirilerden birisi soyut olması, elit bir kesimin mücadelesi olması. Bu anlamda Özgür Kadın Birlikleri bünyesinde çalışma yürüten kadınlara ideolojinin yaşamsallaştırılması anlamında ne tür görevler düşüyor?

– Geçmişte en çok yaşadığımız sorunlardan birisi kadronun kitle tabanına inememesi, kitleyle buluşamamasıydı. Toplum içinde çalışma yürüten bir kadın onun dışında değildir; o topluma ait birisidir. Her şeyden önce bu zihniyetle yaklaşım göstermek gerekiyor. Geçmişte kadroya herkesin üstündesin, her şeyi en iyi bilen sensin, özgürleşmişsin vb tarzda yaklaşımlar vardı. Bu zihniyet aşılacak durumundadır. Biz de halktan biriyiz. Bu toplumdaki geliyoruz. Bizim bildiklerimiz, toplumun hizmetine sunulmak durumundadır. Topluma hizmet etmeyip mevcut konumunu bir üstünlük olarak ele alma yaklaşımları kendi platformlarımızda en çok eleştirdiğimiz anlayışlar. Bunlar giderek aşılacak yaklaşımlar. Bunlar bir zihniyet sorunudur. Her kadronun toplum içerisinde halka hizmet eden bir yaklaşımla katılım göstermesi gerekiyor.

Bu zihniyet aşıldığı takdirde diğer kesimlerle buluşması da gerçekleşmiş olacaktır. Zihniyetimizdeki kendisini herkesin üstün gören yaklaşımlarımız, farklı kesimlerle buluşmamızı da zorluyordu. Bu, sadece bizden kaynaklı değildi, farklı kesimlerin de bize karşı çeşitli önyargılı yaklaşımları vardı. Kürt kadın hareketine bu yönlü önyargılı yaklaşımların aşılması gerekiyor. Kadın sorunundan kaynaklı bir araya gelme noktasında karşılıklı bir çabanın gösterilmesi gerektiği kanısındayım. Kendi açımızdan ele aldığımız

“Geldiğimiz aşamada artık ulus devletler aşıyor. Toplumsal anlamda

insanlığın yaşadığı ciddi sorunlar var. Bu sorunlara artık ulus devletler çözüm bulamıyor ve

insanlığın yeni arayışları gündemde. Bu arayışlar gelişirken en çok öne çıkan, sivil toplum alanında

geliştirilen ve her çalışmanın kendi özgünlüğü içerisinde oluşturduğu örgütlenmelerdir.

Kadının halka dayalı örgütlenmeleri çok yaygın bir biçimde geliştirmesi gerekiyor.”

mızda bunun sorgulamasını yapıyoruz. Bir de toplumsal alanda çok daha somut projelerin geliştirilmesi gerekiyor. Kadınların yaşadığı sorunların çözümünü sağlayacak çalışmaların geliştirilmesi gerekiyor. Kadınların yaşadığı sağlık sorunlarının çözümü olduğu merkezler, psikolojik danışma merkezleri var. Bunları daha işlevsel kılmak gerekiyor. Aile içi şiddete maruz kalan kadınları bilinçlendirme, kendi ayakları üzerinde durma gücünü kazandırma noktasında yapılan çalışmalar da var. Yine toplumsal alanda, en temelde kadının kendi iradesini her zeminde katabileceği kadın meclisleri oluşturma çalışmalarımız var. Bu meclisler, köyden mahallelere ilçe ve illere kadar kadının birçok yerde, o zeminde yaşadığı sorunların çözümü noktasında daha etkili olmasını beraberinde getirecektir. Bu da uzun zamandır gündemimizde, ama ilk defa 2004'le birlikte bunun adımları atıldı. Bu noktada ekonomik olarak yaşadığımız sorunlar var. Kadının bilinç noktasında yaşadığı zayıflıklar var. Fakat önümüzde hedef olarak toplumun birçok alanında kadının kendini etkin kılabilceği özgür kadın parkları çalışması var. Ki, Önderlik bunu kadın sığınma evlerine alternatif olarak koydu. Bir eve gidip üretimden, yaşamdan kopan kadın değil de bu parklarda kendisini birçok konuda hem yetkinleştiren hem de üretim sahibi kılan, yaşama o biçimiyle de emek harcayarak katılan ve kendine özgüveni geliştiren mekanları yaratma noktasında çalışmalar ve projeler var. Bunlar bir bütünen hayata geçmiş değil, fakat bu noktada çeşitli çalışmalar da yürütülmektedir.

Koma Jinen Bilind tüm kadın örgütlerini kapsıyor

Medya alanı da erkeğin kendini en fazla kurumlaştırdığı sahalardan birisidir. O açıdan medya sahasında kadının özgün basın yayıncılığını geliştirmesi çok önemli. Bu açıdan çeşitli toplumsal, güncel ihtiyaçları karşılayacak kadın gazetelerinin çıkarılması önemli. Yine kadının ideolojik

ihtiyacını karşılayacak, bilinç kazandıracak yayın organlarını geliştirme noktasında çeşitli çalışmalarımız var. Etkili bir saha ve bu sahaya kadının örgütlü olarak katılması, kadının kendini kendi rengiyle yansıtmaya önemli. Toplumu etkiliyor. Bu sahaların da bu biçimde örgütlenmesi noktasında çeşitli projeler var.

– *Kadın özgürlük mücadelesi veren çeşitli kadın örgütleri var. Bunlar Koma Jinen Bilind içerisinde nasıl konumlanacak?*

– Koma Jinen Bilind içerisinde tüm kadın örgütlerinin yer alması gibi bir kararlama var. Belki önyargılardan kaynaklı böylesi bir adımın hemen atılması zaman alacaktır. Fakat kadın kimliğinden kaynaklı tüm kadın örgütleriyle bir araraya gelme, sadece eylem boyutunda değil, kadın sorununun çözümüne dönük ortak projeler geliştirme noktasında bir düşünce var. Bu, toplumsal saha içerisinde ittifaklar ve birlikte kararlar alabilme biçiminde olabilir, daha farklı noktalarda olabilir. Ama önemli olan kadın kimliğinde bir araya gelebilmeyi yaratabilmedir. Kadın özgürlük mücadelesi, aynı zamanda ulusal bir sorun. Bunu yükselttiğimiz oranda Kürt ulusal mücadelesinin de çözümünü hızlandırabilir. Bu görevimizi yerine getirirken diğer kadın örgütleriyle de buluşabilmeyi sağlama noktasında çeşitli yöntemleri geliştirmek durumundayız. Koma Jinen Bilind tüm kadın örgütlerini kapsıyor zaten. Bunu sözleşmesiyle de deklare etti. Bu noktada birçok kadın örgütünün de mücadelemize karşı sıcak bir yaklaşımı var. Çünkü dediğim gibi 21. yüzyıl demokratik siyasal mücadele temelinde farklı kimliklerin bir arada olmasına zemin sunan bir çağ olduğundan kaynaklı dışımızdaki kadın örgütleriyle belki de en fazla buluşabileceğimiz, ortaklaşabileceğimiz bir dönemde içermekte. Koma Jinen Bilind bu avantajı da tüm kadın örgütlülüklerine vermektedir.

– *Koma Jinen Bilind yüzlerce kadının katıldığı bir kurultayla ilan edildi. Nasıl değerlendiriyorsunuz bu kurultayı?*

– İlk kurultayımız, bunu her yıl yap-

mayı hedefliyoruz. Son bir yıl içinde yaşadığımız sorunları gündemine aldı, tartıştı. Kadın hareketinin, örgütlerinin kendi arasındaki kopukluk, parçalılık, ortak iradeyi oluşturmada yaşadığımız yöntem-sizlikler, sorunlar irdelendi. Bunların çözüme kavuşması için temel kararlara gidildi. En önemlisi de kadın adına alınacak tüm kararların kadın tarafından alınması. Bu, geçmişte kazandığımız, ama son yıllarda büyük oranda kaybettiğimiz bir durumdu. Bunun kararlaştırılması yaşanan. Yine toplumsal alanda yerel örgütlenmelerin çok hızlı bir biçimde yaygınlaştırılması kararına gidildi. Cins mücadelesinde yaşanan sorunlar, en genel anlamda yaşanan dondurma ve bu noktada gelen eleştiriler çok ciddi boyuttaydı. Bunlar kapsamlı olarak tartışıldı. Önderlik, konfederal sisteme giderken demokrasiyi radikalleştirelim, diyor. Bizim açımızdan da bunun yolu cins mücadelesinin radikalleştirilmesinden geçiyor. O açıdan bizim için cins mücadelesinin radikalleştirilmesi gereken bir dönem. Radikal olma ötekini tanımama, reddetme değildir. Çok daha kararlı bir biçimde mücadeleyi geliştirme noktasında bir kararlama yapıldı. Bu da birkaç yıldır kaybettiğimiz hususlardan birisiydi. Yine değişik kadın örgütlerinin mücadelemize olan ilgisi kendisini yansıttı. Çeşitli kadın örgütlerinin katılımı gelişti. Mücadele sahasında birlikte olma noktasında çağrılar oldu. Bizim açımızdan önemliydi. Bu noktada karşılıklı istemler açığa çıktı. Yine meşru savunma sahasında kadının öz savunma birliklerinin oluşturulmasına gidildi. Bu önemliydi. Çünkü toplum içerisinde şiddete maruz kalan ciddi bir kadın kesimi var. Buna karşı da bizim kendi öz savunma gücümüzü oluşturmamız gerekiyor. Kadının daha örgütlü biçimde öz savunma gücünü oluşturmaya kararına gidildi. Yine ideolojik çalışmaların hızlandırılması kararı bizim açımızdan oldukça önemlidir. Emperyalizmin kendisini meşrulaştırmaya çalıştığı, ideolojiler bitti dediği bir dönemde ideolojik çalışmaların kadın açısından taşıdığı önem tartışıldı. Kadının bu noktada

bilinç kazanması, bilimsel yöntemlerle her türlü sorunu ele alması, çözmesi noktasında bir yaklaşım belirlendi.

– *Kadın hareketinin özellikle '99 sonrası süreç açısından Önderlikten kopuşundan bahsettiniz. Bu anlamda bu kurultay, kadının Önderliğe özeleştirisi ve yeniden sözleşmesi kurultayı olarak da ele alınabilir mi?*

– Önderliğin birkaç yıldır yaptığı müdahaleler, ideolojik olarak geliştirdiği perspektifler, kadında Önderlik çizgisinde daha fazla buluşmayı, Önderliğin çizgisinin daha fazla pratiğe geçmesi gerektiğinin kararlama da ortaya çıkarmıştır. Bu kurultayı öyle ifadelendirmek gerekiyor. Önderlikten zaman zaman kopuşlarımız oldu, uzaklaşmalarımız oldu. Önderlik çizgisi karşısında bazı kadınlar şahsında ters pratikler yaşansa da, aynı zamanda çok daha fazla kitle tabanına yayılan, genişleyen mücadele gerçekliğiyle birlikte Önderlik çizgisinde etkin bir mücadele yürütme, Önderlik projelerini hayata geçirme noktasında çalışmalar yürütülmüştür. O açıdan kurultaya katılan tüm delege arkadaşlarda Önderlik çizgisinde mücadele etme noktasında istem kendini çok fazla öne çıkardı. Bu istem çerçevesinde ortak noktalarda bir kararlama yapıldı. Zaten kurultayımız da “Önderlik çizgisinde kadının birliği özgürlüğümüzün teminatıdır” şiarıyla gerçekleşti.

Hareketimiz açısından en fazla özeleştiriyi vermemiz gereken bir diğer gerçekliğimiz de şehitlerimiz olmaktadır. Ulusal demokratik mücadelemiz içerisinde verdikleri mücadeleye kadının güç olmasını, ayrı bir örgütlülüğe kavuşmasını sağlayan yüzlerce kadın şehidimiz var. Önderliğimiz yaptığı çözümlerlerde tüm kadınları Beritan çizgisinde mücadeleye çağırırdı. Bu anlamda biz de Beritan arkadaş şahsında yaşamını kadının ve halkların özgürlüğüne adanmış yoldaşlarımızın amaçlarını gerçekleştirme kararlılığına da hiçbir zaman olmadığı kadar ulaşmış bulunuyoruz. Bunun bilinciyle ve inancıyla hareket eden kurultayımız, kadın özgürlük mücadelesinin kendini örgütlü hale getirmesi, cins mücadelesini çok daha fazla

yürütmesi, demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasının öncü gücü olarak kendini ifadelendirmesi ve buna sahip çıkması anlamında önemli kararlara ulaştı. Bu noktadaki istemin bir üst aşamaya çıkarılması anlamında da kurultay bir cevap oluşturdu.

– *Bir anlamda tüm kadınların da gözü bu kurultaydı. Bu vesileyle tüm dünya kadınlarına vermek istediğiniz bir mesaj var mı?*

– 32 yıllık Kürt ulusal demokratik hareketi içerisinde 15 yıldan fazladır mücadele yürüten bir kadın hareketiyiz. Başta da belirtmiştim. Ortadoğu'da böyle bir miras yoktu. Kürt kadın hareketi hem Kürt kadını hem de tüm Ortadoğu kadınları açısından önemli bir miras ortaya çıkardı. Bundan herkes yararlanabilmeli bence. Çok önemli tecrübeler var. Tüm yetersizliklerine, yanlışlarına, yanlışlıklarına rağmen çok önemli bir birikim var. Özgürlük arayışında olan her kadının bundan faydalanması gerekiyor. Yine Ortadoğu açısından, Kürt kadını ve halkı açısından yaşadığımız tüm sorunlara rağmen geldiğimiz aşamada demokratik siyasal mücadelenin çok fazla kendisini dayattığı bir dönemi de elimizde bulundurmaktayız. 2005 yılında 15 Şubat'tan itibaren başlayan çok geniş eylemlilikler oldu. Kadının bu eylemliliklere çok güçlü katılımı gerçekleşti. Bunları çok iyi değerlendirebilmek, bu tarihi fırsattan yararlanabilmek çok önemli. Bu açıdan en başta Kürt kadınlarının bu tarihi fırsatı iyi görmesi gerekiyor. Bu dönemi iyi değerlendirebilirsek tüm halklar ve kadın açısından çok önemli tarihi bir dönemi aşmış olacağız. Bunun içinde yer alan kadınlar olarak bunun sorumluluğunu taşımak kadar bunun onurunu, gururunu, sevincini yaşamamız gerekiyor. Tüm kadınların böyle bir moral ve coşkuyla mücadeleyi sahiplenmesi, çok daha etkin bir temelde bulunduğu her yerde mücadele yürütmesi gerektiğine inanıyorum. Çağrımız bu temededir.

YENİ SİYASİ GELİŞMELERİN ÖNÜNÜ GERİLLANIN MEŞRU SAVUNMA DİRENİŞİ AÇACAKTIR

Baştarafı, Sayfa 2 'de

Önderliğimiz 2005 baharını her bahardan daha fazla özgürlüğe yakın bahar olarak tanımladı. Yaşanan gelişmeler de bunu gösteriyor. Çünkü Kürdistan üzerinde inkar ve imha siyasetini yürüten bu statüko en zayıf halini yaşıyor. Halklar da bu rejimleri artık kabul etmiyor. Kürt halkı demokratik direnişini sürdürüyor. Küresel sermaye ve dış müttefikler de artık kendilerini kabul etmiyorlar. Dolayısıyla bu inkar ve imha siyasetini sürdürmelerin aşılacağı bir süreç yaşıyoruz.

2003 yılında Irak'ta bu statüko parçalandı. En temel halkasını kaybetti. 2005 yılında İran ve Suriye de mevcut konumlarını sürdüremeyecekler. Türkiye de dayandığı bölge statükosu bu düzeyde parçalandıktan sonra eski statükoyu sürdüremeyecektir. Bu bakımdan da Irak'taki parçalanmadan daha fazla siyasal sonuçları olacak gelişmeler ortaya çıkacaktır.

Türkiye'de Kürt sorununun çözümü temelinde ortaya çıkacak bir gelişme halklar açısından önemli bir gelişme ortaya çıkacaktır. Bu gelişmeden en fazla da bölgeye müdahale eden güçler değil, halklarımız yararlanacaktır.

İran'da, Türkiye'de ortaya çıkacak gelişmeler Kürdistan açısından da Güney'dekini aşacak ve niteliği daha yüksek sonuçlar yaratacaktır. Benzer bir gelişme Güneybatı Kürdistan'da da yaşanacaktır. Kesinlikle demokratik konfederalizm, halkların özgürlüğüne dayanan demokratik sistem, devletlerin birliği olmayan, ama bölge halklarının demokratik konfederal birliğini öngören bir siyasal gelişme süreci yaşanacaktır. Güney'e devletleşme

dayatılıyor. Bu tam bir çözüm olmuyor, sistemin dışına çıkamıyor. Dolayısıyla inkar sisteminin dayandığı gerici yapılanmayı tam aşamıyor. Halkın güçlü örgütlenmesi temelinde demokrasiyi geliştiremiyor. Oysa Kuzey Kürdistan, Doğu Kürdistan, Güneybatı Kürdistan halk demokrasisini geliştirecek niteliklere sahip parçalarımızdır. Halkın örgütlenmesi ve eylemliliğine dayanan demokrasinin radikalleşmesini sağlayacak potansiyellere bu parçalarımız sahiptir. Böylece devletçi sistemlere karşı halkların devletsiz demokrasi sistemi ortaya çıkacaktır. Devlet-demokrasi formülü böylece pratikleşecektir.

Genelkurmay'ın 22 Mart'taki açıklaması bir savaş ilanıdır

Dünya ve bölge siyasal durumu Kürtler açısından yeni siyasal gelişmeler ortaya çıkarabilecek niteliktedir. Bugün siyaset yapan sadece Türkiye devleti değildir. Kürt halkı da siyaset yapıyor. Tabii KONGRA GEL de siyaset yapıyor. Çünkü önemli bir güçtür. Dünya güçleri de değer veriyorlar. Öte yandan Güneyli güçlerin de siyaset yapma imkanları vardır. Dolayısıyla Türkiye ve bölge güçleri “siyasal gelişmeler elimizden kaçır” diye korkuyorlar. Özellikle Türkiye'nin siyasal telaşı artmıştır. Newroz'da halkın ayağa kalkmasıyla birlikte inkarcı güçler korkuya kapılmıştır. Elbette sen bu kadar Kürtleri düşman ilan eden, ileri giderek sözde vatandaşlar, ezeceğim, yok edeceğim, hainler, diyerek saldırırsan, onlar da hem direnirler hem de kendilerine başka yaşam alanları açarlar. Türkiye bu sorunu çözmezse ABD de, Avrupa da bu sorunu kendine göre çözmeye yollarına gider. Kürt özgürlük

hareketi de sorunu çözmeden Türkiye karşısında başka güçlerle uzlaşmalara gidecek, sorunun çözüm yollarını arayabilir. Bu alternatifler her zaman gündemdedir. Türkiye'yi telaşa düşüren, bu kadar saldırgan kılan önemli bir neden de budur.

Bütün bunların sonucundan tarihi ve hayati önem arz eden bir mücadele sürecinden geçtiğimizi ifade edebiliriz. Hem kendi gücümüzü hem de saldırgan karşıt gücün durumunu iyi değerlendirelim. Nasıl kritik çözümler için bir süreçte olduğumuzu iyi bilelim. Bu saldırıyı kırdığımız zaman büyük siyasal gelişmelerin ortaya çıkacağını görelim ve buna inanalım. Bunun için ne yapıp edip, bu çılgınca, böyle vahşi ve histerik dolu saldırganlığı kıralım, boşa çıkaralım. Gerillanın meşru savunma direnişi, halkın geleceği açısından da, demokratik çözüm açısından da, önümüzdeki yılların büyük siyasal gelişmeler doğrultusunda geçmesi açısından da belirleyici öneme sahip bulunuyor. Eğer Türkiye'ye Kürt sorununun şiddetle çözülemeyeceği gösterilirse bu yepyeni tarihin yaratılmasını ortaya çıkaracaktır.

Hiçbir arkadaşımız kendi yaşamının kendisine ait olduğunu söyleyemez, düşü-nemez. Bu yaşam Kürt halkına aittir, halklara aittir. Her bir gerillada bir halk, hatta bölge halkaları temsil buluyor. Bu halkın geleceği, özgürlüğün, demokrasinin geleceği gerillanın başarısına bağlı. O nedenle kendi duruşumuzu basite alamayız. Kendimize istediğimiz gibi davranırız diyemeyiz. Çünkü her bir kadro Kürt halkına ve bölge halklarına özgürlüğü getirecek sonuçları ortaya çıkartmakla mükelleftir. O zaman mutlaka başarılı olmalıyız. Başarılı olacak bir duyarlılığın, bilincin, tarzın, planlamanın ve pratiğin

sahibi olmalıyız. Bu yönlü önemli gelişmeler var. Ayrıntıyı meşru savunma güçleri içinde olan arkadaşlar daha iyi biliyorlar. Bizim vurgulamak istediğimiz mevcut gelişmelerin düzeyinin tarihi olduğunu vurgulamaktır. Dolayısıyla gerçekleşen askeri operasyonlara ve imha saldırılarına da öyle sınırlı bir operasyon dememek lazım. Karşımızdaki güçler tarihsel, siyasal gelişmeleri önlemek için bu düzeyde saldırı yürütüyorlar. Kendileri mart sonundan bu yana operasyonları başlattıklarını dile getiriyorlar. Dolayısıyla uzun zamandan beri planlanan ve süreklileştirilecek operasyonlarla karşı karşıyayız.

Saldırıları esas olarak da Newroz'dan itibaren başlattılar. Genelkurmay'ın 22 Mart'taki açıklaması bir savaş ilanıdır. Operasyonların zamanını böyle belirtmemiz gerekir. Cudi'de oldu, Gabar'da oldu, şimdi de Besta başta olmak üzere tüm Botan savaş alanı haline gelmiştir. Bir aydır Botan, Amed, Dersim'de kapsamlı operasyonlar devam ediyor. Bu operasyonları geçen yıllar gibi geçici olarak değerlendirerek yanlıştır. Bitti bitecek, azalır, artar, geri çekilirler, dememeliyiz. Türk devletinin inkarcı anlayışı kırılana kadar, bu çatışmalı durumlar devam edecek. Bunun için de yanılıklı ve yanlış değerlendirmelere gitmeyelim. Bu operasyonlar Botan'da devam edecek, Amed'e Dersim'e yayılacak. Yaza girmeden, yapraklar açılmadan, hala kış zorlukları devam ederken, gerillaya darbe vurmak isteyeceklerdir.

Cudi'de, Gabar'da önemli başarılar oldu. Besta'da da önemli darbe yedikleri kesindir. Zaten kendi basınlarına da kısmen yansıtıyorlar. Bu başarılar direnen ve şehit düşen yoldaşlarımızın eseridir. Halkın bütün gözü, umdu buradadır. Dikkatler öz-

gürlük savaşçılarına çevrilmiştir. Direnen yoldaşlarımızın özgürlük duruşunu daha da ileriye götürmek görevi tüm yoldaşlara düşüyor. Bu duruşları basit ele alamayız. Cudi'de yoldaşlarımızın tutumu bize çizginin ne olması gerektiğini gösterdi. “Biz gaflete düştük, siz düşmeyin” dediler. O arkadaşlarımızın duruşu ve direnişi bizim için bir talimattır. Gerillanın başarısı, halk hareketinin başarısıdır. Bu da Kürdistan'da, Ortadoğu'da demokrasinin başarısı olacaktır.

Şimdiye kadar biz sabır gösterdik. Barışla işler yürüsün, dedik. Demokratik çözüm istedik. Ama bu ne zayıflığımızdan, korktuktan değil, Önderliğimiz ve halklarımızın gerçekliği böyle istediği için yaptık. Halklar için, insanlık için ve karşıt güçlerimiz için de daha yararlı olduğunu düşündüğümüzden demokratik siyasal çözümde ısrar edildi. Daha insani bulduğumuz içindi.

Şunu gördük ki, siyaseti ordu yönetiyor. Türkiye'de halkın şövenist duygularla hareket geçmesini de ordu yaptı. Türkiye'de siyaseti de ordu değiştirecek. Bu 'ezelim' kaba-dayıllığını ve bu yönlü umutlarını kırmamız lazı-m. Yeni siyasal gelişmelerin önünü gerillanın meşru savunma direnişi açacaktır. Newroz'la başlayan bu yeni mücadele hamlemizin bu temelde gelişeceğine, gerillanın bu konuda merkezi rol oynayacağına, halkımızın demokratik eylemliliğiyle birleşerek 2005 yılını Önderliğimizin çağrısı temelinde gerçekten özgürlüklerin en kapsamlı gerçekleştiği, demokratik halk yaşamının inşa edildiği bir yıl haline geleceğine inancımız kesindir. Çabalarımız tamamen buna yöneliktir. Kahramanca savaşıp şehit düşen yoldaşlarımızın anılarına bağlı kalarak, onların yolunu izleyerek, görevlerin üzerine başarıyla yürünecektir.

PKK YENİDEN İNŞA KONGRESİ AÇILIŞ KONUŞMASI

PKK KUTSAL AMAÇLAR İÇİN YAŞAYAN MİLİTANLARIN PARTİSİDİR

Baştarafı, sayfa 5'te

Sağlıklı bir Kürdistan özgürlük hareketi için, Apocu hareketin her koşul altında mücadelesini sürdürmesi için bu gerekliydi. Yeniden inşa bu temelde gündemimize girdi.

Bu gündemi yukarıda da dile getirdiğimiz gibi, sadece bazılarının kendilerini PKK'nin üyeliği için hazır hissetmelerinden dolayı belirlemedi. Bunu tüm hareketimiz, halkımız, bölge ve insanlık için önemli bir adım olarak belirledi. Demokratik bilimsel sosyalizm perspektifi ile, demokratik ekolojik cinsiyet özgürlükçü bir toplumun gelişmesi için kapsamlı bir öncülük çalışması şarttır. İdeolojik, felsefi, edebi, sanatsal bir çalışmaya çok fazla ihtiyaç vardır. Zaten böyle bir çalışma olmazsa, felsefe ve ideoloji toplum yaşamının bir parçası olamaz. Dönüp geriye baktığımızda, böylesi kısa bir sürede ideolojik öncülüğün kaldırılmasının bir felakete dönüştüğünü daha iyi görmekteyiz. İdeolojik öncülük olmadan yeni bir toplumu nasıl yaratacağın? Nasıl yanlış düşünceleri bertaraf edeceksin? Toplum geleceğe nasıl hazırlayacağını? Geleceğin amaçları için demokratik sosyalizmde adım adım nasıl yürüyeceksin? Bunların hiçbirisi mümkün değildir. Bunun için derinlikli, kapsamlı ve ısrarlı bir çalışmaya ihtiyaç var. Çok ciddi bir mücadele gereklidir. Bu çalışmaların hepsini ancak ideolojik temelde örgütlenmiş bir parti yürütebilir. Demek ki, PKK'nin yeniden inşası doğru çizgide gelişmenin yaratılması için şarttır. Her ne kadar ismi bir sınıf örgütü gibi olsa da bir sınıf örgütü değil; kadın ve gençlik öncülüğünde başta emekçiler olmak üzere özgürlük ve demokrasiden yana olan tüm toplum kesimlerini kucaklayan bir inanç hareketidir. İnanç önemlidir, ama tek başına ye-

terli değildir. Bunun yanında derin bir bilinç, kültür ve güven gereklidir.

PKK şehitler partisidir

Her şeyden önce Apocu ruhun ve Apocu kültürün topluma mal edilmesi için ciddi bir çalışma yürütülmelidir. Bugün PKK, mücadelemizin yarattığı tüm değerler ve **Kemal Pir, Beritan, Agitlerin** ruhu üzerinden kendisini yeniden inşa ediyor. Bu anlamda bir şehitler partisi olarak; şehitlerin davasına, Önderlik çizgisine her koşul altında sahip çıkıp yeni paradigma temelinde kendisini yeniden inşa ediyor. PKK, bir Önderlik, şehitler ve kutsal amaçlar için yaşayan militanların partisidir. Gerçek anlamda Önderlikle yoldaşlık yapanların partisidir. Kutsal değerlere bağlı, sadık kalıp yaşayacakların partisidir. Nasıl ki PKK, I. ve II. partileşme hamleleri ile diriliş devrimini yaratıyorsa, III. hamlesi ile de yeni bir toplumu yaratacak, amaçlarını ve stratejisini hayata geçirecektir. PKK, Koma Komelên Kürdistan stratejisini başarıya götürmek, Ortadoğu'da Kürt sorununu çözüme kavuşturmak ve mücadelede başarı tarzını esas almak içindir. Halkların kardeşliği temelinde özgür, eşit ve demokratik bir yaşamın gelişmesi için formüle edilen demokratik konfederalizmin başarması için Yeni PKK'ye ihtiyaç vardır. İşte biz bu esaslar üzerinde toplanmış bulunmaktayız.

Yeni bir bahar mevsiminde Newroz ve Kahramanlık Haftası'nı bu tarihi çalışma ile birlikte karşılıyoruz. Böylesi bir haftada PKK'nin yeniden inşa çalışması çok daha anlamlı ve kutsaldır. Özellikle büyük komutan Agit (Mahsum Korkmaz) arkadaşın şehadet gününün yıldönümünde kongre açılışının yapılması önemli bir anlamı ve mesajı içermektedir.

Bilindiği gibi halkımız 2005 Newroz'u'yla büyük bir çıkış yaptı. Her konuda egemen

güçlerin dayattıklarına en anlamlı cevabı verdi. Her zamankinden daha çok Önderliğe ve demokratik konfederalizm bayrağına sahip çıktı. Halkımızın bir kez daha böylesi bir kitleyle, böylesi bir coşkuyla çıkış yapması, hareketimizin zayıflamasını bekleyen düşmanları, en başta da Türkiye devletini şoke etmiştir. Duyduğu korkudan dolayı provokatif yaklaşımlara başvurmıştır. Bilindiği gibi bir haftadan beri bayrak provokasyonu devam ediyor. Bu, Önderliğin ve halkımızın çıkışından duyduğu korkudandır. Çünkü Önderliğimiz büyük bir hamle yaptı; kendi adına demokratik konfederalizmi ilan etti. Bu, dönemin en büyük hamlesidir. Halk bunu selamladı ve sahip çıktı. Tabii korkular, bunun için şimdi saldırıyorlar. Bunun bir anlamı var, bu çok basit bir şey değildir. Kürdistan özgürlük mücadelesi çok hassas ve önemli bir süreçten geçiyor. Tam da böylesi bir süreçte Önderlik tarafında yer alınması, PKK'nin yeniden inşa edilmesi çok önemli ve anlamlıdır. Halkımız mesajını verdi, Önderliğe ve Önderlik stratejisine sahip çıktı. Bize de mesaj verdi. Biz de şimdi PKK'nin yeniden inşası ile Önderlik perspektifleri temelinde adım atarak cevap olmaya çalışıyoruz.

Halkımız tüm dünyaya bir kez daha Önderliğimizle birlikte olduğunu ilan etti. Biz de şimdi çok güçlü bir biçimde PKK'nin yeniden inşasında yer alarak, "Önderliğin yoldaşlarıyız, buradayız" diyoruz! Yeniden inşa çalışmalarına katılım sağlayan her arkadaş kendi açısından böyle bir cevap veriyor. Bu çalışmaya katılım elbetteki her üye açısından büyük bir şereftir. Her anlamda büyük bir sorumluluk, rolünü oynama, fedakarlık ve kararlaşma istiyor. Çünkü bu bir oyun değil, basit değil; çok büyük bir ciddiyet istiyor. Bu yük kaldırmadık, sözdür, yemindir. Söz halkla, halklarıdır. PKK budur. Söz şehitlerle ve Önderlikedir. Değerlidir, değerli olduğu kadar da ağırdır. PKK'nin

Yeniden İnşa Kongresi'nin bütün delegeleri bunun bilincindedir ve bu bilinçle kuruluş çalışmalarına ve PKK mücadelesine yaklaşırlardır. PKK otuz yıllık tecrübenin üzerinden yeniden inşa ediliyor. Bizim bir deneme daha yapma lüksümüz, şansımız yok. Kürdistan özgürlük mücadelesi öyle hassas bir süreçtedir ki, bir denemeyi daha kaldırmaz. Mademki PKK otuz yıllık bir mücadele üzerinden kuruluyor, o zaman bir daha "yanlışlıklar yaşandı, yanlış yaklaşıldı" türünden yaklaşımlar kaldırılamaz, kabul edilemez. Çünkü PKK, bir başarı ve zafer örgütü olarak yeniden kuruluyor. Bu yüzden de temellerinin çok doğru atılması gerekiyor. Önderlik ideolojik ve felsefik esaslarını koymuştur. Onun formüle edilmesi ve pratikleştirilmesi esasları ise burada ortaya konulacaktır.

Otuz iki yıllık tecrübeden, emekten ve şehadetlerden sonra çalışmalarımızda eksikliklerin asgari düzeye indirilmesi gerekiyor. Bunun için de özellikle bu kongrede (I. Kongre) kuruluş temellerinin doğru ve sağlam esaslara dayandırılması gerekiyor. Bu nedenle Kürdistan özgürlük mücadelesi ve demokratik donfederalizm'in geleceği açısından bu toplantı büyük ve belirleyici bir önem taşımaktadır. Yeniden kuruluşun tartışmalarını doğru geliştirmek ve esaslarını anlayışa uygun bir biçimde ortaya koymak tüm mücadeleyi ilgilendiriyor. Bir süreden bu yana bazı hazırlıklar yapıldı; hazırlanmış raporlar var, program tüzük var. Bunlar Apocu felsefeye göre nasıl yaşamsallaştırılacak, nasıl bir parti kurulacak ve nasıl başarılı olacak? Yaşama, mücadeleye nasıl uyarlanacak, bunları burada tartışacağız. Zengin bir tartışma yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz. İnşa Komitesi olarak tartıştık: Nicelik olarak sayı ne çok fazla ne de az olmalı. İdeal bir sayı olsun diye tartışıldı. İki yüz gibi bir sayının en uygun tartışma bileşimini ortaya çı-

karacağı mevcut sayısal birleşim uygun görülmüştür. Bizim buradaki sayımız şu an iki yüz beştir, bazı arkadaşlar halen alana ulaşmadı. Böyle bir çalışmanın istenilen düzeyde yürütülmesi için sayı az olsaydı, belki dar olabilirdi. Sayı fazla olsaydı, belki çok olduğundan dolayı tartışmalar istenilen düzeyde zengin olmayabilirdi. Tartışmaların kapsamlı, yerinde, zengin yürütülerek mutlaka yeni PKK'nin temelleri doğru atılmalı. Öyle sanıyorum mevcut imkanlar böyle bir görevi yapmak için el veriyor.

Yine Newroz'un bize verdiği moral ve coşku ile Önderlik perspektiflerinin verdiği aydınlık var. Tabii katılan arkadaşların düzeyi ve tecrübeleri de var. Şuna inanıyoruz ki, Kürdistan özgürlük mücadelesinin otuz iki yıllık tecrübesiyle yeniden kurulan PKK başarılı bir çalışma yürütecektir. Bizim inancımız bu yöndedir. Ancak bu, tüm arkadaşların katılımıyla mümkün olacaktır. Yeniden İnşa Komitesi'nin kongreye sunulmak üzere hazırladığı rapor var. Kongrenin toplanmasıyla, Yeniden İnşa Komitesi'nin görevi de tamamlanmış bulunuyor. Görev artık hazır bulunan delege arkadaşların, kongre platformundur. Hazırlıklar yetersiz olabilir, ama bir zemin var. Bunun üzerinden gerekli çalışmalar yürütülebilir. Kutsal değerlere, daha da sahip çıkmanın Önderliğe layık bir örgütün yürütülmesinin ve militanlığının geliştirilmesinin temelleri bu toplantıda atılacaktır. Tüm arkadaşların toplantı çalışmalarının ve tartışmalarının bilincinde olduklarına inanıyoruz. Bu temelde hepimiz ve halkımız için kutsal ve tarihi olan bu çalışmada arkadaşlara başarılar diliyoruz.

– Yaşasın Demokratik Konfederalizm Önderliği!
– Yaşasın Yeni PKK!

28 Mart 2005

PKK YENİDEN İNŞA KONGRESİ KAPANIŞ KONUŞMASI

PKK İLE BAŞLADIK PKK İLE BAŞARACAĞIZ

Baştarafı, sayfa 18'de

Hiçbir zaman unutmayacağız ki, biz otuz iki yıllık bir tecrübe üzerinden yeniden yapılanıyoruz. Kutsal değerlerimiz bize temel teşkil ediyor. Tüm bunları yaratan Reber Apo, kahraman şehitlerimiz ve fedakar halkımızın büyük emekleridir. Şimdi görevimiz Önderlik ve halkımızın emeklerini kahraman şehitlerimizin çizgisi temelinde doğru temsil etmektir, pratikte onlara layık olmaktır. Sözümüz şudur: "Biz Önderliği yalnız bırakmayacağız" Bir daha yetersiz yoldaşlığı tekrar etmeyeceğiz. Bu temelde gerçekten yoldaşlık yapacağız. Sözde değil, yürekten yoldaşlık yapacağız. Sözümüz ve pratiğimiz bir olacak. Başkan Apo'yla doğru yoldaşlık yapacağız. İddiamız budur. Eğer burada PKK yeniden yapılanıyorsa bu söz temelinde yapılanıyor. Biliyoruz ki bu parti şehitler partisidir. Biz de şehitlerin çizgisi temelinde militan olmalıyız, onların takipçisi olmalıyız. Yüzlerce kez gördük ki, bu kahraman insanlar son nefeslerini Biji Serok Apo ve Biji PKK sloganlarıyla verdiler, böyle şehadete gittiler. İşte bu hareket, bu kişilerin emek ve kanlarıyla yaratılmıştır. Ve biz pratikte bu insanların ruhunu, cesaretini

ve kahramanlıklarını temsil edeceğiz.

Bazı alçaklar çıkmış olabilir. Yüzlerce hatta binlerce militan onların denetimi altında kahramanca şehit düştü. Onlar da yaşamlarını alçakça ve kirlice sürdürmeye yönelerek bütün bu değerlere ters düştüler. Bunlar tarihte hep alçaklar ve düşkünler olarak anılacaktır. İnsanlık, dürüstlük ve kutsal değerlere bağlı olmalıdır. İnsan bunun için insandır. İnsanla hayvanın farkı bu noktadır. Bir yanda bu kadar mukaddes değerler var, diğer yanda bu alçaklar sefil yaşamlarını sürdürüyorlar. Böyle bir yaklaşım tarihsel açıdan yüz karasıdır. Böyle insanların mücadele içerisinde zaman zaman çıkması mümkündür. Ama bunların gerçek PKK ile bir alakaları yoktur. PKK'lik ile Apoculuk, samimiyet ve dürüstlüktür. Apocu yoldaşlık ve ruh bu temelde gelişip şekillenmiştir. Biz de bu ruhla PKK'yi temsil etmeyi esas alıyoruz.

Kürdistan özgürlük mücadelesinin geliştirilmesi için en fazla emek veren, evlatlarını, malını, mülkünü, canını ve her şeyini veren yurtsever halkımızdır. Hepsini umutludur, mücadelelerinin doğru bir çizgide temsil edilmesini istiyorlar. Önderliğin doğru temsilinin ve takipçiliğinin umudu içindedirler. Dikkat edelim, Önderliğe yönelik en fazla saldırı geçen yıl gelişti. Buna karşılık hem 15 Şubat komplonun

kınanmasında hem de Newroz kutlamalarında halkımız her zamankinden daha fazla Önderliğe sahip çıktı. Çünkü Önderliğimiz tutsaktır. Tüm bu gelişmeleri yaratan, özgür kadını ve erkeği, gençliği, mücadelecisi insanı yaratan kişi bugün hala tutsaktır. Ve halkımız onunla kaderini birleştirmiştir. Önderliğini özgürleştirmek temel hedefidir. Önderliği özgürleştirmek halkı özgürleştirmektir. Halk bunu herkesten daha iyi görüyor ve kendi özgürlüğünü Önderliğin özgürlüğünde görüyor. Bunun için de herkesten fazla Kürt halkı bu dönemde Önderliğe sahip çıktı. İşte şimdi biz de yeniden yapılanmış PKK ile buna cevap oluyoruz, halka cevap veriyoruz. Önderliğe ve şehitlere cevap oluyoruz. Onlara diyoruz ki, size verdiğimiz söze bağlı kalacağız. Bu bir anlaşmadır, bu kongre böyle bir sözleşmedir. Bizler halkımızın bu fedakarlığı ve bağlılığı karşısında çalışmamız, çabamız, emeğimiz ve fedakarlığımızla göstereceğiz ki; bu halk için bir kere değil kırk kere de canımızı feda etsek yerinde olacaktır. Biz gerçekleştiren PKK Kongresi'yle bir kez daha diyoruz ki, Önderlikle doğru yoldaşlık yapacağız, eski hatalarımızı terk edeceğiz. Şehitlerin çizgisine bağlı olacağız.

Değerli halkımıza buradan şunu söylüyoruz: Özgürlük mücadelesinde temel

çıkarlarınızı her zaman esas alacağız ve beklentilere cevap olan militanca bir yürüyüşle layık olmasını bileceğiz. Kongremizin halka verdiği söz ve mesajı budur. Bu temelde halktan bize inanmalarını istiyoruz. Şimdiye kadar inandıkları gibi bundan sonra da büyük bir inançla katılmalarını bekliyoruz. Bunu Koma Komelên Kürdistan örgütlenmesine aktif katılarak göstermelerini istiyoruz. PKK'nin yeniden yapılanma sürecine bu temelde güçlü katılmalarını bekliyoruz.

PKK büyük bir kararlılık, bu iddia ve sözle yola çıkıyor. Topluma bu temelde söz veriyor. Tarih bu önemli döneminde, Önder Apo'nun aydınlık düşüncelerinin ışığında görevlerine sahip çıkacak ve halka, değerlere layık olmasını bilecektir.

Tüm Kürdistan analarına söz veriyoruz ki; fedakar, cesur Kürdistan kadınlarına eşit, özgür ve demokratik bir yaşam bahşedene kadar mücadeleye devam edeceğiz. PKK tüm emek ve inançlarına cevap olacak. Acıları ve fedakarlıklarının karşılığı olan özgür bir Kürdistan hedefinden şaşmayacaktır.

Kürdistan gençliğine sözümüz; onlara özgür ve yaşanabilir bir gelecek, özgür ve demokratik bir ülkeyi konfederalizm stratejisiyle inşa ederek özgür geleceğin garantisini yaratmaktır.

Gerçekleşen bu kongre ile Kürdistan toplumundaki tüm kesimlere şu mesajı veriyoruz ki; bu tarihsel süreçte Apocu kızlarınız ve oğullarınız görevlerine sahip çıkacaktır. Özgürlük yürüyüşünde kahramanca yürüyecektir. Üzerinde büyük bir inanç ve kararlılıkla ortaklaştığı temel sözleşme budur.

Bu çerçevede tüm insanlığa ve bölge halklarına sözümüz şudur ki; PKK halklar arası milliyetçiliğin değil, kardeşliğin gelişmesi, yurtsever demokratik ulusun gelişimi için Ortadoğu'da konfederal demokratik bir sistemin yaşam bulması için tarihsel bir rol oynayacaktır. Bu temelde insanlığa karşı sorumluluğunun gereklerini yerine getirecektir.

Her PKK'li bilimsel, çağdaş düşünce ve felsefenin kaynağı olan Önder Apo'nun temsiliyetini doğru yapmayı esas alacaktır. Tüm değerlere layık olacak, Kürdistan ve bölge halklarına özgür ve demokratik bir yaşam kurmayı yüce bir hedef bilecektir. Bu ruh ve inançla PKK kongresi sonuçlanıyor. PKK ile başladık PKK ile başaracağız, sloganıyla kongreyi tamamlıyoruz. Her şart ve koşul altında Apocu ruhla "Biji Reber APO ve Biji PKK" diyoruz.

4 Nisan 2005

GÜLISTAN: Yaşam dolu bilge kız

Adı, soyadı: **Gülistan TUTMAZ**

Kod adı: **Gülistan**

Doğum yeri ve tarihi: **6 Eylül 1981, Mersin**

Mücadeleye katılım tarihi: **1999, Dersim**

Şehadet tarihi ve yeri: **11 Kasım 1999, Faraşın-Hakkari**

Gülistan yoldaş, devrimci yurtsever, Kürt ulusal mücadelesine duyarlı, onurlu bir ailede dünyaya gelir. Bir dramlar ülkesi olan Kürdistan'ın yasaklı bir kızı olarak doğar doğmaz birçok acı gerçeğe tanışır. '80'li yıllar, Kürdistan'ın siyasi olarak çalkalandığı yıllardır. İnsanlar tedirgin, insanlar hareketli, insanlar işkencelerde, insanlar sürgün. Gülistan, o gece karası, bebek gözlerle izliyor etrafını. O aktif bir babanın kızı. Sıra bu şirin bebeğin adını koymaya gelmişti. Babanın devrimci duyguları öylesine güçlü ki, Gule ona göre herkesin çocuğuydu, halkın, devrimin çocuğuydu. Tam da devrimci, onurlu geleneklere göre büyümeliydi. Gule doğarken ondan çok sevinen ve heyecan yaşayan birileri daha vardı ki, onlar da babasının yoldaşlarıydı, onlar koymalıydı ismini, bu ona göre saygının da bir gereğiydi. Tartışırılar biraz. Bu devrim rüzgarının çalkantıları arasında doğmuş, umudu, sevgiyi taşıyıp gelen bu küçük, şirin, narin kız, küçücük sıcak elini uzatmıştı yaşama. Daha doğrusu yaşamın kendisiydi O, yeniden doğuşun adı. O'nun isminin Kürdistan olması gerektiğine karar verirler. Başka isimler de gündeme gelmiş, ama ona daha yakışanını bulamamışlardı bir türlü. İşte Kürdistan, o gizemli sözcük bu küçük sıcak yürekte merhaba diyordu herkese. Yalnız bir sorun vardı ki, bu isim hiçbir kağıdın üzerine işlenemezdi, hiç delemeydi taşlaşmış zihniyetleri. O hala farkında olmasa da, bir yasaklar ülkesiydi burası. Dili yasak, adı yasak, kimliği yasak, yani bir bütünen her şeyi yasak...

Kürtsen eğer, soy ismine yasak ekleyeceksin. Bütün bunlar olmasaydı, Gule öyle çekingen ve hüznünlü doğar mıydı, gölge düşer miydi o mahsum yüzüne. Kim bilir onu neler bekliyordu hayatta. Adım atmanın suç olduğu bu topraklarda inadına yaşamamanın sırlarına ermek, yaşanılır kılmak her şeyi... Ama o gelmişti işte, iyiki de gelmişti. Sıra kağıt üzerindeki kayda gelince Gülistan oluyor adı. Kürdistan yerine yay-

gın kullanılan bir isim oluyor o dönemler. "Gül kokulu ülkeneye hoş geldin Gülistan" diyor babası ve onun arkadaşları. Bu isim Gule'nin bir övünç kaynağı oluyor hep. "İsmim hiç değişmeyecek, kodum bu olacak" diyor ve olayı anlatıyor yoldaşlarına. Bütün genç hayatında Gülistan bununla övünecekti, adımı babam ve arkadaşları koydular diyecekti ve o ismi hep onurla taşıyacaktı. Çok geçmeden bir dünyalar tatlısı kardeş daha geldi arkasından. O, ne olup bittiğini anlamadan abla olmuştu işte, O'na her şey gibi ablalıkta ne çok yakışmıştı. Küçücük, sıcacık elleriyle dokunurdu Fırat kardeşin yüzüne. Bir yıllık bir yaş farkı vardı aralarında ve beraber büyüyeceklerdi.

Çok geçmeden, daha onlar bebekken, baba Nedim Tutmaz hapse düşer, çünkü o düşünen bir babaydı. Üstelik çok tehlikeli şeyler yapıyordu, örneğin kızının ismi Gülistan, oğlunun ismi Fırat'tı. Yani ellerinden gelse Fırat nehrinin akışını, güllerin açılışını engelleyeceklerdi. Bu toprakta açmanın ve de akmanın suç olduğunu bilmiyorlardı. Bilmiyorlardı güller açıyor, Fırat akıyor onlar büyüyordu. Kürdistan'da bu dönemde on sekiz yaşını geçmiş her erkek Kürt ise eğer ve işbirlikçi değilse mutlaka bir terör suçlusuydu ve ölmeliydi, bu başarılmazsa mutlaka hapse konmalı vahşi uygulamalarla hapiste çürütülmeliydi. Gule hep baba hasreti yaşayacaktı, küçük ve genç ömrünün uzunluğunda. "Babam mahvoldu hapislerde, artık hasta, onunla hep gurur duyacağım" diyecekti.

Biraz büyüdüğünde O'nu tam bir yaşam kavgası bekleyecekti. Gule duyarlı, atik, her şeyin ayırında olan bir kızıdı artık. Zamanından önce büyümüştü. Ama O nasıl büyüdüğünü hiç bilmeyecekti, çalışıp onlara bakmak zorunda kalan anneye yardım edecekti. Bu O'nun seçimi değildi belki, ama bende olsaydım babam gibi yaşarım diyecekti. Hayat O'na yaşından, boyundan ve yüreğinden ağır sorumluluklar yüklemişti. Hem okuyacak hem devrimcilik yapacaktı. Dağlarda gerilla vardı umudunu onlara bağlamıştı, onlar orada savaşacak, babası hapisten kurtulacak ve artık hep beraber olacaklardı. Onlar daha temiz bir dünya için direniyorlardı. O bunu yürekten hisedecek kadar büyümüştü. Artık on dördüne basmış bir yetişkin devrimci gibi sahneydi Gule. Başka gençlere benzemiyordu. Verili dünyanın nimetlerine tenezzül edemezdi. O'nun sarıldığı ve katıldığı dünya çok baş-

kaydı. Sırf babasının bir suçu olmadığı halde hapiste çürütülmesi bile tam bir çelişkiydi Gule için. O'na göre iyi insanların yaşamasına izin vermiyordu bu sistem. Anne onların bu tarz katılımlarına annelik iç güdülerıyla biraz karşı durur, Gule bu duruma biraz üzülse de 'annedir kaygı duyması normaldir' diyecek ve annesine sevgisini hep koruyacaktı. O bir anneydi ve yıllarca onları büyütüp kollamaya çalışmıştı. Bir de hayatında çok değer verdiği, Onunla aynı dünyayı paylaşan ve Onunla yoldaş olan küçük Fırat vardı. Sevgi dolu yüreğini herkese vermeliydi. İşte Gule giderek militanlaşıyor ve sınırlarını genişletiyordu.

Nereye giderse gitsin kiminle tartışır, sa tartışsın, duruşu, ağır başlılığı, bilinç düzeyi, kararlılığı büyük bir güven veriyordu çevresine. Yine halkın durumundan çok etkileniyordu. Her gün bir yerlerden faili belli haberler alıyordu. Yüzlerce insan tutuklanıyor, işkence görüyordu. Binlerce köy yakılıyordu. Bütün bunlardan çok etkileniyordu, bazen uyku uyuyamıyor, bazen de yemek yiyemiyor, dalıp dalıp gidiyordu. 'Artık bir şeyler yapmalıyım' kararına varınca, gençlik çalışmalarına aktif katılır. Kendisiyle aynı düşünen gençliğe bağlanırken bunun dışında kalıp da basit, anlamsız, duyarsız, sistemin sunduklarıyla yaşamaya çalışan gençliğe de çok öfkelenirdi. Kendisi daha genç bile sayılmazken bu kadar çelişkileri net görüp sorgulayabiliyorsa neden diğerleri böylesine sorumsuzdu. Bu olgular O'nun günlük sorguladıkları ve yaşadıklarıydı. Her zaman onurlu yaşamı gerektiğine inanıyordu, insanlığa onursuzluğu yakıştıramıyordu. Bir o kadar da yaşam ağır geliyordu O küçük yüreğe. Örneğin şiddeti sevmiyordu, kimden kaynaklanırsa kaynaklansın sevmiyordu. O'na göre sorunların çözüm yolu sadece bu değildi. Bunun için de daha çok çalışmalıydı. İşte bu yaşlarda İstanbul'da birçok alanda gençlik sorumluluğu yapar. Özellikle Roma süreci ve 15 Şubat'ta Başkan Apo'ya yapılan komplolar döneminde O'nun sorumlu olduğu alanlarda çok yoğun eylemlilikler yaşanır. Çok aktif bir öncülük sergilemiş ve gençlik içinde bir lider haline gelmiştir.

Tabii bu arada devlet güçleri tarafından takibe alınır. O'nun grubundan yakalanmalar olur. Gule deşifre olmuş ve özel operasyonlara maruz kalmıştı. Kimliği ve

eşgali tespit edildiğinde buna İstanbul polisi inanmamıştır. Birçok yerde polis 'bu kadar işi bu yaşlarda bir kız çocuğu örgütleyemez' demiştir. Gule akıllı, zekası, atikliği ile hem dostlarını hem de düşmanlarını şaşırtmıştır. Bunun üzerine Gule dağlara gitmeye karar verir. Orada kalması demek mutlak anlamda yakalanması demek olduğundan kardeşi ve bir grup yoldaşıyla gerilla saflarına katılır. Yolda kardeşi yakalanır ve zindana düşer. Gülistan, kardeşi ve diğer yoldaşları için çok acı çeker, ama kendisi gerillaya ulaşır. Gerillayı onların yerine de yaşayacağına dair yürekten söz verir onlara.

Dersim'de bir yaz gecesi gerilla güçlerine ulaştığında çok büyük bir heyecan duyar. Tanışır tek tek onlarla, kısa bir süre eğitim görür ve birçok alan dolaşır. Gittiği yerlerde rahat ve girişken duruşuyla herkesle hemen tanışıyor ve kaynaşıyordu. O'na ağır olabilecek işleri yaptırmak istemez gerilla arkadaşları. Gule ise buna kendi karar veriyor, birçok iş için 'ben biliyorum, ben yaparım' biçiminde kendine hep yapacak bir şeyler buluyordu. El attığı her çalışmayı da çok tittiz ve ustalıkla yapıyordu. Bu özellikleri sayesinde yoldaşları arasında çok sevilir kısa dönemde.

Gülistan, bir sevgi damlası, yüreği bedenine sığmaz bir arkadaş canlısı... Bahar yüreğinden, coşkun ülkesine akan bir nehir. Ne kadar sevse ülkesini ve halkını o kadar güzelleşiyordu. Bunu biliyordu. Daha yeni gelmişti gerillaya, ama o denli çabuk uyum sağlamıştı gerillaya. Çünkü O'nun uzakta olduğunda bile her zaman dağlarda atıyordu kalbi. Dağları yüreğine sığdırabilseydi ah, bir sığdırabilseydi? Ama gerillaya geldikten sonra artık O sığmaz olmuştu dağlara. Büyümüştü çünkü. Ülkesinden uzak büyümenin getirdiği hasreti, yerle bir etmişti dağlarda. Sonsuzca yaşayacaktı dağlarda. Artık bir daha gitmeyecekti şehirlere. Şehirlerin insanı bitiren o kasvetli havasından uzakta mutluydu. Dağların ruhuna ruhunu katarak iyi bir gerilla olacaktı, oluyordu da. O yüzden ya kıpır kıpırdı, yerinde durmazdı. Çok şey yapmalıydı, az zamana çok şey sığdırmalıydı. Dolu dolu yaşamak için gelmişti gerillaya. Elinden alınan çocukluğunu, gençliğini, tüm Kürt çocukları ve gençleri adına yaşamak istiyordu dağlarda. Ülkesinin her karış toprağını dolaşacaktı. Tüm nehirle-

rini, dağlarını, sularını, patikalarını arşınlayacaktı. Doyasıya içine dolduracaktı.

Gülistan, gül bahçesi... Güllünce yüzünde güller açan güzel kadın. Bir daha ayrılık olmayacaktı. Artık buluşmuştu ülke toprakları ile. Bir daha O'nu kimseler ayıramayacaktı ülkesinden. Yaşam, aşka, özgürlük bu topraklardaydı O'nun için. Bunca yıl, ülkesi ve gerilla ile buluşmanın özlemini çekmişti. Yarımlıklar da olsa özlemi son bulmuştu. Bu topraklarda Önderliği ile buluşmanın hayalini kurmuştu. Bu hayaline saldıranlarla çatışmıştı korkusuzca. Önderliğin esaretini asla yedirememişti kendisine. Bunu eylemlerde gösterdiği kararlılığıyla göstermişti. İşte şimdi gerillaya gelmişti. Burada daha çok savaşacaktı. Bu hayalini gerçekleştirmenin ardına düşecekti dağlarda. Umud asla tükenmezdi. Bir gün mutlaka Önderliği'yle buluşmanın özlemiyle dağların kalbine koşacaktı. Yine korkusuz, hesapsız, çıkarsız koşacaktı nehirler boyu. Hiç durmadan...

Gülistan, yaşam dolu bilge kız... Yaşamı derin bir kavrayış ile ele almaya çalışan bir militan... Meraklı bir çocuk gibi her gün yenden yaşamın keşfine çıkan bir bilge... Bitmez bir coşku ve enerji ile hep bilmek, yeni bir şeyler öğrenmek için yorulmadan çalışan bir mücadelecisi... Az zamana çok şey sığdırmalıydı. Zamanını hiç boş geçirmiyordu bu yüzden. Her bir şeyler öğrenmeye çabalıyordu. Bilgelik yaş tanımazdı. Biliriz, az zamana çok şey sığdırmış insanları... Duyarız onları, hissederi. Yaşamı anlam yükleyerek yaşamının bambaşka bir tadı vardı Gülistan için. Yaşadığı ana ve hayata anlam yükleyerek var olmak, insan olmanın bir koşuluydu O'nun için.

Gülistan, kekik kokulu Dersim dağlarında bir dağ Berfin'i... Zorluklar karşısında yılmadan durabilmeyi başaran yürekli bir insan. Yaşadığı zorluklar O'nu direngen kılmıştı. Asla pes etmezdi yaşamın zorlukları karşısında. En zorlu süreçlerde gerillaya gelmişti. Hem maddi hem manevi zorlukların hiçbirini O'nu yıldırıyordu. Aksine kendini daha çok güçlendirmenin vesilesi yapıyordu bunları. Bir dağ Berfin'i kadar direngendi. Acılar karşısında yıkılmamayı, her zaman felsefesiyle yaşadığı Önderliğinden öğrenmişti. O'nun iyi bir öğrencisiydi.

Gülistan yoldaş katıldığı yılın 3 Ağustos'unda Başkan Apo'nun kararıyla kuzey güçleri güneye çekileceklerdi. Bu süre zarfında küçük gerilla hiçbir savaş, sıcak bir temas yaşamadı. Sadece eğitim amaçlı mermi patlattı. Canlı ve coşkulu bir duruş sergiledi hep. O metropol gençlik çalışmasında pişmiş, ama gerillada yeniydi. Zorunlu olmadıkça bu durumdaki arkadaşlar savaşa sokulmamalıydı; arkadaşlarının yaklaşımı buydu O'na. Geri çekilme dönemi gelip çatmıştı. Gule'de bir grupla yola çıktı. Yol boyunca tek bir sorun yaşamadı. Sorumlu, olgun yaklaşımlarıyla gerektiğinde yardım almasını ve vermesini bildi.

10 Kasım 1999'da artık Gule'nin de içinde bulunduğu grup güney sınırlarına yaklaşmıştı. Bunu kutlamak isterler, aylardır yürümüş ve büyük tehlikeleri atlattımlardı. Anlamsız yere silah kullanılıp havaya ateş açılır. O sıra silahının emniyetini kapatmayan bir arkadaşın silahından çıkan bir kaza kurşunu Gülistan'a isabet eder. Önce yaralanır, doktora yetiştirmek için taşırılır O'nu. Yetişmeden şehit düşer. Ve O da şehitler kervanındaki onurlu yerini alır.

Hiç beklenmedik bir zamanda gitti aramızdan. Ya da sonsuzluğu mekan eyledi. Kabullenmedik O'nun bu şehadetini. Daha çok yaşasın ve doyasıya gülsün istedik. Bu gidiş hepimizin yüreğinde büyük bir acı bırakmıştı. Anısı mücadelemizde her zaman yaşayacak.

Mücadele arkadaşları adına

Gittiler

*Gittiler göçmen kuş sürüleri
gibi oradan buraya
savrularak uçtular
gökyüzünde
solgun bir buluttan
yağmur tanecikleriyle
gittiler yüreklerinin
bilinmezliklerini geçerek
yürüdüler gecelerce
yürüdüler günlerce
yolcularıydılar güneş
sabahlarının küçük küçük
ömürlerinde yıllara çağlara
yürüdüler
kimileri daha çocuk yaşta
basamaklarına tırmanmıştı
gençliğin bir yumruk bir
yürek sancısında sinanmıştı
gönülleri patikaları
ve uçurumsu yollardan
gittiler hayatın*

Yarım kalan gülüşün ardından

*“kendine sevgiyi
dayatacak kadar
erdemli ol”*

Ş.Neval

Adı, soyadı: **Şenay KURT**
Kod adı: **Neval Bawer**
Doğum yeri ve tarihi: **Silvan, 24 Nisan 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **25 Mayıs1999, Amed**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran 2004, Geliye Zap**

Yarım kalan gülüşün ardından ne yazılsa ki? Dindirmeyecek içimizdeki acıyı hiçbir şey. Biliyoruz, giden gidiyor. Tabiatın acımasız kanunu. Ama yine de sana bağlılığımızın, yoldaşlığımızın en sıradan bir görevi olarak birkaç satır yazmak, bir nebze de olsa dindirir belki zaman zaman göğsümüzde sıkışan koyu acıyı. Yarım kalan bir gülüşü seninkisi, yaşama yeni başlarken henüz...

Ne getirebilir ki seni yeniden? Ne kadar hayıflansak da, ne kadar kızsak da, ne kadar öfkelensek de sana sebep olan tüm geriliklere ne fayda. Şairin yazdığı gibi “Ejderha olsak kar etmez!”

Ve biz seni daima öyle anacağız. Öyle hatırlayacağız. Yarım kaldı gülüşün, gülen güzel yoldaşımız. Acı veriyor bize böyle yazmak, böyle anmak, ama ne yapabiliriz ki? Eski bir tapınak yazıtında “*öyle bir hayat yaşa ki öldüğünde herkes ağlasın*” diye geçiyordu. Şehadetinin hemen akabinde o sözleri anımsadık. Sanki seni anlatıyordu. Sen gerçek bir yoldaş olabilmeyi öğrettin bize. Mütevazı, fedakar, moralli, duygu yüklü, hiçbir önyargıya kapılmadan, hiçbir kaygı taşımadan, herkesle en doğal özlü

ilişkinin nasıl yaratılabileceğinin en canlı örneğiydin. Gözlerdeki şişkinlik, bakışlardaki uzaklık, bu sebepleydi. Oyunaççı elinden alınmış çocuklar gibi olmuştuk birbirimize. Bakabilme cesaretimiz bile yoktu, dokunsalar ağlayacaktık. Bir kader midir bu? Neden her yıl aynı tekrar? Kim hak ediyor böyle şehit düşmeyi ki, sen böyle şehit düştün?

Akşam göreve gideceğimiz söylenmişti. İçimizde tuhaf bir isteksizlik yol boyu süren bir sıkıntı vardı. Bölüğe yaklaşırken hayal ediyoruz. Hevala Neval’in sıcak bir merhabasını alacağız diye. Belki de oturup içten bir sohbet daleceğiz. Tek tek arkadaşları soracak biliyoruz. Ve özlüyoruz senin doğal esprilerini. Hatta espri gücüne hayran kalıyoruz. Ama bakıyoruz ki hırçın suda arkadaşlar senin cesedini arıyorlar. Biz neyi umuyoruz neyi hayal ediyoruz, ama neyle karşılaşıyoruz. İlkın Rüstem’i görüyoruz. Bıçak vursan kan gelmez. Sonra Siyabend’i, diğerlerini. Yüzler hep aynı, anlıyoruz bir şeyler var, ama çözemiyoruz. Belki de uykunun ağırlığıdır diyoruz, kendimize ya da uykusuzluğa yoruyoruz. Avutmak istiyoruz kendimizi, ama nafîle, kemiriyor içimizi. Sonrasında duyuyoruz Hevala Neval’in suya kapılıp gittiğini. Yüz hatlarımız gerginleşiyor. Sanki rüyadayız. İnanmak istemiyoruz uyandıığımızda her şeyi eskisi gibi görmek istiyoruz. Böyle avutmak istiyoruz kendimizi. Ama gerçek o kadar acımasız ki ve çoğu kez de akan su gibi hırçın. Zaman mekan sonsuzluğunun ötesinde bir anda irkiliyoruz, adeta sarsıntı geçi-

riyoruz. Yanlış duymuyoruz, rüya da görmüyoruz. Kalp atışlarımız hızlanıyor, tüyle- rimiz diken diken, boğazımız düğümleniyor, yutkunamıyoruz. Damlalar süzülüyor yanaklarımızdan. Hala inanmak istemiyoruz. Suya bakıp dış biliyoruz. Ama faydası ne. Hevala Neval hiç umulmadık bir kazanın kurbanı oluyor.

Yarım kalıyor gülüşün, güler yüzlü yoldaşımız.

Gözlerimiz buğulu, içimiz buruk, parampa- rça. Keşke seni hiç tanımasaydık. Şimdi o vadiden bir daha nasıl geçece- ğiz? O suya, dağlara bir daha nasıl baka- cağız. Sesinin yankısını duyup da kulak- larımız çınlamayacak mı? O patikadan ilerlerken dizlerimizin bağı çözölmeyecek mi?

Haksız ve yersiz şehadetin karşısın- da eziklikten başka ne hissedeceğiz? Zindan olacak bize o vadi. Gökyüzü, dağlar üzerimize çullanacak. Haykırmak isteyeceğiz. Göğsümüz yine daralacak, ama ejderha olsak fayda etmez, sen yoksun artık.

Oysa senin için her şey yeni başlıyo- du. Sıradan birisi olamayacağının, büyük şeyler yapabileceğinin tüm emarelerini vermişti.

Sen kelimenin tam anlamıyla eşsiz bir yoldaştın. Yoldaş olabilmeyi öğrettin bize tüm kaygılardan tasarlardan uzak.

Yağmurlu bir sonbahar günü tanıdım seni. Yine içten, yine sade, yine doğaldın. Tıpkı sonraları gibi. Geçirdiğimiz bir kış bo-

yu en çok eğitime katılan, yaşamda aktif, ilişkilerinde geliştirici, kendisini sorgulayan, gerçekten bir şeyler yapabilmek için çaba içerisinde olan yoldaşlardan birisiydin. Önderlik çizgisini özümsemiş, yeni sürecin gereklerini kavramış ve kendi çapında sorumluluklarını azami derecede yerine getirme- ye çalışan yine sendin. Kuşkusuz bu duruşunun, isteminin, çabanın, dönemin gereklerini kavramayla, Önderlik çizgisinde kendini kararlaştırmayla bağı vardı. Bundan dolayı en çok eğitime katılan ve etrafını teşvik eden yine sendin. Bize de doğrultu olması gereken budur zaten. Tüm yetersizliklerine rağmen mücadele ruhun ve azmin. Eğitimde böyle faal iken, yaşamdaki aktifliği de gözlerden kaçmıyordu. Tüm pratik uğraşlarda yine en önde olanlardan birisiydin. Bir işe en çok moralle sarılan yine sendin. Yoldaşlık ilişkilerine en içten ve kaygısız yaklaşan, en özlü ve sade ilişkiyi geliştiren, bu nedenle de ilişkilerinde en çok geliştiren yine sendin. Bir yönetici olarak sorumluluklarının bilincinde, kendi cinsine karşı sorumlu, karşı cinsle de anlamlı bir ilişkiyi geliştiren, ilişkilerde moral aşıl- yan, ölçü kazandıran, bundan dolayı da herkesin sempatisini kazanan, gönlünde taht kuran yine sendin. Çift taraflı ateşkes kaldırılmıştı. Aktif bir şekilde savaşta yer almak istiyordun.

Yoldaş olmayı öğrettin bize. En azından yıl sonuna kadar beraber olacaktık. Söz vermiştin bize. Oyun bozanlık yaptın bize demeyeceğiz. Ama neden bu kadar

erken? Bu soruyu sormadan edemiyoruz kendimize. Fakat sorulan sorular da cevapsız kalacak. Her şeye karşın şehadetin omuzlarımıza bir şeyler yüklüyor bunun farkındayız. Seni anmak seni yaşamaktır. Seni hatırlamak, seni ölümsüz kılmaktır. Sana bağlılık bunu gerektiriyor. Varoluşun özülü somut en güzel yaşamı, kısa ömrüne rağmen şiiir ve türkü tadına yaşadın. Ve evrenin ruhuna daldın. Artık bir keleşbeğın uçuşunda, bir kuşun ötüşünde, rüzgarın esintisinde, yaprakların hışırtısında, şafağın doğuşunda yaşamın kutsallığında sen varsın. Telepatı ile buluruz seni. Ey Farqın kızı! Sarınıyorken bir parça yağmurluğa gecenin ayazında, tıril tıril tırmanıyorken 3-4 bin metreyi ter damlaları biterken alnımızda, muhtaç kalıyorken bazen bir parça kuru ekmeğe, sen umut, sen inanç, sen güç kaynağımız oluyorsun.

Seni unutmak zor, seni anlatmak imkansız, çünkü sen unuttukça hatırlanan ve anlattıkça bitmeyensin. Bizim için acı olan merhaba diyerek buluşan ellerin, elveda diyemeden ayrılması oldu.

Hüzün yıldızlar kadar uzak
Mutluluk, göz bebeklerin kadar yakın
Sevdam damarlarında dolaşan kan gi- bi

Sıcak ve kutsal olsun
Yarım kaldı gülüşün,
gülér yüzlü gül yoldaşımız.

Mücadele arkadaşları

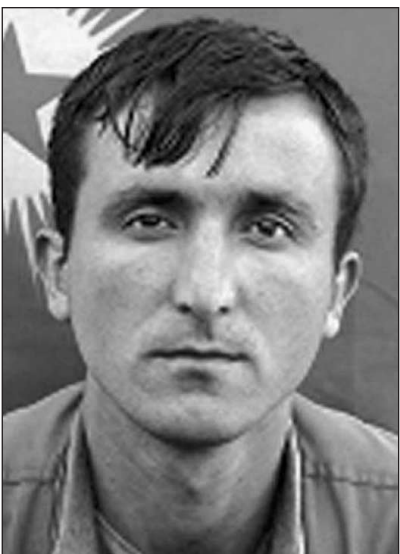
ÇİĞLIK ÖTESİ

*Öylesine hırçın, öyle asi
öyle çığlık çığlığa
bir akış ki bu
dalgın bir bakış
çekici, sempati
yaratan bir gülümseme.
Yankılanan kahkahan
gibi vedalaşmadan
bir ayrılık
belki de.
Gece karanlığının sessiz
esintisinde savrulmak,
yarattığın acıların
ateşinde kavrulmak,
hani yağmurlar altında
Cilo'nun Gare dağlarında
deliler gibi koşarak
hani o çok sevdiğimiz
Firuze'yi haykıra haykıra
birlikte söyleyecektik
mahsum bir bakış*

*ve bir de tebessüm
bırakabilmek fırtınalar
koparıncasına
ansız ve zamansız bu
günde
yüreğinin derinliklere
aktığı an gibi
güzeller hırçın
hırçınlar ise bir çılgın
bir çığlık
bin bir serin gümbürtüdür
akıp sonsuzluğu
kucaklamaktı
Piremendé yolculuğunda
olduğu gibi
sessiz ve derin
uyku değildi bu defa da
yaşamak, yaşatmak,
hissetmekti
Piremendé'den
Kani guzê'ye
oradan Geliyê Zap'a
ve daha nice suların*

*bütünleştiği Zap
Avaşın, Basya
buluşmasına doğruydu
bu var oluş
belki de hepimizin
hasret duyup da
göremediğimiz
muhteşem mekanlar
belki de
sensiz görüp de
yaşadığımız
tatlı anılarla özlem
giderdiğimiz anlar
su dalgalarının asiliği mi?
yoksa
deliveren yüreğinin
sıgmazlığı mıydı?
seni çeken,
hırçınlar, hırçınları çekermiş
ve bir öfke bir yenilik olmakmış
ulaşılmazlıkların gerçeği tatmanın
adymış
sen gibi olmak...*

Sert kayalıklarda açan bir çiçektir O

Adı, soyadı: **İskender ÜLGER**
Kod adı: **Kani Gap**
Doğum yeri ve tarihi: **Höyükyani/Suruç 3 Ekim 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **Kasım 1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Nisan 2004, Amanos-Erzin alanı**

Kani arkadaş ile 2003 yılının Mart ayında Amanos alanına geçtik. O

süreçte bu alanda gücümüz yoktu. Birçok zorluğa rağmen Kani arkadaş çalışmalara coşkulu ve yüksek bir performansla katılım sağlıyor, sürekli çalışmanın en iyi biçimde olması için elinden geleni yapıyordu. Kani arkadaş daha önce de Osmanîye'de kaldığı için oradaki çalışmalara içimizde en aktif katılanlardandı. Ve bundan büyük bir coşku duyuyordu. Kani arkadaş değerlere çok bağlıydı. O, PKK'de ya-

ratılan her değerın büyük bir emek ve bedellerin sonucunda yaratıldığını hiçbir zaman unutmazdı. Onları korumak ve büyötmek O'nun Apocu militanlıkıtan kazandığı bir yöndü. İmkânların kıt olmasına rağmen bu değerleri arkadaşlarının hizmetine sunmada üstün bir fedakarlık örneği sergilemekteydi.

Kani arkadaş her türlü zorlanmaya rağmen her zaman direnişinden ve keskin

bağlılığından taviz veremeyen bir duruşun sahibiydi. Zorluktan çekinmez tam tersine zorluklar içinde çıkış yapmanın en anlamlısı olduğuna inanırdı. Yani o sert kayalıklarda açan çiçekler misali yaşardı. Bu yüzden ucuz yaşamayı kendisine kabul etmeyen Apocu bir militandı.

Kani arkadaş 2004 yılının nisan ayı ortalarında Amanos'un Erzin bölgesinde Şiyar Erzincan ve Hasan Gorse ar-

kadaş ile birlikte girdikleri çemberde direnerek şehit düştüler. Onlar diğer bütün şehitlerimiz gibi bir kez daha direnişleriyle, yaşamlarıyla yüreğimize kazındılar. En büyük değerlerimiz, yaşam kaynağımız olarak her zaman bize mücadelede yol göstereceklerdir. Onların anılarına mücadeleyle sonuna kadar götürerek bağlı kalacağız.

Mücadele arkadaşları

Özgür yaşama sevdalı yaşam komutanımız

Adı, soyadı: **Doğan AYDIN**

Kod adı: **Çekdar**

Doğum yeri ve tarihi: **Savur, ...**

Mücadeleye katılım tarihi: **1992**

Şehadet tarihi ve yeri: **15 Şubat 2004**

Mardin/Ömeryan alanı

*Gülüğüne bin kurşun
sıkı da ölüm,
unutma,
umuda kurşun işlemez gülüm.*

Dünyadaki her şey, acı çekmenin ve ağlamanın Kürt için doğaldığını öğretti bizlere. Bu yüzden bizim coğrafyamız acı çeken ve göz yaşı döken insan yüzlerine alışkındır. Gülen insan yüzlerine ise yabancı. Çok gülmenin mutlaka ardından bir kötülük getirdiği, gülmenin ayıp olduğu öğretili bizlere. Doyasıya gülmenin

önüne geçildi. Böylece gülme gerekçelerinden çok, ağlama gerekçeleri yaratıldı yaşamda. Bu coğrafyada insanlar az gülerler. Ama yüreklerinin derinliklerinden gelen duygularla, içten, ağız dolusu gülerler. Bir de bir şeyler kaybedildikten sonra, yitirildikten sonra değeri anlaşılır. Şair Murathan Mungan'ın şiirlerine bile konu olmuştur yalnızca ölümlerini seven bir toplum olduğumuz. İşte şehit heval Çekdar gülüşüyle tüm bu geri gerçekliklere meydan okudu ve doyasıya içten ağız dolusuyla güldü. Kahkahası Gabar dağlarını çınlatıyordu. Onun olduğu yerde moral, inanç, sevgi, bağlılık, insan, yoldaşlık vardı. Bazı şehit arkadaşların güzel yanları onlar gittikten sonra anlaşılır. O ise bizlerin, insanların yaşarken de sevebileceğini gösterdi ve yaşarken de çok sevdik O'nu. Yanımızdayken bile özledik. Nasıl başardı bunu?

Uzun süre gerilla saflarında kalan heval Çekdar ilk kez ailesiyle telefon da görüşür. Ne yapar ne eder ailesine kendisinin onların çocuğu olduğuna inanıramaz. Yaşlı ana şunu der oğluna, "hele bir gül" heval Çekdar telefonda güler, anası "ha şimdi inandım oğlum olduğuna" der. Ve heval Çekdar'ın gülüşü ağılatır güzel anayı. İşte gülünce böyle güler heval Çekdar ağılatırcasına.

Mücadele saflarımıza toplumsal gerçekliğimizi reddeden ve alternatif arayan bireyler katılır. Farklı yaşayan, farklı konuşan, farklı gülen insanların mekanıdır dağlar. Heval Çekdar da toplumsal gerçekliğimizin birçok yanıyla daha küçük yaşlarda uyum sağlayamaz. Bu onu arayışlara iter. Bulunduğu Mardin alanı da oldukça yurtsever yoğun katılımların yaşandığı bir alanımızdır. '90'lı yıllardaki serhildanların da etkisiyle gençler artık yerlerinde duramazlar. Bu serhildan ruhunun sıcaklığı, heval Çekdar'ın ruhunda ve yüreğinde kıpırdanmalar yaratır. Gerilla sevdası bir kez girdi mi insanın yüreğine, ruhuna, bir daha kopamaz ondan. Yıllarca sürecek olan serüvenine adımını atar heval Çekdar. İlk etapta ortama çekimser yaklaşır ve yaşamı iyice gözlemler. Bu yaşam, tam onun maceracı ruhuna göredir. Canlılığı, atikliği, çalışkan ve hesapsızlığıyla, yorgunluk nedir bilmeyen katılımla ortamda herkes tarafından sevilir ve olmadığı ortamlarda gözler hep heval Çekdar'ı arar. Heval Çekdar yerinde duramaz, civa gibidir. Onunla olan sohbetler, tartışmalar yoldaşlık kokar. İnsana ve yaşama verdiği değer katılımından bellidir. İnsan yaşamı için emek harcadığı sürece yaşama bağlanır. Gerçekte yaşam, özgürlük inancı ve bilinciyle yaşayıp onun için çalışmaktan zevk almaktır. Gerilla yaşamı sevgiyle, emekle işlenir. Zorluklara karşı göğüs gerebilmenin, güç olabilmenin yolu, yaşama tutkuyla bağlılıktan geçer. Heval Çekdar da yaşama ve özgürlüğe sevdalıdır. Bu yüzden de hesapsızca katılır ve sınırsız emek harcar. Çalışmaktan zevk alır. Yorgunluk nedir bilmez. Eylemden gelir mutfağa girer, keşfe gider, subay olur, bir gün bile itirazı olmamıştır. Yine yaptığı her işi en iyi şekilde yerine getirir.

Heval Çekdar'ın yaptığı kavurmaları kimse unutamaz. Yazın en sıcak günlerinde saatlerce kavurma tenceresinin başında bıkmadan usanmadan Gabar'ın tadını hala unutamadığımız en güzel kavurmalarını yapardı. Bu yaşam komutanı, birçok yeni savaşçının da ilk komutanıdır. Bulunduğu çalışma sahası açısından birçok yeni savaşçı ilk olarak heval Çekdar'la tanışır. Ve bir daha asla unutulmaz. Kim unutabilir ki bu insan ve yaşam canlısı komutanı. Gerilla yaşamı boyunca kuzey sahasında kalan heval Çekdar, Önderliğin kuzey alanlarından geri çekilmenin gerçekleştirilmesi kararı doğrultusunda güney sahasına son gruplarla geçer. Ayrılmak istemez bu topraklardan, ama örgütün ve Önderliğin talimatlarını da her zaman harfi harfine yerine getirmiştir. Güney sahasında uzun süre eğitimde kalır. Uzun yıllar pratik sahada kalmasının etkisiyle önceleri eğitime fazla önem vermez. Fakat kısa bir süre sonra O da eğitimi ihtiyaç olarak görür, ilgi ve merakla her şeyi öğrenmeye çalışır. O dönemde şiir ve yazılar da yazar; şehitler, Önderlik ve yoldaşlık üzerine. Bir gün yeni savaşçıyken karşılaştığı arkadaşlarla görüşür. Ne arkadaşlar unutmuslardır ilk komutanlarını, ne de insanlara karşı son derece duyarlı olan heval Çekdar unutmıştır onları. O dönemde kadro eğitim okulunda olan heval Çekdar arkadaşları yemeğe davet eder. Arkadaşlar heval Çekdar'ın yanına giderler. Onlara Gabar'a özleminin bir ifadesi olarak Gabar murtukası yapmıştır. Ve dalarlar bol kahkahalı anılarla dolu sohbet.

Görülen eğitime ve partinin emeklerine karşılık vermek ister. Bu eğitimlerle şimdiye kadar yapılamayanları yapmak ve yitirilenleri tekrar yeniden yitirilen yerde kazanmak amacıyla özlemini çektiği kuzey alanlarına yönelir. Alanı daha önceden tanınması, düşman gerçekliğini bilmesi, yılların tecrübesini alan eğitimle daha da aydınlatması, O'nun güçlü bir komutan olarak dönüşümünü yaratır. Gabar dağları tekrar heval Çekdar'ın kahkahaları ile çınlayacak, sohbetlerine, moraline tanıklık edecektir. Bu enerjisiyle ve coşkusuyla

tekrar çalışmalara yüklenir.

Defalarca düşman pusularına düşen heval Çekdar, girdiği pusulardan kendini kurtarmasıyla tanınır. Arkadaşlar cin gibi olduğunu söylerler ve kimse inanmaz artık Çekdar arkadaşın kolay kolay şehit düşeceğine. En zor koşullardaki çatışmalarda bile kendini kurtarır heval Çekdar. Ancak bir gün bir arkadaşla gittiği görevde düşmanın çemberine takılırlar. Heval Çekdar ağır yaralanır, ama yine de kendini düşmanın elinden kurtarmayı başarır. Mevsim kıştır, hava buz gibi soğuk, Çekdar'ın sıcağı eritir karları. Kar ne kadar da soğuktur. Ve bu soğukta hareketsizlik gerilla için ölüm anlamına gelir. Ama heval Çekdar'ın sınırsız yüreği karşısında vız gelir. Yağar kar hiç durmamasınca tam bir hafta. Uzun süre ulaşılamaz heval Çekdar'a. Arkadaşlar O'nu ararlar. Herkes bu sefer de çıkıp geleceğine inanır. Heval Çekdar yine göğüs göğüse savaşmıştır düşmanla ve yine dönecek yanımıza derler. Ama dönmedi. Heval Çekdar kan kaybı ve yoğun kar yağışına güç getirememiş ve şehitler kervanına katılmıştı.

Heval Çekdar'ın şehadeti herkesi derinden etkiler. Yılların tecrübesi, birikimi ve emeği, mutlaka özgür toprakları görmeliydi der arkadaşlar. Kimsede inanmaz Çekdar'ın şehadetine. Sanki her an yeniden çıkıp gelecek, yine o her zaman taktığı siyah, sarı, kırmızı, yeşil güllerle süslü kefiyesini omuzlarına atacak aramızda dolaşacak. Devrimcilik hiç görmediği insanlar için, topraklar için yaşayabilmek, savaşabilmek ve şehit düşebilme. O, Önderliğin hücrelerinde kimsenin inanmadığı, akıl sır erdiremediği kır çiçeklerine dönüşmüştür şimdi. Yüzü gökyüzüne dönük, bakışları özgür dağlara çevrilmiş olarak sonsuzluğa dalmıştır. Yüzünde her zamanki mütevazı gülümseyişiyle. Heval Çekdar dünyanın tüm kirlenmişliğine rağmen, insanların inançla yaşayabileceğini, hesapsızlığı, sevgiyi, temizliği, onurlu ve ilkeli yaşamayı öğretti bizlere. O, bir yaşam öğretmeniydi. O, bir yaşam komutanıydı. Umut dolu, mahcup bakışlı, güzel bir yoldaşı. Şimdilerde ise gün bitiyor ve gülüşün kalıyor bizde ve gülüşünü asla unutmayacağız, gülüşünle buluşma umuduyla.

Mücadele arkadaşları

Fedakar bir can yoldaş: Bahoz

Adı, soyadı: **Kadir SÜMER**

Kod adı: **Bahoz Roj**

Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1983**

Mücadeleye katılım tarihi: **1999**

Şehadet tarihi ve yeri: **15 Nisan**

2004, Mişare

1999 katımlı Bahoz arkadaş; Önderliğin esaretinden etkilenip partiye katılan ve intikam istemini hep canlı tutan bir arkadaş. Önderliğin esaretini hiçbir zaman hazmetmeyen bir yoldaş. Şırnak doğumlu olan Bahoz arkadaş, aile şekillenmesinden olsa gerek içine kapanıktı. Fazla konuşkan, açık değildi. Ama yoldaşlığında paylaşımcı, fedakar, çalışkan ve sevecen bir arkadaş. Askeri yönden kendisini geliştirmek isteyen bir yoldaş. Görevlere hiçbir zaman itiraz etmezdi. Elinden geldiği kadar uygulamaya çalışırdı. Doğaldı. Şekilci olmayı sevmez, devamlı doğallığı esas alırdı. Güney'de kalmayı hiç istemiyordu. Kuzey'de mücadele yürütmek için çok öneri yapıp ısrarlı oluyor, hep Önderlik esaretine ve sürece cevap vermek istiyordu. Kuzeye geçme istemi, coşkusu ve hayalleri onu bambaşka bir insan yapıyordu.

Spor ve sosyal aktivitelere katılımda canlı bir yoldaş. Mütevazıydı. Başarma azmi, zafer istemi çok canlıydı. Her zaman mücadelecilik yönü ön plandaydı. Arkadaşlarına eksikliklerini kavratma konusunda her zaman mücadelecilik ve istemliydi. Kendi eksikliklerini saklamazdı. Arkadaşlarla paylaşmayı, yardım olmayı severdi, dürüsttü. Eğitimlerde hep dinlerdi ve kendini değiştirme istemini yaşamda hep gösterirdi.

Kuzeye geçerken coşkusu ve istemi çok göze çarpıyordu. Hep bir şeyler yapmak gerektiğini söylardı. Eylem yapma istemi, arayışı her zaman çok yoğundu.

Kani arkadaş Gabar'da bir misilleme eylemine giderken düşmanın indirme güçleri arasında kalmıştı. Burada sonuna kadar direnerek şehitler kervanına katıldı. Anısı mücadelemizde önder olacaktır.

Mücadele arkadaşları

GÖZLERİNDE YAŞAM

şiir dolu sözlerinde değil
ter damlası gözlerinde bul beni
uzak uzak bakışlarında
sessiz sessiz dalışlarında
türkü türkü yanırlarında bul
bir gölün suskunluğuna
bir selin coşkunluğuna sor
sor da bul beni
gör beni
yıllar yaşları kucaklar
yaşlar yaşamı çizgiler insanda
oysa yirmi yaş bizde bir damla gözyaşı
bir ayrılıktır başlı başına
aç toprakların kuşları
karanlıklara vururken kanatlarını
aşkı ve umudu doldurup torbalara
türkü söyler gibi düştük yollara
o en coşkulu en çocukluk çağlarımızda
merhaba dedik yaşama

ÖNDERLİK ÇİZGİSİNDE KADININ BİRLİĞİ ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜN TEMİNATIDIR

PAJK KOORDİNASYON ÜYESİ DERYA KOÇGİRİ İLE I. ÖZGÜR KADIN KURULTAYI ÜZERİNE YAPILAN RÖPORTAJ

Serxwebûn: Uzun zamandır Kürdistan ulusal demokratik mücadelesi içerisinde yer alıyorsunuz. Kadın hareketinin geldiği aşamayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Derya Koçgiri: Kadın özgürlük hareketinin 30 yıllık mücadele süreci içerisinde bir tarihi var. Bu gelişim süreci, hareketin ilk oluşumundan itibaren başlıyor. Özellikle '90'lara kadar kadınların katılımı oldukça sınırlıydı. Daha çok aydın, üniversite gençliğinden katılımlar vardı. Mücadelemiz açısından 15 Ağustos 1984 yılında gerilla savaşının başlamasıyla birlikte, kitleselleşme ve mücadelenin tüm topluma yayılmasıyla katılımlar artmaya başladı. '90'lı yıllara gelindiğinde gerilla mücadelesinin kendisini halk serhildanları biçiminde örgütlemesi, halkın yoğun desteğinin gelişmesi, beraberinde kadın katılımlarını, kadın özgürlük mücadelesine olan ilgiyi de oldukça artırdı. Fakat o dönemki katılımlarda cins mücadelesi anlamında arayışlar olsa da –gerek '70, gerek '80, gerekse de '90'lı yıllardaki katılımlar– öne çıkan, ulusal mücadeleye katılımdır. Kürt sorununun çözümünde temel bileşenlerden biri olan kadının örgütlü bir güce kavuşarak kendisini her alanda ifadeye kavuşturması yaklaşımı, Önderliğimiz tarafından esastı. '90'lı yıllarla birlikte nitel ve nicel olarak katılımın artması, kadının özgün örgütlülüğünü gerekli kılıyordu.

1970'lerden itibaren Avrupa'da gelişen genel örgütlülüğümüz içerisinde kadın örgütlenmesi de vardı. Bu örgütlülük, 1987 yılında YJWK biçiminde bir birliğe kavuştu. O dönem açısından toplum içerisinde kadının daha özgün ele alınarak kadın sorununun işlenmesi, kadına bu bilincin verilmesi, kadının kendi kimliğine sahip çıkmasına yönelik yapılan çalışmalardı. Fakat '90'larda gerilladaki artışın da gelişmesiyle özellikle savaş, orduyu ele alışı tamamen erkek mantığının hakim olması yaklaşımı vardı. Bu açıdan gerilla ortamında erkeğe ait kılınan ordu zihniyetinin yıkılması, kadının kendini gerilla içerisinde daha aktif bir güç olarak ifadelendirmesinin ihtiyacı da artıyordu. O dönemde özellikle fiziki zorlanmalardan dolayı kadını savaş ortamında yük görme, savaşın aktif ortamlarına katılımını engelleme yaklaşımları da erkek tarafından öne çıkıyordu. Yine Kürt toplumunun feodal değer yargıları, ölçüleri de kadına dayatılıyordu. Aynı zamanda kadındaki bilinç yetersizliği, kadında oluşan erkek zihniyetinin ortaya çıkardığı sorunlar da kadının çok daha ayrı, özgün örgütlenmesini zorunlu kılıyordu. Bundan dolayı '92'lere kadar zaman zaman takım, bölük düzeyinde ayrı kadın birlikleri oluşturulsa da sayının artmasıyla birlikte '93'te kadın ordulaşmasına gidildi.

Kadının güç haline gelmesi erkeği korkutmaktadır

Kadın ordulaşması, sadece askeri anlamda bir ifade değildi. Her şeyden önce kadının karar mekanizmalarına örgütlü olarak katılımını sağlayabilmesi, kendi iradi gücünü ortaya koya-

bilmesi, karar mekanizmalarında çok daha aktif yer alması anlamına gelmektedir. YJWK ile bir taban örgütlenmesine gidilmişti, fakat kadının en aktif katıldığı gerilla sahasında birçok yönüyle örgütlenerek kendisini örgütlü güç olarak ortaya koyması, kadın ordulaşmasıyla başlamıştır. Ve giderek farklı örgütlenmelere de gidilmiştir. Bu farklı örgütlenmeler günümüze doğru gelindiğinde Koma Jinen Bilind olarak kendisini en üst düzeyde ifade ediyor. Ama bu sürece kadar geline aşamada hem erkek egemen zihniyetiyle mücadele etmede hem de kadın örgütlenmeleri açısından fazla bir mirasa sahip olunmaması, Kürt kadın hareketinin tecrübesizlikleri, ideolojik, siyasi, askeri olarak mücadele etmede yetersizlikleri beraberinde getirdi. Erkek zihniyetiyle mücadele etmede zaman zaman kaba retçi, kimi zaman protestocu, kimi zaman da erkeğin şiddetli yönelimleri karşısında kendi sınırlarında kalan yaklaşımlar

di örgütlülüğüne sahip çıkabilecek ideolojik düzeye kendisini ulaştırma noktasında zayıflık yaşıyordu. En temel sorun buydu. Önderliğimiz bu noktada sürekli geliştirdiği eğitimlerle gerek kendi sahasında gerekse de gerilla sahasında kadın için ayrı karargahlar oluşturarak bunu aşmaya çalıştı. Yani kadının fiziksel ve zihinsel olarak erkekten ayrı mekanlarda, herhangi bir baskıya, etkiye maruz kalmadan kendisini ele alıp sorgulayarak sorunlarına çözüm bulması noktasında büyük çaba sahibi oldu. Ama kadın bunu belli bir aşamaya kadar gerçekleştirebildi.

Tabii kadın açısından gözükaraca diyebileceğimiz dönemler de oldu. 1997-98-99 yılları, aslında kadın açısından erkeğe karşı mücadelede gözükaralığın yaşandığı dönemlerdir. Kadın, gerilla savaşında aktifleşip orduları, savaşları yönetenlerin sadece erkeklerin olmadığını duruşuyla ortaya koyunca, bir güç olarak ortaya çıkmaya başladı. Tabii bu güç er-

sarsıntılar geçirildi. Kadın boyutunda yaşanan sorunlar nelerdi?

– Uluslararası komplo tüm mücadelemiz açısından nasıl bir zorlanmayı ortaya çıkardıysa kadın hareketi açısından daha fazla bir zorlanmayı ortaya çıkardı. '98 yılları kadının kendisini yeni yeni bulmaya başladığı, kendisini daha örgütlü ifade etmede kararlaştığı dönemlerdi. Böylesi bir süreçte uluslararası komplo gelişti. Komplonun ortaya çıkardığı şiddetli yönelimler karşısında erkeğin de şiddetli yönelimleri başladı. Önderliğimiz o dönem ilk defa kadın partileşmesini gündeme koymuştu. VI. Kongre'de kadının sadece merkezi bir yapılanma olarak askeri alanda değil tüm çalışma sahalarında gücünü toplayarak daha örgütlü olması açısından partileşmeyi gündemimize koydu. PJKK ile birlikte partileşme ilanı yaptık.

delenin çok ciddi zorlanmaları vardı ve o dönem kadın, genel mücadelenin zorlanmaları karşısında da taviz vermekle karşı karşıya kaldı. Bunlar daha sonraki kongrelerimizde de ele alınan, çözümlenen hususlardır.

Önderliğimiz stratejik değişimi gündeme koyunca, kadının da buna göre kendisini örgütlemesi ve bir değişime tabii tutması gündeme geldi. III. Kadın Kongresi, aslında stratejik değişime göre kendisini yeniden ele alan bir kongre oldu. Kadın hem ulusal hem de kadın kimliğinden kaynaklı bir mücadeleyi yürütmekle yükümlüydü. Bundan kaynaklı sadece Kürt kadınlarını değil, tüm dünya kadınlarını kapsayan bir örgütlenmeyi ortaya çıkarması gerekiyordu. III. Kadın Kongresi bu açıdan kadının evrenselleşmeye doğru adım attığı bir kongre niteliğindedir ve strateji değişimiyle birlikte kendisini PJA olarak yeniden örgütlemiştir.

1999'la birlikte kadının iktidara yaklaşması başlamıştır, ama tam olarak içine girmemişti. III. Kongre sonrasında 2002 yılına kadarki gelişen dönem, kadının iktidara ortak olduğu, iktidarı içselleştirdiği dönemi de ifade etmektedir. Bu süreç kadın tarihi açısından çok önemli kazanımları ortaya çıkardı. Ama kadını özgürlük hareketinin alternatif bir sistem yaratması gerekirken tam tersine mevcut sistemin ortağı olduğu bir dönemi de içermektedir. Bu dönem, iktidara bulaşan kadın çözümlemeleri yapılmaya başlandı. Bunlar özellikle yönetim kademesinde çok yaşandı. Bu kadının iradesini genele teslim eden, kadın örgütlülüğünün çıkarlarını genelin çıkarlarına kurban eden bir süreci de içermektedir. '99'da erkeğin kadına yönelik geliştirdiği şiddetli yönelim içerisinde bunlar özgüven konusunda bunlar ciddi bir kırılma yaşadı. Yani o zamana kadar sürekli direnen, erkeğe çok fazla taviz vermeyen, kördüğüş de diyebileceğimiz tarzda gözükarada olsa mücadele eden bir konumdayken, kadın '99'dan sonra genel çıkarlar adı altında kendisinden taviz veren bir noktaya geldi. Bu durum, V. Kadın Kongresi'ne kadarki 4 yıllık süreç içerisinde kadın hareketinde, kadında çok belirgin izler bıraktı. Adım atmakta çekingen, hassasiyetleri çok fazla ele alan, kaygılı yaklaşımları ortaya çıktı. Kendi öz örgütlülüğünü geliştirmede müttefikçe genel hareket içerisinde de etkili olunamayacağının bilincinin oluşturulmasında zayıflık yaşandı. Bu, hareket olarak bizi çok ciddi zorladı ve bir dağılmayı ortaya çıkardı.

Aynı zamanda III. ve IV. Kadın Kongresi arasında, çeşitli çalışma sahalarında ayrı örgütlenme ihtiyacı da ortaya çıkıyordu. Çünkü Önderlik strateji değişikliği ile birlikte özellikle sivil alanda örgütlenmeyi öne çıkarmıştı. Kadının demokratik siyasal mücadele içerisinde etkin olması perspektifini ortaya koymuştu. Tüm bu perspektiflerle birlikte kadın hareketinin kendini hem bağımsız düzeyde hem de ulusal mücadele içerisinde özerk örgütlenmesinin gerekliliği tartışıldı. Bu noktada kararlaşmalar da ortaya çıktı. Bu kararlaşma sonucu 2003 baharında YJA-STAR konferansı yapıldı.

Devamı sayfa 22'de

ortaya çıktı. Bu eksiklikler, kadının çok daha üst aşamaya sıçraması gereken dönemleri de engelledi. Ciddi zorlanma yaşandı. Dediğim gibi çeşitli dönemlerde öne çıkan kadın şahsiyetleri olsa da ciddi kadın örgütlenmeleri ortaya çıkmamıştı. Ortadoğu açısından da böylesi bir durum var. O açıdan yararlanacağımız fazla bir tecrübe, birikim, miras yoktu. Belki dünyada gelişen çeşitli sosyalist, feminist, demokratik kadın hareketleri vardı, fakat onları kendi koşullarımıza göre uyarlamayı –belki kadın hareketi olarak yaşadığımız en temel eksikliklerden birisi de bu– çok fazla başaramadık. Ortadoğu gerçekliği içerisinde kendine özgü bir örgütlülüğü ortaya çıkarmada Kadın hareketi olarak zayıf kaldık. O açıdan çeşitli dönemlerde erkeğin yönelimlerine karşı mücadele etmede bazı yanlışlıklar, hatalı yaklaşımlar ortaya çıktı. En başta bunun giderilmesi noktasında; kadın bilincinin gelişmesi, kendini tanıması, derinleşmesi, ken-

kekte şöyle bir korkuyu yarattı: “Elimizde ordular vardı. Bu güç de kadın tarafından elimizden alınırsa bize iktidar alanı kalmıyor.” Bu korkuyla erkeğin çok şiddetli bir yönelimi gelişti. Buna karşı kadın da çok şiddetli bir mücadele içerisine girdi. Bu dönemlerde yetersizlikler oldu, fakat yaşanması gereken süreçlerdi. Kadın ya bu yönelimler karşısında tavizler verecekti –ki bu kadına iradi kırılmalar yaşattı. Sonrasında da yaşanan böylesi süreçler vardı– ya da çok daha radikal biçimde bu yönelimlere karşı örgütlü gücüyle mücadele edecekti. Ki, bunlar yapıldı. 1996-98 süreçleri bu dönemlere tekbül etmektedir. Bu dönemler kadının özgüveninin de en çok geliştiği dönemlerdir. Kadının savaşta, siyasal alanda etkin olmaya, ideolojik olarak bilinç kazanmaya başladığı ve kendini çok daha fazla örgütlü kıldığı hem örgütüne hem de kadın olarak kendisine sahip çıkmanın yoğunlaştığı süreçlerdir.

– Son iki yıldır örgütsel olarak ciddi

III. Kadın Kongresi kadının kendisini yeniden ele aldığı kongre oldu

Kadın partileşmesi, Ortadoğu açısından da dünya kadın tarihi açısından da bir ilki ifade etmektedir. İçerik olarak istenen adımlar olmakla birlikte, uluslararası komplonun ortaya çıkardığı karışık süreçten de güç alan erkek zihniyeti, o dönem açısından kadının ayrı bir parti biçiminde örgütlenmesini genel çıkarlar adı altında çok fazla benimsemedi. '99 yılı kadın hareketi açısından en şiddetli mücadelenin yürütüldüğü ve iradenin de kırıldığı bir dönemdir. Tabii bu döneme kadar kadın çok fazla iktidarı da tanıımıyordu. Bu süreçler aynı zamanda yavaş yavaş güçlenmeye, iradesini ortaya çıkarmaya başladığı süreçlerdir. Ama erkeğin yönelimleriyle birlikte partileşme çok fazla pratikleşemedi. Genel müca-